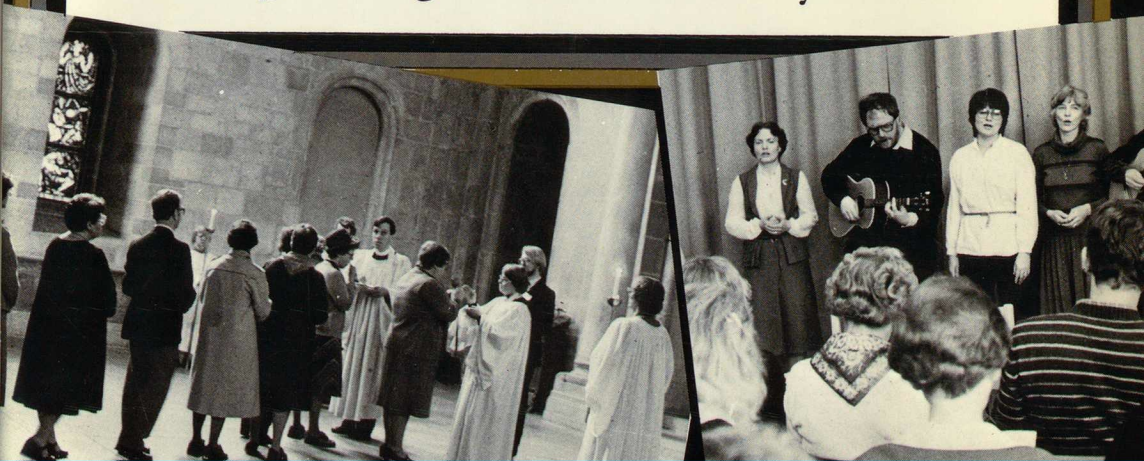

Framtid i samverkan

Ref

1982 års kyrkokommittés slutförslag till lokal och regional organisation i svenska kyrkan

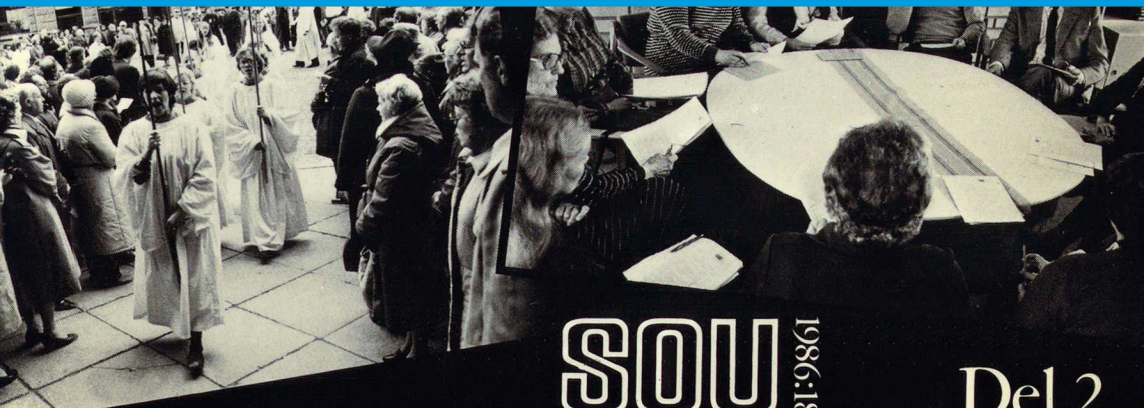

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2014

National Library
of Sweden

SOU 1986:18

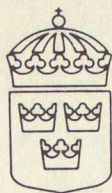
Del 2

Framtid i samverkan

Ref

1982 års kyrkokommittés slutförslag till lokal och regional organisation i svenska kyrkan

Statens offentliga utredningar
1986:18
Civildepartementet

Framtid i samverkan

Del 2

1982 års kyrkokommittés slutförslag till
lokal och regional organisation i svenska
kyrkan

Stockholm 1986

Foto omslag Lennart Jonson

Omslag Ad Sum

ISBN ~~91-38-09312-X~~ 91-32-09311-1 (CF)

ISSN 0375-250-X

Liber Tryck AB Stockholm 1986 609370

Innehåll

1	<i>Författningsförslag</i>	5
1.1	Förslag till lag om ändring i regeringsformen	5
1.2	Förslag till lag om församlingar och kyrkliga samfälligheter	6
1.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1936:567) om domkapitel	44
1.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval	51
1.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner landstingskommuner och församlingar	53
1.6	Förslag till lag om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter	56
1.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1972:229) om kyrkliga indelningsdelegerade	60
1.8	Förslag till lag om prästtjänster	66
1.9	Förslag till lag om ändring i kyrkolagen (1686:0930)	71
1.10	Förslag till lag om kyrkofonden	71
1.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord	77
1.12	Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1967:198)	87
1.13	Förslag till lag om ändring i giftermålsbalken	89
1.14	Förslag till lag om ändring i föräldrabalken	89
1.15	Förslag till lag om ändring i namnlagen (1982:670)	90
1.16	Förslag till lag om ändring i religionsfrihetslagen (1951:680)	90
2	<i>Specialmotivering</i>	91
2.1	Förslaget till lag om ändring i regeringsformen	91
2.2	Förslaget till lag om församlingar och kyrkliga samfälligheter	92
2.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1936:567) om domkapitel	130
2.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval	137

- 2.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1979:411) om
ändring i rikets indelning i kommuner,
landstingskommuner och församlingar 138
- 2.6 Förslaget till lag om ändring i pastoratsindelningen och
om bildande av kyrkliga samfälligheter 140
- 2.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:229) om
kyrkliga indelningsdelegerade 150
- 2.8 Förslaget till lag om prästtjänster 152
- 2.9 Förslaget till lag om ändring i kyrkolagen (1686:0903) ... 166
- 2.10 Förslaget till lag om kyrkofonden 167
- 2.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (1970:939) om
förvaltning av kyrklig jord 179
- 2.12 Förslaget till lag om ändring i folkbokföringslagen
(1967:198) 186
- 2.13 Förslaget till lag om ändring i giftermålsbalken 187
- 2.14 Förslaget till lag om ändring i föräldrabalken 187
- 2.15 Förslaget till lag om ändring i namnlagen (1982:670) 187
- 2.16 Förslaget till lag om ändring i religionsfrihetslagen
(1951:680) 187

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till Lag om ändring i regeringsformen

Härigenom föreskrivs i fråga om regeringsformen¹ att punkterna 9 och 10 övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9. Grundläggande föreskrifter om svenska kyrkan som trossamfund och om kyrkomötet som en församling av valda ombud för svenska kyrkan meddelas i lagen om svenska kyrkan. Denna lag stiftas på samma sätt som huvudbestämmelserna i riksdagsordningen. Innan lagen stiftas skall yttrande av kyrkomötet inhämtas.

Föreskrifter om medlemskap i svenska kyrkan meddelas genom lag, som stiftas av riksdagen med samtycke av kyrkomötet.

Grundläggande föreskrifter om *prästerliga tjänster* i svenska kyrkan och om *stiftsmyndigheter* samt andra föreskrifter om kyrkomötet än som avses första stycket meddelas i lagen om svenska kyrkan eller i annan lag, som stiftas av riksdagen efter yttrande av kyrkomötet. Detsamma gäller grundläggande föreskrifter om organisationen av myndigheter under kyrkomötet och om den kyrkliga egendom som är avsedd för svenska kyrkans verksamhet. Föreskrifter som innebär ändring av det ändamål för vilket den kyrkliga egendomen är avsedd meddelas dock genom lag, som stiftas på samma sätt som lagen om svenska kyrkan.

Grundläggande föreskrifter om *prästtjänster* i svenska kyrkan och om *biskopar och domkapitel* samt andra föreskrifter om kyrkomötet än som avses i första stycket meddelas i lagen om svenska kyrkan eller i annan lag, som stiftas av riksdagen efter yttrande av kyrkomötet. Detsamma gäller grundläggande föreskrifter om organisationen av myndigheter under kyrkomötet och om den kyrkliga egendom som är avsedd för svenska kyrkans verksamhet. Föreskrifter som innebär ändring av det ändamål för vilket den kyrkliga egendomen är avsedd meddelas dock genom lag, som stiftas på samma sätt som lagen om svenska kyrkan.

I fråga om ändring eller upphävande av lag som avses i första-tredje styckena gäller vad som är föreskrivet om stiftande av sådan lag.

¹Regeringsformen omtryckt 1985:866

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

10. Kyrkomötet får med stöd av föreskrifter i lagen om svenska kyrkan genom kyrklig kungörelse meddela föreskrifter i följande ämnen:

svenska kyrkans lära,
svenska kyrkans böcker,
svenska kyrkans sakrament, gudstjänst och övriga handlingar,
kollektor,

central verksamhet för evangelisation, mission och övrigt utlandsarbete samt diakoni,

kyrkomötets arbetssätt samt verksamheten hos myndigheter under kyrkomötet.

Bemyndigar riksdagen kyrkomötet att meddela föreskrifter i ett visst ämne, kan riksdagen därvid medge att kyrkomötet genom kyrklig kungörelse överlåter åt myndigheter under kyrkomötet att i sådan kungörelse meddela bestämmelser i ämnet. I fråga om svenska kyrkans böcker, svenska kyrkans sakrament, gudstjänst och övriga handlingar samt kollektor kan riksdagen också medge att kyrkomötet genom kyrklig kungörelse överlåter åt *stiftsmyndigheter*, kyrkliga kommuner eller kyrkokommunala förvaltningsmyndigheter att meddela bestämmelser.

Bemyndigar riksdagen kyrkomötet att meddela föreskrifter i ett visst ämne, kan riksdagen därvid medge att kyrkomötet genom kyrklig kungörelse överlåter åt myndigheter under kyrkomötet att i sådan kungörelse meddela bestämmelser i ämnet. I fråga om svenska kyrkans böcker, svenska kyrkans sakrament, gudstjänst och övriga handlingar samt kollektor kan riksdagen också medge att kyrkomötet genom kyrklig kungörelse överlåter åt *domkapitel*, kyrkliga kommuner eller kyrkokommunala förvaltningsmyndigheter att meddela bestämmelser.

Riksdagen kan i lagen om svenska kyrkan meddela föreskrifter i de ämnen som anges i första stycket. Detta gäller även om kyrkomötet har bemyndigats att besluta föreskrifter i ämnet. Regeringen får inte besluta föreskrifter i dessa ämnen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

1.2 Förslag till Lag om församlingar och kyrkliga samfälligheter

Härigenom föreskrivs följande

1 kap. Allmänna bestämmelser

Kyrkliga kommuner m.m.

1 § Denna lag gäller för församlingar och kyrkliga samfälligheter. Dessa utgör kyrkliga kommuner.

2 § Riket är indelat i församlingar (territoriella församlingar).

Om ändring i församlingsindelningen finns bestämmelser i lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar.

I riket finns även icke-territoriella församlingar. Denna lag tillämpas på sådana församlingar.

Församlingsangelägenheter

3 § En församling får själv eller i samverkan med andra församlingar sköta sina angelägenheter.

Med församlingsangelägenheter avses frågor om

1. främjande av kyrkans gudstjänstliv och undervisning samt diakoni och evangelisation,

2. inre underhåll av kyrkobyggnad, församlingshus och andra församlingslokaler samt underhåll och återanskaffande av inventarier till dessa lokaler,

3. underhåll av kyrkotomt och sådan begravningsplats som är avsedd för dem som är kyrkobokförda i församlingen (församlingskyrkogård),

4. anskaffande och yttre underhåll av kyrkobyggnad, församlingshus och andra församlingslokaler,

5. anskaffande och underhåll av andra byggnader och lokaler än som anges i 4 samt mark för kyrkligt ändamål,

6. nyanskaffande av inventarier till de byggnader och lokaler som anges i 4 och 5,

7. anläggande av begravningsplats samt underhåll av annan begravningsplats än församlingskyrkogård, om inte regeringen för särskilt fall beslutar att uppgiften skall ankomma på en borgerlig kommun,

8. avlöningsförmåner åt personal som tjänstgör i församlingen.

Om vissa angelägenheter som ankommer på församlingarna finns särskilda bestämmelser.

Församlingar i enförsamlingspastorat

4 § Om en församling utgör ett pastorat (enförsamlingspastorat), sköter församlingen själv alla de församlingsangelägenheter som anges i 3 § andra stycket. Församlingen skall också sköta de angelägenheter som enligt lag eller annan författning ankommer på pastoratet.

Församlingar i flerförsamlingspastorat, pastoratssamfälligheter och flerpastoratssamfälligheter

5 § Om en församling bildar pastorat med en eller flera andra församlingar sköter församlingen själv de församlingsangelägenheter som anges i 3 § andra stycket 1—3.

För att sköta de församlingsangelägenheter som anges i 3 § andra stycket 4—8 skall församlingarna inom pastoratet utgöra en kyrklig samfällighet (pastoratssamfällighet), om stiftsstyrelsen inte beslutar nå-

got annat. Pastoratssamfälligheten skall också sköta de angelägenheter som enligt lag eller annan författning ankommer på pastoratet.

6 § En pastoratssamfällighet får även sköta alla ekonomiska församlingsangelägenheter (utvidgad pastoratssamfällighet).

Församlingarna inom flera pastorat får bilda kyrklig samfällighet för att sköta en eller flera ekonomiska församlingsangelägenheter (flerpastoratssamfällighet) eller alla sådana angelägenheter (utvidgad flerpastoratssamfällighet). Sådana samfälligheter får även bildas för angelägenheter som enligt lag eller annan författning ankommer på pastoraten.

Kyrkliga samfälligheter som avses i andra stycket får inte ha hand om sådana angelägenheter som sköts av stiftssamfälligheten.

Bestämmelser om utvidgning av pastoratssamfälligheter och om bildande av kyrkliga samfälligheter finns i lagen (0000:00) om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter.

Stiftssamfälligheter

7 § De territoriella församlingarna inom ett stift skall utgöra en kyrklig samfällighet (stiftssamfällighet) för att sköta följande gemensamma församlingsangelägenheter, nämligen

1. främjande av församlingens utveckling inom stiftet,
2. församlingsarbete bland finskspråkiga och samer, andlig vård vid sjukhus och andra större vårdinrättningar samt vid kriminalvårdsanstalter och militära förband, när det gäller verksamhet som omfattar hela stiftet eller flera pastorat inom stiftet,
3. anläggande och underhåll av begravningsplats för icke kristna trosbekännare,
4. avlöningsförmåner åt arbetstagare hos stiftssamfälligheten.

Stiftssamfälligheten får även ha hand om andra ekonomiska frågor om de är gemensamma för församlingarna inom stiftet (utvidgad stiftssamfällighet). Ett förslag om utvidgad verksamhet skall, om det inte förkastas av stiftsfullmäktige, på yrkande av minst en tiondel av dess ledamöter vila tills nästa nyvalda stiftsfullmäktige sammanträder. Utan hinder av detta kan stiftsfullmäktige anta förslaget, om minst två tredjedelar av de röstande enar sig om beslutet.

Om vissa angelägenheter som ankommer på stiftssamfälligheter finns särskilda bestämmelser.

Beslutanderätten i församlingar och kyrkliga samfälligheter

8 § En församlings beslutanderätt utövas av kyrkofullmäktige eller på kyrkostämman, om inte annat följer av 9 §.

I församlingar med över 250 röstberättigade kyrkomedlemmar skall beslutanderätten utövas av kyrkofullmäktige.

Om antalet röstberättigade kyrkomedlemmar i en församling med kyrkofullmäktige har gått ned till 250 eller därunder, skall beslutande-

rätten fortfarande utövas av kyrkofullmäktige. Fullmäktige får dock besluta att församlingens beslutanderätt skall utövas på kyrkostämman.

En församling med 250 röstberättigade kyrkomedlemmar eller därunder får uppdra beslutanderätten åt kyrkofullmäktige. Förslag om att upphäva ett sådant beslut får inte väckas i kyrkofullmäktige förrän tre år har förflutit sedan ledamöterna i fullmäktige började sin tjänstgöring.

9 § Om en församling med över 250 röstberättigade kyrkomedlemmar ingår i en utvidgad pastoratssamfällighet eller en utvidgad flerpastorats-samfällighet, får stiftsstyrelsen besluta att församlingens beslutanderätt skall utövas av kyrkorådet, om församlingen begär det.

10 § Beslut om att införa eller avskaffa kyrkofullmäktige enligt 8 § eller att beslutanderätten skall utövas av kyrkorådet enligt 9 § skall tillämpas från och med året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige förrättas nästa gång. Beslutet skall fattas före utgången av april månad valåret. Länsstyrelsen och stiftsstyrelsen skall genast underrättas om beslutet.

11 § I en pastorats- eller flerpastorats-samfällighet utövas beslutanderätten av församlingsdelegerade.

I en utvidgad pastoratssamfällighet eller en utvidgad flerpastorats-samfällighet utövas beslutanderätten av samfällighetens kyrkofullmäktige.

I en stiftssamfällighet utövas beslutanderätten av stiftsfullmäktige.

Förvaltningen och verkställigheten i församlingar och kyrkliga samfälligheter

12 § I en församling ankommer förvaltningen och verkställigheten på kyrkorådet och övriga nämnder. Nämnderna bereder även ärenden som skall avgöras av fullmäktige eller stämman. För en sådan uppgift kan varje nämnd tillsätta en särskild beredning bestående av en eller flera personer.

Fullmäktige eller stämman får uppdra åt kyrkorådet eller någon annan nämnd att i fullmäktiges eller stämmans ställe fatta beslut i vissa grupper av ärenden, om inte något annat följer av lag eller annan författning. Ett sådant uppdrag får inte avse ärenden som är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.

13 § I annan samfällighet än stiftssamfällighet ankommer förvaltningen och verkställigheten på kyrkorådet och övriga nämnder.

I en stiftssamfällighet handhas dessa uppgifter av stiftsstyrelsen och övriga nämnder.

Nämnderna bereder även ärenden som skall avgöras av fullmäktige eller församlingsdelegerade. Bestämmelserna i 12 § om en särskild beredning och om uppdrag att i fullmäktiges eller kyrkostämmans ställe fatta beslut i vissa frågor tillämpas även i samfälligheten.

2 kap. Kyrkofullmäktige i församling

Antalet ledamöter

1 § Kyrkofullmäktige beslutar hur många ledamöter som skall utses i fullmäktige. Antalet skall bestämmas till ett udda tal och till minst

15 i församling med 5 000 röstberättigade kyrkomedlemmar eller där-
under.

19 i församling med över 5 000 till och med 10 000 röstberättigade kyrkomedlemmar.

25 i församling med över 10 000 röstberättigade kyrkomedlemmar.

När fullmäktige skall utses första gången, beslutar kyrkostämman om antalet ledamöter i fullmäktige.

Vid tillämpningen av första stycket skall som röstberättigad anses den som har upptagits i gällande röstlängd.

Beslutar fullmäktige om ändring av antalet ledamöter, tillämpas beslutet först när val i hela riket av fullmäktige förrättas nästa gång. Beslutet skall fattas före utgången av april månad valåret. Länsstyrelsen skall genast underrättas om beslutet.

Suppleanter

2 § För ledamöterna i kyrkofullmäktige skall suppleanter utses.

Fullmäktige bestämmer det antal suppleanter som skall ligga till grund för tillämpningen av bestämmelserna om utseende av suppleanter i 43 § lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall. Antalet skall utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i församlingen. Om det därvid uppkommer ett brutet tal, avrundas detta till närmast högre hela tal. Länsstyrelsen skall genast underrättas om fullmäktiges beslut.

När kyrkofullmäktige skall utses första gången, beslutar kyrkostämman om antalet suppleanter.

Rösträtt

3 § Rösträtt vid val av ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige har den som är kyrkobokförd i församlingen, är medlem av svenska kyrkan och har uppnått arton års ålder senast på valdagen. Den som är omyn-
digförklarad av domstol har dock inte rösträtt. Den som inte är svensk medborgare har rösträtt endast om han eller hon har varit kyrkobokförd i riket den 1 november de tre åren närmast före valåret. Varje röstberättigad har en röst.

Den som är kyrkobokförd i en icke-territoriell församling har inte rösträtt vid val av ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige i annan församling.

Frågan huruvida rösträtt enligt första och andra styckena föreligger avgörs på grundval av en före valet upprättad röstlängd.

Valbarhet

4 § Ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige väljs bland dem som uppfyller villkoren för rösträtt enligt 3 § första och andra styckena.

Den som innehar tjänst som biskop är inte valbar till ledamot eller suppleant. Kyrkoherde eller annan präst som är ledamot av församlingens kyrkoråd samt den som är anställd hos församlingen och som i egenskap av föredragande hos kyrkorådet eller på grund av andra uppgifter som hör till tjänsten har den ledande ställningen bland församlingens tjänstemän är inte heller valbar.

Om en ledamot eller en suppleant inte längre är valbar upphör hans eller hennes uppdrag genast. Fullmäktige skall befria en ledamot eller en suppleant från uppdraget, om han eller hon vill avgå och särskilda skäl inte talar emot det.

Rätt till ledighet för uppdraget

5 § Ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige eller beredning har rätt till den ledighet från anställning som behövs för uppdraget.

Valperiodens längd

6 § Ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige väljs för tre år räknat från och med den 1 januari året efter det år då valet har skett.

Bestämmelser om valet

7 § I lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall finns bestämmelser om

1. indelning i valdistrikt,
2. valdag, röstlängd, förrättande och avslutande av val samt
3. förfarandet när en ledamot i fullmäktige har avgått före den bestämda tjänstgöringstidens utgång och när en suppleant för en ledamot har inträtt som ledamot i fullmäktige eller av annan anledning har avgått som suppleant.

Ordförandeskapet

8 § Kyrkofullmäktige väljer för den tid som fullmäktige bestämmer bland sina ledamöter en ordförande och en eller två vice ordförande. Till dess valen har förrättats, utövas ordförandeskapet av den som har varit ledamot längst tid. Om två eller flera har varit ledamöter lika länge, har den som är äldst företräde.

Om varken ordföranden eller någon vice ordförande kan närvara vid ett sammanträde, utser fullmäktige en annan ledamot att för tillfället vara ordförande.

Bestämmelser om sammanträdena

9 § Kyrkofullmäktige sammanträder enligt den ordning som fullmäktige bestämmer med iakttagande av föreskrifterna i andra stycket samt i 10 kap. 4 § och 11 kap. 6 § om tid för handläggning av vissa ärenden. Sammanträde skall även hållas, när kyrkorådet eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs.

Vid sammanträde före december månads utgång förrättas val till de befattningar inom församlingen som blir lediga vid årets slut. Det år då val i hela riket av fullmäktige har ägt rum skall valen förrättas av de nyvalda fullmäktige. Dessa förrättar även andra val som ankommer på fullmäktige och avser tid efter utgången av det nämnda året.

Kungörelse

10 § Kungörelse om sammanträde med kyrkofullmäktige utfärdas av ordföranden. Kungörelsen skall innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt om de ärenden som skall behandlas. När sammanträde skall hållas första gången, sedan beslutanderätten har uppdragits åt fullmäktige, utfärdas kungörelsen av den senast valda ordföranden i kyrkostämman.

Kungörelsen skall minst en vecka före sammanträdesdagen anslås på församlingens anslagstavla och inom samma tid sändas med posten till varje ledamot och suppleant i fullmäktige eller på annat tillförlitligt sätt tillställas dem.

Uppgift om tid och plats för sammanträde samt, om fullmäktige har bestämt det, uppgift om de ärenden som skall behandlas skall minst en vecka före sammanträdesdagen införas i en eller flera ortstidningar. Vid sammanträde före december månads utgång avgörs för det följande kalenderåret i vilken eller vilka tidningar sådana tillkännagivanden skall införas. Därvid bör väljas tidningar som genom sin spridning inom olika grupper av församlingsbor når så många som möjligt. Om ett förslag om att tillkännagivandena skall införas i någon annan ortstidning får minst en tredjedel av rösterna, skall tillkännagivandena införas också i denna tidning.

Om ett ärende fordrar så skyndsamt handläggning att kungörelse på det sätt som föreskrivs i andra och tredje styckena inte hinns med, skall kungörelsen med uppgift om ärendet anslås senast vardagen före sammanträdesdagen och på ett tillförlitligt sätt sändas till varje ledamot och suppleant i fullmäktige så tidigt att den kan antas komma honom eller henne till handa inom samma tid.

Suppleanternas inträde

11 § Om en ledamot i kyrkofullmäktige är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i sammanträdet, inträder i hans eller hennes ställe den suppleant som enligt den för suppleanterna be-

stämda ordningen står i tur att tjänstgöra. Vad som har sagts om ledamot gäller även suppleant som har kallats att tjänstgöra eller som tjänstgör i stället för ledamot.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde eller till fortsatt sammanträde, har rätt att tjänstgöra även om en suppleant har inträtt i hans eller hennes ställe. Dock får inte en ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, därefter under samma dag tjänstgöra vid sammanträdet.

En suppleant som har börjat tjänstgöra med stöd av första stycket har företräde framför en annan suppleant, även om denne står i tur att tjänstgöra enligt den för suppleanterna bestämda ordningen. En suppleant som på grund av att han eller hon är jävig i ett ärende avbryter tjänstgöringen vid ett sammanträde, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

Om samtliga suppleanter för en ledamot i fullmäktige är förhindrade att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, inträder i ledamotens ställe den suppleant som enligt den för suppleanterna bestämda ordningen står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den första platsen för partiet. Om en sådan suppleant inte kan tjänstgöra, inträder den suppleant som står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den andra platsen för partiet och så vidare efter samma grund.

Beslutförhet

12 § Kyrkofullmäktige får handlägga ärenden endast om mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Fullmäktige kan dock föreskriva att interpellationer och frågor får besvaras även om antalet närvarande är lägre än vad som nu har sagts.

Om en närvarande ledamot enligt 13 § eller 11 kap. 2 § på grund av jäv är förhindrad att delta i handläggningen av ett ärende, får fullmäktige handlägga detta även om antalet deltagande på grund av hindret inte uppgår till vad som föreskrivs i första stycket.

Jäv

13 § En ledamot i kyrkofullmäktige får inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör honom eller henne själv eller hans eller hennes make, föräldrar, barn eller syskon eller annan honom eller henne närstående. Bestämmelser om jäv i samband med revision finns i 11 kap. 2 §.

Rätt att rösta och närvara

14 § Varje ledamot i kyrkofullmäktige har en röst.

Rätt att delta i fullmäktiges överläggningar men inte i besluten har även

1. ordföranden eller vice ordföranden i kyrkorådet samt kyrkoherden,

2. ordföranden eller vice ordföranden i en annan nämnd eller i en beredning vid handläggning av ärenden som har beretts av nämnden eller beredningen och vid besvarande av interpellationer eller frågor som har framställs till ordföranden i nämnden eller beredningen,

3. ledamot i kyrkorådet vid besvarande av en interpellation som enligt 24 § tredje stycket har överlämnats för att besvaras av honom eller henne,

4. revisor hos församlingen vid behandling av revisionsberättelsen för den verksamhet som hans eller hennes uppdrag avser,

5. sådan tjänsteman hos församlingen som avses i 4 § andra stycket, samt

6. i den mån fullmäktige har beslutat det, ledamot eller suppleant i kyrkorådet, annan nämnd eller beredning.

Fullmäktige får kalla tjänstemän hos församlingen eller särskilda sakkunniga för att meddela upplysningar vid ett sammanträde.

Ärendenas art och beredning

15 § Kyrkofullmäktige skall besluta i ärenden som väckts av

1. kyrkorådet eller annan nämnd, om inte något annat är föreskrivet i lag,

2. ledamot genom motion,

3. regeringen, central förvaltningsmyndighet, länsstyrelsen, domkapitlet, stiftsstyrelsen eller egendomsnämnden,

4. revisorerna, om ärendet avser förvaltning som har samband med revisionsuppdraget, eller

5. beredning, om fullmäktige har föreskrivit det.

16 § Ett ärende som kyrkofullmäktige skall besluta i, skall beredas av den nämnd eller beredning dit ärendet efter sin beskaffenhet hör eller av en beredning som fullmäktige särskilt har utsett för ändamålet.

Om ett ärende har beretts av någon annan än den nämnd eller beredning dit ärendet efter sin beskaffenhet hör, skall nämnden eller beredningen få tillfälle att avge yttrande i ärendet innan det avgörs. Kyrkorådet skall alltid få tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av någon annan än rådet.

Val får förrättas utan föregående beredning. Ett ärende som avser ändring av antalet ledamöter eller suppleanter i kyrkorådet eller annan nämnd eller avsägelse från uppdrag som ledamot eller suppleant i fullmäktige, i rådet eller i annan nämnd eller som revisor eller revisorssuppleant behöver inte heller beredas.

17 § En motion bör beredas så, att kyrkofullmäktige kan fatta beslut med anledning av motionen vid sammanträde som hålls inom ett år från det att motionen har väckts. Om beredningen inte kan avslutas inom sådan tid, skall detta och vad som har framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige vid sammanträde inom den angivna tiden. Fullmäktige får vid behandlingen av en sådan anmälan avskrika motionen från vidare handläggning.

18 § Kyrkofullmäktige får besluta att det som ett led i beredningen av ett ärende som tillhör fullmäktiges handläggning skall inhämtas synpunkter från röstberättigade i församlingen. Detta kan ske genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande förfarande. Därvid får valnämnden i kommunen anlitas, om nämndens verksamhet i övrigt inte hindras därigenom. En församling får dock anlita valnämnden endast om kommunfullmäktige beslutar det. Kommunen har rätt att få ersättning för de kostnader som föränleds av att en församling anlitar valnämnden.

Avbrutna sammanträden

19 § Om ett sammanträde med kyrkofullmäktige inte kan slutföras på utsatt dag, skall det fortsätta genast eller vid en senare tidpunkt. Om sammanträdet skall fortsätta vid en senare tidpunkt, bestämmer och tillkännager ordföranden genast tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Om fortsättande och avslutande av valförrättning, när valet är proportionellt, finns bestämmelser i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt vid val inom landsting, kommunfullmäktige m.m.

Bordläggning

20 § Ett ärende skall bordläggas, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. För bordläggning i fråga om val eller av ett tidigare bordlagt ärende krävs beslut av kyrkofullmäktige med enkel majoritet.

Om bordläggning beslutas, bestämmer och tillkännager ordföranden innan sammanträdet avslutas till vilken dag ärendet skall uppskjutas.

Ordförandens uppgifter

21 § Ordföranden leder kyrkofullmäktiges sammanträden och föredrar ärendena. Ordföranden skall se till att ett ärende inte avgörs utan att föreskrifterna i 10 § om kungörande och i 16 § om beredning har iakttagits i fråga om ärendet.

Ett ärende som fordrar skyndsam handläggning får, även om föreskrifterna i 10 § om kungörande inte har iakttagits, avgöras vid sammanträdet, om samtliga närvarande ledamöter beslutar det. Ett sådant ärende får, även om föreskrifterna i 16 § om beredning inte har iakttagits, avgöras vid sammanträdet, om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.

22 § Sedan ordföranden har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, framställer han eller hon proposition, så avfattad att den kan besvaras med ja eller nej. Ordföranden tillkännager därefter vad som enligt hans eller hennes uppfattning har beslutats och befäster beslutet med klubbslag, om omröstning inte begärs.

Om omröstning begärs, skall den verkställas efter upprop och ske öppet utom i ärenden som avser val eller tillsättning av tjänst. Vid öppen

omröstning får omröstningsapparat användas. Utgången bestäms genom enkel majoritet, om inte något annat är föreskrivet för särskilda fall. Vid lika röstetal för olika meningar sker avgörandet genom lottning, om ärendet avser val eller tillsättning av tjänst, och genom ordförandens utslagsröst i övriga ärenden.

Proportionella val

23 § Val av ledamöter och suppleanter i församlingsdelegerade, kyrkoråd, annan nämnd och beredning samt av elektorerna och deras ersättare för val av stiftsfullmäktige samt av revisorer och revisorssuppleanter som avses i 11 kap. 1 § skall vara proportionellt, om det begärs av minst så många ledamöter som motsvarar den kvot som erhålls om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, skall den avrundas till närmast högre hela tal. Bestämmelser om förfarandet vid ett sådant proportionellt val finns i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt vid val inom landsting, kommunfullmäktige m.m.

Interpellationer och frågor

24 § En ledamot i kyrkofullmäktige får till ordföranden i kyrkorådet, annan nämnd eller beredning framställa interpellation i ämnen som tillhör fullmäktiges handläggning.

Fullmäktige beslutar utan föregående överläggning om en interpellation får framställas. Interpellationen skall vara tillgänglig för varje ledamot, innan fullmäktige fattar ett sådant beslut.

Fullmäktige kan föreskriva att ordföranden i kyrkorådet får överlämna en interpellation som har framställts till honom eller henne att besvaras av annan ledamot i rådet som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Om fullmäktige föreskriver det, får en ledamot till ordföranden i kyrkorådet, annan nämnd eller beredning framställa fråga i ämnen som tillhör fullmäktiges handläggning.

Krav på protokollet

25 § Vid kyrkofullmäktiges sammanträden skall protokoll föras på ordförandens ansvar. Av protokollet skall framgå vilka ledamöter som har varit närvarande. Protokollet skall för varje ärende innehålla en kortfattad redogörelse för ärendets beskaffenhet, uppgift om de förslag och yrkanden i ärendet som inte har återkallats och fullmäktiges beslut i ärendet. Om omröstning har ägt rum, skall protokollet innehålla en redogörelse för propositionsordningen och uppgift om hur omröstningen har utfallit. När omröstningen har skett öppet, skall det i protokollet anges hur var och en har röstat. Om reservation som avses i 26 § har anmälts, skall protokollet innehålla uppgift om reservationen.

Protokollet skall justeras av ordföranden och minst två ledamöter som fullmäktige för varje gång utser bland de närvarande. Justeringen skall

äga rum senast fjorton dagar efter sammanträdesdagen på tid som ordföranden bestämmer och tillkännager vid sammanträdet, Justeringen får också verkställas av fullmäktige antingen genast eller vid nästa sammanträde.

Senast på andra dagen efter justeringen skall denna samt uppgift om den plats där protokollet finns tillgängligt tillkännages på anslagstavlan. Tillkännagivandet skall innehålla uppgift om vilken dag det har anslagits. Det får inte avlägnas före besvärstidens utgång. Bevis om dagen för anslaget skall tecknas på protokollet eller utfärdas särskilt.

26 § Den som vid kyrkofullmäktiges sammanträde har deltagit i avgörandet av ett ärende får reservera sig mot det fattade beslutet. Reservationen skall anmälas innan sammanträdet avslutas samt, om den utvecklas närmare, avfattas skriftligen och lämnas senast när protokollet justeras.

27 § Kyrkofullmäktiges protokoll och andra arkivhandlingar skall försvaras i kyrkoarkiv. Om kyrkoarkiv finns särskilda bestämmelser.

Offentlighet och ordning

28 § Kyrkofullmäktiges sammanträden skall vara offentliga. Fullmäktige får dock för ett visst ärende besluta att överläggningen skall hållas inom stängda dörrar. Suppleanter får närvara vid en sådan överläggning.

Ordföranden vakar över ordningen vid sammanträdet. Han eller hon kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse. Om det uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får han eller hon upplösa sammanträdet.

Ersättning till ledamöter och suppleanter i fullmäktige eller beredning

29 § Kyrkofullmäktige får besluta att det till ledamöter och suppleanter i fullmäktige eller beredning skall utgå skäligt arvode samt skälig ersättning för resekostnader, förlorad arbetsförtjänst och andra utgifter som föranleds av uppdraget. Om kyrkofullmäktige beslutar att arvode skall utgå, skall arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag.

Arbetsordning

30 § Kyrkofullmäktige skall i arbetsordning meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för fullmäktiges sammanträden och ärendenas handläggning.

Arbetsordningen skall innehålla bestämmelser om

1. vem som skall föra ordet till dess tillfällig ordförande som avses i 8 § andra stycket har utsetts,
2. utsändning av handlingar inför sammanträde,
3. anmälan av hinder för tjänstgöring vid sammanträde,
4. inkallande av suppleanter,
5. handläggningen av motioner,

6. handläggningen av interpellationer och frågor som avses i 24 § fjärde stycket,
7. förfarandet vid omröstning samt
8. underrättelser om val av ordförande och vice ordförande i fullmäktige och kyrkorådet.

3 kap. Kyrkostämma

Rösträtt

1 § I fråga om rösträtt på kyrkostämma tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 3 § om rösträtt vid val av ledamöter i kyrkofullmäktige i församling.

Ordförandeskapet

2 § Kyrkostämman väljer för tre kalenderår bland de röstberättigade en ordförande och en eller två vice ordförande.

Om ordföranden eller någon vice ordförande avgår under tjänstgöringstiden, väljs en annan för återstoden av denna tid.

3 § I fråga om valbarhet till ordförande och vice ordförande, verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 4 § om ledamot i kyrkofullmäktige i församling.

Rätt till ledighet för uppdraget

4 § Ordförande och vice ordförande i kyrkostämman samt ledamöter och suppleanter i beredning har rätt till den ledighet från anställning som behövs för uppdraget.

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på kyrkostämma

5 § Beträffande kyrkostämman tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 9 § första stycket första meningen och andra stycket första meningen, 10 § första—tredje styckena samt 13—17, 19—28 och 30 §§ om kyrkofullmäktige i församling. Därvid skall följande gälla:

1. Om en ny församling bildas, i vilken beslutanderätten skall utövas på kyrkostämma, skall stiftsstyrelsen före den 1 juli året innan församlingen bildas, förordna en person att hålla kyrkostämma för val av ordförande och vice ordförande samt kyrkoråd. Om en kyrkostämma skall utöva beslutanderätten i en församling där den tidigare har utövats av kyrkofullmäktige, skall den senast valda ordföranden i kyrkofullmäktige sammankalla kyrkostämman första gången.

2. Bestämmelserna om ledamot i kyrkofullmäktige skall i stället avse röstberättigad kyrkomedlem.

3. Kyrkostämma skall hållas när kyrkorådet begär det eller när ordföranden anser att det behövs.

4. Kungörelse om kyrkostämma behöver inte tillställas de röstberättigade i församlingen. Beslut om i vilken eller vilka ortstidningar som kyrkostämmans sammanträden skall tillkännages får fattas för flera kalenderår, dock ej för längre tid än till utgången av det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige förrättas nästa gång.

5. Om ett ärende fordrar så skyndsamt handläggning att kungörande på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 10 § första—tredje styckena inte hinns med, skall kungörelsen med uppgift om ärendet anslås senast fyra vardagar före stämman.

6. Kyrkostämmans sammanträden skall alltid vara offentliga.

7. Omröstning skall vara sluten även i annat ärende än ärende om val eller tillsättning av tjänst, om det begärs.

8. Av kyrkostämmans protokoll behöver inte framgå vilka som har deltagit i stämman. Inte heller behövs uppgift om hur var och en har röstat vid öppen omröstning.

9. Arbetsordningen för kyrkostämman behöver inte innehålla bestämmelser som anges i 2 kap. 30 § andra stycket 2, 3 och 4.

Ersättning till ordförande samt till ledamöter och suppleanter i beredning

6 § Kyrkostämman får besluta att det till stämmans ordförande samt ledamöter och suppleanter i beredning skall utgå skäligt arvode samt skälig ersättning för resekostnader, förlorad arbetsförtjänst och andra utgifter som föranleds av uppdraget.

4 kap. Församlingsdelegerade

Antalet ledamöter

1 § Antalet ledamöter i församlingsdelegerade skall bestämmas till ett udda tal och till minst

15 i samfällighet med 5 000 röstberättigade kyrkomedlemmar eller därunder,

25 i samfällighet med över 5 000 till och med 20 000 röstberättigade kyrkomedlemmar,

35 i samfällighet med över 20 000 till och med 40 000 röstberättigade kyrkomedlemmar,

45 i samfällighet med över 40 000 röstberättigade kyrkomedlemmar.

När delegerade skall utses första gången, bör församlingarna träffa överenskommelse om antalet ledamöter med ledning av första stycket. Länsstyrelsen skall genast underrättas om beslutet. Om församlingarna inte kan enas, bestämmer länsstyrelsen antalet ledamöter.

Församlingsdelegerade beslutar själva om ändring av antalet ledamöter. Ett sådant beslut skall tillämpas från och med året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige förrättas nästa gång. Länsstyrelsen skall genast underrättas om beslutet.

Länsstyrelsen bestämmer, med tillämpning av bestämmelserna i 4 a § första stycket lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall, hur många ledamöter i församlingsdelegerade som varje församling skall utse. Länsstyrelsens beslut får överklagas hos valprövningsnämnden genom besvär. Valprövningsnämndens beslut får inte överklagas.

Val av ledamöter

2 § Ledamöterna i församlingsdelegerade väljs av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman i varje församling.

Valbarhet

3 § I fråga om valbarhet till ledamot i församlingsdelegerade, verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 4 § om ledamot i kyrkofullmäktige i församling. Därvid skall dock bestämmelserna om kyrkoherde eller annan präst som är ledamot i församlingens kyrkoråd avse kyrkoherde som är ledamot eller ersättare för sådan ledamot i samfällighetens kyrkoråd.

Rätt till ledighet för uppdraget

4 § Ledamöter i församlingsdelegerade eller ledamöter och suppleanter i beredning har rätt till den ledighet från anställning som behövs för uppdraget.

Valperiodens längd m.m.

5 § Ledamöterna i församlingsdelegerade väljs för tre år räknat från och med den 1 januari året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har förrättats. När val som sker första gången inte äger rum under år då val i hela riket av fullmäktige förrättas, skall valet dock inte avse längre tid än till utgången av det år då sådana val av fullmäktige skall äga rum nästa gång.

Om val till kyrkofullmäktige, som har utsett ledamöter i församlingsdelegerade, har upphävts och omval har ägt rum eller om rättelse har vidtagits genom förnyad sammanräkning och mandatfördelningen mellan partierna därvid har ändrats, upphör uppdragen för ledamöterna två månader efter det att omvalet eller sammanräkningen har avslutats. När omvalet eller den förnyade sammanräkningen har avslutats, skall fullmäktige förrätta nytt val av ledamöter för återstoden av tjänstgöringstiden.

Val av ledamöter i församlingsdelegerade förrättas före december månads utgång året före det år då tjänstgöringstiden börjar. Det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum förrättas valet i församling med fullmäktige av de nyvalda fullmäktige vid sammanträde som avses i 2 kap. 9 § andra stycket.

Om en ledamot i församlingsdelegerade avgår under tjänstgöringstiden, förrättas fyllnadsval för återstoden av denna tid.

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på församlingsdelegerade

6 § Beträffande församlingsdelegerade tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 8—30 §§ om kyrkofullmäktige i församling. Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om kyrkoråd skall avse samfällighetens kyrkoråd.
2. Kungörelser och tillkännagivanden skall anslås på samfällighetens anslagstavla.
3. När sammanträde med delegerade skall hållas första gången, utfärdas kungörelse om sammanträdet av ordföranden i kyrkofullmäktige i den församling i samfälligheten som har flest röstberättigade kyrkomedlemmar eller om han eller hon har förhinder, av vice ordföranden i samma församlings fullmäktige. Om fullmäktige inte finns i denna församling, utfärdas kungörelsen av ordföranden i församlingens kyrkostämman eller, om han eller hon har förhinder, av vice ordföranden i stämman.
4. Rätt att delta i delegerades överläggningar men inte i besluten har, utöver de personer som avses i 2 kap. 14 § andra stycket, ordföranden eller vice ordföranden i en församlings kyrkoråd vid handläggning av ärenden som angår församlingen särskilt. Om samfälligheten omfattar församlingar i olika pastorat tillkommer rätten för kyrkoherde att delta i överläggningarna den av församlingarnas kyrkoherdar som domkapitlet utser.

5 kap. Kyrkofullmäktige i kyrkliga samfälligheter

Antalet ledamöter

1 § Om beslutanderätten i en kyrklig samfällighet skall utövas av kyrkofullmäktige, fastställer stiftsstyrelsen antalet ledamöter i fullmäktige.

Bestämmelser om kyrkliga samfälligheters indelning i valkretsar och om fastställandet av det antal ledamöter i fullmäktige som skall utses i varje församling finns i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall.

Antalet suppleanter

2 § För ledamöterna i samfällighets kyrkofullmäktige skall suppleanter utses. Fullmäktige bestämmer det antal suppleanter som skall ligga till grund för tillämpningen av bestämmelserna om utseende av suppleanter i 43 § lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall. Antalet skall utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i samfälligheten eller i varje valkrets, om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer enligt 4 § andra

stycket lagen om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall har beslutat att valbarheten skall vara inskränkt till valkrets. Om det därvid uppkommer ett brutet tal, avrundas detta till närmast högre hela tal. Länsstyrelsen skall genast underrättas om fullmäktiges beslut.

När kyrkofullmäktige skall utses första gången, fattas beslut enligt första stycket av stiftsstyrelsen, om stiftsstyrelsen inte med stöd av 12 § lagen (0000:000) om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter har bestämt att beslutanderätten i samfälligheten skall utövas av indelningsdelegerade.

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på kyrkofullmäktige i kyrklig samfällighet

3 § Beträffande kyrkofullmäktige i kyrklig samfällighet tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 3—30 §§ om kyrkofullmäktige i församling. Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om kyrkoråd skall avse samfällighetens kyrkoråd.
2. Bestämmelserna i 2 kap. 4 § andra stycket om kyrkoherde som är ledamot av församlingens kyrkoråd skall avse kyrkoherde som är ledamot eller ersättare för sådan ledamot i samfällighetens kyrkoråd.
3. Kungörelser och tillkännagivanden skall anslås på samfällighetens anslagstavla.
4. När sammanträde med fullmäktige i kyrklig samfällighet skall hållas första gången, utfärdas kungörelse om sammanträdet av den ordförande som anges i 4 kap. 6 § 3.
5. Om samtliga suppleanter för en ledamot i fullmäktige är förhindrade att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, inträder i ledamotens ställe den suppleant som enligt den för suppleanterna bestämda ordningen står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den första platsen för partiet i församlingen eller i en sådan grupp av församlingar som avses i 4 § lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall. Om en sådan suppleant inte kan tjänstgöra, inträder den suppleant som står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den andra platsen för partiet i församlingen eller gruppen av församlingar och så vidare efter samma grund. Om ett partis samtliga suppleanter i församlingen eller gruppen av församlingar är förhindrade att i en ledamots ställe inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i sammanträdet, inträder suppleant som har utsetts för partiet i en annan församling eller grupp av församlingar efter den grund som nyss har sagts. Därvid har den suppleant företräde som har utsetts i den församling eller grupp av församlingar där partiets röstetal är högst.
6. Rätt att delta i fullmäktiges överläggningar men inte i besluten har, utöver de personer som avses i 2 kap. 14 § andra stycket, ordföranden eller vice ordföranden i en församlingens kyrkoråd vid handläggning av ärenden som angår församlingen särskilt. Om samfälligheten omfattar församlingar i olika pastorat, tillkommer rätten för kyrkoherde att delta i överläggningarna den av församlingarnas kyrkoherdar som domkapitlet utser.

7. Fullmäktige får förvara protokoll och andra arkivhandlingar på annat sätt än i kyrkoarkiv, om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar det.

6 kap. Stiftsfullmäktige

Antalet ledamöter och suppleanter

1 § Stiftsfullmäktige beslutar hur många ledamöter i fullmäktige som skall utses. Antalet skall bestämmas till ett udda tal och till minst 51.

Beslutar stiftsfullmäktige om ändring av antalet ledamöter, tillämpas beslutet från och med året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige förrättas nästa gång. Beslutet skall fattas före utgången av april månad valåret. Den centrala valmyndighet som avses i 1 kap 2 § vallagen (1972:620) skall genast underrättas om beslutet.

2 § För ledamöterna i stiftsfullmäktige skall utses lika många suppleanter.

Valet av stiftsfullmäktige

Valkretsar

3 § För val av stiftsfullmäktige är varje stift indelat i valkretsar. Varje kontrakt utgör en valkrets.

Antalet ledamöter i varje valkrets

4 § I varje valkrets skall väljas en ledamot i stiftsfullmäktige. Av det återstående antalet ledamöter skall i varje valkrets väljas en ledamot för varje gång som antalet röstberättigade kyrkomedlemmar i valkretsen är jämnt delbart med det tal som erhålls, när antalet röstberättigade i stiftssamfälligheten delas med det återstående antalet ledamöter i stiftsfullmäktige. Om det antal ledamöter som skall utses enligt dessa regler inte uppgår till det antal som har bestämts för stiftssamfälligheten, skall för att detta antal skall kunna uppnås de valkretsar i vilka antalet röstberättigade mest överskjuter de tal som är bestämmande för fullmäktiges antal inom valkretsarna vara berättigade att var för sig i ordning efter överskottens storlek välja ytterligare en ledamot. Är överskottstalen lika för två eller flera valkretsar, avgörs företrädet genom lottnings. Antalet röstberättigade kyrkomedlemmar beräknas med ledning av den senast upprättade röstlängden.

Centrala valmyndigheten skall före september månads utgång det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige skall äga rum fastställa det antal ledamöter i stiftsfullmäktige som varje valkrets skall utse enligt första stycket. Centrala valmyndigheters beslut får överklagas hos valprovsningsnämnden genom besvär. Valprovsningsnämndens beslut får inte överklagas.

5 § Ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige väljs av elektor.

Val av elektor

6 § För val av elektor är varje valkrets indelad i valdistrikt. Varje församling utgör ett valdistrikt.

7 § Elektor väljs för varje församling av kyrkofullmäktige eller av kyrkorådet, om kyrkofullmäktige inte finns. Valet förrättas av de nyvalda kyrkofullmäktige eller av de nyvalda kyrkoråden.

Antalet elektor utgör för församling

med högst	500 röstberättigade kyrkomedlemmar	1
med mer än	500 men högst 1 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	2
med mer än	1 000 men högst 2 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	3
med mer än	2 000 men högst 4 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	4
med mer än	4 000 men högst 6 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	5
med mer än	6 000 men högst 8 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	6
med mer än	8 000 men högst 10 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	7
med mer än	10 000 men högst 12 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	8
med mer än	12 000 men högst 14 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	9
med mer än	14 000 men högst 16 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	10
med mer än	16 000 men högst 18 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	11
med över	18 000 röstberättigade kyrkomedlemmar	12

Antalet röstberättigade kyrkomedlemmar beräknas med ledning av den senast upprättade röstlängden.

För elektorerna utses lika många ersättare. Om ersättare inte väljs proportionellt, skall det vid valet bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring.

8 § Valbar till elektor eller ersättare för elektor är den som är medlem av svenska kyrkan och som är myndig samt är kyrkobokförd inom valdistriktet.

9 § Elektor och deras ersättare skall utses före utgången av november det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum.

Protokoll över val av elektor skall skyndsamt översändas till kontraktsprosten.

10 § En elektor har rätt till skälig ersättning för resekostnader och andra utgifter som föranleds av uppdraget. Kostnaderna skall betalas av församlingarna.

Val av ledamöter och suppleanter

11 § För val av ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige skall kontraktsprosten kalla elektorerna inom varje valkrets till ett sammanträde inför kontraktsprosten eller en av honom förordnad valförrättare. Sam-

manträdet skall hållas före utgången av december det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum.

12 § Valbar till stiftsfullmäktige är den som är medlem av svenska kyrkan och som är myndig samt är kyrkobokförd inom valkretsen.

Den som innehar tjänst som biskop är inte valbar till ledamot eller suppleant i stiftsfullmäktige. Domprosten eller annan kyrkoherde som är biskopens ersättare i stiftsstyrelsen samt den som är anställd hos stiftssamfälligheten och som i egenskap av föredragande hos stiftsstyrelsen eller på grund av andra uppgifter som hör till tjänsten har en ledande ställning bland stiftssamfällighetens tjänstemän är inte heller valbar.

I fråga om verkan av att valbarheten upphör och om rätt att avsäga sig uppdraget tillämpas bestämmelserna i 2 kap 4 § tredje stycket om ledamot och suppleant i kyrkofullmäktige.

13 § Val av ledamöter och suppleanter skall ske inför öppna dörrar och på samma sätt som val av ledamöter och suppleanter i kyrkoråd. Om suppleanter inte väljs proportionellt, skall vid valet bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring.

Över förrättningen skall föras protokoll.

14 § Valets utgång skall kungöras genom uppläsning av protokollet. Därmed är valet avslutat.

Valsedlar och annat valmaterial skall förvaras på ett betryggande sätt till dess att valet har vunnit laga kraft.

15 § För den som har blivit vald till ledamot i stiftsfullmäktige eller till suppleant skall kontraktsprosten genast utfärda ett bevis om detta. I beviset anges den valdes namn samt för vilken tid och valkrets ledamoten eller ersättaren har blivit vald. Beviset skall tillställas den som har blivit vald och stiftsfullmäktiges ordförande.

Utdrag ur protokollet från valförrättningen gäller som bevis.

Valperiodens längd

16 § Ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige väljs för tre år räknat från och med den 1 januari året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäkte har ägt rum.

17 § Om en ledamot i stiftsfullmäktige avgår under tjänstgöringstiden skall stiftsfullmäktiges ordförande skyndsamt anmäla detta till kontraktsprosten.

När kontraktsprosten har fått underrättelse om att en ledamot har avgått, skall kontraktsprosten till ny ledamot i den avgångnes ställe utse den suppleant som står i tur att tillträda enligt den mellan suppleanterna bestämda ordningen.

*Besvär över val**Beslut som får överklagas*

18 § Beslut varigenom elektorerna och deras ersättare har utsetts, får överklagas endast i samband med talan mot det beslut varigenom ledamöterna och suppleanter i stiftsfullmäktige har utsetts.

19 § Beslut varigenom ledamöterna och suppleanter i stiftsfullmäktige har utsetts får överklagas hos valprövningsnämnden genom besvär. Rätt att överklaga har den som uppfyller villkoren för rösträtt vid kyrkofullmäktigtal och som är kyrkobokförd inom valkretsen. Partier som har deltagit i valet får också överklaga beslutet.

Besvärshandlingen skall ha kommit in till kontraktsprosten inom tio dagar efter det att valet eller förrättningen avslutades. Har en besvärshandling kommit in till valprövningsnämnden före besvärstidens utgång skall den omständigheten att inlagan har kommit till kontraktsprosten först därefter inte föranleda att besvären inte prövas.

Kungörelse om besvär

20 § Kontraktsprosten skall snarast möjligt efter besvärstidens utgång samtidigt kungöra samtliga besvär som har anförts och sända besvärshandlingarna till valprövningsnämnden.

Kungörelsen införs i ortstidning inom valkretsen. I kungörelsen anges viss kort tid inom vilken förklaring över besvären skall ha kommit in till valprövningsnämnden. Kontraktsprosten skall dessutom skyndsamt yttra sig över besvären till valprövningsnämnden.

Den som vill överklaga har rätt att hos kontraktsprosten genast få utdrag ur protokoll eller annan handling över förrättningen.

Handläggningen av besvär

21 § I fråga om handläggningen och prövningen av besvär som avses i 19 § skall 15 kap 6, 7 och 9 §§ vallagen (1972:620) tillämpas.

22 § Den som har valts till ledamot i stiftsfullmäktige utövar sitt uppdrag utan hinder av att valet har överklagats. Om valet ändras, skall den nya ledamoten inta sin plats så snart ändringen har kungjorts. Vad som nu har sagts om ledamot gäller också för suppleant.

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på stiftsfullmäktige

23 § Beträffande stiftsfullmäktige tillämpas bestämmelserna i 2 kap 5, 8—30 §§ om kyrkofullmäktige i församling. Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om kyrkoråd skall avse stiftsstyrelsen.
2. Kungörelser och tillkännagivanden skall anslås på stiftssamfundens anslagstavla.

3. Om suppleanten för en ledamot i stiftsfullmäktige är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, inträder i ledamotens ställe den suppleant som enligt den för suppleanternas bestämda ordningen står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den första platsen för partiet i valkretsen. Om en sådan suppleant inte kan tjänstgöra inträder den suppleant som står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den andra platsen för partiet i valkretsen och så vidare efter samma grund. Om ett partis samtliga suppleanter i valkretsen är förhindrade att i en ledamots ställe inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i sammanträdet, inträder suppleant som har utsetts för partiet i en annan valkrets efter den grund som nyss har sagts. Därvid har den suppleant företräde som har utsetts i den valkrets där partiets röstetal är högst.

4. Rätt att delta i stiftsfullmäktiges överläggningar men inte i besluten har de personer som anges i 12 § andra stycket, ledamöter i stiftsstyrelsen samt ordförande eller vice ordförande i nämnd eller beredning vid handläggning av ärenden som har beretts av nämnden eller beredningen och vid besvarande av interpellation eller fråga som har framställts till ordföranden i nämnden eller beredningen, revisor hos stiftssamfälligheten vid behandling av revisionsberättelsen för den verksamhet som hans eller hennes uppdrag avser samt ordförande eller vice ordförande i församlings eller kyrklig samfällighets kyrkoråd i ärenden som rör församlingen eller den kyrkliga samfälligheten särskilt. Stiftsfullmäktige får därtill kalla tjänstemän hos stiftssamfälligheten eller särskilda sakkunniga för att meddela upplysningar vid ett sammanträde.

5. Det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum förrättas val till de befattningar inom samfälligheten som blir lediga vid årets slut av de nyvalda stiftsfullmäktige vid sammanträde snarast efter valperiodens början. Dessa förrättas även andra val som ankommer på stiftsfullmäktige och avser tid efter utgången av det nämnda året.

6. Stiftsfullmäktige får förvara protokoll och andra arkivhandlingar på annat sätt än i kyrkoarkiv, om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer beslutar det.

7 kap. Kyrkorådet och övriga nämnder i församling

Kyrkorådets uppgifter

1 § I varje församling skall det finnas ett kyrkoråd. Kyrkorådet är församlingens styrelse.

Två eller flera församlingar får utse ett gemensamt kyrkoråd för en eller flera angelägenheter.

2 § Kyrkorådet skall ha omsorg om församlingslivet och verka för dess utveckling, leda förvaltningen av församlingens angelägenheter och ha tillsyn över övriga nämnders verksamhet. Rådet skall uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på församlingens ekonomiska ställning samt hos kyrkofullmäktige eller kyrkostämman och övriga nämnder

liksom hos andra myndigheter göra de framställningar som rådet anser behövs.

Kyrkorådet skall vidare

1. bereda eller yttra sig i ärenden som skall handläggas av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman,
2. ha hand om den ekonomiska förvaltningen och därvid själv förvalta kyrkans och församlingens egendom i den mån sådan egendomsförvaltning inte har uppdragits åt annan nämnd eller annars ankommer på annan,
3. ha hand om medelsförvaltningen i den mån kyrkofullmäktige eller kyrkostämman inte har medgett någon annan nämnd att helt eller delvis ha hand om sin medelsförvaltning,
4. verkställa kyrkofullmäktiges eller kyrkostämmans beslut i den mån verkställigheten inte har uppdragits åt någon annan,
5. själv eller genom ombud föra församlingens talan i alla mål och ärenden i den mån detta inte på grund av lag eller annan författning eller beslut av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman ankommer på någon annan,
6. ha hand om församlingens informationsverksamhet i den mån kyrkofullmäktige eller kyrkostämman inte har uppdragit denna åt någon annan nämnd,
7. verka för sådana förenklingar i verksamheten som kan underlätta enskildas kontakter med församlingen samt
8. i övrigt fullgöra de uppdrag som kyrkofullmäktige eller kyrkostämman har överlämnat till rådet.

Kyrkorådet skall handlägga de ärenden som enligt särskilda författningar ankommer på rådet.

Kyrkorådet får infordra yttranden och upplysningar från övriga nämnder och från beredningar och tjänstmän i församlingen, när det behövs för att rådet skall kunna fullgöra sina uppgifter.

Ledamöter och suppleanter

3 § Kyrkoherden är ledamot i kyrkorådet.

Kyrkoherden får förordna präst som tjänstgör i pastoratet att vara kyrkorådsledamot i annexförsamling i stället för kyrkoherden. Förordnandet skall avse den tid för vilken övriga kyrkorådsledamöter har valts. Kyrkoherden skall underrätta kyrkofullmäktiges eller kyrkostämmans ordförande om förordnandet.

Om församlingar som tillhör olika pastorat har ett gemensamt kyrkoråd, förordnar domkapitlet en av församlingarnas kyrkoherdar att vara ledamot i rådet och en annan att, vid förhinder för honom eller henne, vara ledamot i stället.

4 § Andra ledamöter än den som avses i 3 § samt suppleanter i kyrkorådet väljs, utom i fall som avses i 5 §, av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman till det antal som fullmäktige eller stämman bestämmer. Hela antalet ledamöter får dock inte vara mindre än fem. Antalet suppleanter bör vara minst lika stort som antalet valda ledamöter.

Om suppleanterna inte väljs proportionellt, skall det vid valet även bestämmas i vilken ordning de skall inkallas till tjänstgöring.

5 § Om beslutanderätten i en församling utövas av kyrkorådet enligt 1 kap. 9 § skall andra ledamöter än den som avses i 3 § och suppleanter utses genom direkta val när val i hela riket till kyrkofullmäktige äger rum. Rösträtt vid ett sådant val har den som uppfyller de villkor som anges i 2 kap 3 §.

Kyrkorådet beslutar hur många ledamöter som skall utses. Hela antalet ledamöter får dock inte vara mindre än tio. För de valda ledamöterna skall utses suppleanter.

Beslutar kyrkorådet om ändring av antalet ledamöter tillämpas beslutet först när val i hela riket av kyrkofullmäktige förrättas nästa gång. Beslutet skall fattas före utgången av april månad valåret. Länsstyrelsen skall genast underrättas om beslutet.

Kyrkorådet bestämmer det antal suppleanter som skall ligga till grund för tillämpningen av bestämmelserna om utseende av suppleanter i 43 § lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall. Antalet skall utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i församlingen. Om det därvid uppkommer ett brutet tal, avrundas detta till närmast högre hela tal. Länsstyrelsen skall genast underrättas om kyrkorådets beslut.

När kyrkorådet skall utses första gången beslutar kyrkofullmäktige i församlingen om antalet ledamöter och suppleanter.

I lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall finns bestämmelser om

1. indelning i valdistrikt,
2. valdag, röstlängd, förrättande och avslutande av val samt
3. förfarandet när en ledamot i kyrkorådet har avgått före den bestämda tjänstgöringstidens utgång och när en suppleant för en ledamot har inträtt som ledamot i kyrkorådet eller av annan anledning har avgått som suppleant.

6 § Antalet ledamöter i ett gemensamt kyrkoråd och det antal ledamöter i rådet som varje församling skall utse bestäms genom överenskommelse mellan församlingarna. Varje församling skall välja minst en ledamot. Om församlingarna inte kan enas, bestämmer länsstyrelsen antalet ledamöter i rådet och det antal som skall utses av varje församling.

Valbarhet

7 § I fråga om valbarhet till ledamot eller suppleant i kyrkorådet, verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 2 kap 4 § om ledamot och suppleant i kyrkofullmäktige. Den som har uppnått arton års ålder senast på dagen för valet till kyrkorådet är dock valbar. Utöver de personer som avses i 2 kap 4 § andra stycket får inte heller en tjänsteman som förestår någon förvaltning som är underställd rådet väljas till ledamot eller suppleant i rådet.

Rätt till ledighet för uppdraget

8 § Valda ledamöter och suppleanter i kyrkorådet har rätt till den ledighet från anställning som behövs för uppdraget.

Valperiodens längd

9 § Sådana ledamöter och suppleanter i kyrkorådet som avses i 4 och 5 §§ väljs för tre år, räknat från och med den 1 januari året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum.

Om valet till kyrkofullmäktige har upphävts och omval har ägt rum eller om rättelse har vidtagits genom förnyad sammanräkning och mandatfördelningen mellan partierna därvid har ändrats, upphör uppdraget för de ledamöter och suppleanter i kyrkorådet som har valts av fullmäktige två månader efter det att omvalet eller sammanräkningen har avslutats. När omvalet eller den förnyade sammanräkningen har avslutats, skall kyrkofullmäktige förrätta nytt val av ledamöter och suppleanter för återstoden av tjänstgöringstiden.

Om en sådan ledamot som avses i 4 § och som har utsetts vid proportionellt val avgår under tjänstgöringstiden, inträder en suppleant, enligt den ordning mellan suppleanterna som har bestämts vid valet, i ledamotens ställe för återstoden av tjänstgöringstiden. Om en annan av kyrkofullmäktige eller kyrkostämma vald ledamot avgår, förrättas fyllnadsval för återstoden av tjänstgöringstiden.

Ordförandeskapet

10 § Kyrkofullmäktige eller kyrkostämman väljer för den tid som fullmäktige eller stämman bestämmer bland kyrkorådets ledamöter en ordförande och en eller två vice ordförande. Kyrkoråd som utsetts genom val enligt 5 § samt gemensamt kyrkoråd skall dock själv välja ordförande och en eller två vice ordförande bland sina ledamöter.

Om varken ordföranden eller någon vice ordföranden kan närvara vid ett sammanträde med kyrkorådet, utser rådet en annan ledamot att för tillfället vara ordförande.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller annars för längre tid är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag, får kyrkorådet utse en annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Bestämmelser om sammanträdena i kyrkorådet

11 § Kyrkorådet bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde skall även hållas, när minst en tredjedel av rådets ledamöter eller någon ledamot som avses i 3 § begär det eller ordföranden anser att det behövs.

Kallelse till sammanträde med kyrkorådet skall minst en vecka före sammanträdesdagen anslås på församlingens anslagstavla och inom samma tid sändas med posten till varje ledamot och suppleant i rådet

eller på annat tillförlitligt sätt tillställas dem. Om ett ärende fordrar skyndsam handläggning skall kallelsen med uppgift om ärendet anslås senast vardagen före sammanträdesdagen och på ett tillförlitligt sätt sändas till varje ledamot och suppleant i rådet så tidigt att den kan antas komma dem till handa inom samma tid.

Kyrkorådet får till sina sammanträden kalla en ledamot eller en suppleant i kyrkofullmäktige, ordföranden eller en vice ordförande i kyrkostämman, en ledamot eller en suppleant i annan nämnd eller beredning, en tjänsteman hos församlingen eller en särskild sakkunnig att närvara. Den som har kallats till ett sammanträde får, om rådet beslutar det, delta i överläggningarna men inte i besluten.

Suppleanternas inträde

12 § I fråga om suppleanternas tjänstgöring i kyrkorådet gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 2 kap. 11 § om suppleanternas tjänstgöring i kyrkofullmäktige. Detta gäller även när en av kyrkofullmäktige eller kyrkostämma utsedd ledamot som inte har utsetts vid proportionellt val har avgått och fyllnadsval ännu inte har ägt rum.

Suppleanterna får närvara vid rådets sammanträden och skall underättas om tid och plats för sammanträdena.

Beslutförhet och jäv

13 § Kyrkorådet får handlägga ärenden endast om mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

En ledamot i kyrkorådet eller någon annan som har att handlägga ärenden hos rådet får inte delta i eller närvara vid handläggningen av ett ärende som personligen rör honom eller henne själv eller hans eller hennes make, föräldrar, barn eller syskon eller någon annan närstående.

Val av särskild avdelning eller utskott inom kyrkorådet samt krav på beslut och protokoll

14 § När kyrkorådet väljer en sådan avdelning som avses i 17 § eller ett organ bestående av ledamöter eller suppleanter i rådet för beredning av ärenden som rådet skall handlägga, tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 23 § om proportionellt val.

I fråga om förfarandet vid fattande av beslut, förande av protokoll, protokollets innehåll, justering av protokoll, tillkännagivande om justering och reservation tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 22, 25 och 26 §§ om kyrkofullmäktige. Protokollet får dock justeras på det sätt som kyrkorådet bestämmer av ordföranden och minst en ytterligare ledamot.

Framställningar till kyrkorådet m.m.

15 § Kyrkorådet skall på lämpligt sätt kungöra var framställningar till rådet tas emot.

Bestämmelserna i 7 § förvaltningslagen (1971:290) om när en handling anses ha kommit in till en myndighet tillämpas i ärenden hos kyrkorådet.

Delgivning med kyrkorådet sker med ordföranden eller den som enligt reglemente, instruktion eller särskilt beslut är behörig att ta emot delgivning.

Hur kyrkvårdar, kassaförvaltare och elektorer utses

16 § Kyrkorådet väljer kyrkvårdar bland dem som är röstberättigade i församlingen enligt 2 kap. 3 § första och andra styckena. Minst en av kyrkvårdarna skall utses bland ledamöterna och suppleanterna i kyrkorådet. Kyrkvårdarna utses för tre år räknat från och med den 1 januari året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum.

Kyrkorådet utser för varje kalenderår en kassaförvaltare, om rådets medelsförvaltning inte har ordnats på annat sätt.

Det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum skall det nyvalda kyrkorådet före december månads utgång utse befattningshavare som avses i första och andra styckena. Det nyvalda kyrkorådet skall även före december månads utgång utse elektorer som avses i 6 kap. och i lagen (1982:943) om kyrkomötet.

Reglemente om kyrkorådets verksamhet m.m.

17 § Kyrkofullmäktige eller kyrkostämman får anta reglemente med närmare bestämmelser om kyrkorådets verksamhet.

Kyrkorådet får, om kyrkofullmäktige eller kyrkostämman beslutar det, uppdra åt en särskild avdelning, bestående av ledamöter eller suppleanter i rådet, åt en ledamot eller suppleant eller åt en tjänsteman hos församlingen att på rådets vägnar besluta i vissa grupper av ärenden. Dessa ärendegrupper skall anges i reglemente eller särskilt beslut. Framställningar eller yttranden till fullmäktige eller stämman liksom yttranden med anledning av att rådets beslut har överklagats får dock beslutas endast av rådet samfällt.

Första och andra styckena tillämpas också på kyrkoråd som har valts enligt 5 §. Därvid skall dock vad som sägs om kyrkofullmäktige eller kyrkostämman i stället avse kyrkorådet.

Beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt andra stycket skall anmälas till kyrkorådet, som bestämmer på vilket sätt detta skall ske.

Tillsättning av nämnder

18 § Kyrkofullmäktige eller kyrkostämman tillsätter nämnder för den förvaltning och verkställighet som enligt särskilda författningar ankommer på dessa. För sådana nämnder gäller vad som är föreskrivet i dessa författningar.

För förvaltning och verkställighet i övrigt får fullmäktige eller stämman tillsätta de nämnder som behövs. Ledamöter och suppleanter i

sådana nämnder väljs av fullmäktige eller stämman till det antal som fullmäktige eller stämman bestämmer. För dessa nämnder tillämpas bestämmelserna om kyrkorådet i 4 § andra stycket, 7—8 §§, 9 § andra och tredje styckena, 10—15 §§, 16 § andra och tredje styckena samt 17 §.

Handläggningen av vissa ärenden

19 § Kyrkofullmäktige och kyrkostämman får, om inte något annat är föreskrivet i lag eller annan författning, besluta att kyrkorådet eller någon annan nämnd skall

1. ha hand om förvaltning och verkställighet i fråga om egendom som annars förvaltas av någon annan nämnd,
2. handlägga frågor om anställning, ledighet, vikariat eller skiljande från tjänst samt andra frågor beträffande personal som är underställd någon annan nämnd.

Närvarorätt vid sammanträdena m.m.

20 § Kyrkofullmäktige eller kyrkostämman får besluta att en ledamot eller en suppleant i fullmäktige, kyrkorådet, annan nämnd eller beredning får närvara vid rådets eller någon annan nämnds sammanträde, även om han eller hon inte är ledamot eller suppleant i rådet eller nämnden, och delta i överläggningarna men inte i besluten samt få sin mening antecknad i protokollet.

Om beslutanderätten i en församling utövas av kyrkorådet enligt 1 kap. 9 § tillämpas första stycket på sådan församling. Därvid skall dock vad som sägs om kyrkofullmäktige och kyrkostämma i stället avse kyrkofullmäktige i den samfällighet i vilken församlingen ingår.

Förvaring av arkivhandlingar

21 § Kyrkorådets och övriga nämnders protokoll och andra arkivhandlingar skall förvaras i kyrkoarkiv. Om kyrkoarkiv finns särskilda bestämmelser.

Ersättning till ledamöter och suppleanter

22 § Kyrkofullmäktige eller kyrkostämman får besluta att det till valda ledamöter och suppleanter i kyrkorådet samt till ledamöter och suppleanter i annan nämnd skall utgå skäligt arvode samt skälig ersättning för resekostnader, förlorad arbetsförtjänst och andra utgifter som förorsakas av uppdraget. Detsamma gäller annan ledamot i kyrkorådet, om han eller hon har utsetts till ordförande. Om kyrkofullmäktige eller kyrkostämman beslutar att arvode skall utgå, skall arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag.

Om en församling ingår i en utvidgad pastoratssamfällighet eller utvidgad flerpastoratssamfällighet får kyrkofullmäktige i samfälligheten besluta att arvode och ersättning som avses i första stycket skall utgå till

ledamöter och suppleanter i församlingens kyrkoråd. Om kyrkofullmäktige i samfälligheten beslutar att arvode skall utgå, skall arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag.

8 kap. Kyrkorådet och övriga nämnder i annan kyrklig samfällighet än stiftssamfällighet

Kyrkorådets uppgifter

1 § Kyrkorådet i en kyrklig samfällighet skall leda förvaltningen av samfällighetens angelägenheter och ha tillsyn över övriga nämnders verksamhet. Rådet skall uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på samfällighetens ekonomiska ställning samt hos samfällighetens fullmäktige eller församlingsdelegerade och övriga nämnder liksom hos andra myndigheter göra de framställningar som rådet anser behövs. Beträffande kyrkorådets uppgifter i övrigt tillämpas bestämmelserna i 7 kap. 2 § andra—fjärde styckena. Därvid skall dock vad som sägs om församling och kyrkofullmäktige i stället avse samfälligheten och dess fullmäktige eller församlingsdelegerade.

Hur bestämmelserna om kyrkoråd m.m. i församling tillämpas på kyrkorådet och övriga nämnder i annan kyrklig samfällighet än stiftssamfällighet

2 § Beträffande kyrkliga samfälligheters kyrkoråd och övriga nämnder tillämpas bestämmelserna i 7 kap. 3, 4 och 6—22 §§ om kyrkoråd m.m. i församling. Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om församling och kyrkofullmäktige skall avse samfälligheten och dess fullmäktige eller församlingsdelegerade.

2. Om samfälligheten utgörs av församlingar som tillhör olika pastorat, förordnar domkapitlet en av församlingarnas kyrkoherdar att vara ledamot i samfällighetens kyrkoråd och en annan att, vid förhinder för honom eller henne, vara ledamot i stället.

3. Vid val av kyrkoråd i samfälligheten bör om möjligt varje församling bli företräd i rådet genom minst en ledamot eller suppleant.

4. Kungörelser och tillkännagivanden skall anslås på samfällighetens anslagstavla.

5. Samfällighetens kyrkoråd skall underrätta församlingarna om frågor av större ekonomisk betydelse. Rådet får infordra yttranden och upplysningar från församlingarnas kyrkoråd, när det behövs för att rådet skall kunna fullgöra sina uppgifter.

6. Samfällighetens kyrkoråd får, om inte samfällighetens fullmäktige eller församlingsdelegerade beslutar något annat, uppdra åt kyrkorådet eller annan nämnd i en församling eller åt ett för församlingarna i ett pastorat gemensamt kyrkoråd att verkställa beslut av samfällighetens fullmäktige eller församlingsdelegerade eller att förvalta anslag som enligt fastställd budget eller särskilt beslut blivit anvisat åt församlingen.

7. Samfällighetens fullmäktige eller församlingsdelegerade får ge samfällighetens kyrkoråd en annan benämning än kyrkoråd.

8. Protokoll och andra arkivhandlingar får förvaras på annat sätt än i kyrkoarkiv, om regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer beslutar det.

9 kap. Stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten

Stiftsstyrelsens uppgifter

1 § Stiftsstyrelsen skall leda förvaltningen av stiftssamfällighetens angelägenheter och ha tillsyn över övriga nämnders verksamhet.

Stiftsstyrelsen skall uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på stiftssamfällighetens ekonomiska ställning samt hos stiftsfullmäktige och övriga nämnder liksom hos andra myndigheter göra de framställningar som stiftsstyrelsen anser behövs. Beträffande stiftsstyrelsens uppgifter i övrigt tillämpas bestämmelserna i 7 kap. 2 § andra och fjärde styckena om kyrkorådet i församling. Därvid skall dock vad som sägs om församling och kyrkofullmäktige i stället avse stiftssamfälligheten och stiftsfullmäktige.

Stiftsstyrelsen skall handlägga de ärenden som enligt särskilda författningar ankommer på stiftsstyrelsen.

Ledamöter och suppleanter

2 § Biskopen är ledamot i stiftsstyrelsen.

Domprosten är biskopens ersättare. Där det inte finns någon domprost är domkapitlets vice ordförande biskopens ersättare.

3 § Andra ledamöter i stiftsstyrelsen än biskopen väljs av stiftsfullmäktige till det antal fullmäktige bestämmer. Hela antalet ledamöter får dock inte vara mindre än nio. För de valda ledamöterna skall utses lika många suppleanter.

Om suppleanterna inte väljs proportionellt, skall det vid valet även bestämmas i vilken ordning de skall inkallas till tjänstgöring.

Valbarhet

4 § Valbar till ledamot eller suppleant i stiftsstyrelsen är den som är kyrkobokförd inom stiftet, är medlem i svenska kyrkan och som är myndig senast på dagen för valet till stiftsstyrelse.

Utöver de personer som avses i 6 kap. 12 § andra stycket andra meningen får inte heller en tjänsteman som förestår någon förvaltning som är underställd stiftsstyrelsen väljas till ledamot eller suppleant i stiftsstyrelsen.

I fråga om verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 4 § tredje stycket om ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige.

Valperiodens längd

5 § Sådana ledamöter och suppleanter i stiftsstyrelsen som avses i 3 § väljs för stiftsfullmäktiges valperiod snarast efter valperiodens början. Valet gäller till dess att stiftsfullmäktige förrättar nytt val under nästa valperiod.

Ordförandeskapet

6 § Biskopen är stiftsstyrelsens ordförande. Bland de valda ledamöterna utser stiftsfullmäktige en vice ordförande.

Hur bestämmelserna om kyrkoråd m.m. i församling tillämpas på stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten

7 § Beträffande stiftsstyrelsen och övriga nämnder tillämpas bestämmelserna i 7 kap. 8 §, 9 § andra och tredje styckena, 11—15 §§, 17—21 §§ och 22 § första stycket om kyrkoråd m.m. i församling.

Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om församling, kyrkofullmäktige och kyrkoråd skall avse stiftssamfälligheten, stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsen.

2. Kungörelser och tillkännagivanden anslås på stiftssamfällighetens anslagstavla.

3. Stiftsstyrelsen skall underrätta församlingarna om frågor av större ekonomisk betydelse. Stiftsstyrelsen får begära upplysningar från församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas kyrkoråd, när det behövs för att stiftsstyrelsen skall kunna fullgöra sina uppgifter.

4. Stiftsstyrelsen får, om inte stiftsfullmäktige beslutar annat, uppdra åt kyrkorådet eller annan nämnd i en församling eller kyrklig samfällighet att verkställa beslut av stiftsfullmäktige eller att förvalta anslag som enligt fastställd budget eller särskilt beslut blivit anvisat åt församlingen eller den kyrkliga samfälligheten.

5. Protokoll och andra arkivhandlingar får förvaras på annat sätt än i kyrkoarkiv, om regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer beslutar det.

10 kap. Ekonomisk förvaltning

Församling

1 § Fast eller lös egendom som tillhör en församling bör förvaltas så att förmögenheten inte minskas.

2 § Församlingens medelsbehov skall, i den mån det inte fylls på annat sätt, täckas med skatt.

3 § Församlingen skall årligen upprätta budget för nästa budgetår.

Budgeten skall, med utgångspunkt i ställningen enligt de avslutade räkenskaperna för året före det år då budgeten upprättas, innehålla en

plan för ekonomin under budgetåret. I planen skall redovisas de anslag som skall anvisas och täckningen av medelsbehovet med angivande av skattesatsen.

4 § Förslag till budget skall upprättas av kyrkorådet före oktober månads utgång. Om särskilda förhållanden kräver det, får budgetförslaget göras upp i november månad. I sådant fall skall kyrkorådet före oktober månads utgång föreslå skattesats för den församlingsskatt som ingår i preliminär skatt för inkomst under det följande året. Kyrkorådet bestämmer när övriga nämnder senast skall lämna sina särskilda budgetförslag till rådet.

Kyrkorådet skall samråda med kommunstyrelsen innan budgetförslaget görs upp.

Budgeten fastställs av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman före november månads utgång. Om budgeten till följd av särskilda förhållanden inte kan fastställas före november månads utgång, skall kyrkofullmäktige eller kyrkostämman ändå fastställa skattesatsen inom denna tid. Budgeten skall därefter fastställas före december månads utgång. Därvid får fullmäktige eller stämman, om det finns särskilda skäl till det, fastställa annan skattesats än som har bestämts tidigare.

Kyrkorådets förslag till budget skall från och med kungörandet av det sammanträde med kyrkofullmäktige eller den kyrkostämma då budgeten skall fastställas vara tillgängligt för allmänheten på plats som tillkännages i kungörelsen.

5 § Beslut om anslag skall även innefatta anvisning av medel för att täcka anslaget. Kyrkofullmäktige eller kyrkostämman kan besluta att ett särskilt anslag, som inte förbrukas under det år för vilket det har beviljats, får användas för samma ändamål under det följande året. Ett sådant beslut får därefter fattas för ett år i sänder.

6 § En församling får avsätta medel till kapitalfonder och driftfonder. Fondmedel får tas i anspråk för annat ändamål än det som fonden avser endast genom beslut i samband med att budgeten fastställs.

7 § Församlingen får ta upp lån och ingå borgen. Församlingen får inte upplåta panträtt i sin egendom till säkerhet för en fordran. Vid förvärv av egendom får församlingen överta betalningsansvaret för lån som tidigare har tagits upp mot säkerhet av panträtt i egendomen.

8 § Kyrkorådet skall fortlöpande föra räkenskaper över de medel som det förvaltar.

Andra nämnder som förvaltar medel skall föra räkenskaper enligt kyrkorådets anvisningar och årligen, inom den tid som kyrkorådet bestämmer, till rådet lämna redovisning för sin medelsförvaltning under föregående kalenderår.

När en sådan redovisning har lämnats, skall kyrkorådet inom den tid som kyrkofullmäktige eller kyrkostämman bestämmer sammanfatta och avsluta räkenskaperna.

Gemensamt kyrkoråd skall årligen lämna redovisning till de församlingar för vilka rådet är gemensamt. Sådan redovisning skall lämnas senast den 31 mars.

9 § Särskilda bestämmelser finns om

1. vård om och förvaltning av kyrka och kyrkoegendom,
2. förvaltning av medel som myndighet har särskilt inseende över samt
3. kollektmedel.

Kyrklig samfällighet

10 § Beträffande kyrkliga samfälligheter tillämpas 1—9 §§. Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om församlingens kyrkofullmäktige samt om dess kyrkoråd och övriga nämnder skall i stället avse samfällighetens kyrkofullmäktige, församlingsdelegerade eller stiftsfullmäktige samt dess kyrkoråd eller stiftsstyrelse och övriga nämnder.
2. Församlingarnas kyrkoråd skall lämna sina särskilda förslag om anslag för det nästföljande året till samfällighetens kyrkoråd. Detta bestämmer när förslagen skall avlämnas.
3. Stiftsstyrelsen skall samråda med representanter för kommuner och landstingskommuner inom stiftet innan budgetförslaget görs upp.

11 kap. Revision

Församling

1 § Nyvalda kyrkofullmäktige eller kyrkostämman väljer under år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum tre eller flera revisorer samt minst lika många revisorssuppleanter för granskning av de tre följande årens verksamhet. Fullmäktige eller stämman får därvid välja revisorer och suppleanter för granskning av viss eller vissa nämnders verksamhet. Antalet revisorer, liksom antalet suppleanter, för varje nämnd eller grupp av nämnder skall dock vara minst tre. Om val till kyrkofullmäktige har upphävts och omval har ägt rum eller om rättelse har vidtagits genom förnyad sammanräkning och mandatfördelningen mellan partierna därvid har ändrats, upphör uppdragen för revisorerna och suppleanterna två månader efter det att omvalet eller sammanräkningen har avslutats. När omvalet eller den förnyade sammanräkningen har avslutats, skall fullmäktige förrätta nytt val av revisorer och suppleanter för återstoden av tjänstgöringstiden.

I fråga om valbarhet till revisor och revisorssuppleant, verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse skall bestämmelserna i 2 kap. 4 § om ledamot och suppleant i kyrkofullmäktige tillämpas. Den som inte är kyrkobokförd i församlingen är dock valbar. Detsamma gäller den som har uppnått arton års ålder senast på dagen för valet till revisor eller suppleant.

Om en revisor som inte har utsetts vid proportionellt val avgår under tjänstgöringstiden, får fullmäktige eller stämman förrätta fyllnadsval för återstoden av denna tid.

Revisorer och revisorssuppleanter har rätt till den ledighet från anställning som behövs för uppdraget.

Fullmäktige eller stämman får besluta att det till revisorer och revisorssuppleanter skall utgå skäligt arvode samt skälig ersättning för resekostnader, förlorad arbetsförtjänst och andra utgifter som föranleds av uppdraget. Om fullmäktige eller stämman beslutar att arvode skall utgå, skall arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag.

2 § Den som är ledamot eller suppleant i kyrkorådet eller annars är redovisningsskyldig till församlingen får inte vara revisor eller revisorssuppleant för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten och inte heller delta i val av revisor eller revisorssuppleant för granskning av sådan verksamhet eller i handläggningen av ärende om ansvarsfrihet för verksamheten. Detsamma gäller make, föräldrar, barn eller syskon eller annan närstående till den redovisningsskyldige. Ordföranden och vice ordföranden i kyrkorådet eller andra nämnder vars verksamhet granskningen gäller får, utan hinder av vad som nu har sagts och även om de inte är ledamöter i kyrkofullmäktige, delta i fullmäktiges eller stämmans överläggning, när revisionsberättelsen som avser granskningen behandlas.

3 § Revisorerna granskar kyrkorådets och övriga nämnders verksamhet. De prövar om verksamheten har utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som har utövats inom nämnderna är tillräcklig.

En revisor har rätt att av en nämnd få de uppgifter och upplysningar som behövs för revisionsarbetet. En revisor får när som helst inventera de penningmedel och värdehandlingar som en nämnd förvaltar samt ta del av räkenskaper och andra handlingar som berör nämndens verksamhet.

Vad som har sagts om nämnd gäller i tillämpliga delar även beredning.

4 § Revisorerna utövar, om kyrkofullmäktige som har valt dem eller om kyrkostämman inte bestämmer annat, själva den förvaltning som har samband med revisionsuppdraget. Beslut som revisorerna fattar angående förvaltningen skall upptas i protokoll. I fråga om justering av protokoll och tillkännagivande om justeringen tillämpas bestämmelserna i 7 kap. 14 § andra stycket.

5 § Revisorerna skall årligen till kyrkofullmäktige som har valt dem eller till kyrkostämman avge berättelse med redogörelse för resultatet av den revision som avser verksamheten under det föregående året. Av berättelsen skall framgå om anmärkning beträffande den granskade verksamheten föreligger eller inte. Om anmärkning framställs, skall anledningen till denna anges i berättelsen. Revisionsberättelsen skall

innehålla ett särskilt uttalande i frågan huruvida ansvarsfrihet tillstyrks eller inte.

6 § Sedan förklaringar har inhämtats över de anmärkningar som har framställts i revisionsberättelsen, skall kyrkofullmäktige som har valt revisorerna eller kyrkostämman vid sammanträde före utgången av året efter det år som revisionen avser besluta om ansvarsfrihet skall beviljas eller om åtgärd för att bevara församlingens rätt skall vidtas. Om talan inte väcks inom ett år från det att revisionsberättelsen lades fram på sammanträde med fullmäktige eller stämman, anses ansvarsfrihet beviljad. Trots att ansvarsfrihet har beviljats får talan dock föras beträffande skada på grund av brottslig handling, om inte ansvarsfriheten uppenbarligen avsåg även den skadan.

7 § Kyrkofullmäktige som väljer revisorer eller kyrkostämman får meddela närmare föreskrifter om revisionen.

Kyrklig samfällighet

8 § Beträffande kyrkliga samfälligheter tillämpas 1—7 §§. Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om församlingens kyrkofullmäktige samt om dess kyrkoråd och övriga nämnder skall i stället avse samfällighetens kyrkofullmäktige, församlingsdelegerade eller stiftsfullmäktige samt dess kyrkoråd eller stiftsstyrelse och övriga nämnder.
2. Val av revisorer och revisorssuppleanter i en stiftssamfällighet skall förrättas av de nyvalda stiftsfullmäktige snarast efter valperiodens början.
3. Församlingskyrkoråd som förvaltar medel för samfällighetens räkning eller kyrklig samfällighets kyrkoråd som förvaltar medel för stiftssamfällighetens räkning skall årligen avge redovisning för sin förvaltning under det föregående kalenderåret. Redovisningen skall lämnas till samfällighetens kyrkoråd eller stiftsstyrelsen, som bestämmer när detta skall ske.

12 kap. Församlingsskatt

Församling

1 § Bestämmelser om skyldighet att erlagga församlingsskatt finns i kommunalskattelagen (1928:370).

Den som är kyrkobokförd i en icke-territoriell församling är inte skyldig att erlagga församlingsskatt till den territoriella församling där han eller hon är mantalsskriven.

Särskilda bestämmelser om lindring i skattskyldigheten finns i lagen (1951:691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan.

2 § Skattesatsen för församlingsskatt bestäms enligt de grunder som anges i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

3 § När budgeten har fastställts, skall kyrkorådet genast underrätta den kommun där församlingen är belägen om den skattesats som har bestämts för det följande året. I kommunallagen (1977:179) finns föreskrifter om skyldighet för kommunstyrelsen att underrätta den lokala skattemyndigheten och statistiska centralbyrån om denna skattesats.

Om skattesatsen inte har fastställts före oktober månads utgång, skall kyrkorådet genast underrätta kommunen om rådets förslag till skattesats. Har annan skattesats än den föreslagna fastställts, skall rådet genast underrätta kommunen om den fastställda skattesatsen. Om budgeten inte har fastställts före november månads utgång skall, så snart skattesatsen har fastställts, kommunen underrättas om denna.

4 § Bestämmelser om utbetalning av församlingsskatt finns i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

5 § Länsstyrelsen skall senast den 8 mars till kyrkorådet överlämna redovisning för det föregående året över skatt som tillkommer församlingen och som har utanordnats till denna.

Kyrklig samfällighet

6 § Beträffande kyrkliga samfälligheter tillämpas 2—5 §§ om församling. I fråga stiftssamfälligheter skall därvid dock vad som sägs om kyrkoråd i stället avse stiftsstyrelsen.

Stiftssamfälligheter samt Stockholms territoriella församlingar och kyrkliga samfälligheter

7 § För stiftssamfälligheter samt för Stockholms territoriella församlingar och kyrkliga samfälligheter gäller följande.

Stiftsstyrelsen samt varje församlings och samfällighets kyrkoråd i Stockholm skall, sedan budgeten har fastställts, genast underrätta berörda lokala skattemyndigheter och statistiska centralbyrån om den skattesats som har bestämts för det följande året.

Om skattesatsen inte har fastställts före oktober månads utgång, skall stiftsstyrelsen och kyrkorådet i församling eller kyrklig samfällighet i Stockholm genast underrätta berörda lokala skattemyndigheter och statistiska centralbyrån om stiftsstyrelsens eller rådets förslag till skattesats. Har annan skattesats än den föreslagna fastställts, skall stiftsstyrelsen eller rådet genast underrätta dessa myndigheter och riksskatteverket om den fastställda skattesatsen. Om budgeten inte har fastställts före november månads utgång skall, så snart skattesatsen har fastställts, berörda lokala skattemyndigheter och statistiska centralbyrån underrättas om denna.

13 kap. Kommunalbesvär

Hur man överklagar beslut i församling

1 § Kyrkofullmäktiges eller kyrkostämmans beslut får, om annat inte är särskilt föreskrivet, överklagas genom besvär hos kammarrätten. Besvären får grundas endast på omständigheter som innebär att beslutet

1. inte har tillkommit i laga ordning,
2. står i strid mot lag eller annan författning,
3. på annat sätt överskrider kyrkofullmäktiges eller kyrkostämmans befogenhet,
4. kränker klagandens enskilda rätt eller
5. annars vilar på orättvis grund.

Besvärshandlingen skall ha kommit in till kammarrätten inom tre veckor från den dag då justeringen av det över beslutet förda protokollet tillkännagavs på församlingens anslagstavla. Om besvärshandlingen före besvärstidens utgång har kommit in till församlingen, skall besvären ändå prövas.

I besvärshandlingen skall anges det beslut som överklagas och de omständigheter på vilka besvären grundas. Klaganden får inte anföra någon ny omständighet till grund för besvären efter besvärstidens utgång.

2 § I fråga om besvär över beslut av kyrkorådet eller annan nämnd skall bestämmelserna i 1 § om besvär över kyrkofullmäktiges beslut tillämpas, om inte något annat är särskilt föreskrivet. Beslut av rent förberedande eller rent verkställande art får inte överklagas.

Bestämmelserna i första stycket gäller även beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt 7 kap. 17 § andra stycket. I fråga om beslut som inte har protokollförts särskilt räknas besvärstiden från den dag då justeringen av det protokoll, som fördes vid det sammanträde med kyrkorådet eller nämnden då beslutet anmäldes, tillkännagavs på anslagstavlan. Bestämmelserna i första stycket gäller också i fråga om besvär över sådant beslut av revisorerna som avses i 11 kap. 4 §.

3 § Beslut enligt 1 och 2 §§ får överklagas av den som är kyrkobokförd i församlingen och av den som utan att vara kyrkobokförd i församlingen enligt taxering till kommunal inkomstskatt skall erlägga församlings-skatt till församlingen.

4 § Kammarrätten skall inhämta stiftsstyrelsens yttrande över besvären, om det behövs.

Vid tillämpning av förvaltningsprocesslagen (1971:291) anses församlingen som part.

Ett föreläggande enligt 5 § förvaltningsprocesslagen får inte gälla sådan brist i besvärshandlingen som består i att denna inte anger den eller de omständigheter på vilka besvären grundas. Bestämmelsen i 29 § förvaltningsprocesslagen om rätt att utan yrkande besluta till det bättre för enskild tillämpas inte.

5 § Beslut av kammarrätten som har gått klaganden emot får överklagas endast av denne. Besvär över ett beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs, får anföras av församlingen och av var och en som sägs i 3 §.

6 § Om beslut av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman har blivit upphävt genom avgörande som har vunnit laga kraft och om beslutet redan har verkställts, skall fullmäktige eller stämman föranstalta om rättelse av verkställigheten i den mån det är möjligt.

Första stycket tillämpas även i fråga om beslut av kyrkorådet eller annan nämnd eller av revisorerna.

Hur man överklagar beslut i kyrklig samfällighet

7 § I fråga om besvär över beslut av församlingsdelegerade, kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige, kyrkorådet, stiftsstyrelsen eller annan nämnd i en kyrklig samfällighet tillämpas 1—6 §§. Besvär får anföras även av en församling som ingår i samfälligheten.

1. Denna lag träder i kraft i fråga om 6 kap. 3—21 §§ den 1 september år 1988, och i övrigt den 1 januari 1989.

2. Genom denna lag upphävs lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

3. Om i lag eller annan författning förekommer hänvisning till föreskrift som har ersatts genom bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

4. Beträffande icke-territoriell församling tillämpas den ordning som förut gällt, om församlingen beslutar det.

5. En kyrklig samfällighet som har bildats före den 1 januari 1963 och som omfattar alla de angelägenheter som avses i lagen (1930:259) om församlingsstyrelse skall efter den 1 januari 1989 bestå endast för ekonomiska angelägenheter. Den nya lagens bestämmelser om en församlings rätt att själv vårda sina angelägenheter, om beslutanderätten och om kyrkoråd i församling skall tillämpas på de enskilda församlingarna i samfälligheten. I sådana församlingar skall utan hinder av bestämmelserna i 1 kap. 8 § beslutanderätten utövas på kyrkostämma, i församling med över 250 röstberättigade kyrkomedlemmar dock längst till utgången av år 1991. Domkapitlet skall förordna en person att före utgången av december månad år 1988 hålla kyrkostämma för val av ordförande och vice ordförande samt kyrkoråd.

6. Annan kyrklig samfällighet än som avses i 5 och som har bildats före den 1 januari 1989 skall bestå. Om samfälligheten inte omfattar de församlingar och ekonomiska angelägenheter som anges i 1 kap. 5 eller 6 § får den dock bestå längst till utgången av år 1991. I fråga om sådana samfälligheter och församlingar som ingår i dessa tillämpas äldre bestämmelser. Bestämmelserna i lagen (0000:000) om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter tillämpas i fråga om ändring eller upplösning av sådana samfälligheter.

7. I fråga om förutsättningarna för att en församlings beslutanderätt skall utövas av kyrkofullmäktige tillämpas äldre bestämmelser till utgången av år 1991. Om en församling med över 250 röstberättigade kyrkomedlemmar i vilken beslutanderätten enligt 1 kap. 8 § första stycket skall utövas av kyrkofullmäktige inte har fullmäktige vid ingången av år 1991 och det inte har bestämts att beslutanderätten skall utövas av kyrkorådet enligt 1 kap 9 §, skall fullmäktige väljas i församlingen detta år. Om det före utgången av år 1991 har bestämts att beslutanderätten i församlingen skall utövas av kyrkorådet enligt 1 kap 9 § skall utan hinder av bestämmelserna i 7 kap 5 § femte stycket kyrkostämman besluta om antalet ledamöter och suppleanter i rådet.

8. När stiftsfullmäktige skall utses första gången beslutar domkapitlet efter hörande av stiftstinget och stiftsavdelningen av Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund om antalet ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige. Beslutet skall fattas före utgången av april månad 1988. Centrala valmyndigheten skall genast underrättas om beslutet.

9. När ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige har utsetts första gången skall bevis som avses i 6 kap. 15 § tillställas domkapitlet.

10. När sammanträde med stiftsfullmäktige skall hållas första gången utfärdas kungörelse om sammanträdet av domkapitlet, som också bestämmer i vilken eller vilka tidningar kungörelsen skall införas.

11. Domkapitlet i varje stift skall efter samråd med stiftstinget före utgången av januari månad år 1989 upprätta förslag till stiftsamfällighetens budget för budgetåret 1989. Stiftsfullmäktige skall före februari månads utgång fastställa budgeten för år 1989. Domkapitlets förslag till budget för år 1989 skall från och med kungörandet av det sammanträde med stiftsfullmäktige då budgeten skall fastställas vara tillgängligt för allmänheten på plats som tillkännages i kungörelsen.

12. För varje församling skall kyrkofullmäktige eller kyrkostämman före utgången av december månad år 1988 utse kyrkoråd enligt bestämmelserna i den nya lagen.

1.3. Förslag till Lag om ändring i lagen (1936:567) om domkapitel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1936:567) om domkapitel dels att 6, 10—11 och 18—19 §§ skall upphöra att gälla, dels att 2—4, 7—9 och 12 §§ samt 13 § 1 mom och 21 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

1 mom. Domkapitlet består av följande ledamöter, nämligen: biskopen *såsom preses*; domprosten eller, där domprost *ej finnes*,

Domkapitlet består av följande ledamöter:

1. Biskopen *som ordförande*.
2. Domprosten eller, där dom-

¹ Senaste lydelse av
1 mom. 1975:956,
3 mom. 1975:956,
4 mom. 1975:956

Nuvarande lydelse

en av regeringen för sex år i sänder bland stiftets kyrkoherdar förordnad ledamot *såsom vice preses*; en av stiftets präster vald präst, som innehar *prästerlig tjänst* i stiftet;

en av ombud för pastoraten i stiftet vald lekman, som ådagalagt nit och insikt i det kyrkliga församlingslivet;

två av regeringen efter förslag av domkapitlet för sex år i sänder förordnade, i allmänna värv förfarna lekmän.

2 mom. (upphävt 1942:157)

3 mom. För envar av de ledamöter, som förordnas av regeringen efter förslag av domkapitlet eller tillsättas genom val, utses tillika en suppleant. Beträffande ordningen för suppleanternas tillsättande samt behörighet att vara suppleant gälla vad i denna lag är stadgat i fråga om motsvarande ledamöter.

4 mom. Vid handläggning av ärenden som avses i 13 § 2—4 mom. skall den i 12 § omförmälda stiftssekreteraren hava säte och stämma i domkapitlet.

5 mom. (upphävt 1963:636)

Föreslagen lydelse

prost *inte finns*, en av regeringen för sex år i sänder bland stiftets kyrkoherdar förordnad ledamot *som vice ordförande*.

3. En av stiftets präster vald präst, som innehar *prästtjänst* i stiftet.

4. Tre av stiftsfullmäktige valda lekmän.

För den ledamot som avses i första stycket 3 skall utses en suppleant.

För de ledamöter som avses i första stycket 4 skall utses lika många suppleanter.

Suppleanterna utses på samma sätt som ledamöterna. I fråga om behörighet gäller detsamma som för ledamöterna.

Vid handläggning av ärenden som avses i 13 § 2—4 mom. skall den *sekreterare som anges* i 12 § vara ledamot i domkapitlet.

3 §²

1 mom. Rätt att deltaga i val av prästerlig ledamot och av suppleant för sådan tillkommer envar inom stiftet kyrkoskriven prästman, som är behörig till prästämbetets utövning, dock ej prästman som åtnjuter emeritilön, ej heller annan prästman som icke innehar prästerlig tjänst, såframt han uppnått sextiofem års ålder.

2 mom. Val av prästerlig ledamot av domkapitel och av suppleant för sådan äger rum å prästmöte inför biskopen såsom valförrättare. Valet

1 mom. Rösträtt vid val av prästledamot och suppleant för denne har den präst som är kyrkobokförd inom stiftet och som är behörig att utöva prästämbetet. Präst som inte innehar prästtjänst och som har fyllt sextiofem år har dock inte rösträtt vid valet.

2 mom. Prästledamoten och hennes suppleant väljs för sex år räknat från och med den 1 januari året efter det år då valet har skett. Valet

²Senaste lydelse av
1 mom. 1942:157,
2 mom. 1942:157,
4 mom. 1942:157,
8 mom. 1942:157

Nuvarande lydelse

avser tiden från och med den 1 januari året näst efter det, då valet skett, till och med utgången av det år, då prästmöte åter hålles. Avgår ledamot eller suppleant, innan denna tid tilländagått, och återstår därav mer än sex månader, anställs fyllnadsval för den återstående tiden. Där fyllnadsval icke kan utan oskäligen tidsutdräkt anstå till närmast infallande prästmöte, äger sådant val rum kontraktvis därvid prostarna, var inom sitt kontrakt, äro valförrättare.

3 mom. (upphävt 1942:157)

4 mom. Om tid och ställe för val, som avses i 2 mom., utfärdar domkapitlet kungörelse, som tillställs kontraktsprostarna vilka hava att var inom sitt kontrakt i god tid före valet bringa kungörelsen till de röstberättigades kännedom.

5 mom. Valet sker med slutna sedlar. Mellan lika rösttal skiljer lotten.

6 mom. Den, som finner sig hindrad att personligen tillstädeskomma vid valet, äger att till valförrättaren insända sin valsedel i förseglat omslag, försett med egenhändigt undertecknad, av vittne styrkt påskrift om innehållet, därvid iakttagas, att valsedel för val av ledamot och valsedel för val av suppleant icke må inneslutas i samma omslag. Sålunda insända omslag skola vid valförrättningen öppnas, därvid valsedlarna, utan att då läsas, uttagas och läggas till de vid valtillfället avlämnade. Sedan alla valsedlarna sammanblandats, upptagas de en efter annan och verkställes sammanräkning.

7 mom. Över valet föres protokoll. I protokollet angives, vilka röstberättigade vid valtillfället personligen avlämnat sina valsedlar

Föreslagen lydelse

sker vid möte med stiftets präster inför biskopen som valförrättare. Om ledamoten eller suppleanten avgår före tjänstgöringstidens utgång och mer än sex månader återstår av denna, skall fyllnadsval förrättas för den återstående tiden. Kan inte fyllnadsvalet utan onödigt dröjsmål vänta till nästa möte med stiftets präster, får valet förrättas kontraktvis med varje kontraktsprost som valförrättare inom sitt kontrakt.

4 mom. Domkapitlet utfärdar kungörelse om tid och plats för valet. Kungörelsen tillställs kontraktsprostarna, som ansvarar för att den i god tid före valet kommer till de röstberättigades kännedom.

5 mom. Valet sker med slutna sedlar. Vid lika röstetal avgörs utgången av valet genom lotning.

6 mom. Röstberättigad som är förhindrad att personligen närvara vid valet får sända in sin valsedel till valförrättaren i igenklistrat kuvert. Kuvertet skall förseglas med egenhändigt undertecknad, av vittnen styrkt påskrift om innehållet. Valsedlarna för valet av ledamoten respektive suppleanten skall läggas i olika kuvert. De insända kuverten öppnas vid valförrättningen. Valsedlarna tas ut, utan att läsas, och sammanblandas med de valsedlar som lämnats vid valtillfället. Sedan verkställs sammanräkningen av rösterna.

7 mom. Protokoll skall föras över valet. I detta anges vilka röstberättigade som avlämnat sina valsedlar personligen vid valtillfället och

Nuvarande lydelse

och från vilka sådana blivit insända. Protokollet justeras samt underskrives av valförrättaren och minst två röstberättigade. Det översändes därefter ofördröjligen till domkapitlet.

8 mom. Där valet förrättas kontraktsvis, verkställer domkapitlet å dag, som i kungörelsen om valet blivit utsatt, sammanräkning av rösterna från de särskilda kontrakten samt tillkännagiver genom anslag, huru valet utfallit. Förrättas valet å prästmöte, tillkännagiver valförrättaren efter verkställd röstsammanräkning, huru valet utfallit.

Föreslagen lydelse

vilka som sänt in sina valsedlar. Protokollet justeras samt skrivs under av valförrättaren och minst två röstberättigade. Det skall sedan omedelbart sändas över till domkapitlet.

8 mom. Om valet förrättas kontraktsvis, skall domkapitlet räkna samman rösterna på den dag som angetts i kungörelsen om valet och tillkännage valets utgång genom anslag. När valet förrättas på möte med stiftets präster, tillkännager valförrättaren valets utgång efter det att rösterna har räknats samman.

9 mom. Valsedlar och annat valmaterial skall förvaras på ett betryggande sätt till dess att valet har vunnit laga kraft.

4 §³

1 mom. Ledamot och suppleant, som utses av ombud för pastoraten väljas för sex år, räknade från och med den 1 januari året näst efter det valet skett. Avgår ledamot eller suppleant, innan denna tid tilländagått, och återstår därav mer sex månader, anställs fyllnadsval för den återstående tiden. Med anställande av fyllnadsval må likväl, där domkapitlet finner uppskov icke medföra avsevärd olägenhet, kunna anstå under en tid av högst två år.

2 mom. Ombud för val av ledamot och suppleant, som avses i 1 mom., utses av pastoratens kyrkoråd sålunda, att för pastorat med mindre folkmängd än 10 000 utses ett ombud, för pastorat, vars folkmängd utgör minst 10 000 men ej uppgår till 15 000, utses två ombud samt för pastorat, vars folkmängd utgör minst 15 000, utses tre om-

Stiftsfullmäktige skall snarast efter valperiodens början förrätta val av lekmannaledamöter och suppleanter. Valet gäller till dess stiftsfullmäktige förrättar nytt val under nästa valperiod.

Om en ledamot eller suppleant avgår före tjänstgöringstidens utgång och mer än sex månader återstår av denna, skall fyllnadsval förrättas för den återstående tiden.

Stiftsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter skall ske på samma sätt som val av ledamöter i stiftsstyrelsen. Om suppleanter inte väljs proportionellt, skall det vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring.

³ Senaste lydelse av 5 mom. 1942:157

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

bud; dock äger domkapitlet förordna, att för två eller flera pastorat, vilka vart för sig hava mindre folkmängd än 3 000 och tillsammans ej större folkmängd än 5 000, skall utses ett gemensamt ombud. För varje ombud utses tillika en ersättare.

3 mom. Till ombud och ersättare för ombud skola utses lekmän, som äro röstberättigade å kyrkostämma inom pastoratet eller, där de skola utses gemensamt för två eller flera pastorat, inom något av dem.

4 mom. Ombud och ersättare för ombud äga att för resa, som påkallas av uppdraget, av pastoratet åtnjuta resekostnads- och trakamentsersättning enligt allmänna resereglementet. Där ombud och ersättare utsetts gemensamt för två eller flera pastorat, gäldas ersättning, som nu är sagd, till lika delar av de särskilda pastoraten.

5 mom. Val, som ankommer på ombud för pastoraten, skall äga rum inför biskopen eller, om biskopen har förfall eller biskopsämbetet är ledigt, inför en av domkapitlet förordnad valförrättare.

6 mom. Domkapitlet bestämmer tid och ställe för val, som avses i 5 mom., samt underrättar därom kyrkoråden med anmaning tillika att i god tid före valet utse ombud och ersättare för ombud på sätt i 2 mom. sägs. Där ombud och ersättare skola utses av kyrkoråden i två eller flera pastorat gemensamt, bestämmer domkapitlet jämväl platsen för kyrkorådens gemensamma sammanträde samt förordnar någon av kyrkorådsordförandena att därvid föra ordet.

7 mom. Valet skall, där omröstning begäres, ske med slutna sedlar. Mellan lika rösttal skiljer lotten.

Nuvarande lydelse

8 mom. Vid valet föres protokoll av en av domkapitlet förordnad valnotarie. Protokollet justeras samt underskrives av valförrättaren, valnotarien och minst två av ombuden. Det översändes därefter till domkapitlet.

Föreslagen lydelse

Sedan protokollet över valet har justerats skall det sändas till domkapitlet.

7 §⁴

1 mom. Talan mot val av ledamöter och suppleanter i domkapitel föres hos kammarrätten genom besvär. Besvären skola inom tre veckor från den dag, då valet avslutades, ingivas till domkapitlet, som efter inhämtande av vederbörandes förklaringar samt efter infordrande av valseklar och övriga valhandlingar, i den mån de ej äro tillgängliga för domkapitlet, har att med eget yttrande till kammarrätten insända besvären jämte de förklaringar, som inkommit, ävensom protokoll, valseklar och övriga handlingar rörande valet.

2 mom. Över beslut av kyrkoråd i fråga om utseende av ombud och ersättare för ombud vid val av ledamot och suppleant i domkapitlet må klagan ej föras annorledes än i sammanhang med klagan över sistnämnda val.

Val av prästledamot och suppleant för denne får överklagas hos kammarrätten genom besvär. Besvären skall ges in till domkapitlet inom tre veckor från den dag då valet avslutades. Valförrättarens förklaring över besvären samt valseklar och övriga valhandlingar infordras av domkapitlet. Domkapitlet översänder dessa handlingar jämte besvären med eget yttrande till kammarrätten.

Stiftsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i domkapitlet får överklagas genom besvär enligt 13 kap. lagen (0000:00) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

8 §⁵

Ledamot eller suppleant i domkapitel må allenast den vara, som är svensk medborgare, är myndig, tillhör svenska kyrkan och är boende inom stiftet.

Valbar till ledamot eller suppleant i domkapitlet är den som är kyrkobokförd inom stiftet, är medlem i svenska kyrkan och som är myndig senast på dagen för valet.

9 §

Förordnande eller val av ledamot eller suppleant i domkapitel må ej i något fall gälla för längre tid än tills

Om en ledamot eller en suppleant inte längre är valbar upphör hans eller hennes uppdrag genast.

⁴ Senaste lydelse av 1 mom. 1971:580

⁵ Senaste lydelse 1970:754

Nuvarande lydelse

*ledamoten eller suppleanten upp-
nått sextiosju års ålder.*

*Vid domkapitel skall vara an-
ställd en stiftssekreterare.*

*Behörig till tjänst som stiftssekre-
terare är den som tillhör svenska
kyrkan och som har avlagt examen
som medför behörighet till domar-
befattning.*

*Tjänster som stiftssekreterare
tillsätts av regeringen.*

Föreslagen lydelse

12 §⁶

*Domkapitlet skall ha en sekrete-
rare. Denne skall tillhöra svenska
kyrkan och ha avlagt juris kandi-
datexamen eller juristexamen. Se-
kreteraren förordnas av domkapit-
let.*

13 § 1 mom.⁷

*Domkapitel åligger att taga nog-
grann kännedom om stiftets förhål-
landen samt verksamt beflita sig om
det kyrkliga livets vård och förkov-
ran. Det skall genom erforderliga
åtgärder tillgodose församlingar-
nas behov ävensom befrämja den
kristna kärleksverksamheten och
ungdomsvården samt barnens krist-
na fostran inom stiftet. Vid fullgö-
randet av dessa uppgifter bör dom-
kapitlet jämväl låta sig angeläget
vara att, där så lämpligen kan ske,
samarbeta med frivilliga organisa-
tioner för främjande av kyrklig och
religiös verksamhet. Domkapitlet
tillkommer vidare att hålla hand
däröver, att stadgad kyrklig ord-
ning iakttages, att hava inseende
över prästerskapets ämbetsförvalt-
ning och leverne ävensom att i öv-
rigt fullgöra de särskilda åliggan-
den med avseende å stiftets kyrkliga
angelägenheter, som enligt vad där-
om i lag eller eljest är stadgat an-
komma på domkapitlet.*

Domkapitlet skall

*1. se till att den för svenska kyr-
kan gällande ordningen med av-
seende på svenska kyrkans lära,
böcker, sakrament, gudstjänst och
övriga handlingar iaktas i försam-
lingarna,*

*2. ha uppsikt över prästernas
ämbetsförvaltning och sätt att leva
samt*

*3. i övrigt fullgöra de särskilda
uppgifter som enligt författning an-
kommer på domkapitlet.*

⁶Senaste lydelse
1982:944

⁷Senaste lydelse
1957:576

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §⁸

Närmare föreskrifter rörande domkapitlens verksamhet meddelas av regeringen i särskild instruktion.

Stiftssamfälligheten i stiftet skall tillhandahålla domkapitlet erforderlig personal, kontorslokaler, inventarier, materiel och det som i övrigt behövs för att domkapitlet skall kunna fullgöra sina uppgifter.

1. Denna lag träder i kraft i fråga om 12 och 21 §§ den 1 juli 1989 och i övrigt den 1 januari 1989.

2. Uppdraget för prästledamöter och suppleanter för dessa som har utsetts enligt äldre bestämmelser gäller till och med utgången av det år då möte med stiftets präster hålls nästa gång. Sådant möte skall hållas inom sex år räknat från och med det år då prästmöte senast hölls i stiftet.

3. Uppdraget för lekmannedamöter och suppleanter för dessa som har utsetts enligt äldre bestämmelser upphör när stiftsfullmäktige har valt lekmannedamöter och suppleanter enligt de nya bestämmelserna.

1.4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval¹ samt 1, 12 och 43 §§ skall ha följande lydelse.

Lag om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller vid val av kyrkofullmäktige

Denna lag gäller vid val av kyrkofullmäktige samt vid val av kyrkoråd som avses i 1 kap. 9 § lagen (0000:00) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Lagens bestämmelser om församling gäller i tillämpliga delar även kyrklig samfällighet för vilken kyrkofullmäktige skall utses.

Vid val av kyrkoråd för församling som avses i första stycket tillämpas lagens bestämmelser om val av kyrkofullmäktige för församling. Därvid skall dock vad som sägs om kyrkofullmäktige, fullmäktige och kyrkofullmäktig i stället avse kyrkorådet och ledamot av kyrkorådet.

⁸Senaste lydelse 1975:956

¹Lagen omtryckt 1985:205

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

12 §

Församling får besluta att parti som är eller genom valet blir representerat i kyrkofullmäktige i församlingen skall erhålla bidrag av församlingen till partiets kostnader för valsedlar. Beslutet skall innehålla att ersättning utgår till varje sådant parti efter enhetliga grunder.

Detsamma gäller kyrklig samfällighet i vilken ingår församling för vilken kyrkoråd skall väljas enligt denna lag. Beslut om bidrag skall därvid avse parti som är eller genom valet blir representerat i kyrkorådet i församlingen.

43 §

Den slutliga sammanräkningen verkställs av länsstyrelsen vid offentlig förrättning som påbörjas så snart det kan ske. Länsstyrelsen skall kungöra tid och plats för sammanräkningen. I kungörelsen anges i förekommande fall i vilken ordning som de olika valen kommer att räknas, om hinder ej möter. Kungörelsen skall anslås på församlingarnas anslagstavlor samt senast dagen före sammanräkningens början införas i ortstidning inom länet.

Ifråga om den slutliga sammanräkningen tillämpas i övrigt de bestämmelser i 14 kap. 1 § andra stycket, 2—4 §§, 5 § första stycket 1 och 2 samt 15, 15d, 16, 17, 19, 20 och 22—24 §§ vallagen (1972:620) som avser val av kommunfullmäktige och utseende av suppleanter för fullmäktige.

Vad som sägs i 14 kap. 19 § vallagen om beslut som har fattats med stöd av 2 kap. 2 § kommunallagen (1977:179) skall vid tillämpningen av första stycket i stället gälla beslut som har fattats med stöd av 2 kap. 2 § eller 32 § lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Vad som sägs i 14 kap. 19 § vallagen om beslut som har fattats med stöd av 2 kap. 2 § kommunallagen (1977:179) skall vid tillämpningen av första stycket i stället gälla beslut som har fattats med stöd av 2 kap. 2 §, 5 kap. 2 § eller 7 kap. 5 § lagen (0000:00) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

1.5 Förslag till Lag om ändring i lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar

Härigenom föreskrivs att 3 kap 2 — 4, 6, 7, 12 — 14, 16 och 17 §§ lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 2 §

Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i församlingar, om ändringen kan antas medföra bestående fördel för en församling eller en del av en församling eller andra fördelar från allmän synpunkt. Därvid får *regeringen* meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande.

Vid prövning av frågan om indelningsändring skall särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de församlingar som närmast berörs av ändringen. Om en sådan församling motsätter sig en indelningsändring, får beslut om ändringen meddelas endast om det finns synnerliga skäl. Särskild hänsyn skall också tas till befolkningens önskemål och synpunkter.

Kammarkollegiet får besluta om ändring i rikets indelning i församlingar, om ändringen kan antas medföra bestående fördel för en församling eller en del av en församling eller andra fördelar från allmän synpunkt. Därvid får *kammarkollegiet* meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande.

3 §

Om osäkerhet råder beträffande gränsen för en församlings område, får *regeringen* förordna om gränsens rätta sträckning.

Om osäkerhet råder beträffande gränsen för en församlings område, får *kammarkolleiget* förordna om gränsens rätta sträckning.

4 §

Kammarkollegiet får besluta om en sådan ändring i församlingsindelningen som behövs på grund av oregelbundenhet i indelningen eller med hänsyn till fastighetsförhållandena *och som inte föranleder ekonomisk reglering mellan församlingar.*

Kammarkollegiet får besluta om en sådan ändring i församlingsindelningen som behövs på grund av oregelbundenhet i indelningen eller med hänsyn till fastighetsförhållandena.

Nuvarande lydelse

Om de församlingar som närmast berörs av en sådan indelningsändring är ense om denna och ändringen avser församlingar i samma län, får *dock* länsstyrelsen besluta om ändringen.

Föreslagen lydelse

Om de församlingar som närmast berörs av en sådan indelningsändring är ense om denna och ändringen avser församlingen i samma län, får länsstyrelsen besluta om ändringen. *Vad som nu sagts gäller dock inte om ändringen föranleder ekonomisk reglering mellan församlingarna.*

6 §

Länsstyrelsens beslut enligt 4 § andra stycket överklagas hos kammarkollegiet genom besvär.

Kammarkollegiets beslut enligt 4 eller 5 § överklagas hos regeringen genom besvär. *Detsamma gäller kammarkollegiets beslut med anledning av besvär över länsstyrelsens beslut.*

Kammarkollegiets beslut enligt 2 — 5 §§ överklagas hos regeringen genom besvär. *Kollegiets beslut i ärenden som överklagats dit får dock inte överklagas.*

7 §

Ifråga om den ekonomiska regleringen vid en indelningsändring tillämpas 1 kap. 6 — 10 §§ på motsvarande sätt.

I fråga om den ekonomiska regleringen vid en indelningsändring tillämpas 1 kap. 6 — 10 §§ på motsvarande sätt. *Vad som sägs om regeringen i 6 § andra stycket, 7 och 10 §§ skall gälla kammarkollegiet.*

12 §

Om en indelningsändring innebär att en ny församling bildas eller om ändringen annars är av sådan omfattning att församlingen enligt den nya indelningen inte bör företrädas av de gamla kyrkofullmäktige, får *regeringen* bestämma att församlingen enligt den nya indelningen skall företrädas av indelningsdelegerade från det att dessa har valts till dess indelningsändringen träder i kraft. Om sådana delegerade finns bestämmelser i lagen (1972:229) om kyrkliga indelningsdelegerade.

Om en indelningsändring innebär att en ny församling bildas eller om ändringen annars är av sådan omfattning att församlingen inte bör företrädas av de gamla kyrkofullmäktige, får *kammarkollegiet* bestämma att församlingen enligt den nya indelningen skall företrädas av indelningsdelegerade från det att dessa har valts till dess att indelningsändringen träder i kraft. Om sådana delegerade finns bestämmelser i lagen (1972:229) om kyrkliga indelningsdelegerade.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Om en ny församling bildas av församlingar, som utgör en samfällighet med uppgift att handha alla ekonomiska församlingsangelägenheter, får *regeringen* förordna att samfällighetens fullmäktige skall vara fullmäktige i den nybildade församlingen.

Om en ny församling bildas av församlingar, som utgör en samfällighet med uppgift att handha alla ekonomiska församlingsangelägenheter, får *kammarkollegiet* förordna att samfällighetens fullmäktige skall vara fullmäktige i den nybildade församlingen.

14 §¹

Beslut, som under tiden mellan beslutet om indelningsändring eller, om indelningsdelegerade skall utses, valet av delegerade och ändringens ikraftträdande fattas av kyrkofullmäktige, kyrkostämman, kyrkorådet eller en annan nämnd, överklagas genom besvär enligt 9 kap. 1 — 3 §§ lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär får anföras även av andra församlingar som berörs av indelningsändringen och dem som är kyrkobokförda i en sådan församling eller som, utan att vara kyrkobokförda i församlingen, är skattskyldiga till denna. Beträffande besvären tillämpas i övrigt 9 kap. 4 — 6 §§ lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär över ett beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs, får anföras även av andra församlingar som berörs av indelningsändringen och dem som är kyrkobokförda i en sådan församling eller som, utan att vara kyrkobokförda i församlingen, är skattskyldiga till denna.

Beslut, som under tiden mellan beslutet om indelningsändring eller, om indelningsdelegerade skall utses, valet av delegerade och ändringens ikraftträdande fattas av kyrkofullmäktige, kyrkostämman, kyrkorådet eller en annan nämnd, överklagas genom besvär enligt 13 kap. 1 — 3 §§ lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär får anföras även av andra församlingar som berörs av indelningsändringen och dem som är kyrkobokförda i en sådan församling eller som, utan att vara kyrkobokförda i församlingen, är skattskyldiga till denna. Beträffande besvären tillämpas i övrigt 13 kap. 4 — 6 §§ lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär över ett beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs, får anföras även av andra församlingar som berörs av indelningsändringen och dem som är kyrkobokförda i en sådan församling eller som, utan att vara kyrkobokförda i församlingen, är skattskyldiga till denna.

¹Senaste lydelse
1982:1056

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*16 §²

En fråga om ändring i församlingsindelningen kan väckas av en församling som skulle beröras av ändringen eller av den som är kyrkobokförd i en sådan församling eller som, utan att vara kyrkobokförd i församlingen, är skattskyldig till denna. Ansökningen om en sådan ändring skall inges till kammarkollegiet.

Regeringen, kammarkollegiet och länsstyrelsen kan ta upp en fråga om indelningsändring på eget initiativ. En sådan fråga kan också väckas av *domkapitlet* genom anmälan hos kammarkollegiet. Om en indelningsändring som länsstyrelsen tar initiativ till inte är av den beskaffenhet att länsstyrelsen enligt 4 § andra stycket får besluta om ändringen, skall länsstyrelsen överlämna ärendet till kammarkollegiet.

Kammarkollegiet och länsstyrelsen kan ta upp en fråga om indelningsändring på eget initiativ. En sådan fråga kan också väckas av *stiftsstyrelsen* genom anmälan hos kammarkollegiet. Om en indelningsändring som länsstyrelsen tar initiativ till inte är av den beskaffenhet att länsstyrelsen enligt 4 § andra stycket får besluta om ändringen skall länsstyrelsen överlämna ärendet till kammarkollegiet.

Kammarkollegiet skall till länsstyrelsen överlämna sådana ärenden om indelningsändring som får beslutas av länsstyrelsen enligt 4 § andra stycket.

17 §

I fråga om utredning i ett ärende om indelningsändring tillämpas 1 kap. 21 — 26 §§ på motsvarande sätt. Vid utredningen skall samråd ske även med *domkapitlet*.

I fråga om utredning i ett ärende om indelningsändring tillämpas 1 kap. 21 — 26 §§ på motsvarande sätt. Vid utredningen skall samråd ske även med *stiftsstyrelsen*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

1.6 Förslag till Lag om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller ändring i indelningen av territoriella pastorat, utvidgning av pastoratssamfälligheter och bildande av andra kyrkliga samfälligheter.

²Senaste lydelse
1982:1252

Bestämmelser om pastoratssamfälligheter finns i 1 kap. 5 § andra stycket lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

2 § Ett pastorat består av en eller flera församlingar och utgör tjänstgöringsområde för en kyrkoherde.

Ändring i pastoratsindelningen

3 § Stiftsstyrelsen beslutar om ändring i pastoratsindelningen.

4 § Om en församling som utgör ett enförsamlingspastorat delas och beslutet om delning vinner laga kraft, skall de nybildade församlingarna utgöra ett pastorat, om inte stiftsstyrelsen beslutar något annat.

5 § Stiftsstyrelsen skall verka för en ändamålsenlig pastoratsindelning. Vid ändring i pastoratsindelningen skall hänsyn tas till pastoratets förmåga att svara för de angelägenheter som enligt författning ankommer på dem. Ett pastorat får inte utan synnerliga skäl ha färre än 2 000 kyrkomedlemmar eller vara beläget i mer än en kommun.

6 § Frågor om ändring i pastoratsindelningen får väckas av en församling eller ett pastorat som skulle beröras av ändringen. Ansökan om en sådan ändring skall ges in till stiftsstyrelsen.

Stiftsstyrelsen kan ta upp en fråga om indelningsändring på eget initiativ. En sådan fråga får också väckas av kammarkollegiet genom en anmälan hos stiftsstyrelsen.

7 § I ett ärende om ändrad pastoratsindelning skall stiftsstyrelsen göra den utredning som behövs. Om en ändrad pastoratsindelning även bör föranleda bildandet av en utvidgad pastoratssamfällighet eller annan ändring av kyrkliga samfälligheter skall utredningen omfatta även sådana frågor.

Berörda församlingar, kyrkliga samfälligheter och kyrkoherdar skall ges tillfälle att yttra sig.

8 § I samband med ett beslut om ändring i pastoratsindelningen skall stiftsstyrelsen bestämma vilka prästtjänster utöver kyrkoherdetjänsten som skall finnas i de nybildade pastoraten. I beslutet skall även anges hur kyrkoherdetjänsten i ett nybildat pastorat skall tillsättas.

9 § Stiftsstyrelsen får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att indelningsändringen skall kunna genomföras.

Hur man bildar kyrkliga samfälligheter m.m.

10 § Beslut om att en pastoratssamfällighet skall få sköta alla ekonomiska angelägenheter i ett pastorat (beslut om utvidgad pastoratssamfällighet) fattas av församlingarna och anmäls till stiftsstyrelsen, som faststäl-

ler beslutet. Är församlingarna inte eniga får stiftsstyrelsen besluta att samfälligheten skall utvidgas, om det finns ett allmänt behov av en sådan utvidgning.

En fråga om utvidgning av en pastoratssamfällighet får väckas av en församling i pastoratet. Stiftsstyrelsen kan ta upp en sådan fråga på eget initiativ. Innan stiftsstyrelsen fattar beslut i ärendet skall berörda församlingar och kyrkliga samfälligheter ges tillfälle att yttra sig.

11 § Beslut om att bilda en flerpastoratssamfällighet eller en utvidgad flerpastoratssamfällighet fattas av stiftsstyrelsen. Ett sådant beslut får meddelas endast om berörda pastorat har samtyckt till åtgärden eller om denna är påkallad av ett allmänt behov.

Frågor om bildande av sådana samfälligheter får väckas av en församling eller ett pastorat, som skulle beröras av samfällighetsbildningen, genom en anmälan till stiftsstyrelsen. Stiftsstyrelsen får också ta upp en sådan fråga på eget initiativ. Innan ärendet avgörs skall berörda församlingar och kyrkliga samfälligheter ges tillfälle att yttra sig.

12 § I samband med beslut om att bilda kyrklig samfällighet får stiftsstyrelsen bestämma att beslutanderätten i samfälligheten skall utövas av indelningsdelegerade till dess indelningsändringen träder i kraft. Om indelningsdelegerade finns bestämmelser i lagen (1972:229) om kyrkliga indelningsdelegerade.

Ändring eller upplösning av kyrkliga samfälligheter

13 § En kyrklig samfällighet får ändras eller upplösas om sådana ändrade förhållanden har inträtt att de angelägenheter samfälligheten har hand om lämpligare sköts på annat sätt. Bestämmelserna i 10—11 §§ om bildande av samfälligheter skall tillämpas i fråga om ändring eller upplösning.

Ekonomisk reglering

14 § När ett pastorat delas skall de inbördes ekonomiska förhållandena mellan pastoraten regleras enligt den nya indelningen.

15 § Egendom som förvaltas enligt särskild författning, övertas av det pastorat som efter indelningsändringen skall svara för de angelägenheter som egendomen är avsedd för. Fast egendom med därtill hörande lös egendom skall, om inte särskilda skäl föranleder annat, följa den församling där den geografiskt är belägen.

Andel i prästlönefondsfastighet eller prästlönejordsfond övertas av det pastorat från vars lönetillgångar andelen härrör.

16 § Betalningsansvaret för en skuld som är knuten till en prästgård eller ett löneboställe, övertas av den som har övertagit fastigheten.

17 § Regleringen av andra tillgångar och förbindelser än som avses i 15 och 16 §§ skall ske på ett ändamålsenligt och skäligt sätt mellan de kyrkliga kommuner som berörs.

Om enighet inte föreligger om förmögenhetens fördelning skall denna fördelas i förhållande till skatteunderlaget i de berörda församlingarna.

18 § Ansvaret för en förbindelse får överföras från ett pastorat till ett annat även om fordringsägaren inte har lämnat sitt medgivande till det.

19 § Om ett pastorat vid fördelningen av tillgångar och förbindelser får en större del av tillgångarna eller förbindelserna än som följer av grunden för regleringen skall utjämning ske i pengar. Stiftsstyrelsen får bestämma att utjämningsbeloppet skall betalas på en gång eller fördelas på två eller flera år.

20 § När ett pastorat läggs samman med ett annat pastorat övergår pastoratets tillgångar och ansvarigheten för dess förbindelser till det pastorat som bildas genom sammanläggningen.

21 § Den ekonomiska regleringen fastställs av stiftsstyrelsen när beslutet om indelningsändringen meddelas.

22 § I fråga om den ekonomiska regleringen vid bildandet eller ändringar av kyrkliga samfälligheter tillämpas 14—21 §§ på motsvarande sätt.

När beslut om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter träder i kraft

23 § En ändring i pastoratsindelningen träder i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om ändringen. Om en ändrad pastoratsindelning berör en utvidgad pastoratssamfällighet eller en utvidgad flerpastoratssamfällighet skall beslutet dock träda i kraft vid den tidpunkt som anges i 24 § första stycket.

24 § Beslut om att utvidga en pastoratssamfällighet eller att bilda en utvidgad flerpastoratssamfällighet träder i kraft den 1 januari året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum.

Beslut om att bilda en flerpastoratssamfällighet träder i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om samfällighetsbildningen.

25 § Följande beslut enligt lagen skall meddelas senast ett år innan de skall träda i kraft:

1. beslut om ändrad pastoratsindelning
2. beslut om fastställelse av eller beslut om utvidgning av en pastoratssamfällighet
3. beslut om bildande av annan kyrklig samfällighet.

I fall som avses i 23 § och 24 § första stycket skall länsstyrelsen genast underrättas om besluten.

26 § Sedan en samfällighetsbildning har beslutats eller, om indelningsdelegerade skall utses, sedan delegerade har valts kan samfälligheten förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter.

Hur man överklagar beslut enligt lagen

27 § Stiftsstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas hos kammarkollegiet genom besvär. Kammarkollegiets beslut får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

**1.7 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1972:229) om kyrkliga
indelningsdelegerade**

Härigenom föreskrivs att 1—6, 11, 15—18, 20 och 21 §§ lagen (1972:229) om kyrkliga indelningsdelegerade skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreskriver regeringen enligt 3 kap. 12 § lagen (1974:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar att beslutanderätten i en församling skall utövas av indelningsdelegerade eller enligt 1 kap. 10 § lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter att beslutanderätten i en kyrklig samfällighet skall utövas av sådana delegerade, skall delegerade och suppleanter utses från varje församling vars område helt eller delvis skall ingå i församlingen enligt den nya indelningen eller som skall ingå i den kyrkliga samfälligheten.

Om delegerade skall utses från mer än en församling, fastställer regeringen antalet delegerade och suppleanter från varje församling. Är församlingarna ense om antalet, skall detta fastställas i enlighet härmed.

Föreslagen lydelse

1 §¹

Bestämmer kammarkollegiet enligt 3 kap. 12 § lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar att beslutanderätten i en församling skall utövas av indelningsdelegerade eller bestämmer stiftsstyrelsen enligt 12 § lagen (0000:000) om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter att beslutanderätten i en kyrklig samfällighet skall utövas av sådana delegerade, skall delegerade och suppleanter utses från varje församling vars område helt eller delvis skall ingå i församlingen enligt den nya indelningen eller som skall ingå i den kyrkliga samfälligheten.

Om delegerade skall utses från mer än en församling, fastställer kammarkollegiet eller stiftsstyrelsen antalet delegerade och suppleanter från varje församling. Är församlingarna ense om antalet, skall detta fastställas i enlighet härmed.

¹Senaste lydelse 1984:978

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Om delegerade skall utses från endast en församling, beslutar kyrkofullmäktige eller kyrkostämman i denna församling om antalet delegerade och suppleanter.

2 §²

Delegerade och suppleanter för varje församling väljs av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman senast trettio dagar efter det församlingen fått del av beslutet om indelningsändringen eller vid den senare tidpunkt som *regeringen* bestämmer. Valbar är den som är fullmäktig eller suppleant för fullmäktig i en församling eller kyrklig samfällighet, som berörs av indelningsändringen, eller, om fullmäktige inte finns i en viss församling, den som enligt 2 kap. 4 § lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter skulle ha varit valbar till fullmäktig eller suppleant. Bestämmelserna i 2 kap. 23 § nämnda lag om proportionellt val skall tillämpas. Om suppleanterna inte väljs proportionellt, skall vid valet även bestämmas den ordning i vilken suppleanterna skall inkallas till tjänstgöring.

Sedan val ägt rum, skall uppgift om de valdas namn och postadress genast sändas till länsstyrelsen och *domkapitlet*.

Avgår delegerad före utgången av den bestämda tjänstgöringstiden, tillämpas 5 kap. 8 § tredje stycket lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Delegerade och suppleanter för varje församling väljs av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman senast trettio dagar efter det församlingen fått del av beslutet om indelningsändringen eller vid den senare tidpunkt som *kammarkollegiet eller stiftsstyrelsen* bestämmer. Valbar är den som är fullmäktig eller suppleant för fullmäktig i en församling eller kyrklig samfällighet, som berörs av indelningsändringen, eller, om fullmäktige inte finns i en viss församling, den som enligt 2 kap. 4 § lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter skulle ha varit valbar till fullmäktig eller suppleant. Bestämmelserna i 2 kap. 23 § nämnda lag om proportionellt val skall tillämpas. Om suppleanterna inte väljs proportionellt, skall vid valet även bestämmas den ordning i vilken suppleanterna skall inkallas till tjänstgöring.

Sedan val ägt rum skall uppgift om de valdas namn och postadress genast sändas till länsstyrelsen och *stiftsstyrelsen*.

Avgår delegerad före utgången av den bestämda tjänstgöringstiden, tillämpas 7 kap. 9 § tredje stycket lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

3 §³

Bestämmelserna i 2 kap. 4 § tredje stycket lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om verkan av val-

Bestämmelserna i 2 kap. 4 § tredje stycket lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om verkan av valbarhe-

²Senaste lydelse 1982:1057

³Senaste lydelse 1982:1057

Nuvarande lydelse

barhetens upphörande och om rätt till avsägelse skall tillämpas på delegerade och suppleanter.

Föreslagen lydelse

tens upphörande och om rätt till avsägelse skall tillämpas på delegerade och suppleanter.

4 §⁴

Domkapitlet skall snarast möjligt förordna en av delegerade att utfärda kungörelse om första sammanträdet och att föra ordet där, till dess ordförande valts.

Kungörelse anslås minst en vecka före sammanträdet på anslagstavlan i varje församling och kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen samt sänds till varje delegerad och suppleant med posten så tidigt att kungörelsen kan antas komma honom till handa senast fyra dagar före sammanträdet. Kungörelsen införs samtidigt i de tidningar i vilka församlingarna inför sina tillkännagivanden.

Stiftsstyrelsen skall snarast möjligt förordna en av delegerade att utfärda kungörelse om första sammanträdet och att föra ordet där, till dess ordförande valts.

5 §

Vid första sammanträdet väljer delegerade bland sig ordförande och vice ordförande och för den tid för vilken delegerade utsetts.

Uppgift om de valdas namn och postadress skall genast sändas till länsstyrelsen för att tagas in i länskungörelserna samt till *domkapitlet*.

Är båda ordförande och vice ordförande hindrade att inställa sig vid delegerades sammanträde, kan delegerade utse annan delegerad att för tillfället föra ordet. Till dess så skett, utövas ordförandeskapet av den delegerad som är äldst till levnadsåren.

Uppgift om de valdas namn och postadress skall genast sändas till länsstyrelsen för att tagas in i länskungörelserna samt till *stiftsstyrelsen*.

6 §⁵

Sammanträden skall hållas på det ställe och enligt den ordning som delegerade bestämmer. Sammanträde hålls även när länsstyrelsen eller *domkapitlet* förordnar om det, när de flesta delegerade eller det arbetsutskott som avses i 14 § begär det och när ordföranden finner det behövt.

Bestämmelsen i 6 kap. 4 § tredje stycket lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter skall tillämpas på delegerade.

Sammanträden skall hållas på det ställe och enligt den ordning som delegerade bestämmer. Sammanträde hålls även när länsstyrelsen eller *stiftsstyrelsen* förordnar om det, när de flesta delegerade eller det arbetsutskott som avses i 14 § begär det och när ordföranden finner det behövt.

Bestämmelsen i 10 kap. 4 § tredje stycket lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter skall tillämpas på delegerade.

⁴Senaste lydelse 1979:413

⁵Senaste lydelse 1982:1057

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §⁶

Bestämmelserna i 2 kap. 5, 12, 13, 19—26 och 28 §§ lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om fullmäktige och deras ordförande skall tillämpas på delegerade och deras ordförande.

En interpellation får framställas förutom till ordföranden i arbetsutskottet eller en kommitté även till ordföranden i kyrkorådet, annan nämnd eller beredning i en församling eller kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen.

Tillkännagivande som avses i 2 kap. 25 § tredje stycket nämnda lag skall ske på anslagstavlan i varje församling och kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen.

Bestämmelserna i 2 kap. 5, 12, 13, 19—26 och 28 §§ lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om fullmäktige och deras ordförande skall tillämpas på delegerade och deras ordförande.

15 §⁷

Ledamöter och suppleanter i arbetsutskottet eller i en kommitté väljs till det antal delegerade bestämmer och för delegerades tjänstgöringstid. Antalet ledamöter i arbetsutskottet får ej vara under fem.

I fråga om valbarhet till ledamot eller suppleant i arbetsutskottet eller i kommitté, verkan av valbarhetens upphörande och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 5 kap. 6 § lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om ledamot och suppleant i kyrkorådet. Därvid skall iaktas, att utöver delegerad och suppleant för delegerad endast den som är kyrkobokförd inom området för församlingen enligt den nya indelningen eller för den kyrkliga samfälligheten är valbar.

Om suppleanterna inte väljs proportionellt, skall vid valet även bestämmas den ordning i vilken suppleanterna skall inkallas till tjänstgöring.

I fråga om valbarhet till ledamot eller suppleant i arbetsutskottet eller i kommitté verkan av valbarhetens upphörande och rätt till avsägelse tillämpas bestämmelserna i 7 kap. 7 § lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om ledamot och suppleant i kyrkorådet. Därvid skall iaktas, att utöver delegerad och suppleant för delegerad endast den som är kyrkobokförd inom området för församlingen enligt den nya indelningen eller för den kyrkliga samfälligheten är valbar.

16 §

Delegerade utser bland ledamöterna i arbetsutskottet en ordförande och en vice ordförande.

Delegerade utser bland ledamöterna i arbetsutskottet en ordförande och en vice ordförande.

⁶Senaste lydelse 1982:1057

⁷Senaste lydelse 1982:1057

Nuvarande lydelse

Uppgift om de utseddas namn och postadress skall genast sändas till länsstyrelsen för att tagas in i länskungörelserna samt till *domkapitlet*.

Är både ordföranden och vice ordföranden hindrade att inställa sig vid sammanträde med arbetsutskottet, utser utskottet annan ledamot att för tillfället föra ordet.

Föreslagen lydelse

Uppgift om de utseddas namn och postadress skall genast sändas till länsstyrelsen för att tagas in i länskungörelserna samt till *stiftsstyrelsen*.

17 §⁸

Bestämmelserna i 5 kap. 7 §, 8 § tredje stycket, 10 § första stycket, 11–12 §§, 13 § andra stycket, 14 § andra och tredje styckena samt 20 § lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om kyrkoråd skall tillämpas på arbetsutskottet och på kommitté. Tillkännagivande som avses i 5 kap. 13 § andra stycket nämnda lag skall ske på anslagstavlan i varje församling och kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen.

Arbetsutskottet och kommitté får kalla en delegerad eller suppleant för en delegerad, en ledamot av en kommitté eller en tjänsteman hos en församling som har valt delegerade eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde. Den som har kallats får, om utskottet eller kommittén beslutar det, delta i överläggningarna men ej i besluten.

Bestämmelserna i 7 kap. 8 §, 9 § tredje stycket, 11 § första stycket, 12–13 §§, 14 § andra stycket, 15 § andra och tredje styckena samt 21 § lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter om kyrkoråd skall tillämpas på arbetsutskottet och på kommitté. Tillkännagivande som avses i 7 kap. 13 § andra stycket nämnda lag skall ske på anslagstavlan i varje församling och kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen.

18 §⁹

Ärende av annat slag än som anges i 2 kap. 16 § tredje stycket och 21 § andra stycket lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter får ej avgöras av delegerade, innan det blivit berett på något av de sätt som anges i 14 §. Har ärende beretts på annat sätt än av arbetsutskottet, skall tillfälle lämnas utskottet att yttra sig, innan ärendet avgörs.

Ärende av annat slag än som anges i 2 kap. 16 § tredje stycket och 21 § andra stycket lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter får ej avgöras av delegerade, innan det blivit berett på något av de sätt som anges i 14 §. Har ärende beretts på annat sätt än av arbetsutskottet, skall tillfälle lämnas utskottet att yttra sig, innan ärendet avgörs.

⁸Senaste lydelse 1982:1057

⁹Senaste lydelse 1982:1057

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹⁰

Delegerade kan bestämma om ersättning till delegerad, ledamot i arbetsutskottet eller kommitté och suppleant. Därvid skall 2 kap. 29 § lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter tillämpas.

Delegerade kan bestämma om ersättning till delegerad, ledamot i arbetsutskottet eller kommitté och suppleant. Därvid skall 2 kap. 29 § lagen (0000:000) om kyrkliga samfälligheter tillämpas.

21 §¹¹

Beträffande besvär, över beslut av delegerade, arbetsutskottet eller en kommitté gäller i tillämpliga delar 9 kap. 1–4 §§ lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär får anföras av varje församling eller kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen och av den som har rätt att anföra besvär över beslut av kyrkofullmäktige, kyrkostämman eller församlingsdelegerade i en sådan församling eller samfällighet.

Beträffande besvär över kammarrättens beslut tillämpas 9 kap. 5 § lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär över ett beslut, varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs får anföras även av en församling eller kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen och av den som har rätt att anföra besvär över beslut av kyrkofullmäktige, kyrkostämman eller församlingsdelegerade i en sådan församling eller samfällighet.

Bestämmelserna i 9 kap. 6 § lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter om rättelse av verkställighet tillämpas beträffande

Beträffande besvär över beslut av delegerade, arbetsutskottet eller en kommitté gäller i tillämpliga delar 13 kap. 1–4 §§ lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär får anföras av varje församling eller kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen och av den som har rätt att anföra besvär över beslut av kyrkofullmäktige, kyrkostämman eller församlingsdelegerade i en sådan församling eller samfällighet.

Beträffande besvär över kammarrättens beslut tillämpas 13 kap. 5 § lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Besvär över ett beslut varigenom kammarrätten har bifallit besvär eller förbjudit att det överklagade beslutet verkställs får anföras även av en församling eller kyrklig samfällighet som berörs av indelningsändringen och av den som har rätt att anföra besvär över beslut av kyrkofullmäktige, kyrkostämman eller församlingsdelegerade i en sådan församling eller samfällighet.

Bestämmelserna i 13 kap. 6 § lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter om rättelse av verkställighet tillämpas beträffande

¹⁰Senaste lydelse 1982:1057

¹¹Senaste lydelse 1982:1057

Nuvarande lydelse

beslut av delegerade, arbetsutskottet eller en kommitté.

Föreslagen lydelse

beslut av delegerade, arbetsutskottet eller en kommitté.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

1.8 Förslag till Lag om prästtjänster

Härigenom föreskrivs följande

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag är tillämplig på tjänster som biskop samt på prästtjänster i territoriella pastorat och stiftssamfälligheter. Den är även tillämplig på aspiranttjänster som präst.

Bestämmelserna i lagen tillämpas också på prästtjänster i icke-territoriella pastorat, i den mån regeringen bestämmer detta.

Pastoratstjänster

2 § I varje pastorat skall det finnas en tjänst som kyrkoherde. I pastorat där stiftets domkyrka är belägen skall det finnas en tjänst som domprost, om inte regeringen bestämmer annat. Domprosten är kyrkoherde i pastoratet.

I pastoraten kan det också finnas tjänster som komminister.

Tillsättning av tjänster som domprost

3 § Tjänster som domprost tillsätts av regeringen.

En sådan tjänst söks hos domkapitlet, som skall ge kyrkoråden i varje församling i pastoratet tillfälle att yttra sig över de behöriga sökande till tjänsten.

Domkapitlet skall med eget yttrande överlämna ansökningshandlingarna från behöriga sökande till regeringen.

Tillsättning av tjänster som kyrkoherde

4 § Första och andra gången en tjänst som kyrkoherde blir ledig i ett pastorat tillsätts tjänsten av kyrkorådet i församlingen, om pastoratet består av en enda församling, eller av en för ändamålet särskilt utsedd tillsättningsnämnd, om pastoratet består av två eller flera församlingar.

Tjänst som avses i första stycket får endast tillsättas med sökande som av domkapitlet har uppförts på förslag till tjänsten.

Domkapitlet utfärdar anställningsbevis för den som har erhållit tjänsten.

5 § När tillsättningsnämnd skall utses väljer kyrkorådet i varje församling i pastoratet inom sig ledamöter i nämnden. Antalet ledamöter i nämnden och det antal ledamöter som varje församlingskyrkoråd skall utse bestäms genom överenskommelse mellan församlingskyrkoråden. Varje församlingskyrkoråd skall välja minst en ledamot. Om församlingarna inte kan enas, bestämmer stiftsstyrelsen antalet ledamöter i nämnden och det antal som skall utses av varje kyrkoråd. För ledamöterna i nämnden skall väljas lika många suppleanter.

Val av ledamöter och suppleanter i nämnden skall ske på samma sätt som val av ledamöter i kyrkoråd. Om suppleanter inte väljs proportionellt skall det vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring.

Beträffande tillsättningsnämnden tillämpas i övrigt bestämmelserna om kyrkoråd i 7 kap. 8 §, 10 § första stycket andra meningen, 11 — 13 §§, 14 § andra stycket och 21 — 22 §§ lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

6 § Var tredje gång en tjänst som kyrkoherde blir ledig i pastoratet tillsätter domkapitlet tjänsten. Innan tjänsten tillsätts skall kyrkoråden i varje församling i pastoratet ges tillfälle att yttra sig.

7 § Om en kyrkoherdetjänst skall tillsättas enligt 4 § skall domkapitlet föra upp tre behöriga sökande på förslag till tjänsten, om detta är möjligt.

8 § Om endast en eller två sökande har kunnat föras upp på förslag skall tjänsten kungöras ledig på nytt, om kyrkorådet eller tillsättningsnämnden begär det. Kan inte heller därefter tre behöriga sökande föras upp på förslag, får kyrkorådet eller tillsättningsnämnden tillsätta tjänsten med en sökande som har förts upp på förslag eller lämna över tillsättningsärendet till domkapitlet. Domkapitlet får därvid tillsätta tjänsten med en behörig sökande eller besluta att tjänsten skall hållas vakant.

Tillsättning av tjänster som komminister

9 § Tjänster som komminister tillsätts på samma sätt som när en tjänst som kyrkoherde blir ledig första och andra gången, om inte annat följer av 10 §.

10 § Tjänst som komminister som är inrättad för samarbete med Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen tillsätts av domkapitlet efter yttrande av kyrkoråden i varje församling i pastoratet. Domkapitlet skall också bereda den distriktsstyrelse inom Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen som berörs tillfälle att yttra sig.

Stiftstjänster

11 § I varje stift skall det finnas en tjänst som biskop. I Uppsala stift är ärkebiskopen biskop.

I en stiftssamfällighet kan det finnas tjänster som stiftsadjunkt och kontraktsadjunkt.

I ett stift kan det finnas aspiranttjänster som pastorsadjunkt.

Tillsättning av tjänster som biskop

12 § Val av biskop förrättas enligt bestämmelserna i lagen (1963:633) om biskopsval.

Enligt lagen (1982:942) om svenska kyrkan utnämner regeringen till biskop en av de tre som har föreslagits vid biskopsvalet.

Tillsättning av tjänster som stifts-, kontrakts- och pastorsadjunkt

13 § Tjänster som stiftsadjunkt och tjänster som kontraktsadjunkt tillsätts av stiftsstyrelsen.

Tjänster som avses i första stycket söks hos domkapitlet, som med eget yttrande skall överlämna ansökningshandlingarna från behöriga sökande till stiftsstyrelsen.

14 § Tjänster som pastorsadjunkt tillsätts av domkapitlet.

Tillsättning av vikariat

15 § Vikariat på tjänster som domprost, kyrkoherde eller komminister tillsätts av domkapitlet.

16 § Vikariat på tjänster som stiftsadjunkt och kontraktsadjunkt tillsätts av stiftsstyrelsen.

Behörighet och befodringsgrunder

17 § Av lagen (1982:942) om svenska kyrkan framgår att endast den som bekänner svenska kyrkans lära får utnännas till präst.

En prästtjänst får endast tillsättas med den som får utöva prästämbetet.

18 § Av regeringsformen följer att svenskt medborgarskap gäller som särskilt villkor för innehav och utövande av tjänst som biskop.

19 § På förslag till en prästtjänst som skall tillsättas av kyrkorådet eller tillsättningsnämnden får inte uppföras

den som står på förslag till annan prästtjänst eller som har överklagat ett sådant förslag genom besvär som ännu inte har avgjorts,

den som är sökande till annan prästtjänst som skall tillsättas av domkapitlet, stiftsstyrelsen eller regeringen.

20 § Regeringen får meddela föreskrifter om de särskilda villkor som i övrigt skall gälla för behörighet till annan prästtjänst än biskopstjänst.

21 § Vid tillsättning av en prästtjänst och vid upprättande av förslag till sådan tjänst skall avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Närmare föreskrifter om detta meddelas i författning som beslutas av regeringen.

Vid tillsättning och förslag enligt första stycket skall främst skickligheten beaktas, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

Kungörelse om ledig prästtjänst, ansökan och behörighetsprövning

22 § Prästtjänster och vikariat på sådana tjänster skall kungöras lediga till ansökan av domkapitlet, om regeringen inte bestämmer annat.

Ansökan skall ges in till domkapitlet inom föreskriven tid. Om det finns särskilda skäl, får dock domkapitlet även beakta en ansökan som har kommit in för sent.

Domkapitlet prövar de sökandes behörighet.

Vad som nu har sagts gäller inte tjänst som biskop eller, såvitt avser första och andra styckena, tjänst som pastorsadjunkt.

Anställningsformer

23 § Prästtjänster tillsätts med förordnande eller med fullmakt. Regeringen bestämmer vilka prästtjänster som skall tillsättas med fullmakt.

Vikariat tillsätts med förordnande.

24 § Förordnanden gäller för bestämd tid eller tills vidare.

Tjänster som pastorsadjunkt tillsätts med förordnande för bestämd tid. Förordnanden får i övrigt tidsbegränsas endast om det föranleds av arbetsuppgifternas särskilda beskaffenhet eller om anställningen gäller vikariat.

Har ett förordnande meddelats i strid med vad som sägs i andra stycket, skall förordnandet på yrkande av prästen förklaras gälla tills vidare utan tidsbegränsning.

Om inrättande av prästtjänster

25 § Frågor om inrättande av tjänster som biskop, och domprost prövas av regeringen.

Frågor om inrättande av tjänster som stiftsadjunkt och som kontrakt-adjunkt prövas av svenska kyrkans centralstyrelse.

Frågor om inrättande av tjänster som pastorsadjunkt prövas av domkapitlet.

Frågor om inrättande av tjänster som kyrkoherde och komminister prövas av stiftsstyrelsen.

Om vakanthållning och indragning av prästtjänster

26 § När en prästtjänst blir ledig, skall myndigheten pröva om den behöver tillsättas.

Om tjänsten inte behöver tillsättas skall den hållas vakant eller dras in.

27 § Frågan om att hålla en prästtjänst vakant prövas av den som tillsätter tjänsten.

Frågan om att dra in en prästtjänst prövas av den som inrättar tjänsten.

När en myndighet finner att en tjänst som en annan myndighet inrättar bör dras in, skall myndigheten föreslå det hos den myndighet som inrättar tjänsten.

Hur man överklagar vissa beslut enligt lagen m.m.

28 § Kyrkorådets, tillsättningsnämndens eller stiftsstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär enligt 13 kap. 1—3 §§ lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter, om inte annat följer av 31 §. Därvid skall dock i fråga om beslut om tillsättning av en prästtjänst gälla att besvär endast får anföras av dem som uppfyller villkoren för rösträtt vid kyrkofullmäktigval samt att ett sådant beslut även får överklagas av den som har sökt tjänsten. Beträffande besvären tillämpas i övrigt 13 kap. 4—6 §§ lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

29 § Domkapitlets beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär hos regeringen om inte annat följer av 31 §.

Besvärshandlingen skall ha kommit in till domkapitlet inom tre veckor från den dag då beslutet tillkännagavs genom anslag på domkapitlets anslagstavla.

30 § Domkapitlets beslut om förslag till en prästtjänst eller tillsättning av en prästtjänst får överklagas endast av den som har sökt tjänsten.

Domkapitlets beslut om tillsättningen av en prästtjänst enligt 8 § får även överklagas av kyrkorådet eller tillsättningsnämnden.

31 § Svenska kyrkans centralstyrelses, domkapitlets eller stiftsstyrelsens beslut om inrättande eller indragning av prästtjänst får inte överklagas.

32 § Mål om tillämpningen av 24 § tredje stycket handläggs enligt lagen (1974:271) om rättegången i arbetstvister.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989.
 2. Genom lagen upphävs lagen (1957:577) om prästval.
 3. Om förfarande för tillsättning av tjänst som avses i denna lag har påbörjats före den 1 juli 1989 skall tillsättningsärendet handläggas enligt äldre bestämmelser.
 4. Den turordning som enligt äldre bestämmelser varit avgörande för hur en kyrkoherdetjänst tillsätts ändras inte genom denna lag.
 5. Utan hinder av bestämmelserna i denna lag får regeringen var tredje gång en kyrkoherdetjänst är ledig i ett pastorat tillsätta tjänsten genom att till denna förflytta en präst som är anställd med fullmakt. Sådan förflyttning får ske endast om det är nödvändigt av organisatoris-

ka eller andra synnerliga skäl. Vid tillsättning som nu sagts skall i övrigt alltjämt tillämpas bestämmelserna i 37—39 §§ lagen (1957:577) om prästval.

1.9 Förslag till Lag om ändring i kyrkolagen (1966:0903)

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 6 § kyrkolagen skall upphöra att gälla vid utgången av juni 1989.

1.10 Förslag till Lag om kyrkofonden

Härigenom föreskrivs följande

Inledande bestämmelser

1 § Vissa kostnader för svenska kyrkans verksamhet skall fördelas mellan kyrkliga kommuner och kyrkofonden enligt bestämmelserna i denna lag.

2 § Med *kyrklig kommun* förstås i denna lag församling och kyrklig samfällighet som har beskattningsrätt.

Med *pastorat* förstås i denna lag territoriellt pastorat samt, i den mån regeringen beslutar det, icke-territoriellt pastorat. Om indelning i territoriella pastorat finns bestämmelser i lagen (0000:000) om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter. Om icke-territoriella pastorat beslutar regeringen.

Vad som i lagen sägs om pastorat skall tillämpas även på kyrkliga samfälligheter, som utan att vara pastorat har bildats för att sköta sådana angelägenheter som avses i lagen.

3 § Med *bidragsår* förstås det år under vilket bidrag betalas ut enligt 13—19 §§.

Med *skatteunderlag* förstås antalet skattekronor enligt taxeringsnämnds beslut om taxering till kommunal inkomstskatt året före bidragsåret.

Med *skattekraft* förstås skatteunderlag per kyrkobokförd invånare vid ingången av året före bidragsåret.

Med *medelskattekraft* förstås skatteunderlaget för riket per kyrkobokförd invånare vid ingången av året före bidragsåret.

Statistiska centralbyrån fastställer medelskattekraften senast den 31 december året före bidragsåret.

Kyrkofondens styrelse och förvaltning

4 § För kyrkofonden skall det finnas en styrelse. Denna skall bestå av en ordförande och sex andra ledamöter. För ledamöterna skall det finnas

lika många ersättare. Ordföranden och tre ledamöter samt ersättare för dem utses för tre år av regeringen. Tre ledamöter samt ersättare för dem utses av kyrkomötet.

5 § Bestämmelser om förvaltningen av kyrkofonden skall meddelas av regeringen.

Hur kyrkofonden tillförs medel

6 § Till kyrkofonden betalas

1. allmän och särskild kyrkoavgift enligt 10—12 §§
2. ersättning av staten för prästerskapets indragna tionde m.m. med 5 050 737 kronor i januari månad varje år samt
3. statsbidrag som beviljas för ändamålet.

Till kyrkofonden skall även föras avkastning och ersättning som här rör från fondens tillgångar och från andra kapitaltillgångar enligt regeringens bestämmande.

7 § Om det behövs får kyrkofonden ta upp lån i den omfattning som regeringen bestämmer.

Hur kyrkofondens medel används

8 § Ur kyrkofonden betalas

1. allmänt och extra utjämningsbidrag enligt 13—16 §§,
2. stifts-, kyrkobyggnads- och strukturbidrag enligt 17—19 §§,
3. kostnader för försäkring av egendom som förvaltas av kyrkliga kommuner enligt bestämmelser som meddelas av regeringen,
4. kostnader för avlöningsförmåner till biskopar, pastorsadjunkter samt präster anställda i de svenska utlandsförsamlingarna,
5. kostnader för pensionsförmån åt präst eller efterlevande till präst enligt bestämmelser som regeringen meddelar eller enligt avtal samt för försäkringsförmån som utgår för präst eller annan kyrkomusiker än skolkantor enligt statlig grupplivförsäkring,
6. kostnader för arvoden och annan ersättning åt ledamöter och suppleanter i domkapitlen enligt regeringens bestämmande,
7. kostnader för verksamhet som bedrivs av Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet i den omfattning som regeringen bestämmer,
8. förvaltningskostnader enligt regeringens bestämmande för departement eller myndighet där kyrkliga frågor handläggs samt kostnader för kyrkofondens förvaltning,
9. kostnader för kyrkomötet samt
10. andra kostnader för svenska kyrkans verksamhet enligt regeringens bestämmande.

9 § Ur kyrkofonden får lämnas lån för åtgärder som syftar till att rationalisera driften av löneboställen eller prästlönefondsfastigheter. Lån får också lämnas för förvärv av jordbruksfastighet som löneboställe eller

prästlönefondsfastighet om förvärvet syftar till en rationalisering av det kyrkliga jordinnehavet i stiftet.

Möjlighet till lån skall också finnas om ett löneboställe eller en prästlönefondsfastighet skall belastas för kostnader till följd av fastighetsbildningsförrättning eller företag enligt vattenlagen (1983:291), lagen (1939:608) om enskilda vägar eller anläggningslagen (1973:1149).

Kyrkoavgifter

Allmän kyrkoavgift

10 § Pastorat skall varje år betala allmän kyrkoavgift till kyrkofonden. Avgiften beräknas på skatteunderlaget och är 16 öre per skattekrona.

11 § Vid beräkningen av den allmänna kyrkoavgiften enligt 10 § skall det antal skattekronor som hänför sig till personer som inte är medlemmar i svenska kyrkan minskas med 70 procent.

Särskild kyrkoavgift

12 § Pastorat som innehar lönetillgångar skall varje år också betala en särskild kyrkoavgift till kyrkofonden. Pastorats lönetillgångar är löneboställena och prästlönefonder samt andelar i prästlönejordsfonder och prästlönefondsfastigheter. Avgiften är för lönetillgångar som består av

1. fast egendom eller andel i fast egendom två procent av 1988 års taxeringsvärde eller om viss del av egendomen vid taxeringen åsatts skogsbruksvärde sex procent av skogsbruksvärdet för denna del,
2. aktier och andelar i aktiefonder två procent av anskaffningsvärdet,
3. obligationer, förlagsbevis och konvertibla skuldebrev åtta procent av anskaffningsvärdet,
4. bankmedel och övriga fordringar åtta procent av nominella värdet.

Med fast egendom likställs tomt rätt. För lönetillgångar som utgörs av andel i fast egendom skall avgiften beräknas i proportion till andelstalet.

Närmare föreskrifter om beräkning av den särskilda kyrkoavgiften meddelas av regeringen.

Utjämningsbidrag

Allmänt utjämningsbidrag

13 § Kyrkliga kommuner får ett allmänt utjämningsbidrag om skatteunderlaget understiger det som motsvarar den garanterade skattekraften enligt 15 §. Bidraget utgår med ett belopp som motsvarar produkten av det enligt 14 § beräknade tillskottet av skatteunderlag och skattesatsen för bidragsåret.

14 § Tillskottet av skatteunderlag utgör skillnaden mellan det skatteunderlag som motsvarar den garanterade skattekraften enligt 15 § och den kyrkliga kommunens skatteunderlag.

För kyrkliga samfälligheter skall tillskottet av skatteunderlag utgöra summan av de tillskott som utgår eller skulle ha utgått till församlingarna enligt första stycket.

Tillskott av skatteunderlag avrundas till närmaste hela tusental skattekrönor varvid 500 skattekrönor avrundas uppåt.

15 § För kyrkliga kommuner gäller följande skattekraft i procent av medelskattekraften som garanti.

Kyrkliga kommuner i	Garanterad skattekraft
Stockholms län	97
Uppsala län	97
Södermanlands län	97
Östergötlands län	97
Jönköpings län	97
Kronobergs län	97
Kalmar län utom Mörbylånga och Borgholms kommuner	97
Mörbylånga och Borgholms kommuner	100
Gotlands län	103
Blekinge län	97
Kristianstads län	97
Malmöhus län	97
Hallands län	97
Göteborgs och Bohus län	97
Älvsborgs län	97
Skaraborgs län	97
Värmlands län	100
Örebro län	97
Västmanlands län	97
Kopparbergs län	100
Gävleborgs län	100
Västernorrlands län	103
Jämtlands län	109
Västerbottens län utom Dorotea, Sorsele, Storumans, Vilhelmina och Åsele kommuner	109
Dorotea, Sorsele, Storumans, Vilhelmina och Åsele kommuner	112
Norrbottnens län: Bodens, Haparanda, Kalix Luleå, Piteå och Älvsbyns kommuner	109
Arvidsjaurs kommun	112
Arjeplogs kommun	118
Gällivare, Jokkmokks, Kiruna, Pajala, Över- kalix och Övertorneå kommuner	118

Extra utjämningsbidrag

16 § Kyrkofondens styrelse får bevilja en kyrklig kommun extra utjämningsbidrag enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Övriga bidrag

Stiftsbidrag

17 § Kyrkofondens styrelse får bevilja stiftssamfälligheter bidrag till förvaltningskostnader och kostnader för avlöningsförmåner åt präster anställda hos samfälligheten enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Kyrkobyggnadsbidrag

18 § Kyrkofondens styrelse får bevilja kyrkliga kommuner bidrag till kostnadskrävande underhåll och restaurering av andra församlingskyrkor än medeltida domkyrka, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Strukturbidrag

19 § Stiftsstyrelsen får, i den omfattning kyrkofondens styrelse bestämmer, bevilja kyrkliga kommuner inom stiftet med särskilda behov bidrag ur kyrkofonden enligt föreskrifter som meddelas av regeringen. Sådant bidrag får inte beviljas stiftssamfälligheten.

Övriga bestämmelser

Fördelning av bidragsbelopp vid indelningsändring

20 § Vid indelningsändring som berör kyrklig kommun beslutar kyrkofondens styrelse om fördelningen av bidragsbelopp.

Inskränkning av bidrag

21 § Kyrkofondens styrelse får inskränka utbetalningen av allmänt eller extra utjämningsbidrag om dessa kan leda till en sänkning av en kyrklig kommuns utdebitering under en av regeringen fastställd nivå, vilken dock inte får sättas högre än 20 öre över rikets medelutdebitering av församlingsskatt.

Ansvar för avlöningsförmåner m.m.

22 § Stiftssamfälligheten svarar för kostnader för avlöningsförmåner till stifts- och kontraktsadjunkter, vikarier på sådana tjänster samt för prosttillägg.

23 § Pastoratet svarar för kostnader för avlöningsförmåner till i pastoratet anställda präster och kyrkomusiker, vikarier på sådana tjänster samt icke prästvigda tjänstebiträden.

24 § Pastoratet skall tillhandahålla en kyrkoherde eller komminister tjänstebostad på en prästgård eller i bostadslägenhet på annan fastighet, om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar det.

Kostnaden för tjänstebostad betalas av pastoratet. Tjänstebostadshyra som präst betalar tillfaller pastoratet.

Fastställelse av skatteunderlag samt allmän och särskild kyrkoavgift

25 § Kyrkofondens styrelse fastställer för varje kyrklig kommun tillskott av skatteunderlag samt allmän och särskild kyrkoavgift. Styrelsen skall meddela dessa uppgifter senast den 25 januari bidragsåret.

Till ledning för det kyrkokommunala budgetarbetet skall kyrkofondens styrelse senast den 10 september året före bidragsåret meddela de kyrkliga kommunerna preliminära uppgifter om tillskott av skatteunderlag, stiftsbidrag samt belopp för allmän och särskild kyrkoavgift.

Underrättelse om fastställt strukturbidrag

26 § Stiftsstyrelsen skall underrätta berörda kyrkliga kommuner och kyrkofondens styrelse om fastställt strukturbidrag senast den 10 september året före bidragsåret.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989 med undantag av 22 §, som träder i kraft den 1 juli 1989.

2. Genom lagen upphävs lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader.

3. Om det i en lag eller annan författning hänvisas till en föreskrift som har ersatts genom en föreskrift i denna lag, tillämpas i stället den nya föreskriften.

4. Beslut som har meddelats enligt äldre bestämmelser om kostnader för avlöningsförmåner till stifts-, kontrakts- och pastoratsadjunkter, militärpastorer, garnisonspastorn i Boden och kyrkoherden för samer samt för prosttillägg och vissa bidrag till andlig vård vid sjukvårdsinrättningar gäller till utgången av år 1989.

5. Beslut som har meddelats enligt äldre bestämmelser om förvaltningskostnader för domkapitel, stiftsnämnd och boställsnämnd gäller till utgången av juni månad 1989.

6. Till stiftssamfälligheter lämnas inga allmänna eller extra utjämningsbidrag för år 1989.

1.11 Förslag till Lag om ändring i lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord

dels att 20 och 30 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 2, 5—11, 15, 17—19, 21—29 och 31 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas nya bestämmelser, 27a, 28a och 28b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Löneboställe är kyrklig jord vars avkastning är avsedd till avlöning åt församlingspräst i visst pastorat.

Prästgård är kyrklig jord på vilken tjänstebostad är anvisad åt *ordinarie* församlingspräst i anledning av att pastorat skall tillhandahålla sådan församlingspräst tjänstebostad enligt beslut som avses i 23 § *lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader* eller motsvarande äldre bestämmelser. Är tjänstebostad *ej* längre anvisad på egendomen, blir egendomen löneboställe.

Prästgård är kyrklig jord på vilken tjänstebostad är anvisad åt församlingspräst i anledning av att pastorat skall tillhandahålla församlingspräst tjänstebostad enligt beslut som avses i 24 § *lagen (0000:000) om kyrkofonden* eller motsvarande äldre bestämmelser. Är tjänstebostad *inte* längre anvisad på egendomen, blir egendomen löneboställe.

Församlingskyrkas fastighet är kyrklig jord vars avkastning är avsedd till församlingskyrkas behov.

Prästlönefondsfastighet är kyrklig jord som förvärvats för medel ur prästlönefonder från flera pastorat och vars avkastning är avsedd till avlöning åt församlingspräster i dessa pastorat.

Kyrkofondsfastighet är kyrklig jord vars avkastning tillföres kyrkofonden.

Domkyrkas fastighet är kyrklig jord vars avkastning är avsedd till domkyrkas behov.

Biskopsgård är kyrklig jord på vilken tjänstebostad är anvisad åt biskop.

5 §²

I varje stift finns en stiftsnämnd samt boställsnämnder till det antal regeringen bestämmer. I Stockholms stift fullgöres dock stiftsnämnds åligganden av stiftsnäm-

I varje stiftssamfällighet skall det finnas en egendomsnämnd. Nämnden skall ha hand om de uppgifter i fråga om kyrklig jord i stiftet som ankommer på nämnden enligt den-

¹Senaste lydelse 1983:402

²Senaste lydelse 1975:1322

Nuvarande lydelse

terna i Uppsala och Strängnäs stift enligt regeringens bestämmande.

Boställsnämnds verksamhetsområde bestäms av regeringen.

Stiftsnämnd består av biskopen såsom ordförande eller annan, som regeringen därtill förordnar, samt fyra andra ledamöter som utses av regeringen. För varje ledamot utser regeringen en ersättare.

Nämnden utser inom sig vice ordförande.

Annan ledamot än ordföranden och ersättare för sådan ledamot skall ha insikt i jordbruk och skogsbruk eller eljest vara förfaren i allmänna värv. Två ledamöter med ersättare utses efter förslag av sammanslutning som företräder pastorn i stiftet.

Boställsnämnd består av ordförande och två andra ledamöter, som utses av länsstyrelsen. För varje ledamot utser länsstyrelsen en ersättare.

Ledamot och ersättare skall ha insikt i jordbruk. Den ene av de två ledamöterna vid sidan av ordföranden skall vara arrendator och den andre, som ej får vara arrendator, skall utses efter förslag av samman-

Föreslagen lydelse

na lag eller bestämmelser som meddelats med stöd av lagen.

Nämnden skall särskilt verka för rationalisering av den kyrkliga jorden i stiftet. Vid förvaltning av skog skall nämnden särskilt beakta möjligheterna till samarbete med myndigheter och företag som är verk samma inom skogsbruk eller skogsindustri.

6 §³

Ledamöter och suppleanter i egendomsnämnden väljs av stiftsfullmäktige till det antal fullmäktige bestäms. Antalet ledamöter får dock inte vara mindre än fem. Antalet suppleanter bör vara minst lika stort som antalet valda ledamöter.

Om suppleanterna inte väljs proportionellt skall det vid valet även bestämmas i vilken ordning de skall inkallas till tjänstgöring.

Till ledamöter och suppleanter bör utses personer som har insikt i de frågor som ankommer på egendomsnämnden.

7 §

Följande föreskrifter i lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfundigheter tillämpas på egendomsnämnden:

7 kap. 8 § om rätt till ledighet för uppdraget,

7 kap. 10 § om ordförande och vice ordförande,

7 kap. 11 § om sammanträdena i kyrkorådet,

³Senaste lydelse 1975:1322

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

slutning som företrädare pastoraten i stiftet.

7 kap. 12 § om suppleants tjänstgöring,

7 kap. 13 § första stycket om beslutförhet,

7 kap. 14 § om val av särskild avdelning samt krav på beslut och protokoll,

7 kap. 15 § om delgivning m.m.,

7 kap. 17 § om reglemente och delegation,

7 kap. 21 § om förvaring av arkivhandlingar,

7 kap. 22 § första stycket om ersättning till ledamöter och suppleanter,

9 kap. 3 § om valbarhet och behörighet,

9 kap. 5 § om valperiodens längd och verkan av ledamots avgång.

Därvid skall följande gälla:

1. Bestämmelserna om stiftsstyrelsen skall avse egendomsnämnden.

2. Bestämmelserna om församlingen, kyrkofullmäktige och kyrkostämman skall avse stiftssamfälligheten och stiftsfullmäktige.

8 §

Ledamot av stiftsnämnd eller boställsnämnd och ersättare för ledamot förordnas för högst tre år.

I ärenden hos egendomsnämnden gäller 4 och 5 §§ förvaltningslagen (1971:290) om jäv.

9 §⁴

Löneboställe, med undantag av tillhörande skog, och prästgård förvaltas av pastoratet.

Löneboställe och församlingskyrkas fastighet, med undantag av tillhörande skog, samt prästgård förvaltas av pastoratet.

Församlingskyrkas fastighet förvaltas av församlingen.

Löneboställes skog, prästlönefondsfastighet, kyrkofondsfastighet, domkyrkas fastighet och biskopsgård förvaltas av stiftsnämnden. Lunds domkyrkas fastigheter

Löneboställes och församlingskyrkas fastighets skog, prästlönefondsfastighet, kyrkofondsfastighet, domkyrkas fastighet och biskopsgård förvaltas av egendoms-

⁴Senaste lydelse 1975:1322

Nuvarande lydelse

förvaltas dock av ett särskilt domkyrkoråd.

Regeringen *kan* efter framställning av den som förvaltar den kyrkliga jorden besluta *om förvaltning i annan ordning i fråga om viss sådan kyrklig jord som avses i andra eller tredje stycket.*

Föreslagen lydelse

nämnden. Lunds domkyrkas fastigheter förvaltas dock av ett särskilt domkyrkoråd.

Regeringen *får* efter framställning av den som förvaltar den kyrkliga jorden besluta *att församlingskyrkas fastighet och sådan kyrklig jord som avses i andra stycket skall förvaltas på annat sätt.*

10 §⁵

Skall pastorat enligt beslut som avses i 23 § *lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader* eller motsvarande äldre bestämmelser tillhandhålla *ordinarie* församlingspräst tjänstebostad och har i beslutet *ej* angetts att bostaden skall tillhandahållas på prästgård, ankommer det på pastoratet att avgöra om tjänstebostaden skall anvisas på prästgård.

Skall pastorat enligt beslut som avses i 24 § *lagen (0000:000) om kyrkofonden* eller motsvarande äldre bestämmelser tillhandahålla församlingspräst tjänstebostad och har i beslutet *inte* angetts att bostaden skall tillhandahållas på prästgård, ankommer det på pastoratet att avgöra om tjänstebostaden skall anvisas på prästgård.

11 §⁶

Omtjänstebostad är *anvisad ordinarie församlingspräst* på prästgård, ankommer det på pastoratet att anordna prästgården. Om pastoratet *ej* redan har prästgård, skall prästgården efter *stiftsnämndens* bestämmande läggas på löneboställe eller på annan mark som pastoratet ställer till förfogande. Detsamma gäller om pastoratet vill ersätta *prästgård* med annan prästgård.

Pastorat skall underhålla och vid behov nybygga husen på *prästgård*. Pastoratet svarar för *prästgårdens* skötsel, *i den mån detta ej enligt bestämmelser som regeringen meddelar eller enligt avtal ankommer på innehavaren av tjänstebostaden.*

Om *en församlingspräst* har *anvisats tjänstebostad* på en prästgård, ankommer det på pastoratet att anordna prästgården. Om pastoratet *inte* redan har en prästgård, skall prästgården efter *egendomsnämndens* bestämmande läggas på ett löneboställe eller på annan mark som pastoratet ställer till förfogande. Detsamma gäller om pastoratet vill ersätta *prästgården* med *en annan prästgård.*

Pastoratet skall underhålla och vid behov nybygga husen på *prästgården*. Pastoratet svarar för *prästgårdens* skötsel, *om inte detta ankommer på innehavaren av tjänstebostaden enligt bestämmelser som regeringen meddelar eller enligt avtal.*

⁵Senaste lydelse 1983:402

⁶Senaste lydelse 1975:1322

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §⁷

Kyrklig jord som avses i 14 § och som *ej* förvaltas av *stiftsnämnd* får av förvaltaren upplåtas på arrende för jordbruk endast på de arrendevillkor som *boställsnämnden* bestämmer. När arrendenämnd eller domstol behandlar *fråga* om vilka villkor för jordbruksarrende som skall gälla för sådan kyrklig jord *företrädes* den kyrkliga jorden av *stiftsnämnden*.

Kyrklig jord som avses i 14 § och som *inte* förvaltas av *egendomsnämnden* får av förvaltaren upplåtas på arrende för jordbruk endast på de arrendevillkor som *egendomsnämnden* bestämmer. När *en* arrendenämnd eller *en* domstol behandlar *frågor* om vilka villkor för jordbruksarrende som skall gälla för sådan kyrklig jord *företräds* den kyrkliga jorden av *egendomsnämnden*.

17 §⁸

Stiftsnämnden företräder kyrklig jord som avses i 14 §, även om den *ej* förvaltas av *stiftsnämnden*, i *ärende* om upplåtelse av följande rättigheter, nämligen

1. upplåtelse av nyttjanderätt till mark för församlingsändamål, kommunalt behov, bostadsbebyggelse, industri eller annat liknande ändamål,

2. upplåtelse av tomträtt,

3. upplåtelse av rätt till annan naturtillgång än vattenkraft,

4. upplåtelse av servitut.

Egendomsnämnden företräder kyrklig jord som avses i 14 §, även om den *inte* förvaltas av *nämnden*, i *ärenden* om upplåtelse av följande rättigheter, nämligen

1. upplåtelse av nyttjanderätt till mark för församlingsändamål, kommunalt behov, bostadsbebyggelse, industri eller annat liknande ändamål,

2. upplåtelse av tomträtt,

3. upplåtelse av rätt till annan naturtillgång än vattenkraft, *samt*

4. upplåtelse av servitut.

18 §⁹

I *ärende* som rör upplåtelse av rätt till vattenkraft *företrädes* kyrklig jord som avses i 14 § av kammarkollegiet.

I *ärende* som rör ledningsrätt eller vägrätt *företrädes* kyrklig jord som avses i 14 § av *stiftsnämnden* även om den *ej* förvaltas av *stiftsnämnden*. Detsamma gäller *ärende* som rör naturreservat, naturminne eller bestämmelser till skydd för

I *ärenden* som rör upplåtelse av rätt till vattenkraft *företräds* kyrklig jord som avses i 14 § av kammarkollegiet.

I *ärenden* som rör ledningsrätt eller vägrätt *företräds* kyrklig jord som avses i 14 § av *egendomsnämnden* även om den *inte* förvaltas av *nämnden*. Detsamma gäller *ärenden* som rör naturreservat, naturminne eller bestämmelser till

⁷Senaste lydelse 1975:1322

⁸Senaste lydelse 1975:1322

⁹Senaste lydelse 1975:1322

Nuvarande lydelse

djurlivet, om *ej* regeringen bestämmer annat.

Föreslagen lydelse

skydd för djurlivet, om *inte* regeringen bestämmer *något* annat.

19 §

Dispositionsändring, som *ej* avser sådan upplåtelse eller sådant godkännande som anges i 17 eller 18 §, prövas i fråga om löneboställe, *med undantag för tillhörande skog*, av *boställsnämnden* och för annan kyrklig jord som avses i 14 § av den som förvaltar egendomen. *Föranledes* ändringen av att ett självständigt jordbruk *ej* längre är bärkraftigt eller leder ändringen till att ett sådant jordbruk *ej* kan uppehållas, prövas dock frågan alltid av *stiftsnämnden*.

Dispositionsändring, som *inte* avser sådan upplåtelse eller sådant godkännande som anges i 17 eller 18 §, prövas i fråga om löneboställe av *egendomsnämnden* och för annan kyrklig jord som avses i 14 § av den som förvaltar egendomen. *Föranleds* ändringen av att ett självständigt jordbruk *inte* längre är bärkraftigt eller leder ändringen till att ett sådant jordbruk *inte* kan uppehållas, prövas dock frågan alltid av *egendomsnämnden*.

21 §¹⁰

Vinst eller förlust på förvaltningen av prästlönefondsfastighet fördelas på pastoraten i förhållande till deras andel i fastigheten. Motsvarande gäller för vinst eller förlust på *stiftsnämnds* förvaltning av skogen på löneboställena i stiftet.

Vinst eller förlust på förvaltningen av prästlönefondsfastighet fördelas på pastoraten i förhållande till deras andel i fastigheten. Motsvarande gäller för vinst eller förlust på *egendomsnämndens* förvaltning av skogen på löneboställena *och församlingskyrkornas fastigheter* i stiftet.

Bestämmelser om hur *andel enligt första stycket* skall beräknas meddelas av regeringen.

Bestämmelser om hur *andelarna* skall beräknas meddelas av regeringen.

22 §¹¹

Uppsikt över pastorats förvaltning av löneboställes jordbruk och av prästgård utövas av boställsnämnden.

Egendomsnämnden utövar uppsikt över sådan förvaltning av kyrklig jord som inte handhas av nämnden.

Stiftsnämnden utövar uppsikt över sådan annan förvaltning av kyrklig jord som ej handhas av nämnden.

Närmare bestämmelser om uppsikt över förvaltning av kyrklig jord meddelas av regeringen.

¹⁰Senaste lydelse 1975:1322

¹¹Senaste lydelse 1975:1322

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹²

Regeringen kan förordna, att uppsikten över förvaltningen av viss sådan egendom som avses i 22 § första stycket skall handhas av stiftsnämnden eller att förvaltningen av viss sådan egendom som avses i 22 § ej skall stå under uppsikt.

Kammarkollegiet får besluta att förvaltningen av viss sådan egendom som avses i 22 § inte skall stå under uppsikt.

24 §¹³

Tillstånd till försäljning eller byte av kyrklig jord får lämnas för att tillgodose bostadsbehovet i orten eller bildandet av lämpliga enheter för jordbruk eller skogsbruk eller för att främja annat liknande syfte. Tillstånd får också lämnas, när kyrklig jord i annat fall behövs för ändamål som anges i 2 kap. expropriationslagen (1972:719) eller när jorden på grund av särskilda omständigheter ej lämpligen bör behållas för sitt ändamål.

Tillstånd till försäljning eller byte av kyrklig jord får lämnas

1. för att tillgodose bostadsbehovet i orten,

2. för att tillgodose bildandet av lämpliga enheter för jordbruk eller skogsbruk,

3. för att främja annat syfte liknande det som avses i 1 eller 2,

4. för att tillgodose ändamål som anges i 2 kap. expropriationslagen (1972:719),

5 när jorden på grund av särskilda omständigheter inte lämpligen bör behållas för sitt ändamål, eller

6. när jordens avkastning inte svarar mot vad som skulle kunna erhållas om dess värde placerades i andra förmögenhetstillgångar.

Tillstånd till avhändelse enligt första stycket får lämnas endast om avhändelsen kan ske utan olägenhet för det allmänna och endast mot vederlag som motsvarar fastighetens värde med hänsyn särskilt till ortens pris och fastighetens avkastning.

Om särskilda skäl föreligger, kan tillstånd ges till sådan försäljning eller sådant byte av kyrklig jord, varigenom denna erhåller natur av kyrklig jord av annat slag.

Om det finns särskilda skäl, kan tillstånd ges till sådan försäljning eller sådant byte av kyrklig jord, som innebär att den kyrkliga jorden blir kyrklig jord av annat slag.

25 §¹⁴

Frågan om tillstånd enligt 24 § prövas av regeringen eller, efter re-

Frågor om tillstånd enligt 24 § skall prövas av kammarkollegiet

¹²Senaste lydelse 1975:1322

¹³Senaste lydelse 1975:1322

¹⁴Senaste lydelse 1975:1322

Nuvarande lydelse

geringens bemyndigande, av kammarkollegiet eller stiftsnämnden.

Föreslagen lydelse

eller egendomsnämnden enligt bestämmelser som regeringen meddelar.

26 §¹⁵

Ersättning som inflyter för kyrklig jord på grund av försäljning, expropriation, upplåtelse av naturtillgång, eller av annan jämförlig anledning skall fonderas, om ej annat följer av bestämmelser som regeringen meddelar. Avkastningen skall användas för samma ändamål som jorden varit avsedd för.

Ersättning som inflyter för kyrklig jord på grund av försäljning, expropriation, upplåtelse av naturtillgång eller på grund av annan jämförlig anledning skall fonderas. Avkastningen skall användas för samma ändamål som jorden varit avsedd för.

Utan hinder av vad som sagts i första stycket skall ersättning som härrör från löneboställe eller prästlönefondsfastighet användas till betalning av sådant lån ur kyrkofonden som upptagits för lönebostället eller prästlönefondsfastigheten. Kammarkollegiet eller egendomsnämnden får i övrigt enligt bestämmelser som regeringen meddelar medge undantag från skyldigheten att fondera medel.

27 §¹⁶

Medel som skall fonderas enligt 26 § och som härrör från löneboställe eller prästgård skall utgöra prästlönefond för pastoratet. Även annan fond vars avkastning är avsedd för avlöning åt församlingspräst utgör prästlönefond.

Prästlönefond förvaltas av pastoratet. Den skall göras räntebärande på sätt som föreskrives om omyndigs medel. Stiftsnämnden kan medge, att fondens tillgångar placeras på annat sätt enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.

Av medel ur prästlönefonder från flera pastorat kan bildas prästlönejordsfond för inköp av

Prästlönefond förvaltas av pastoratet. Den skall göras räntebärande på samma sätt som föreskrivs om omyndigs medel. Egendomsnämnden får medge, att fondens tillgångar placeras på annat sätt enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.

Av medel ur prästlönefonder från flera pastorat får bildas prästlönejordsfond för inköp av präst-

¹⁵Senaste lydelse 1975:1322

¹⁶Senaste lydelse 1975:1322

Nuvarande lydelse

prästlönefondsfastighet. Prästlönejordsfond förvaltas av stiftsnämnden.

Om inköp av fast egendom eller förvärv av tomträtt för medel ur prästlönefond eller prästlönejordsfond meddelas bestämmelser av regeringen.

Föreslagen lydelse

lönefondsfastighet. Prästlönejordsfond förvaltas av *egendomsnämnden*.

27 a §

Ersättning enligt 26 § som härrör från prästlönefondsfastighet får behållas av stiftets prästlönejordsfond och användas till köp av fast egendom, om det kan antas att köp kan komma till stånd inom en nära framtid. Bestämmelser om sådant köp finns i 28 b §.

I annat fall än som avses i första stycket skall ersättning som anges där tillföras pastoratens prästlönefonder i förhållande till pastoratens andelar i fastigheten.

28 §¹⁷

Om förvaltning och placering av ersättningsmedel som härrör från annan kyrklig jord än som avses i 27 § meddelas bestämmelser av regeringen.

Ersättning som skall fonderas enligt 26 § och som härrör från en församlingskyrkas eller en domkyrkas fastighet utgör fastighetsfond för församlingskyrkan respektive domkyrkan.

Ersättning som skall fonderas enligt 26 § och som härrör från biskopsgården i Lunds stift skall tillföras fastighetsfonden för Lunds domkyrka.

Församlingskyrkas fastighetsfond förvaltas av pastoratet. Domkyrkas fastighetsfond förvaltas av den som förvaltar domkyrkan.

En församlingskyrkas eller domkyrkas fastighetsfond skall göras räntebärande på samma sätt som föreskrivs om omyndigs medel. Egendomsnämnden får enligt be-

¹⁷Senaste lydelse 1975:1322

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

stämmelser som regeringen meddelar medge undantag från denna skyldighet.

28 a §

Ersättning som avses i 26 § och som härrör från kyrkofondsfastighet eller annan biskopsgård än biskopsgården i Lunds stift skall tillföras kyrkofonden. Om sådan ersättning tillförts kyrkofonden, får medel ur kyrkofonden till motsvarande belopp användas till köp av fast egendom.

28 b §

Kammarkollegiet eller egendomsnämnden skall enligt bestämmelser som regeringen meddelar pröva frågor om köp av fast egendom eller tomträtt för medel ur prästlönefond, prästlönejordsfond eller församlingskyrkas fastighetsfond samt frågor om ur vilka prästlönefonder medel skall tillskjutas till prästlönejordsfond.

29 §

Om talan mot församlings eller pastorats beslut finns bestämmelser i lagen (1961:436) om församlingsstyrelse.

Pastoratets beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär enligt bestämmelserna i 13 kap. lagen (0000:000) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

31 §¹⁸

Talan mot stiftsnämnds eller kammarkollegiets beslut enligt denna lag föres genom besvär hos regeringen. Talan mot beslut enligt 21 § om fördelning av vinst eller förlust som avses där föres dock genom besvär hos kammarrätten.

Egendomsnämndens beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär hos kammarkollegiet. Beslut enligt 21 § om fördelning av vinst eller förlust som avses där överklagas dock genom besvär hos kammarrätten.

Mot stiftsnämnds beslut i fråga

Kammarkollegiet får överlämna

¹⁸Senaste lydelse
1975:1322

Nuvarande lydelse

som fullföljts dit får talan föras endast om sådant är tillåtet enligt bestämmelser som meddelas av regeringen.

Föreslagen lydelse

ett ärende till regeringens avgörande, om kollegiet anser att särskilda skäl motiverar det. Kammarkollegiet skall då bifoga eget yttrande i ärendet.

Kammarkollegiets beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär hos regeringen. Kammarkollegiets beslut i ärenden som överklagas dit får dock inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989.
2. Stiftsfullmäktige skall före utgången av juni månad 1989 välja ledamöter och suppleanter i egendomsnämnden. Valet gäller från och med den 1 juli 1989 till dess att stiftsfullmäktige förrättar nytt val under nästa valperiod.

1.12 Förslag till Lag om ändring i folkbokföringslagen (1967:198)

Härigenom föreskrivs att 2, 6, 45 och 49 §§ folkbokföringslagen (1967:198)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*2 §²

Riksskatteverket handlägger centrala uppgifter inom och har tillsyn över folkbokföringsväsendet.

Domkapitel har inom *stiftet* tillsyn över pastorsämbetenas befattning med kyrkobokföringen.

Länsstyrelsen har inom länet tillsyn över pastorsämbetenas befattning med kyrkobokföringen.

6 §³

Regeringen förordnar i varje *stift* minst en kyrkobokföringsinspektör att biträda *domkapitlet* vid tillsyn över kyrkobokföringen.

Regeringen *eller den myndighet som regeringen bestämmer* förordnar i varje *län* minst en kyrkobokföringsinspektör att biträda *länsstyrelsen* vid tillsyn över kyrkobokföringen.

När flera kyrkobokföringsinspektörer förordnas i ett *stift*, indelas *stiftet* i inspektionsområden, ett för varje inspektör.

När flera kyrkobokföringsinspektörer förordnas i ett *län*, indelas *länet* i inspektionsområden, ett för varje inspektör.

¹Senaste lydelse av lagens rubrik 1985:1121

²Senaste lydelse 1971:310

³Senaste lydelse 1985:1121

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*45 §⁴

Beslut i kyrkobokföringsärende som underställs länsrätt eller domkapitel eller avser föreläggande av pastorsämbete enligt 30 eller 33 § eller 57 § andra stycket får inte överklagas.

Beslut i annat kyrkobokföringsärende överklagas genom besvär

a) hos *länsrätten* om beslutet meddelats av *pastorsämbete* och avser *fråga om kyrkobokföringsort, kyrkobokföringsfastighet, kyrkobokföring under viss rubrik eller registrering i obefintligregister,*

b) hos *domkapitlet* om beslutet meddelats av *pastorsämbete* och avser *annan fråga,*

c) *hos länsrätten om beslutet meddelats av den lokala skattemyndigheten i Stockholm eller Göteborg.*

a) hos *domkapitlet* om beslutet *har* meddelats av *pastorsämbetet* och avser *anteckning om dop, konfirmation, vigsel eller jordfästning i svenska kyrkans ordning,*

b) hos *länsrätten* om beslutet *har* meddelats av *pastorsämbetet* och avser *andra frågor eller om beslutet har meddelats av den lokala skattemyndigheten i Stockholm eller Göteborg.*

Frågor om kyrkobokföringsort, kyrkobokföringsfastighet, kyrkobokföring under viss rubrik eller registrering i obefintligregister får överklagas av den vars kyrkobokföring berörs av beslutet, av kommunen och av det allmänna ombudet. Besvär av det allmänna ombudet skall anföras inom tre veckor från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

I annan fråga än som avses i tredje stycket får talan föras av den som beröres av beslutet. Talan i sådan fråga får föras utan inskränkning i tiden.

49 §⁵

Mot länsrätts beslut i ärende som underställes kammarrätt får talan icke föras.

Talan mot domkapitlets beslut föres hos kammarrätten genom besvär. *Domkapitlets beslut enligt denna lag får inte överklagas.*

Beslut av länsrätt, som ej skall underställas kammarrätt, samt beslut av domkapitel och kammarrätt skall verkställas omedelbart, om beslutsmyndigheten ej förordnar annat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

⁴Senaste lydelse 1985:1121

⁵Senaste lydelse 1979:180

1.13 Förslag till Lag om ändring i giftermålsbalken

Härigenom föreskrivs att 3 kap 4 § giftermålsbalken skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap
4 §¹

Finner pastorsämbetet att hinder ej föreligger mot äktenskapet, skall ämbetet på begäran av mannen och kvinnan utfärda intyg därom.

Talan mot pastorsämbetets beslut i fråga om hindersprövning föres hos domkapitlet genom besvär. Mot domkapitlets beslut föres talan hos kammarrätten genom besvär.

Pastorsämbetets beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos länsrätten genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

1.14 Förslag till Lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 16 § föräldrabalken skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap
16 §¹

Anmälan enligt 4 § andra stycket om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra görs hos pastorsämbetet i den församling där barnet är kyrkobokfört. Anmälan skall göras skriftligen av båda föräldrarna.

Beslut av pastorsämbetet får överklagas hos domkapitlet genom besvär. Domkapitlets beslut får överklagas hos kammarrätten.

Beslut av pastorsämbetet får överklagas hos länsrätten genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

¹Senaste lydelse
1973:645

¹Senaste lydelse 1983:47

1.15 Förslag till Lag om ändring i namnlagen (1982:670)

Härigenom föreskrivs att 37 § namnlagen (1982:670) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 §

Beslut av pastorsämbetet får överklagas till *domkapitlet* genom besvär.

Domkapitlets beslut får överklagas till kammarrätten genom besvär.

Beslut av pastorsämbetet får överklagas till *länsrätten* genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

1.16 Förslag till Lag om ändring i religionsfrihetslagen (1951:680)

Härigenom föreskrivs att 15 § religionsfrihetslagen (1951:680) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §¹

Över pastors beslut eller åtgärd enligt denna lag må klagan föras. Om sådan klagan skall, ändå att beslutet eller åtgärden icke angår kyrkobokföring, vad om klagan i fråga rörande kyrkobokföring är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Mot beslut eller åtgärd enligt denna lag av ämbetsman som avses i 14 § föres talan hos kammarrätten genom besvär.

Pastors beslut enligt denna lag får överklagas hos domkapitlet genom besvär. Domkapitlets beslut får överklagas hos kammarrätten genom besvär.

Beslut enligt denna lag av ämbetsman som avses i 14 § får överklagas hos kammarrätten genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

¹Senaste lydelse
1971:606

2 Specialmotivering

2.1 Förslaget till lag om ändring i regeringsformen

Punkt 9

I denna punkt finns bestämmelser om hur lag stiftas i vissa ämnen på det kyrkliga området. I *tredje stycket* föreslås den ändringen att ordet stiftsmyndigheter byts ut mot biskop och domkapitel. Ändringen är betingad av vårt förslag att det på stiftsplanet kommer att finnas kyrkokommunala förvaltningsmyndigheter, nämligen stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten. Dessa myndigheter faller in under begreppet stiftsmyndigheter. För stiftssamfälligheten och dess organ bör gälla samma normgivningsregler som för övriga kyrkliga kommuner. Grundlagsregler om normgivning på detta område finns i 8 kap. 5 § regeringsformen (RF) jämfört med p. 13 övergångsbestämmelsen till RF. Ändringen innebär att grundläggande föreskrifter om dessa kyrkokommunala myndigheter på stiftsplanet inte, som annars skulle ha gällt, behöver meddelas i lag som stiftas efter hörande av kyrkomötet.

Av förarbetena till den nu gällande lydelsen av ifrågavarande punkt framgår klart att den aktuella bestämmelsen endast har tagit sikte på biskopsämbetet, domkapitel och stiftsnämnder. När stiftsnämnderna avskaffas bör det särskilda lagstiftningsförfarandet i fråga om stiftsmyndigheter endast avse biskopar och domkapitel. I övrigt har den ändringen gjorts i tredje stycket att orden prästerliga tjänster har bytts ut mot det mera moderna begreppet prästtjänster.

Punkt 10

Denna punkt innehåller bestämmelser om riksdagens möjligheter att delegera normgivningsmakt och kyrkomötets möjligheter att vidaredelegera sin normgivningskompetens. Den ändring som föreslås i *andra stycket* är att ordet stiftsmyndigheter ersätts med ordet domkapitel. I huvudsak är skälen desamma som har anförts under p. 9. Den föreslagna ändringen påverkar inte kyrkomötets möjligheter att vidaredelegera normgivning i de i stycket angivna ämnena till stiftsstyrelsen eller övriga nämnder i en stiftssamfällighet. De sistnämnda är, som förut sagts, kyrkokommunala förvaltningsmyndigheter till vilka kyrkomötet enligt stycket i dess nuvarande lydelse kan vidaredelegera normgivning.

Ikraftträdande

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1989. Beslut om lagändringen måste fattas i den ordning som anges i 8 kap. 15 § RF. Det innebär att riksdagen måste föreläggas proposition med förslag om grundlagsändringen minst tio månader före valet år 1988. Riksdagen måste här efter fatta ett första beslut om ändringen under 1987/88 års riksmöte och ett andra snarast möjligt efter riksdagsvalet i september 1988.

2.2 Förslaget till lag om församlingar och kyrkliga samfälligheter

Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 16.2) avses den nya lagen ersätta lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter (LFKS) och ingå som en del i den nya kyrkolag, som kyrkoförfattningsutredningen arbetar med. Till den nya lagen har, med de ändringar som föranleds av våra förslag om en ny organisation på kyrkans lokal- och stiftsplan, förts över de nuvarande bestämmelserna i LFKS. Beträffande innebörden av de sålunda överförda bestämmelserna hänvisas till propositionen (prop. 1982/83:19) om ny lag om församlingar och kyrkliga samfälligheter, m.m.

Den föreslagna lagen inleds med ett kapitel med allmänna bestämmelser. 2 kap. innehåller bestämmelser om kyrkofullmäktige i församling. I 3 kap. finns bestämmelser om kyrkostämma. 4 kap. handlar om församlingsdelegerade och 5 kap. om kyrkofullmäktige i kyrkliga samfälligheter. I 6 kap. behandlas stiftsfullmäktige. Bestämmelser om kyrkorådet och övriga nämnder i församling finns i 7 kap. Motsvarande bestämmelser för kyrkliga samfälligheter finns i 8 kap. 9 kap. handlar om stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten. Ekonomisk förvaltning och revision behandlas i 10 resp. 11 kap. I 12 kap. finns bestämmelser om församlingsskatt. Den föreslagna lagen avslutas med bestämmelser om kommunalbesvär, vilka återfinns i 13 kap.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Kapitlet innehåller bestämmelser om bl.a. lagens tillämpningsområde, församlingarnas befogenheter, pastorats-, flerpastorats- och stiftssamfälligheter och deras befogenheter samt om beslutande, förvaltande och verkställande organ.

Kyrkliga kommuner m.m.

1 §

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde. Den överensstämmer med 1 kap. 1 § LFKS.

2 §

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 2 § LFKS, innehåller den grundläggande bestämmelsen om rikets indelning i församlingar.

Församlingsangelägenheter

3 §

Denna paragraf motsvarar delvis 1 kap 3 § LFKS och innehåller bestämmelser om församlingarnas kompetens. Paragrafen innehåller, i första stycket, en allmän kompetensregel och, i andra stycket, en i princip uttömmande uppräknig av församlingsangelägenheterna. Tredje stycket innehåller en upplysning om att det i fråga om vissa angelägenheter finns särskilda bestämmelser.

Första stycket motsvarar 1 kap. 3 § första stycket LFKS med det tillägget att en församling också i samverkan med andra församlingar får sköta sina angelägenheter. Härigenom markeras att en församling kan överlåta skötseln av församlingsangelägenheter till någon av de samverkansformer som lagen tillåter, nämligen antingen till en kyrklig samfällighet eller till ett gemensamt kyrkoråd. I det första fallet utan egen utdebiteringsrätt för angelägenheterna och i det senare fallet med bibehållen utdebiteringsrätt. Som framgår av den allmänna motiveringen skall församlingarna, när de ingår i ett flerförsamlingspastorat, obligatoriskt utgöra en kyrklig samfällighet för att sköta vissa församlingsangelägenheter. Detta regleras i 1 kap. 5 § och behandlas i det följande.

I *andra stycket* är församlingsangelägenheterna uppräknade. Uppräkningen avses inte innebära någon saklig ändring i förhållande till vad som nu gäller i fråga om församlingarnas kompetens. Uppräkningen sker av systematiska skäl i fler punkter än i dag. Punkterna 1—3 anger de angelägenheter som en församling alltid själv kan sköta, oavsett om den ingår i ett flerförsamlingspastorat eller inte. Punkterna 4—8 anger de angelägenheter som inte får skötas på lägre nivå än pastoratsnivån. Det innebär att en församling i ett enförsamlingspastorat alltid själv kan sköta dessa angelägenheter, medan en församling i ett flerförsamlingspastorat alltid måste samverka för skötseln av dessa angelägenheter i en kyrklig samfällighet. Föreskrifter härom ges i 1 kap. 5—7 §§, som behandlas i det följande.

Punkt 1 överensstämmer med nuvarande punkt 3 i 1 kap. 3 § andra stycket LFKS. Formuleringen "främjande av kyrkans gudstjänstliv och undervisning samt diakoni och evangelisation" skiljer sig från den nuvarande som lyder "främjande av gudstjänstliv och kyrklig förkunnelse i övrigt samt kristen verksamhet bland barn och ungdom, äldre, sjuka och andra" men innebär ingen ändring i sak. Den föreslagna formuleringen svarar mot det språkbruk som används i dag i svenska kyrkan.

Punkt 2 överensstämmer delvis med nuvarande punkt 1 i 1 kap. 3 § andra stycket LFKS. Punkten anger församlingens befogenheter i fråga om inre underhåll av de lokaler som används i den direkta församlingsverksamheten, dvs. kyrkobyggnad, församlingshus och andra lokaler

samt återanskaffande och underhåll av inventarier till dessa lokaler. Enligt vårt förslag skall församlingen alltid själv ha det grundläggande ansvaret för församlingsverksamheten. En församling bör därför själv ha kompetens att anslå medel till sådant som direkt påverkar församlingsverksamhetens utformning. Hit hör det inre underhållet av kyrkan och andra lokaler som anges i paragrafen. Med inre underhåll av kyrkobyggnad avses underhåll av altare med altarutsmycknad och altarrund, predikstol, dopfont, psalmtavlor, bänkar, stolar, armatur, orgel, orgelläktare liksom också städning, uppvärmning, belysning och målning av kyrkans inre väggar och tak. Detsamma gäller andra lokaler för församlingsverksamheten. Vidare ligger inom församlingarnas kompetens städning, vård av inventarier samt ersättning av förkomna, förbrukade eller förslitna inventarier. Återanskaffning innebär att inventarier ersätts utan att det ursprungliga inventarievärdet höjs. Nyanskaffande av inventarier regleras i punkt 6. Beträffande innebörden av begreppet inre underhåll kan också hänvisas till vad som har anförts i den allmänna motiveringen (avsnitt 6.1.2). Kompetensen i fråga om yttre underhåll regleras i punkt 4.

Punkt 3 motsvarar till en del nuvarande punkt 2 i 1 kap. 3 § andra stycket LFKS och anger församlingens kompetens i fråga om kyrkotomten och den del av begravningsverksamheten som är knuten till den egna församlingen och församlingkyrkan. Det gäller underhåll av kyrkotomten och av sådan begravningsplats som är belägen i direkt anslutning till kyrkobyggnaden. Kyrkotomt är den mark på vilken kyrkan är uppförd. Den kan ha varit eller kan alltjämt vara upplåten för begravningsändamål, men kan också utgöra ett område som inte innehåller gravar och inte heller har planerats för begravning. Begreppet församlingkyrkogård är nytt och avser dels en sådan begravningsplats som nyss har sagts, dels en sådan begravningsplats som inte har kunnat anläggas invid kyrkobyggnaden, men som är anlagd för att tillgodose församlingens eget behov. En friliggande begravningsplats som är anlagd eller som handhas av en kyrklig samfällighet för att tillgodose behovet hos flera församlingar hör däremot inte in under begreppet församlingkyrkogård. Bestämmelser om församlingens kompetens i fråga om sistnämnda begravningsplatser finns i punkt 7.

Punkt 4 motsvarar delvis punkt 1 i 1 kap. 3 § andra stycket LFKS. Enligt denna punkt har församlingen kompetens att svara för anskaffande och yttre underhåll av kyrkobyggnad, församlingshus och andra lokaler. Det yttre underhållet avser sådant som inte direkt påverkar församlingsverksamhetens utformning. Det gäller i första hand byggnadskroppen men också värmeanläggning och elsystem. Punkten kompletterar punkt 2 första ledet som avser inre underhåll och drift av dessa byggnader och lokaler. Anskaffande av de byggnader som här avses kan ske genom byggnation, köp eller förhyrning. Beträffande den närmare innebörden av begreppet yttre underhåll kan hänvisas till vad som har anförts härom i den allmänna motiveringen (avsnitt 6.1.2).

Även *punkt 5* motsvarar till en del punkt 1 i 1 kap 3 § andra stycket LFKS. Punkten reglerar församlingens kompetens i fråga om anskaffande och underhåll av annan fast egendom och mark för kyrkligt ändamål

än som avses i punkt 4. Egendom som det kan vara fråga om är t.ex. prästgård eller andra personalbostäder.

Punkt 6 motsvarar också till en del punkt 1 i 1 kap. 3 § andra stycket LFKS. I punkten anges församlingens befogenhet att nyanskaffa inventarier till de byggnader och lokaler som anges i punkterna 4 och 5. Punkten kompletterar punkt 2 sista ledet, som avser underhåll och återanskaffande av sådana inventarier. Nyanskaffning kan ske i samband med att en nyförvärvad byggnad eller lokal ställs i ordning. Det kan också ske genom att befintliga inventarier kompletteras med nya eller genom att förbrukade eller förslitna inventarier ersätts med bättre och mer värdefulla inventarier än de ursprungliga.

Punkt 7 svarar delvis mot nuvarande punkt 2 i 1 kap. 3 § andra stycket LFKS och anger församlingens kompetens i fråga om den del av begravningsverksamheten som inte avser underhåll av församlingskyrkogård. Det är dels fråga om anskaffande av en ny eller utvidgning av en befintlig begravningsplats, dels underhåll av sådana begravningsplatser som inte är församlingskyrkogårdar. I anläggande och underhåll ingår också anskaffande av lokaler och utrustning som är nödvändiga för skötseln av en begravningsplats. Liksom i dag gäller detta under förutsättning att regeringen inte har beslutat att uppgiften skall ankomma på borgerlig kommun.

Punkt 8 motsvarar punkt 4 i 1 kap. 3 § andra stycket LFKS. Punkten anger församlingens kompetens att svara för avlöningsförmåner åt den personal som tjänstgör i församlingen. Det gäller såväl präster och kyrkomusiker som kyrkokommunalt anställd personal. Här i innefattas t.ex. personal för vaktmästaruppgifter, städning, snöskottning o. dyl.

Tredje stycket motsvarar helt nuvarande tredje stycket i 1 kap. 3 § LFKS.

Församlingar i enförsamlingspastorat

4 §

I paragrafen, som är ny, anges kompetensen för en församling som utgör pastorat. En sådan församling får enligt bestämmelserna i paragrafen sköta samtliga församlingsangelägenheter som anges i 3 § andra stycket. Enligt paragrafens sista mening skall en sådan församling också sköta de angelägenheter som enligt lag eller annan författning ankommer på pastoratet. Bestämmelsen i sista meningen överensstämmer med nuvarande fjärde stycket i 1 kap. 3 § LFKS.

Församlingar i flerförsamlingspastorat, pastoratssamfälligheter och flerpastoratssamfälligheter

5 §

Paragrafen är ny.

I *första stycket* anges kompetensen för en församling som ingår i ett flerförsamlingspastorat. Enligt detta stycke får en sådan församling själv sköta de församlingsangelägenheter som anges i 3 § andra stycket punk-

terna 1—3. Beträffande dessa angelägenheter hänvisas till vad som tidigare sagts under 3 §.

I *andra stycket* finns bestämmelser om att församlingarna i ett flerförsamlingspastorat skall, om stiftsstyrelsen inte beslutar annat, utgöra en obligatorisk kyrklig samfällighet för att sköta övriga församlingsangelägenheter, dvs. de som anges i 3 § andra stycket punkterna 4—8. En sådan samfällighet, som benämns pastoratssamfällighet, skall också enligt andra meningen i stycket sköta de angelägenheter som enligt lag eller annan författning ankommer på pastoratet.

I likhet med vad som nu gäller skall alltså församlingarna i ett flerförsamlingspastorat utgöra en obligatorisk kyrklig samfällighet. Denna obligatoriska samfällighet skall emellertid inte som i dag endast ha hand om s.k. pastoratsangelägenheter, dvs. de angelägenheter som enligt särskilda föreskrifter ankommer på pastoratet (jfr nuvarande 1 kap 4 § första stycket LFKS). Enligt förslaget skall pastoratssamfälligheten också sköta de ekonomiskt mera betungande församlingsangelägenheterna, nämligen de som anges i den föreslagna 1 kap. 3 § andra stycket punkterna 4—8. Beträffande skälen härtill hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 6.1.2).

6 §

I *första stycket* ges en bestämmelse enligt vilken en pastoratssamfällighet också får sköta alla ekonomiska församlingsangelägenheter, dvs. alla de ekonomiska församlingsangelägenheter som anges i 3 § andra stycket punkterna 1—8. Den föreslagna bestämmelsen har delvis sin motsvarighet i 1 kap. 4 § andra stycket LFKS, enligt vilken en pastoratssamfällighet även får ha hand om andra ekonomiska angelägenheter än de som ankommer på pastoratet.

I förhållande till vad som i dag gäller innebär förslaget den ändringen att församlingarna inom pastoratet inte kan föra över delar av sin kvarvarande kompetens på pastoratssamfälligheten. En pastoratssamfällighet kan alltså antingen sköta de angelägenheter som obligatoriskt ankommer på den, eller samtliga ekonomiska församlingsangelägenheter. I sistnämnda fall utgör pastoratssamfälligheten en total ekonomisk samfällighet, som enligt förslaget benämns utvidgad pastoratssamfällighet. Församlingar som ingår i en sådan samfällighet har inte kvar någon utdebiteringsrätt. Som framgår av paragrafens fjärde stycke kommer bestämmelser om hur en pastoratssamfällighet utvidgas att finnas i en särskild lag.

I paragrafens *andra stycke* finns de grundläggande föreskrifterna om vilka andra kyrkliga samfälligheter som får bildas. Enligt den föreslagna bestämmelsen, som delvis motsvarar 1 kap. 4 § tredje stycket LFKS, får församlingarna inom flera pastorat bilda kyrklig samfällighet för att sköta en eller flera ekonomiska församlings- eller pastoratsangelägenheter, eller samtliga sådana angelägenheter. I förstnämnda fall benämns samfälligheten flerpastoratssamfällighet. Om samfälligheten sköter alla ekonomiska angelägenheter benämns den utvidgad flerpastoratssamfällighet.

Till skillnad mot vad som gäller i dag innebär förslaget att kyrkliga samfälligheter endast kan bildas pastoratsvis. Samtliga församlingar i resp. pastorat måste alltså ingå i samfälligheten. Vidare innebär förslaget den skillnaden att samfälligheter uttryckligen får bildas inte bara för ekonomiska församlingsangelägenheter utan även för pastoratsangelägenheter.

Om en flerpastoratssamfällighet bildas för att sköta angelägenheter som has om hand av t.ex. en pastoratssamfällighet, måste pastoratssamfälligheten upplösas eller ombildas. Motsvarande gäller redan i dag, eftersom två kyrkliga kommuner inom samma område inte kan ha samma kompetens.

Av paragrafens fjärde stycke framgår att bestämmelser om bildande av kyrkliga samfälligheter skall finnas i en särskild lag.

Tredje stycket innehåller föreskrifter om att flerpastoratssamfälligheter, vare sig de är utvidgade eller ej, inte får sköta angelägenheter som handhas av stiftssamfälligheten. I enlighet med vad som tidigare har sagts under andra stycket kan i princip inte två kyrkliga kommuner inom samma område ha samma kompetens. Denna avgränsning av flerpastoratssamfällighetens kompetensområde gentemot stiftssamfällighetens uppgiftsområde bör enligt vår mening klart markeras genom en uttrycklig bestämmelse i lagen. När det gäller pastoratssamfälligheter är det liksom i fråga om församlingar så självklart att de bara får sköta "sina" angelägenheter, dvs. verka inom det egna geografiska området och för dem som bor och vistas där.

I *fjärde stycket* anges att bestämmelser om utvidgning av pastoratssamfälligheter och bildande av kyrkliga samfälligheter finns i lagen (0000:00) om pastoratsindelning och om bildande av kyrkliga samfälligheter. Enligt 1 kap. 4 § LFKS beslutar i dag regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om bildande av kyrkliga samfälligheter. Enligt förordningen (1984:979) har kammarkollegiet och domkapitlen bemyndigats att besluta om samfällighetsbildningar. Enligt vårt förslag skall stiftsstyrelsen överta dessa myndigheters uppgifter, vilket i sin tur innebär att närmare regler om förfarandet m.m. bör ges i lag (se avsnitt 2.6). En hänvisning till denna lag har därför tagits in i förevarande stycke.

Stiftssamfälligheter

7 §

Paragrafen är ny och innehåller de grundläggande föreskrifterna om stiftssamfälligheten och dess uppgifter.

Enligt *första stycket* skall de territoriella församlingarna inom ett stift utgöra en kyrklig samfällighet för att sköta vissa i paragrafen uppräknade församlingsangelägenheter. Det är alltså fråga om en obligatorisk samfällighet i varje stift, som benämns stiftssamfällighet. Beträffande de närmare övervägandena bakom förslaget i denna del hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2).

I *punkt 1* har tagits in en bestämmelse enligt vilken främjandet av

församlinglivet inom stiftet blir en angelägenhet för stiftssamfälligheten. Stiftssamfälligheten får alltså en kompetens som griper över hela stiftet och som motsvarar den som församlingarna har inom sina geografiska områden, nämligen att främja församlinglivet genom att ha omsorg om detsamma och verka för dess utveckling. Samtidigt är det en uppgift som i dag ankommer på domkapitlen enligt 13 § 1 mom lagen (1936:567) om domkapitel. Enligt denna bestämmelse skall domkapitlet bl.a. ”verksamt beflita sig om det kyrkliga livets vård och förkovran. Det skall genom erforderliga åtgärder tillgodose församlingarnas behov ävensom befrämja den kristna kärleksverksamheten och ungdomsvården samt barnens kristna fostran inom stiftet”.

I *punkt 2* behandlas stiftssamfällighetens uppgifter i fråga om församlingsarbete bland finskspråkiga och samer, andlig vård vid sjukhus och andra större vårdinrättningar samt vid kriminalvårdsanstalter och militära förband. Enligt den föreslagna bestämmelsen i denna punkt skall stiftssamfälligheten sköta dessa angelägenheter när det gäller verksamhet som omfattar hela stiftet eller flera pastorat inom stiftet. Stiftssamfällighetens kompetens är således geografiskt betingad. Härigenom anges också gränsen mot församlingarnas och andra kyrkliga samfälligheters kompetensområden. Församlingarna behåller sin kompetens i fråga om de angivna angelägenheterna såvitt avser verksamhet som bedrivs inom församlingen och som riktar sig mot de egna församlingsmedlemmarna. Detsamma gäller andra kyrkliga samfälligheter, i den mån verksamheten inte omfattar flera pastorat. Andlig vård vid t.ex. ett sjukhus som har ett upptagningsområde som omfattar flera pastorat faller sålunda inom stiftssamfällighetens kompetens, medan andlig vård vid t.ex. en vårdinrättning, vars upptagningsområde är begränsat till ett pastorat, faller inom församlingens eller pastoratssamfällighetens kompetens.

Punkt 3 anger att anläggande och underhåll av begravningsplats för icke kristna trosbekännare är en angelägenhet för stiftssamfälligheten. Genom den föreslagna bestämmelsen lyfts denna begränsade del av begravningsverksamheten upp till en kyrkokommunal uppgift på stiftsplanet. Församlingarnas resp. pastoratssamfälligheternas eller andra kyrkliga samfälligheters kompetens begränsas i motsvarande mån. Det innebär att en församling, pastorats- eller flerpastoratssamfällighet inte har befogenhet att för egna utdebiterade medel anlägga och underhålla en begravningsplats som endast är avsedd för icke kristna trosbekännare. Däremot hindrar det inte en lokal kyrklig kommun att på sin begravningsplats gravsätta icke kristna trosbekännare. Den föreslagna bestämmelsen hindrar inte heller en stiftssamfällighet att uppdra åt en lokal kyrklig kommun att med anslagna medel förvalta en begravningsplats för icke kristna trosbekännare.

I *punkt 4* anges det slutligen som en angelägenhet för stiftssamfälligheten att avlöna arbetstagare hos stiftssamfälligheten. Stiftssamfälligheten får således, liksom församlingarna, kompetens att avlöna såväl präster, som har statligt reglerade tjänster, som annan personal som är kyrkokommunalt anställd.

I *andra stycket* finns bestämmelser om utvidgad stiftssamfällighet och om hur en sådan utvidgad verksamhet beslutas.

Enligt första meningen i andra stycket får en stiftssamfällighet ha hand om andra ekonomiska frågor än de som räknas upp i första stycket punkterna 1—4. En förutsättning för en sådan utvidgning av stiftssamfällighetens kompetens är emellertid att frågorna är gemensamma för församlingarna inom stiftet. Bestämmelsen är i denna del uppbyggd efter samma mönster som i dag gäller för Stockholms kyrkliga samfällighet enligt 1 kap. 5 § tredje stycket LFKS.

Kravet på att frågorna skall vara gemensamma för församlingarna inom stiftet innebär att församlingarna skall ha ett gemensamt intresse av frågorna och att församlingarna eller deras medlemmar kan tillgodogöra sig verksamheten. Det kan som på Gotland vara fråga om underhåll av kyrkobyggnaderna i stiftet. Vidare kan det t.ex. vara fråga om fritidskyrkoverksamhet, kyrkligt skol- eller högskolearbete, cityverksamhet, kyrkomusik, industri- och arbetsplatsarbete, handikappverksamhet, telefonsjälavård, sjömansvård, invandrar- och flyktingarbete och stiftsgårdsverksamhet. Det är sålunda fråga om angelägenheter som i dag i stor utsträckning sköts av stiftstingsorganisationerna, till vilkas verksamhet församlingarna anslår medel.

Stiftssamfälligheten beslutar själv om verksamheten skall utvidgas. I andra och tredje meningarna finns bestämmelser om minoritetsskydd vid sådana beslut. Sålunda skall ett förslag om utvidgad verksamhet, som inte förkastas, vila till dess nästa nyvalda stiftsfullmäktige sammanträder, om minst en tiondel av fullmäktige begär det. Fullmäktige kan dock ändå anta förslaget om minst två tredjedelar av de röstande enar sig om beslutet.

Tredje stycket innehåller en upplysning att det finns särskilda bestämmelser om vissa angelägenheter som ankommer på stiftssamfälligheter. Det är fråga om bestämmelser i annan lag. Exempel på en sådan bestämmelse som vi föreslår är en bestämmelse i lagen om domkapitel, enligt vilken stiftssamfälligheter skall tillhandhålla domkapitlet den personal m.m. som behövs.

Beslutanderätten i församlingar och kyrkliga samfälligheter

8 §

I denna paragraf ges huvudregeln om beslutanderätten i församlingen. Paragrafen motsvarar delvis 1 kap. 7 § första stycket och 8 § LFKS.

Enligt *första stycket* utövas församlingens beslutanderätt av kyrkofullmäktige eller på kyrkostämma, om inte annat följer av 9 §. I 9 § finns ett undantag från denna regel (se nedan). Bortsett från det angivna undantaget överensstämmer den föreslagna bestämmelsen med den ordning som gäller i dag.

I *andra stycket* finns en bestämmelse om när beslutanderätten skall utövas av kyrkofullmäktige. I den allmänna motiveringen (avsnitt 6.3.2) har vi föreslagit att gränsen för införande av kyrkofullmäktige i en församling sänks och sätts vid 250 röstberättigade kyrkomedlemmar. Andra stycket har utformats i enlighet härmed.

I *tredje och fjärde styckena* finns bestämmelser om att församlingarna

själva får besluta att kyrkofullmäktige skall införas, även om antalet röstberättigade kyrkomedlemmar inte uppgår till det angivna gränstalet, eller att fullmäktige skall avskaffas när underlaget har sjunkit under detta tal. Denna ordning överensstämmer med den som gäller i dag.

9 §

Denna paragraf, som är ny, innehåller en undantagsbestämmelse till huvudregeln i 8 §.

Enligt den föreslagna bestämmelsen får stiftsstyrelsen, på begäran av en församling som ingår i en utvidgad pastorats- eller flerpastoratssamfällighet, bestämma att församlingens beslutanderätt skall utövas av kyrkorådet. Enligt förslaget gäller detta endast för församling med över 250 röstberättigade kyrkomedlemmar. Beträffande skälen till den föreslagna ordningen hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 6.3.2).

10 §

I paragrafen finns bestämmelser om när beslut om att införa eller avskaffa kyrkofullmäktige, eller om att beslutanderätten skall utövas av kyrkorådet, träder i kraft. Den föreslagna bestämmelsen svarar delvis mot bestämmelsen i 1 kap. 8 § sista stycket LFKS. I likhet med vad som i dag gäller träder sådana beslut i kraft endast vid årsskifte efter ordinarie kyrkofullmäktigeval. Beslutet skall fattas före utgången av april månad valåret. Förutom länsstyrelsen skall stiftsstyrelsen genast underrättas om beslutet.

11 §

I paragrafen ges bestämmelser om beslutanderätten i kyrkliga samfälligheter. Paragrafen motsvarar delvis 1 kap. 9 § första stycket LFKS.

Enligt *första stycket* skall beslutanderätten i pastoratssamfälligheter och flerpastoratssamfälligheter utövas av församlingsdelegerade. Denna ordning överensstämmer med den som nu gäller i fråga om partiella kyrkliga samfälligheter.

I *andra stycket* ges föreskrifter om att beslutanderätten i utvidgade pastorats- och flerpastoratssamfälligheter utövas av samfällighetens fullmäktige. Detta överensstämmer med vad som nu gäller för totala kyrkliga samfälligheter.

Den föreslagna bestämmelsen i *tredje stycket* är ny. Enligt denna skall beslutanderätten i stiftssamfälligheter utövas av stiftsfullmäktige.

Förvaltningen och verkställigheten i församlingar och kyrkliga samfälligheter

12 §

I denna paragraf, som i sin helhet motsvarar 1 kap. 7 § andra och tredje styckena LFKS, finns bestämmelser om förvaltning och verkställighet i

församling samt om att fullmäktige eller stämman i vissa fall kan delegera sin beslutanderätt till kyrkorådet eller annan nämnd.

13 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förvaltning och verkställighet i kyrkliga samfälligheter.

De föreslagna bestämmelserna i *första* och *tredje styckena* överensstämmer med de nu gällande bestämmelserna i 1 kap. 9 § LFKS.

Andra stycket innehåller en ny bestämmelse om förvaltning och verkställighet i en stiftssamfällighet. Enligt förslaget skall dessa uppgifter skötas av stiftsstyrelsen och övriga nämnder.

2 kap. Kyrkofullmäktige i församling

I detta kapitel finns bestämmelser om antalet ledamöter i församlingens kyrkofullmäktige, om suppleanter, rösträtt, valbarhet, rätt till ledighet, mandattid, ordförande, sammanträdestid, kungörelse om sammanträde, suppleants tjänstgöring, beslutförhet, jäv, närvarorätt vid sammanträde, anhängiggörande, beredningstväng, omröstningar och opinionsundersökningar, fortsatt sammanträde, bordläggning, föredragningsordning, propositionsordning och omröstning, proportionellt valsätt, interpellation och enkel fråga, protokoll, reservationsrätt, vården av kyrkofullmäktiges handlingar, offentlighet vid sammanträde, ersättning och arbetsordning. De föreslagna bestämmelserna i kapitlet motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 2 kap. 1—30 §§ LFKS.

Antalet ledamöter

1 §

Paragrafen, som i huvudsak motsvarar 2 kap. 1 § LFKS, innehåller bestämmelser om antalet ledamöter i kyrkofullmäktige. Orden "invånare" har emellertid ersatts med "kyrkomedlemmar". Vidare har de särskilda bestämmelserna för församlingarna i Stockholms kommun utgått.

Suppleanter

2 §

Paragrafen motsvarar 2 kap. 2 § LFKS.

Rösträtt

3 §

Paragrafen, som innehåller bestämmelser om rösträtt vid val av ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige, motsvarar 2 kap. 3 § LFKS.

Valbarhet

4 §

I paragrafen finns bestämmelser om vem som är valbar till ledamot och suppleant i kyrkofullmäktige. Paragrafen motsvarar delvis 2 kap. 4 § LFKS. I förhållande till vad som nu gäller innebär förslaget den ändringen att kyrkoherden eller annan präst som är ledamot i församlingens kyrkoråd inte är valbar till ledamot eller suppleant i fullmäktige. Beträffande skälen härför hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 6.4.2).

Rätt till ledighet för uppdraget

5 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om rätt till ledighet från anställning för ledamot och suppleant i kyrkofullmäktige eller beredning. Paragrafen motsvarar 2 kap. 5 § LFKS.

Valperiodens längd

6 §

I denna paragraf, som motsvarar 2 kap 6 § LFKS, regleras kyrkofullmäktiges mandattid.

Bestämmelser om valet

7 §

I paragrafen, som i huvudsak motsvarar 2 kap. 7 § LFKS, hänvisas till lagen om kyrkofullmäktigval i fråga om vissa bestämmelser om valet. Eftersom vi föreslår en ny rubrik på nyssnämnda lag (se avsnitt 2.4) har förslaget utformats i enlighet härmed.

Ordförandeskapet

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om val av ordförande och vice ordförande i kyrkofullmäktige. Paragrafen motsvarar 2 kap. 8 § LFKS.

Bestämmelser om sammanträdena

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om fullmäktiges sammanträdestider. Paragrafen motsvarar 2 kap. 9 § LFKS.

Kungörelse

10 §

I denna paragraf, som motsvarar 2 kap. 10 § LFKS, regleras kungörande av sammanträde med kyrkofullmäktige.

Suppleanternas inträde

11 §

Denna paragraf behandlar suppleanternas tjänstgöring. Paragrafen överensstämmer med 2 kap. 11 § LFKS.

Beslutförhet

12 §

Paragrafen motsvarar 2 kap. 12 § LFKS.

Jäv

13 §

I paragrafen finns bestämmelser om jäv för ledamöter i kyrkofullmäktige. Paragrafen motsvarar 2 kap. 13 § LFKS.

Rätt att rösta och närvara

14 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om röstvärdet vid kyrkofullmäktiges sammanträde och om rätten att få delta i fullmäktiges överläggningar. Paragrafen motsvarar 2 kap. 14 § LFKS.

Ärendenas art och beredning

15 §

I paragrafen, som i huvudsak motsvarar 2 kap. 15 § LFKS, anges i vilka ärenden kyrkofullmäktige har att fatta beslut. Som en följd av våra förslag om en stiftsstyrelse och om att stiftsnämnden skall avskaffas och ersättas med ett kyrkokommunalt organ, egendomsnämnden, har punkt 3 ändrats på så sätt att stiftsnämnden har bytts ut mot stiftsstyrelsen och egendomsnämnden.

16 – 18 §§

Paragraferna, som innehåller bestämmelser om beredning av kyrkofullmäktiges ärenden och om opinionsundersökningar, motsvarar 2 kap. 16–18 §§ LFKS.

Avbrutna sammanträden

19 §

Paragrafen behandlar fortsatt sammanträde med kyrkofullmäktige och motsvarar 2 kap. 19 § LFKS.

Bordläggning

20 §

I paragrafen finns bestämmelser om bordläggning av kyrkofullmäktiges ärenden. Paragrafen motsvarar 2 kap. 20 § LFKS.

Ordförandens uppgifter

21 och 22 §§

Paragraferna reglerar föredragningsordningen samt propositionsordning och omröstning vid kyrkofullmäktiges sammanträden. De motsvarar 2 kap. 21 och 22 §§ LFKS.

Proportionella val

23 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om proportionellt valsätt. Paragrafen motsvarar i huvudsak 2 kap. 23 § LFKS. I förhållande till nyssnämnda bestämmelse innebär förslaget den ändringen att bestämmelserna även skall avse val av elektorer för val av stiftsfullmäktige.

Interpellationer och frågor

24 §

Paragrafen motsvarar 2 kap. 24 § LFKS.

Krav på protokollet

25—27 §§

I paragraferna finns bestämmelser om kyrkofullmäktiges protokoll, reservation och kyrkofullmäktiges arkivhandlingar. De motsvarar 2 kap. 25—27 §§ LFKS.

Offentlighet och ordning

28 §

I paragrafen behandlas offentlighet och ordning vid kyrkofullmäktiges sammanträden. Paragrafen motsvarar 2 kap. 28 § LFKS.

Ersättning till ledamöter och suppleanter i fullmäktige eller beredning

29 §

Paragrafen motsvarar 2 kap. 29 § LFKS.

Arbetsordning

30 §

Paragrafen motsvarar 2 kap. 30 § LFKS.

3 kap. Kyrkostämma

Kapitlet innehåller bestämmelser om rösträtt på kyrkostämma, ordförande, rätt till ledighet för uppdraget och om hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på kyrkostämma.

Rösträtt

1 §

Paragrafen motsvarar 3 kap. 1 § LFKS.

Ordförandeskapet

2 och 3 §§

Paragraferna motsvarar 3 kap. 2 och 3 §§ LFKS.

Rätt till ledighet för uppdraget

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till ledighet från anställning för kyrkostämmans presidium. Paragrafen motsvarar 3 kap. 4 § LFKS.

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på kyrkostämma

5 §

I denna paragraf finns hänvisningar till bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling samt särskilda bestämmelser om kyrkostämma. Paragrafen motsvarar i huvudsak 3 kap 5 § LFKS. Punkt 1 har ändrats på så sätt att stiftsstyrelsen har ersatt domkapitlet när det gäller uppgiften att förordna person att hålla kyrkostämma i ny församling. I punkt 2 har för tydlighets skull ordet kyrkomedlem lagts till efter ordet röstberättigad.

Ersättning till ordförande samt till ledamöter och suppleanter i beredning

6 §

Paragrafen överensstämmer med 3 kap. 6 § LFKS.

4 kap. Församlingsdelegerade

I detta kapitel finns bestämmelser om antalet ledamöter i församlingsdelegerade, val av ledamöter, valbarhet, rätt till ledighet för uppdraget, valperiodens längd och om hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på delegerade.

Antalet ledamöter

1 §

I denna paragraf finns bestämmelser om antalet ledamöter i församlingsdelegerade i kyrkliga samfälligheter. Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 kap. 1 § LFKS. Den ändring som har gjorts är att hänvisningen till de särskilda bestämmelserna i 2 § om Stockholms kyrkliga samfällighet har utgått, eftersom denna samfällighet enligt vårt förslag inte längre skall regleras särskilt. Regler om suppleanter saknas i övrigt för församlingsdelegerade.

Val av ledamöter

2 §

I paragrafen, som i huvudsak motsvarar 4 kap. 3 § LFKS anges hur ledamöter i församlingsdelegerade utses. De särskilda bestämmelserna för Stockholms kyrkliga samfällighet har utgått (jfr. 1 § ovan).

Valbarhet

3 §

Paragrafen handlar om valbarhet till ledamot i församlingsdelegerade och om rätt till avsägelse från uppdraget. Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 kap 4 § LFKS. Bestämmelserna som avsåg Stockholms kyrkliga samfällighet har utgått. Förslaget innebär i övrigt den ändringen att kyrkoherde som är ledamot eller ersättare för sådan ledamot i samfällighetens kyrkoråd inte är valbar. Beträffande skälen härtill hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 6.4.2)

Rätt till ledighet för uppdraget

4 §

Enligt denna paragraf har ledamöter i delegerade eller ledamöter och suppleanter i beredning samma rätt till ledighet som ledamöter och

suppleanter i kyrkofullmäktige har enligt 2 kap. 5 §. Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 kap. 5 § LFKS. Bestämmelser om suppleanter i delegerade har utgått, eftersom sådana enligt nuvarande ordning endast finns i Stockholms kyrkliga samfällighet och särbestämmelser för denna samfällighet inte längre skall ges (jfr. 1 §).

Valperiodens längd m.m.

5 §

Paragrafen behandlar mandatperioden för ledamöter i församlingsdelegerade och utseende av efterträdare till ledamot som har avgått. Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 kap. 6 § LFKS. Bestämmelserna i sistnämnda paragrafs första till fjärde styckena om suppleanter har utgått, eftersom sådana inte i något fall skall utses (jfr. 1 §).

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på församlingsdelegerade

6 §

Paragrafen innehåller en hänvisning till bestämmelserna om kyrkofullmäktige samt särskilda bestämmelser om församlingsdelegerade. Paragrafen motsvarar 4 kap. 7 § LFKS, med undantag för de i punkt 4 sista meningen och i punkt 5 intagna bestämmelserna för Stockholms kyrkliga samfällighet, vilka utgått (jfr. 1 §).

5 kap. Kyrkofullmäktige i kyrkliga samfälligheter

Detta kapitel innehåller bestämmelser om antalet ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige i kyrklig samfällighet samt om hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på kyrkofullmäktige i kyrklig samfällighet. De föreslagna bestämmelserna motsvarar i huvudsak 2 kap. 31—33 §§ LFKS.

Antalet ledamöter

1 §

Enligt paragrafens *första stycke* fastställer stiftsstyrelsen antalet ledamöter i kyrkofullmäktige i en kyrklig samfällighet. Denna uppgift ankommer i dag på regeringen enligt 2 kap. 31 § första stycket LFKS. Denna ordning grundar sig på att det i dag är regeringen som beslutar om bildande av kyrkliga samfälligheter och att antalet ledamöter bestäms i samband med beslutet om samfällighetsbildning. Enligt vårt förslag skall stiftsstyrelsen överta uppgiften att besluta om kyrkliga samfälligheter. Den bör då också överta uppgiften att fastställa antalet ledamöter i samfällighetens kyrkofullmäktige.

Andra stycket, som i huvudsak motsvarar 2 kap. 31 § andra stycket LFKS, innehåller en hänvisning till den lag som reglerar kyrkofullmäk-

tigvalen i fråga om bestämmelser om valkretsindelning och om faststäl-landet av det antal ledamöter i fullmäktige som varje församling skall utse.

Antal suppleanter

2 §

I paragrafen behandlas suppleantsystemet i kyrkliga samfälligheter. Paragrafen motsvarar i huvudsak 2 kap. 32 § LFKS. Andra stycket har ändrats på så sätt att stiftsstyrelsen i stället för regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer skall fatta beslut enligt första stycket (jfr 1 §) och att hänvisningen till 1 kap. 12 § LFKS har ersatts med en hänvisning till 12 § den föreslagna nya lagen om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter (se avsnitt 1.6 resp. 2.6).

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på kyrkofullmäktige i kyrklig samfällighet

3 §

Paragrafen innehåller en hänvisning till bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling samt särskilda bestämmelser om fullmäktige i kyrklig samfällighet. Paragrafen motsvarar delvis 2 kap. 33 § LFKS.

Punkterna 1, 2—5 och 7 överensstämmer i sak helt med punkterna 1—4 resp. 6 i 2 kap. 33 § LFKS.

Den föreslagna bestämmelsen i *punkt 2* är ny och innebär att kyrkoherde som är ledamot eller ersättare för sådan ledamot i samfällighetens kyrkoråd inte är valbar till samfällighetens fullmäktige. Beträffande skälen härtill hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 6.4.2).

Punkt 6 motsvarar i huvudsak punkt 5 i 2 kap. 33 § LFKS. Punkten har ändrats på så sätt att bestämmelserna om Göteborgs kyrkliga samfällighet har utgått, eftersom denna samfällighet enligt vårt förslag inte skall regleras särskilt.

6 kap. Stiftsfullmäktige

I detta kapitel, som är helt nytt, finns bestämmelser om antalet ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige, valet till stiftsfullmäktige, valperiodens längd, besvär över val och om hur bestämmelserna i 2 kap. 5, 8—30 §§ om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på stiftsfullmäktige.

Antalet ledamöter och suppleanter

1 §

Denna paragraf behandlar antalet ledamöter i stiftsfullmäktige.

Enligt *första stycket* skall stiftsfullmäktige själv besluta om antalet

ledamöter. Antalet skall bestämmas till ett udda antal och till minst 51.

Stiftsfullmäktige får enligt *andra stycket* själv besluta om att ändra antalet ledamöter i fullmäktige. Om ett sådant beslut har fattats skall beslutanderätten i stiftssamfälligheten utövas av det tidigare bestämda antalet fullmäktige till utgången av det år då allmänna kyrkofullmäktigval skall förrättas nästa gång. Stiftsfullmäktige bör fatta beslutet i god tid före valet och skall göra det senast före utgången av april månad valåret. Valmyndigheterna och partierna behöver få besked om antalet mandat i så god tid att de hinner med förberedelsearbetet inför valet. Sålunda måste t.ex. den myndighet som skall fastställa hur många ledamöter som skall utses för varje valkrets (jfr 4 § *andra stycket* nedan) i god tid få besked om det totala antalet ledamöter för att kunna göra denna fördelning. Stiftens omfattar med något undantag mer än ett län. Länsstyrelsen lämpar sig därför inte som myndighet för beslut om en sådan fördelning. Vi föreslår i stället att denna uppgift får ankomma på den centrala valmyndigheten (se nedan vid 4 §). F.n. är riksskatteverket central valmyndighet. I sista meningen föreskrivs mot bakgrund härav att den centrala valmyndigheten genast skall underrättas om beslut som innebär ändring av antalet ledamöter i stiftsfullmäktige.

2 §

I paragrafen regleras antalet suppleanter, som skall vara lika många som antalet ledamöter.

Valet av stiftsfullmäktige

Enligt vårt förslag skall valen av stiftsfullmäktige vara indirekta. De föreslagna bestämmelserna om valen har därför utformats efter samma mönster som gäller för kyrkomötesvalen.

Valkretsar

3 §

I denna paragraf anges valkretsindelningen för val till stiftsfullmäktige. I enlighet med vad som har anförts i den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2.2) skall kontrakten utgöra valkretsar.

Antalet ledamöter i varje valkrets

4 §

I denna paragraf finns bestämmelser om mandatfördelningen mellan valkretsarna.

Enligt *första stycket* skall i varje valkrets väljas minst en ledamot. I övrigt har bestämmelsen utformats så att det återstående antalet ledamöter skall fördelas mellan valkretsarna i relation till antalet röstberättigade kyrkomedlemmar i resp. valkrets. Härigenom har regeln anpassats till vad som gäller vid val av fullmäktige i kyrklig samfällighet enligt

4 a § lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval och vid val av församlingsdelegerade enligt 4 kap 1 § sista stycket LFKS.

Enligt *andra stycket* ankommer det på den centrala valmyndigheten, dvs. f.n. riksskatteverket, att göra mandatfördelningen. Denna fördelning skall göras före utgången av september varje år då val i hela riket av kyrkofullmäktige skall äga rum. I *andra stycket* anges vidare att riksskatteverkets beslut om mandatfördelningen är överklagbart. En motsvarande bestämmelse finns bl.a. i 4 a § lagen om kyrkofullmäktigval och i 4 kap. 1 § sista stycket LFKS i fråga om beslut om mandatfördelning vid val av fullmäktige i kyrklig samfällighet resp. församlingsdelegerade. Valprövningsnämnden är besvärsmyndighet i dessa fall. Av praktiska skäl bör samma besvärsmyndighet pröva besluten om mandatfördelning vid val till stiftsfullmäktige. Valprövningsnämnden beslut i de nyssnämnda fallen får inte överklagas. Motsvarande bör gälla även i de fall som regleras i förevarande paragraf.

5 §

Av den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2.2) framgår att valen till stiftsfullmäktige bör vara indirekta. I enlighet härmed anges i paragrafen att ledamöter och suppleanter skall väljas av elektor.

Val av elektor

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att valkretsarna skall delas in i distrikt för elektorsvalen. Enligt förslaget skall varje församling utgöra ett valdistrikt. Denna ordning skiljer sig från vad som gäller för kyrkomötesvalen, vid vilka varje pastorat utgör ett distrikt. Denna skillnad motiveras av att det är församlingarna inom stiftet som bildar stiftssamfälligheten och att valen därför bör utgå från dessa.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilket organ som skall välja elektor och om hur många elektor som skall väljas i varje distrikt.

Enligt *första stycket* är huvudregeln att det nyvalda kyrkofullmäktige skall förrätta elektorsvalen. Om kyrkofullmäktige inte finns skall valet förrättas av det nyvalda kyrkorådet. Detta är samma ordning som gäller för elektorsvalen vid valen till kyrkomötet.

I *andra stycket* anges det antal elektor som skall utses av varje församling. Antalet elektor bestäms på grundval av antalet röstberättigade kyrkomedlemmar i församlingen.

Enligt *tredje stycket* skall antalet röstberättigade kyrkomedlemmar beräknas med ledning av den senast upprättade röstlängden.

I *fjärde stycket* anges att det för elektorerna skall utses lika många ersättare. Av den föreslagna bestämmelsen i 2 kap. 23 § följer att valet av elektor och deras ersättare kan, om det begärs, vara proportionellt. Om ersättarna inte väljs proportionellt skall enligt sista meningen i föreva-

rande stycke det vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring. Vid proportionellt val av ersättare skall de inträda i den ordning som föreskrivs i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt inom landsting, kommunfullmäktige m.m.

8 §

Paragrafen reglerar valbarhetsvillkoren för elektorer och deras ersättare. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med vad som gäller valbarheten av elektorer för val till kyrkomötet.

9 §

Paragrafens *första stycke* innehåller bestämmelser om när val av elektorer skall ske.

Valet av stiftsfullmäktige skall enligt vårt förslag ske i två etapper, först val av elektorer och därefter deras val av ledamöter. Vi föreslår vidare att stiftsfullmäktige väljs för samma tid som kyrkofullmäktige, dvs. för tre år räknat från den 1 januari året efter det år då allmänna val av kyrkofullmäktige har ägt rum (jfr 16 § nedan). Detta innebär att valen måste anpassas till varandra i tiden.

Elektorerna skall enligt vårt förslag väljas av de nyvalda kyrkofullmäktige eller kyrkoråden. Kyrkofullmäktigvalen äger rum den tredje söndagen i oktober, men är inte avslutade förrän länsstyrelserna efter den slutliga sammanräkningen har företagit vissa i vallagen föreskrivna åtgärder och kungjort utgången av valen. Elektorsvalen kan inte ske förrän kyrkofullmäktigvalen är avslutade. Samtidigt måste de ske i så god tid att en rimlig tid för kallelser och valförberedelser förflyter mellan dessa val och valen av stiftsfullmäktige. Mot bakgrund härav föreslås att elektorer och deras ersättare skall utses före november månads utgång. Detta innebär att den slutliga sammanräkningen av kyrkofullmäktigvalen måste ske i god tid dessförinnan. Med hänsyn till att denna sammanräkning numera i allmänhet sker med ADB-stöd, torde detta inte vålla några större problem.

Enligt *andra stycket* skall protokoll över valet skyndsamt sändas till kontraktsprosten, som enligt vårt förslag skall svara för att ledamotsvalet kommer till stånd (jfr 11 § nedan).

10 §

Enligt denna paragraf åläggs församlingarna att ersätta elektorerna de resekostnader och andra utgifter som föranleds av uppdraget. Elektorerna har rätt till skälig ersättning för dessa kostnader. Det innebär att det överläts åt församlingarnas beslutande organ att bestämma ersättningsens storlek.

Om en församling ingår i en kyrklig samfällighet för alla ekonomiska församlingsangelägenheter skall ersättningen bestämmas och betalas av samfälligheten.

Val av ledamöter och suppleanter

11 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om sammanträde för val av ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige.

Enligt den föreslagna bestämmelsen skall elektorerna inom varje valkrets, dvs. inom varje kontrakt, komma samman vid ett enda tillfälle för att välja samtliga ledamöter och suppleanter inom valkretsen. Kontraktsposten skall kalla elektorerna till ett valsammanträde inför honom själv eller inför en person som kontraktsposten har förordnat att vara valförrättare.

Eftersom stiftsfullmäktiges mandatperiod enligt vårt förslag skall börja den 1 januari året efter valåret måste valen av ledamöter och deras ersättare vara avslutade senast vid utgången av december månad valåret. En föreskrift härom ges i paragrafens sista mening.

12 §

I paragrafen regleras valbarhetsvillkoren för ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige.

I *första stycket* föreskrivs att valbar till ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige är myndiga medlemmar av svenska kyrkan. Vidare ställs som ett valbarhetsvillkor upp att ledamöter och ersättare skall vara kyrkobokförda inom valkretsen. Härigenom åstadkommer man en allsidig sammansättning av stiftsfullmäktige på så sätt att olika delar av stiftet rent faktiskt blir representerade i stiftsfullmäktige.

I *andra stycket* anges vilka som inte är valbara till stiftsfullmäktige. I likhet med vad som gäller för kyrkofullmäktige i församling och kyrklig samfällighet och för församlingsdelegerade bör biskopen och den som har den ledande ställningen bland de kyrkokommunala tjänstemännen i stiftssamfälligheten inte vara valbara. Eftersom domprosten är självskriven ersättare för biskopen i stiftsstyrelsen är inte heller denne vara valbar.

Tredje stycket innehåller en hänvisning till 2 kap. 4 § tredje stycket i fråga om verkan av att valbarheten upphör och om avsägelse.

13 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur valet av ledamöter och suppleanter skall ske. I *första stycket* anges att valet skall ske vid en offentlig förrättning. Vidare föreskrivs att valet skall ske på samma sätt som val av ledamöter i kyrkoråd. Det innebär bl.a. att valet skall vara proportionellt om de förutsättningar som anges i 2 kap. 23 § är uppfyllda. Vidare innebär det att valet skall ske med slutna sedlar, om omröstning begärs, och att avgörandet sker genom lottning vid lika röstetal (jfr 2 kap. 22 §).

Om suppleanterna inte väljs proportionellt skall vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring. Vid proportionellt val av suppleanter skall de inträda i den ordning som

anges i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt inom landsting, kommunfullmäktige m.m.

Enligt *andra stycket* skall protokoll föras över valförrättningen. Detta protokoll bör bl.a. innehålla uppgifter om vilka elektor och ersättare som har varit närvarande och om vilka som har röstat i valet. Vidare bör framgå vilka yrkanden och förslag som har framlagts och de beslut som har fattats. Självfallet skall det också innehålla uppgifter om vilka ledamöter och suppleanter som har valts och eventuella beslut om i vilken ordning suppleanterna skall inkallas till tjänstgöring.

14 §

Enligt paragrafens *första stycke* skall kungöras vilka personer som har utsetts till ledamöter och ersättare. Kungörelsen skall ske på grundval av det över valet förda protokollet. Av 20 § framgår att tiden för besvär över valet börjar löpa från den tidpunkt valet avslutades. Av detta skäl behövs en uttrycklig bestämmelse om när valet är avslutat.

I *andra stycket* har tagits in en bestämmelse om att valsedlar och annat valmaterial skall förvaras på ett betryggande sätt till dess att valet har vunnit laga kraft. Detta är nödvändigt för att man vid eventuella besvär över valet skall kunna granska vad som har förekommit vid förrättningen.

15 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om bevis för dem som har blivit valda till ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige.

Valperiodens längd

16 §

I paragrafen anges valperiodens längd för stiftsfullmäktige. Enligt vårt förslag skall den överensstämma med valperioden för kyrkofullmäktige.

17 §

I denna paragraf regleras förfarandet när en ledamot i fullmäktige har avgått före den bestämda tjänstgöringstidens utgång.

Om en ledamot avgår under mandatperioden (jfr 12 § tredje stycket) skall enligt *första stycket* stiftsfullmäktiges ordförande skyndsamt anmäla förhållandet till kontraktsprosten i den valkrets för vilken ledamoten är vald.

I *andra stycket* föreskrivs att kontraktsprosten skall utse en ny ledamot i kretsen av suppleanter, som har utsetts vid samma tillfälle som den avgångne ledamoten. Ordningen mellan suppleanterna kan ha bestämts antingen genom lagen om proportionellt valsätt eller vid valtillfällen (jfr 13 §).

*Besvär över val**Beslut som får överklagas*

18 §

Under den relativt korta tid under vilken val av elektorer skall genomföras torde det inte vara möjligt att hinna med en besvärprocess. I den föreslagna bestämmelsen i paragrafen föreskrivs därför att beslut varigenom elektorer har utsetts endast skall få överklagas i samband med överklagande av det beslut varigenom ledamöter och suppleanter i stiftsfullmäktige har utsetts. Bestämmelsen innebär att sistnämnda beslut kan överklagas på den grunden att det finns invändningar mot de val av elektorer som har föregått ledamotsvalet.

19 §

I denna paragraf finns bestämmelser om besvär förfarandet. Paragrafen avser både valen vid den ordinarie valförrättningen och när en ersättare har utsetts till ledamot enligt 18 § andra stycket.

Enligt *första stycket* får beslut som nyss har sagts överklagas hos valprovsningsnämnden genom besvär. Besvär rätt har den som uppfyller villkoren för rösträtt vid kyrkofullmäktigval och som är kyrkobokförd inom valkretsen. Även partier som har deltagit i valet har besvär rätt. Den föreslagna ordningen överensstämmer med den som gäller för besvär över kyrkofullmäktigval och, med undantag för partiets besvär rätt, den som gäller för besvär över kyrkomötesval.

I *andra stycket* finns bestämmelser om besvärstid. I enlighet med vad som gäller för kyrkofullmäktig- och kyrkomötesvalen föreslås en besvärstid av tio dagar räknat från det att valet har avslutats.

Kungörelse om besvär

20 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om kungörelse av besvär, om i vilka tidningar kungörelsen skall införas, om kontraktsprostens yttrande över besvären samt om rätt att få utdrag ur protokoll och andra handlingar. De föreslagna bestämmelserna överensstämmer med vad som i hithörande frågor gäller vid kyrkofullmäktigvalen (jfr. 50 § fjärde och femte styckena lagen om kyrkofullmäktigval) och vid kyrkomötesvalen (jfr. 23 § andra och tredje styckena lagen om kyrkomötet).

Handläggningen av besvär

21 §

Genom hänvisningen i denna paragraf blir vissa bestämmelser i vallagen om förfarandet hos valprovsningsnämnden tillämpliga på besvär över val till stiftsfullmäktige.

22 §

I denna paragraf ges en bestämmelse om att en vald ledamot, utan hinder av anförda besvär, intar sin plats till dess annan valutgång har tillkännagjorts. Bestämmelsen behövs eftersom man inte kan räkna med att besvärsärendet är avgjort före valperiodens början.

Hur bestämmelserna om kyrkofullmäktige i församling tillämpas på stiftsfullmäktige

I likhet med vad som gäller för kyrkofullmäktige och församlingsdelegerade i annan kyrklig samfällighet görs genom en hänvisning i denna paragraf vissa bestämmelser om kyrkofullmäktige i församling tillämpliga på stiftsfullmäktige. I punkterna 1—6 ges särskilda bestämmelser om stiftsfullmäktige.

Punkterna 1—4 överensstämmer i huvudsak med vad som gäller för kyrkofullmäktige i kyrklig samfällighet enligt 5 kap. 3 § punkterna 1, 3, 5 och 6.

De nyvalda stiftsfullmäktige kan till skillnad mot de nyvalda kyrkofullmäktige inte hinna sammanträda före valperiodens början för att förrätta val till befattningar som blir lediga vid valårets slut. I *punkten 5* ges därför en särskild bestämmelse enligt vilken sådana val skall förrättas av de nyvalda stiftsfullmäktige vid sammanträde snarast efter valperiodens början.

I *punkten 6* finns en bestämmelse om att stiftsfullmäktige i likhet med kyrkofullmäktige i kyrklig samfällighet (jfr 5 kap. 3 § punkt 7) får förvara protokoll på annat sätt än i kyrkoarkiv, om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer beslutar det.

7 kap. Kyrkorådet och övriga nämnder i församling

I detta kapitel finns de grundläggande bestämmelserna om kyrkorådet och övriga nämnder i församling och om deras uppgifter, organisation och verksamhetsformer. Kapitlet motsvarar i huvudsak 5 kap. LFKS.

Kyrkorådets uppgifter

1 §

Denna paragraf, som har sin motsvarighet i 5 kap. 1 § LFKS, innehåller grundläggande föreskrifter om kyrkoråd.

Enligt *första stycket* skall det finnas ett kyrkoråd i varje församling. I förhållande till vad som gäller i dag innebär det den ändringen att regeringen inte längre kan besluta att kyrkoråd inte skall finnas i en församling som ingår i en total ekonomisk samfällighet (jfr 7 kap. 1 § tredje stycket LFKS). Beträffande skälen härtill hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 6.3.2).

Andra stycket innehåller bestämmelser om gemensamt kyrkoråd och motsvarar delvis med 5 kap. 1 § andra stycket LFKS. Förslaget innebär

att församlingarna vid sidan om församlingskyrkoråden kan utse ett gemensamt kyrkoråd för en eller flera angelägenheter som församlingarna får sköta.

2 §

I paragrafen behandlas kyrkorådets uppgifter. Den motsvarar i sin helhet 5 kap. 2 § LFKS.

Ledamöter och suppleanter

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om kyrkoherdens ställning i kyrkorådet. Paragrafen överensstämmer med 5 kap. 3 § LFKS.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om val av ledamöter och suppleanter i kyrkoråd för församlingar i vilka beslutanderätten utövas av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman. Bortsett från hänvisningen till 5 § stämmer paragrafen i sak överens med 5 kap. 4 § LFKS.

5 §

Denna paragraf behandlar val av kyrkoråd som enligt 1 kap. 9 § utövar beslutanderätten i en församling.

Enligt *första stycket* skall andra ledamöter än den självskrivne (jfr. 3 §) och suppleanter i ett kyrkoråd som enligt 1 kap. 9 § utövar beslutanderätten i en församling utses genom direkta val i samband med kyrkofullmäktigvalen. Samma villkor för rösträtt som gäller för kyrkofullmäktigvalen skall gälla vid dessa val.

I *andra stycket* föreslås en bestämmelse enligt vilken det direktvalda kyrkorådet såsom församlingens beslutande organ själv får besluta om antalet ledamöter i kyrkorådet. Av skäl som har anförts i den allmänna motiveringen (avsnitt 6.3.2) får hela antalet ledamöter inte vara mindre än tio. I femte stycket ges bestämmelser om vem som beslutar om antalet ledamöter när kyrkorådet skall utses första gången.

I *tredje stycket* ges bestämmelser om verkan av ett beslut om ändring av antalet ledamöter. Stycket har utformats så att bestämmelsen i huvudsak stämmer överens med vad som gäller i motsvarande fall för kyrkofullmäktige i församling enligt 2 kap. 1 § femte stycket.

Fjärde stycket innehåller bestämmelser om antalet suppleanter för ledamöterna i det direktvalda kyrkorådet. Enligt förslaget skall antalet bestämmas av kyrkorådet och i övrigt på samma sätt som antalet suppleanter för kyrkofullmäktige.

Enligt *femte stycket* ankommer det på kyrkofullmäktige i församlingen att bestämma antalet ledamöter och suppleanter, när det direktvalda kyrkorådet skall utses första gången.

I *sjätte stycket* hänvisas till lagen om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall i fråga om en församlings indelning i valdistrikt samt valdag, röstlängd, förrättande och avslutande av val. Vidare gäller hänvisningen förfarandet när en ledamot har avgått före tjänstgöringstidens utgång och när en suppleant har inträtt som ledamot eller av annan anledning har avgått som suppleant. Motsvarande bestämmelser för kyrkofullmäktige finns i 2 kap. 7 §.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om antalet ledamöter i ett gemensamt kyrkoråd. Paragrafen motsvarar och överensstämmer i sak med 5 kap. 5 § LFKS.

Valbarhet

7 §

Paragrafen behandlar frågan om valbarhet till kyrkorådet. Den har utan ändringar överförts från 5 kap. 6 § LFKS.

Rätt till ledighet för uppdraget

8 §

Paragrafen motsvarar 5 kap. 7 § LFKS.

Valperiodens längd

9 §

I denna paragraf finns bestämmelser om valperiodens längd, om omval av kyrkoråd som utses av kyrkofullmäktige och om efterträdare till ledamot som har avgått och som har valts av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman.

I *första stycket* anges mandattiden för de valda ledamöterna och suppleanterna i kyrkorådet. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer i sak med 5 kap. 8 § första stycket LFKS.

I *andra stycket* finns bestämmelser om omval av kyrkoråd som har valts enligt 4 § efter det att ett kyrkofullmäktigval har gjorts om eller när rättelse har vidtagits genom förnyad sammanräkning och mandatfördelningen därvid har ändrats. Stycket motsvarar 5 kap. 8 § andra stycket LFKS.

Tredje stycket reglerar förfarandet när en ledamot som har utsetts genom proportionellt val resp. majoritetsval avgår. Stycket motsvarar 5 kap. 8 § tredje stycket LFKS.

Ordförandeskapet

10 §

I paragrafen finns bestämmelser om ordförande och vice ordförande i kyrkorådet och om ersättare för ordföranden. Paragrafen motsvarar 5 kap. 9 § LFKS med det tillägget i första stycket sista meningen att det direktvalda kyrkorådet i likhet med ett gemensamt kyrkoråd själv skall välja ordförande och en eller två vice ordförande.

Bestämmelser om sammanträdena i kyrkorådet

11 §

Denna paragraf behandlar tid och plats för kyrkorådets sammanträden, kallelse till sådana sammanträden och närvarorätt.

Första och tredje styckena stämmer helt överens med 5 kap. 10 § första respektive andra styckena LFKS.

I *andra stycket* föreslås en ny bestämmelse om kallelse till kyrkorådets sammanträden. Sådana bestämmelser saknas i dag i LFKS. Hittills har i allmänhet föreskrifter om kallelse getts i reglemente för kyrkorådets verksamhet. Reglemente är inte obligatoriskt men får antas av kyrkofullmäktige eller kyrkostämman. Det har förekommit fall där ledamöter i ett kyrkoråd inte har blivit kallade till ett kyrkoråds sammanträde. I praxis har beslut fattat vid ett sådant sammanträde ansetts ha tillkommit i laga ordning, eftersom bestämmelser om när och hur kallelse skall utsändas saknas i lagen. Detta är enligt vår mening otillfredsställande. I andra stycket föreslås därför en bestämmelse enligt vilken kallelse skall anslås på församlingens anslagstavla minst en vecka före sammanträdet. Kallelsen skall också inom samma tid sändas med posten till varje ledamot och suppleant eller på annat tillförlitligt sätt tillställas dem. Vidare har införts en bestämmelse om förkortad kallelsetid för brådskande ärenden. Andra stycket har utformats med bestämmelserna i 2 kap. 10 § LFKS om kallelse av ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige som förebild.

Suppleanternas inträde

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om suppleanters tjänstgöring i kyrkorådet. Bestämmelserna har utan ändring förts över från 5 kap. 11 § LFKS.

Beslutförhet och jäv

13 §

Paragrafen, som behandlar beslutförhet och jäv i kyrkorådet, motsvarar 5 kap. 12 § LFKS.

Val av särskild avdelning eller utskott inom kyrkorådet samt krav på beslut och protokoll

14 §

Paragrafen, som i sak stämmer överens med 5 kap. 13 § LFKS, behandlar val av särskild avdelning och utskott, förfarandet vid fattande av beslut, protokoll och reservation i kyrkorådet.

Framställningar till kyrkorådet m.m.

15 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om var framställningar till kyrkorådet tas emot, om tidpunkten när en handling skall anses ha kommit in till kyrkorådet och om delgivning med kyrkorådet. Paragrafen stämmer i sak överens med 5 kap. 14 § LFKS.

Hur kyrkvärdar, kassaförvaltare och elektorers utses

16 §

Denna paragraf innehåller bestämmelser om kyrkvärdar, kassaförvaltare och elektorers utses. Den motsvarar 5 kap. 15 § LFKS.

Reglemente om kyrkorådets verksamhet m.m.

17 §

I paragrafen ges bestämmelser om reglemente för kyrkorådet och delegation av beslutanderätt. Den motsvarar delvis 5 kap. 16 § LFKS.

Första, andra och fjärde styckena stämmer helt överens med första — tredje styckena 5 kap. 16 § LFKS.

Tredje stycket innehåller en ny bestämmelse och tar sikte på det direktvalda kyrkorådet. I en församling som har ett direktvalt kyrkoråd saknas fullmäktige och stämma. I stycket föreskrivs därför att kyrkorådet själv får anta reglemente med närmare föreskrifter om dess verksamhet.

Tillsättning av nämnder

18 §

Paragrafen, som motsvarar 5 kap. 17 § LFKS, behandlar de kyrkokommunala nämnderna.

Handläggningen av vissa ärenden

Denna paragraf innehåller bestämmelser om gemensam egendomförvaltning och personaladministration. Paragrafen stämmer överens med 5 kap. 18 § LFKS.

Närvarorätt vid sammanträdena m.m.

20 §

I denna paragraf behandlas förtroendevaldas rätt att närvara och yttra sig vid sammanträden med nämnder i vilka de inte är ledamöter eller suppleanter. Paragrafen motsvarar 5 kap. 19 § LFKS.

Förvaring av arkivhandlingar

21 §

Paragrafen, som stämmer överens med 5 kap. 20 § LFKS, innehåller bestämmelser om att protokoll och andra handlingar skall förvaras i kyrkoarkiv.

Ersättning till ledamöter och suppleanter

22 §

I paragrafen behandlas ersättning som kan utgå till ledamöter och suppleanter i kyrkorådet eller annan nämnd. *Första stycket* stämmer i sak helt överens med 5 kap. 21 § LFKS.

I *andra stycket* finns motsvarande bestämmelse för ledamöter och suppleanter i kyrkoråd i församlingar som ingår i totala kyrkliga samfälligheter. Eftersom sådana församlingar inte har någon egen medelsförvaltning får beslut om ersättning fattas av samfällighetens fullmäktige.

8 kap. Kyrkorådet och övriga nämnder i annan kyrklig samfällighet än stiftssamfällighet*Kyrkorådets uppgifter*

1 §

I paragrafen, som motsvarar 5 kap. 27 § första stycket LFKS, anges uppgifterna för kyrkorådet i andra kyrkliga samfälligheter än stiftssamfälligheten.

Hur bestämmelserna om kyrkoråd m.m. i församling tillämpas på kyrkorådet och övriga nämnder i annan kyrklig samfällighet än stiftssamfällighet

2 §

I denna paragraf finns bestämmelser om organisation och verksamhetsformer beträffande kyrkorådet och övriga nämnder i annan kyrklig samfällighet än stiftssamfällighet. Paragrafen motsvarar delvis 5 kap. 28 § LFKS. I sak har den ändringen gjorts att de nuvarande särbestämmelserna om Göteborgs kyrkliga samfällighet har utgått.

9 kap. Stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten

Detta kapitel innehåller bestämmelser om stiftsstyrelsens uppgifter, ledamöter och suppleanter i styrelsen, valbarhet, valperiodens längd, ordförandeskapet, och om hur bestämmelserna om kyrkoråd m.m. i församling tillämpas på stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten.

Stiftsstyrelsens uppgifter

1 §

I denna paragraf anges stiftsstyrelsens uppgifter.

Stiftsstyrelsen skall enligt vårt förslag utgöra motsvarigheten till kyrkorådet i en annan kyrklig samfällighet. Stiftsstyrelsen har därför i stiftssamfälligheten enligt *första* och *andra styckena* samma uppgifter som ett sådant kyrkoråd (jfr 8 kap. 1 §).

Som framgår av den allmänna motiveringen föreslår att stiftsstyrelsen även skall sköta vissa uppgifter, som nu handhas av regeringen och andra statliga organ. Enligt vårt förslag skall sålunda stiftsstyrelsen få till uppgift att besluta om t.ex. samfällighetsbildningar, ändringar i pastorsindelningen m.m. Mot bakgrund härav har i *tredje stycket* tagits in en bestämmelse enligt vilken stiftsstyrelsen skall handlägga de ärenden som enligt särskilda författningar ankommer på styrelsen.

Ledamöter och suppleanter

2 §

Enligt den föreslagna bestämmelsen skall biskopen vara självskriven ledamot i stiftsstyrelsen. Vidare skall domprosten vara självskriven ersättare för biskopen. I stift där det inte finns någon domprost skall vice ordföranden i domkapitlet vara biskopens ersättare. Detta blir under nuvarande förhållanden aktuellt i Visby stift, som saknar domprost. Beträffande de närmare skälen till vårt förslag i denna del hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2.2)

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om val av andra ledamöter och suppleanter i stiftsstyrelsen.

Enligt *första stycket* skall andra ledamöter än biskopen väljas av stiftsfullmäktige. Stiftsfullmäktige får själv bestämma hur många ledamöter som skall väljas. Stiftsstyrelsen skall dock bestå av minst nio ledamöter, vilket innebär att stiftsfullmäktige skall välja minst åtta ledamöter. För de valda ledamöterna skall utses lika många suppleanter.

I *andra stycket* ges en bestämmelse om att det vid valet av suppleanter även skall bestämmas den ordning i vilken dessa skall kallas in till tjänstgöring, om valet inte sker proportionellt. Sker valet proportionellt

skall suppleanterna inträda i den ordning som föreskrivs i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt inom landsting, kommunfullmäktige m.m.

Valbarhet

4 §

Enligt *första stycket* gäller som valbarhetskrav för ledamot eller suppleant i stiftsstyrelsen att denne skall vara kyrkobokförd inom stiftet, vara medlem i svenska kyrkan och vara myndig senast på valdagen. Förslaget i denna del överensstämmer i princip med vad som gäller för valbarhet till kyrkoråd (jfr. 7 kap. 7 §).

I likhet med vad som gäller för ledamöter och suppleanter i en församlings kyrkoråd är enligt *andra stycket*, utöver de personer som inte är valbara till fullmäktige, chefen för verk som hör till stiftsstyrelsens förvaltningsområde undantagna från valbarhet.

Genom en hänvisning i *tredje stycket* till 2 kap. 4 § tredje stycket görs bestämmelserna om verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse för ledamöter och suppleanter i kyrkofullmäktige tillämpliga på stiftsstyrelsen.

Valperiodens längd

5 §

Till skillnad mot kyrkofullmäktige kan stiftsfullmäktige på grund av den indirekta valmetoden inte hinna sammanträda och förrätta val före december månads utgång det år då val av kyrkofullmäktige i hela riket har ägt rum. Mandattiden för de valda ledamöterna och suppleanterna i stiftsstyrelsen kan därför inte börja förrän de nyvalda stiftsfullmäktige har hunnit sammanträda och förrätta aktuella val. I paragrafen anges därför mandattiden från det att valet har skett snarast efter valperiodens början till dess att stiftsfullmäktige förrättar nytt val under nästa valperiod.

Ordförandeskapet

6 §

I paragrafen föreskrivs i enlighet med vad som har föreslagits i den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2.2) att biskopen skall vara självskrivet ordförande i stiftsstyrelsen. Vidare skall enligt paragrafen stiftsfullmäktige bland de valda ledamöterna välja en vice ordförande.

Hur bestämmelserna om kyrkoråd m.m. i församling tillämpas på stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten

7 §

I denna paragraf finns bestämmelser om organisation och verksamhetsformer beträffande stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten.

Genom hänvisningen i första stycket görs vissa bestämmelser om kyrkoråd i församling tillämpliga på stiftsstyrelsen och övriga nämnder i stiftssamfälligheten. Det gäller bestämmelserna i 7 kap. om rätt till ledighet får uppdraget (8 §), om val och om efterträdare till ledamot som har avgått (9 § andra och tredje styckena), sammanträdena (11 §), suppleanternas inträde (12 §), beslutförhet och jäv (13 §), val av särskild avdelning eller utskott m.m. (14 §), framställningar m.m. (15 §), reglemente och delegation (17 §), tillsättning av nämnder (18 §), handläggningen av vissa ärenden (19 §), närvarorätt (20 §), förvaring av arkivhandlingar (21 §) och om ersättning till ledamöter och suppleanter (22 § första stycket).

I andra stycket ges särskilda bestämmelser om organisationen och verksamheten. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak dem som gäller för kyrkoråd och övriga nämnder i kyrklig samfällighet (jfr. 8 kap. 2 §).

10 kap. Ekonomisk förvaltning

Detta kapitel innehåller bestämmelser om förmögenhetsskydd, täckning av medelsbehov, budget, budgetfrister, medelsanvisning, fonder, lån och borgen samt räkenskaper och bokslut i de kyrkliga kommunerna. Kapitlet motsvarar i huvudsak 6 kap. LFKS.

Församling

1—5 §§

Paragraferna motsvarar 6 kap. 1—5 §§ LFKS.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om kyrkokommunala fonder. Paragrafen stämmer överens med 6 kap. 6 § första stycket LFKS. Den nuvarande regeln i 6 kap. 6 § andra stycket LFKS har inte förts över till den nya lagen. Denna innehåller en hänvisning till de särskilda bestämmelser om fondavsättning som finns i annan lag. Sådana regler finns i lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord. Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 11.2) föreslår vi att församlingarnas nuvarande uppgifter enligt sistnämnda lag förs över till pastoraten. Mot bakgrund härav föreligger inte längre något behov av en sådan hänvisning.

7—9 §§

Paragraferna motsvarar 6 kap. 7—9 §§ LFKS.

Kyrklig samfällighet

10 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 6 kap. 10 § LFKS. De ändringar som har gjorts innebär dels att i punkt 1 har tillagts orden stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsen, dels att ytterligare en punkt, 3, har införts. Enligt sistnämnda punkt skall stiftsstyrelsen samråda med representanter för kommuner och landstingskommuner i stiftet innan budgetförslaget upprättas. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i huvudsak vad som gäller för församling enligt 4 § andra stycket.

11 kap. Revision

Detta kapitel innehåller bestämmelser om revisorer, revisorerernas uppgifter och befogenheter, revisionsberättelse och ansvarsfrihet. Kapitlet motsvarar i huvudsak 7 kap. LFKS.

Församling

1—7 §§

Paragraferna stämmer i sak överens med 7 kap. 1—7 §§ LFKS.

Kyrklig samfällighet

8 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 7 kap. 8 § LFKS.

I *punkt 1* har som en följd av vårt förslag om en obligatorisk stiftssamfällighet tillagts orden stiftsfullmäktige och stiftsstyrelse.

Punkt 2 innehåller en ny bestämmelse. Den reglerar när val av revisorer och revisorssuppleanter i en stiftssamfällighet skall ske. Som förut har redovisats kan de nyvalda fullmäktige, på grund av att de väljs indirekt, inte hinna förrätta val före utgången av december månad det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum. I punkt 2 föreskrivs därför som ett undantag från 1 § första meningen att revisorer och revisorssuppleanter i en stiftssamfällighet skall väljas av de nyvalda stiftsfullmäktige snarast efter valperiodens början.

Punkt 3 motsvarar i huvudsak 7 kap. 8 § 2 LFKS. Eftersom stiftsstyrelsen enligt 9 kap. 7 § 4 får uppdra åt kyrkorådet i en församling eller kyrklig samfällighet att förvalta anslag har bestämmelserna anpassats även för denna situation.

12 kap. Församlingsskatt

Detta kapitel innehåller bestämmelser om skyldighet att erlægga skatt till församling, skattesats, underrättelse om skattesats, utbetalning och redovisning av församlingsskatt samt särskilda bestämmelser om kyrkliga samfälligheter. Kapitlet motsvarar i huvudsak 8 kap. LFKS.

Församling

1—5 §§

Paragraferna motsvarar 8 kap. 1—5 §§ LFKS, vilka bestämmelser utan ändring i sak har förts över till den nya lagen.

Kyrklig samfällighet

6 §

Till denna paragraf har förts över bestämmelserna i 8 kap. 6 § LFKS.

Stiftssamfälligheter samt Stockholms territoriella församlingar och kyrkliga samfälligheter

7 §

Paragrafen innehåller specialregler för stiftssamfälligheter och för de territoriella församlingarna i Stockholm liksom också för kyrkliga samfälligheter i Stockholm beträffande underrättelse om skattesatsen. Paragrafen motsvarar delvis 8 kap. 7 § LFKS.

Beträffande församlingar i Stockholm och Stockholmsamfälligheten innebär den föreslagna bestämmelsen ingen ändring i sak. Eftersom varje stiftssamfällighet kommer att beröra flera kommuner och län föreslås samma bestämmelser som nu gäller för Stockholm också gälla för stiftssamfälligheterna. Paragrafen har utformats i enlighet härmed.

13 kap. Kommunalbesvär

Detta kapitel innehåller bestämmelser om besvär över kyrkofullmäktiges, kyrkostämmans, kyrkorådets och annan nämnds beslut. I kapitlet finns också en särskild bestämmelse om kyrkliga samfälligheter. Kapitlet motsvarar i huvudsak 9 kap. LFKS.

Hur man överklagar beslut i församling

1—3 §§

Till dessa paragrafer har med vissa språkliga justeringar förts över de nuvarande bestämmelserna i 9 kap. 1—3 §§ LFKS.

4 §

Denna paragraf motsvarar i huvudsak 9 kap. 4 § LFKS.

I *första stycket* föreslås den ändringen att kammarrätten skall inhämta stiftsstyrelsens i stället för domkapitlets yttrande över besvärerna, om det behövs. Enligt vårt förslag till en ny stiftsorganisation skall domkapitlets framtida uppgifter begränsas till frågor som rör svenska kyrkans lära och den prästerliga ämbetsförvaltningen. Med hänsyn härtill är det inte längre ändamålsenligt att behålla kravet på remiss till domkapitlet. Remisskravet bör i stället avse stiftsstyrelsen, som enligt våra förslag skall överta flertalet av de uppgifter som i dag ankommer på domkapitlet.

Andra och tredje styckena stämmer i sak överens med 9 kap. 4 § andra och tredje styckena LFKS.

5 och 6 §§

Dessa paragrafer stämmer i sak helt överens med 9 kap. 5 och 6 §§ LFKS.

Hur man överklagar beslut i kyrklig samfällighet

7 §

Med det tillägget att bestämmelserna i 1—6 §§ också tillämpas på besvär över beslut av stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsen överensstämmer paragrafen med 9 kap. 7 § LFKS.

*Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**Punkt 1*

Lagen föreslås i huvudsaklig del träda i kraft den 1 januari 1989. För att stiftsfullmäktige skall kunna väljas för tiden fr.o.m. den 1 januari 1989 krävs att vissa bestämmelser i lagen som rör valet av dessa trädere i kraft tidigare än vid årsskiftet 1988/89. Den centrala valmyndigheten måste sålunda ges möjlighet att innan valet äger rum fastställa det antal ledamöter som skall utses i varje valkrets. Vidare måste de år 1988 nyvalda kyrkofullmäktige redan i november 1988 kunna välja elektorer och elektorerna redan i december 1988 välja ledamöter till stiftsfullmäktige. I punkt 1 föreskrivs därför att bestämmelserna i 6 kap. 3—21 §§ om valkretsar och fastställande av det antal ledamöter som skall utses i varje valkrets och om valet av stiftsfullmäktige och besvär över valet träder i kraft den 1 september 1988.

Punkt 2

I denna punkt föreskrivs att LFKS upphävs genom lagen.

Punkt 3

I andra lagar eller författningar kan det finnas hänvisningar till bestämmelser som ersätts genom den nya lagen. I denna punkt föreskrivs därför att den nya lagens bestämmelser skall tillämpas i dessa fall.

Punkt 4

Enligt 1 kap. 2 § sista stycket tillämpas lagen också på icke-territoriella församlingar. Eftersom det inte kan uteslutas att de icke-territoriella församlingarna kan behöva avvika från lagen med hänsyn till deras särskilda organisation, bör de ha en möjlighet att fortfarande tillämpa äldre bestämmelser. I denna punkt har därför tagits in en bestämmelse som gör det möjligt för dessa att, i likhet med vad som hittills gällt, behålla sin organisation i de delar som inte är förenliga med bestämmelserna i lagen.

Punkt 5

Enligt 1930 års församlingsstyrelselag kunde bildas totala samfälligheter för alla församlingsangelägenheter, såväl ekonomiska som andra angelägenheter. Det finns alltjämt ett fåtal sådana totala samfälligheter. Dessa saknar egna organ. Enligt punkt 5 skall sådana samfälligheter få bestå, men endast för ekonomiska angelägenheter. I enlighet härmed föreskrivs också att de enskilda församlingarna i samfälligheten själva skall vårda sina angelägenheter. Detta kräver i sin tur att de aktuella församlingarna får egna organ. I punkten föreskrivs därför att den nya lagens bestämmelser om beslutanderätten och om kyrkoråd i församling skall tillämpas på de enskilda församlingarna i samfälligheten. Vidare föreskrivs att beslutanderätten i en sådan församling övergångsvis skall utövas av kyrkostämman, även om församlingen består av fler än 250 röstberättigade kyrkomedlemmar. Under övergångstiden har kyrkostämman att ta ställning till om församlingens beslutanderätt i framtiden skall utövas av kyrkofullmäktige, eller om uppgiften skall handhas av ett direktvalt kyrkoråd och göra framställning härom till stiftsstyrelsen.

Eftersom beslutanderätten i dessa församlingar för första gången skall utövas på kyrkostämman och någon sammankallande inte finns behövs särskilda övergångsregler för den första stämman. I sista meningen i punkten 5 föreskrivs därför att domkapitlet får utse en person som skall sammankalla stämman för att förrätta de val som skall ske till befattningar som avser tiden fr.o.m. den 1 januari 1989 och därför måste ske före utgången av december månad år 1988. Den föreslagna ordningen stämmer i princip överens med den som nu gäller när en ny församling bildas, i vilken beslutanderätten skall utövas på kyrkostämman (jfr. 3 kap. 5 § första stycket LFKS och 3 kap. 5 § första stycket nya lagen).

Punkt 6

Bestämmelserna i denna punkt tar sikte på andra kyrkliga samfälligheter än som avses i punkt 5 och som har bildats före den 1 januari 1989. Det

gäller såväl frivilligt bildade samfälligheter som obligatoriska pastorats-samfälligheter enligt 1 kap. 4 § första stycket LFKS. Enligt de föreslagna bestämmelserna i denna punkt skall sådana samfälligheter bestå. Om de emellertid inte överensstämmer med reglerna om samfälligheter i den nya lagen (1 kap. 5 och 6 §§) får de dock bestå längst till utgången av år 1991. Under en övergångstid får alltså berörda församlingar och stiftsstyrelsen ta initiativ till och fatta beslut om att ändra eller upplösa sådana samfälligheter som inte omfattar de församlingar och de ekonomiska angelägenheter som anges i 1 kap. 5 och 6 §§. Därvid skall enligt sista meningen i förevarande punkt tillämpas bestämmelserna i den föreslagna lagen om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter.

Punkt 7

Enligt vårt förslag sänks gränsen för att en församling skall ha kyrkofullmäktige från 500 till 250 röstberättigade kyrkomedlemmar (1 kap. 8 §). Vidare avskaffas möjligheten att låta beslutanderätten i större församlingar som ingår i totala ekonomiska samfälligheter utövas på kyrkostämman. I stället införs genom 1 kap. 9 § en möjlighet att i dessa fall överföra beslutanderätten till ett direktvalt kyrkoråd, efter beslut av stiftsstyrelsen. Eftersom beslut av sistnämnt slag inte kommer att kunna fattas före lagens ikraftträdande och det är onödigt att behöva välja ett stort fullmäktige för större församlingar i totala samfälligheter, föreskrivs i denna punkt att äldre bestämmelser i dessa hänseenden skall gälla till utgången av år 1991. Under denna övergångstid kan berörda församlingar besluta huruvida de önskar föra över beslutanderätten till ett direktvalt kyrkoråd, eller om den skall utövas av kyrkofullmäktige. En församling med över 250 röstberättigade kyrkomedlemmar skall dock ha kyrkofullmäktige efter den 1 januari 1992, om det inte enligt 1 kap. 9 § den nya lagen har bestämts att beslutanderätten skall utövas av kyrkorådet.

Enligt 7 kap. 5 § femte stycket nya lagen skall kyrkofullmäktige i församlingen besluta om antalet ledamöter och suppleanter i det direktvalda kyrkorådet, när det skall väljas första gången. Fram till utgången av år 1991 kommer beslutanderätten i aktuella församlingar att kunna utövas på kyrkostämman. För att göra det möjligt att i dessa fall direkt ersätta kyrkostämman med ett direktvalt kyrkoråd ges i sista meningen förevarande punkt en undantagsbestämmelse från 7 kap. 5 § femte stycket nya lagen. Enligt denna beslutar kyrkostämman om antalet ledamöter och suppleanter i rådet om det före utgången av år 1991 har bestämts att beslutanderätten i församlingen skall utövas av kyrkorådet.

Punkt 8

Enligt 6 kap. 1 § skall stiftsfullmäktige besluta hur många ledamöter i fullmäktige som skall utses. När stiftsfullmäktige skall utses första gången finns inte något fullmäktige som kan besluta om antalet. I punkten föreskrivs därför att domkapitlet första gången skall besluta om antalet

ledamöter och suppleanter i fullmäktige. Innan domkapitlet fattar beslut skall det enligt den föreslagna bestämmelsen höra stiftsdinget och stifts-avdelningen av pastoratsförbundet. Beslutet skall fattas före utgången av april månad 1988 för att den centrala valmyndigheten i god tid skall få besked om det antal ledamöter som skall fördelas på valkretsarna enligt 6 kap. 4 § nya lagen.

Punkt 9

När stiftsfullmäktige utses första gången hösten år 1988 finns det inte någon ordförande för stiftsfullmäktige som kan ta emot bevis om vilka ledamöter och suppleanter som har blivit valda till stiftsfullmäktige (6 kap. 15 §). I förevarande punkt föreskrivs därför att sådana bevis skall tillställas domkapitlet.

Punkt 10

Enligt 6 kap. 23 § jämfört med 2 kap. 10 § skall kungörelse om sammanträde med stiftsfullmäktige utfärdas av ordföranden. Vidare skall kungörelsen införas i den eller de ortstidningar som fullmäktige har bestämt. Eftersom stiftsfullmäktige av naturliga skäl inte har valt någon ordförande eller fattat beslut om i vilka tidningar kungörelsen skall införas innan fullmäktige har sammanträtt första gången, föreskrivs i denna punkt att dessa uppgifter första gången skall ankomma på domkapitlet.

Punkt 11

Denna punkt innehåller särskilda bestämmelser om stiftssamfällighetens budget för år 1989. Enligt 10 kap. 10 § jämfört med 10 kap. 3 och 4 §§ skall stiftssamfälligheten årligen upprätta budget för nästa budgetår. Denna skall upprättas av stiftsstyrelsen och fastställas av stiftsfullmäktige senast vid vissa angivna tidpunkter valåret. För stiftssamfällighetens första budgetår, budgetåret 1989, går dessa regler inte att tillämpa. I förevarande punkt föreskrivs därför att domkapitlet skall upprätta förslag till budget för år 1989 och att stiftsfullmäktige före februari månads utgång skall fastställa denna budget. Vidare ges i punkten föreskrifter om att budgetförslaget skall vara tillgängligt för allmänheten på plats som tillkännages kungörelsen för det sammanträde med stiftsfullmäktige då budgeten skall fastställas. Frågan om finansieringen av stiftssamfälligheterna budgetåret 1989 behandlas i avsnitt 2.10.

Punkt 12

Det finns i dag församlingar som saknar kyrkoråd enligt bestämmelserna i 5 kap. 1 § sista stycket LFKS. Även församlingar som ingår i totala samfälligheter enligt 1930 års församlingsstyrelselag saknar egna kyrkoråd. I 7 kap. 1 § nya lagen föreskrivs att det skall finnas ett kyrkoråd i varje församling. För att kyrkoråd skall finnas även i de församlingar som enligt de nyssnämnda bestämmelserna i LFKS i dag saknar kyrko-

råd redan när lagen träder i kraft, föreskrivs att kyrkoråd skall väljas i varje församling före utgången av december månad år 1988.

2.3. Förslaget till lag om ändring i lagen (1936:567) om domkapitel

Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2.3.) innebär vårt förslag till en ny stiftsorganisation att domkapitlet får en delvis ny sammansättning och att domkapitlets uppgifter begränsas till att huvudsakligen avse frågor som rör svenska kyrkans lära och den prästerliga ämbetsförvaltningen. Förslagen kräver ändringar i lagen (1936:567) om domkapitel. Det gäller 2—4 §§ som reglerar domkapitlets sammansättning och valet av ledamöter och suppleanter. Vidare måste nya bestämmelser ges om besvär över val, vilka nu regleras i 6 och 7 §§. Bestämmelserna i 13 § 1 mom. om domkapitlets uppgifter måste också ändras liksom föreskrifterna i 12 § om stiftssekreterare.

Lagen om domkapitel är ålderdomligt utformad och behöver moderniseras och tekniskt bearbetas. Den reglerar delvis ämnen som inte behöver ges i lag. Inom kyrkoförfattningsutredningens uppdrag ligger att företa en fullständig lagteknisk översyn av lagstiftningen på det kyrkliga området. Vårt lagförslag har i viss utsträckning anpassats till kyrkoförfattningsutredningens arbete i denna del. Sålunda föreslår vi att vissa bestämmelser som inte behöver ges i lag eller som är onödiga upphävs och att vissa paragrafer, som berörs av våra ändringsförslag, moderniseras.

Enligt p. 9 övergångsbestämmelserna till regeringsformen krävs kyrkomötets yttrande innan riksdagen beslutar om de föreslagna ändringarna i lagen.

2 §

Paragrafen reglerar domkapitlets sammansättning. Förutom de föreslagna sakliga ändringarna har redaktionella ändringar gjorts dels genom att paragrafen inte längre delas upp i moment, dels genom att ledamöterna anges punktvis.

Första stycket

Punkt 1 anger att biskopens liksom hittills skall vara ledamot i domkapitlet och dess ordförande. Den föreslagna ändringen innebär endast att uttrycket preses har ersatts av det mer moderna begreppet ordförande.

Punkt 2 anger domprosten som ledamot och vice ordförande. I stift som saknar domprost är det i stället en av regeringen för sex år förordnad kyrkoherde som är ledamot och vice ordförande. Förslaget innebär ingen annan ändring i förhållande till vad som idag gäller än att uttrycket preses har bytts ut mot ordförande (jfr. punkt 1).

Enligt *punkt 3* skall liksom hittills en av stiftets präster vald präst vara ledamot i domkapitlet. Bestämmelser om hur denne väljs finns i 3 §.

De föreslagna bestämmelserna i *punkt 4* är nya och behandlar lekmanaledamöterna i domkapitlet. Liksom hittills skall tre sådana ledamöter utses. Till skillnad mot vad som gäller i dag skall de utses av stiftsfullmäktige, och inte som nu dels en av ombud för pastoraten dels två av regeringen. Några särskilda regler om lekmanaledamöternas specialkompetens föreslås inte. Det får anses självklart att till sådana ledamöter väljs personer som har "ådagalagt nit och insikt i det kyrkliga församlinglivet" eller som är "i allmänna värv förfarna".

Andra — fjärde styckena

Detta stycke har sin motsvarighet i nuvarande 3 mom. och innehåller bestämmelser om suppleanter. Enligt *andra stycket* skall det för prästledamoten i likhet med vad som nu gäller utses en personlig suppleant. För lekmanaledamöterna skall det enligt *tredje stycket* utses lika många suppleanter. Förslaget i denna del innebär den ändringen att suppleanterna för lekmanaledamöterna inte längre skall vara personliga, utan i stället vara s.k. grupp-suppleanter. Enligt *fjärde stycket* skall liksom hittills suppleanterna tillsättas på samma sätt som ledamöterna. Vidare skall samma behörighetskrav gälla för suppleanterna som för ledamöterna.

Femte stycket

Enligt detta stycke, som motsvaras av nuvarande 4 mom., skall sekreteraren i domkapitlet vara ledamot vid behandlingen av disciplinärenden.

3 §

Denna paragraf behandlar förfarandet m.m. när en prästledamot utses.

1 mom.

I detta moment finns bestämmelser om rösträtt vid val av prästledamot. Den föreslagna ändringen innebär att föreskriften att prästman som åtnjuter emeritilön inte har rösträtt har slopats. Denna regel saknar numera betydelse eftersom det inte längre finns sådana präster. I övrigt har momentet endast justerats språkligt.

2 mom.

I detta moment finns bestämmelser om valperiodens längd, när och var valet skall ske och om fyllnadsval. I huvudsak överensstämmer förslaget med nuvarande 2 mom., som har bearbetats språkligt. Den ändring som föreslås är att valperioden bestäms till sex år och att ordet "prästmöte" ersätts med "möte med stiftets präster". Prästmötet har endast en egentlig offentlighetsrättslig uppgift i dag, nämligen att vara valkorporation i detta sammanhang. Om denna förbindelse med domkapitlet slopas, så behöver man inte längre ha kvar den nuvarande offentlighetsrättsliga regleringen om prästmötesinstitutionen i 25 kap. 1686 års kyrkolag. Prästmötet kan

i så fall, såsom föreslagits i betänkandet (SOU 1981:14 s. 81) om reformerat kyrkomöte, kyrklig lagstiftning m.m., överförs till området för kyrkans självbestämmanderätt, eller bestå som en helt privaträttslig institution. Valperioden för prästledamoten har hittills bestämts av tiden för prästmöte, vilket enligt nuvarande bestämmelser hålls vart sjätte år. Mot bakgrund härav föreslås att valperioden bestäms till sex år, räknat från den 1 januari året efter det år då valet har skett. Som nyss har sagts innebär det att stiftets präster även i fortsättningen måste samlas vart sjätte år för att förrätta val av prästledamot och dennas suppleant.

4 mom. — 7 mom.

Dessa moment har endast bearbetats språkligt. Förslaget innebär ingen ändring i sak.

8 mom.

Den ändring som föreslås innebär att orden "prästmöte" har bytts ut mot orden "möte med stiftets präster". I övrigt innebär förslaget ingen ändring i sak.

9 mom.

Momentet är nytt. Det föreskriver att valsedlar och annat valmaterial vid val av prästledamot skall förvaras på ett betryggande sätt tills valet har vunnit laga kraft. Den föreslagna bestämmelsen stämmer i sak överens med nuvarande 6 §, som föreslås bli upphävd.

4 §

Denna paragraf innehåller bestämmelser om mandattid för lekmanledamöterna i domkapitlet, om fyllnadsval och om hur valet av lekmanledamöterna och suppleanterna för dessa skall gå till.

Enligt *första stycket* skall stiftsfullmäktige förrätta val av lekmannaledamöter och suppleanter snarast efter valperiodens början. Valet skall alltså ske så snart som de nyvalda stiftsfullmäktige har hunnit sammanträda och bereda valet. Valet gäller härefter till dess att stiftsfullmäktige har förrättat nytt val under nästa valperiod. I fråga om tidpunkt för valet och tjänstgöringstidens längd gäller för lekmanaledamöterna samma bestämmelser som för de valda ledamöterna i stiftsstyrelsen.

I *andra stycket* finns bestämmelser om förfarandet när en ledamot eller suppleant avgår före tjänstgöringstidens utgång. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall fyllnadsval äga rum för den återstående tiden om mer än sex månader återstår av tjänstgöringstiden. Detta överensstämmer i sak med de nuvarande bestämmelserna i 4 § 1 mom. andra meningen om fyllnadsval när en lekmanaledamot eller suppleant som utses av ombud för pastoraten avgår.

Enligt *tredje stycket* skall stiftsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter ske på samma sätt som val av ledamöter i stiftsstyrelsen. Det

innebär bl.a. att valet skall ske proportionellt enligt bestämmelserna i 6 kap. 23 § jämfört med 2 kap. 23 § den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Om valet av suppleanter inte sker proportionellt skall det vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring.

Fjärde stycket föreskriver att protokollet över valet skall sändas till domkapitlet, sedan det har justerats. Detta överensstämmer med den ordning som nu gäller vid valet av den lekmannaledamot som utses av ombud för pastoraten enligt 4 § 8 mom. Eftersom valet enligt tredje stycket skall ske på samma sätt som valet av stiftsstyrelsen blir de regler om protokoll och justering härav som finns i 6 kap. 23 § jämfört med 2 kap. 25 § den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter tillämpliga.

6 §

Paragrafen föreslås bli upphävd. De nuvarande bestämmelserna i paragrafen föreslås, som förut sagts, bli överflyttade till det nya 9 mom. i 3 §.

7 §

Denna paragraf innehåller bestämmelser om besvär över val av ledamöter och suppleanter i domkapitlet.

Första stycket reglerar besvär över val av prästledamöter och dennes suppleant. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med vad som i denna del nu gäller enligt 7 § 1 mom.

Andra stycket innehåller föreskrifter om besvär över stiftsfullmäktiges val av lekmannaledamöter och suppleanter i domkapitlet. Enligt den föreslagna bestämmelsen får sådana val överklagas genom kommunalbesvär enligt 13 kap. den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

8 §

Enligt paragrafen gäller som valbarhetsvillkor för ledamot eller suppleant i domkapitlet att denne skall vara kyrkobokförd inom stiftet, vara medlem i svenska kyrkan och vara myndig på valdagen. Det i paragrafens nuvarande lydelse angivna kravet på svenskt medborgarskap har utgått, eftersom detta krav redan är lagfäst i 11 kap. 9 § regeringsformen. Vidare har uttrycket boende ersatts av det i dessa sammanhang mera allmänt vedertagna begreppet kyrkobokförd. Slutligen har paragrafens tillämpningsområde inskränkts till att avse endast de valda ledamöterna och suppleanterna i domkapitlet. Härigenom uppnås en överensstämmelse med vad som föreskrivs i fråga om valbarhet till bl.a. stiftsstyrelsen. Förslagen är inte avsedda att innebära någon ändring i sakligt hänseende av vad som nu gäller.

9 §

Enligt paragrafens nuvarande lydelse för förordnande eller val av ledamot eller suppleant i domkapitlet inte gälla för längre tid än tills veder-

börande uppnått 67 år. Konstitutionsutskottet har emellertid i betänkan-
det KU 1980/81:8 förklarat att huvudprincipen bör vara att inga övre
åldersgränser skall finnas för offentligas uppdrag (s. 16). En sådan övre
åldersgräns finns inte föreskriven i fråga om andra kyrkliga organ. Med
hänsyn härtill och då det inte torde finnas något behov av en övre
åldersgräns som villkor för valbarhet till ledamot i domkapitlen föreslås
att den nuvarande regeln härom avskaffas. I paragrafen har i stället
införts en i huvudsak ny bestämmelse om verkan av att en ledamot eller
suppleant inte längre uppfyller valbarhetskraven i 8 §. För sådant fall
gäller enligt den föreslagna bestämmelsen att uppdraget genast upphör.
Detta överensstämmer med vad som i allmänhet gäller för förtroende-
uppdrag i stat och kommun.

10 §

Paragrafen föreslås bli upphävd.

Paragrafen innehåller nu regler om utövandet av ordförandeskapet,
när varken biskopen eller vice preses kan närvara, om ersättarnas tjänst-
göring i domkapitlet och om domkapitlets rätt att förordna en person till
adjungerad ledamot. Dessa föreskrifter är inte av grundläggande natur
och behöver därför inte ges i lag. Det bör istället ankomma på regeringen
att meddela de närmare föreskrifter härom som kan behövas.

11 §

Paragrafen föreslås bli upphävd.

I paragrafen finns nu bestämmelser om rätt till ersättning av allmänna
medel för uppdrag som ledamot och suppleant och för särskilt förord-
nad sakkunnig och utredningsman. Bestämmelserna är inte grundlägg-
ande för domkapitlet och behöver därför inte ges i lag. Härutöver
kommer att frågorna redan får anses tillfredsställande reglerade. Sålun-
da framgår ledamöternas och suppleanternas rätt till ersättning av det
s.k. bisysslebrevet. När det gäller de särskilt förordnade personernas rätt
till ersättning framgår av 4 § förordningen (1965:738) med instruktion
för domkapitlen att dessa i mån av behov och tillgång på medel får anlita
extra personal.

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om domkapitlets sekreterare.

Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2.4.) föreslår vi
en ordning enligt vilken kansliresurserna på stiftsplanet integreras i ett
enda stiftskansli och att stiftssamfälligheten skall tillhandahålla domka-
pitlen den personal m.m. som behövs (se 21 § nedan). Förslaget i denna
del innebär att det inte längre kommer att finnas någon stiftssekreterare
eller annan personal anställd hos domkapitlet. Domkapitlet kommer
emellertid även i fortsättningen att behöva en sekreterare med samma
kvalifikationer som de nuvarande stiftssekreterarna.

Förevarande paragraf har mot bakgrund härav ändrats. Enligt den
föreslagna ändringen skall domkapitlet ha en sekreterare. Sekreteraren

skall i likhet med vad som nu gäller tillhöra svenska kyrkan. Vidare skall denne ha avlagt juris kandidat — eller juristexamen. Det senare innebär ingen ändring i sak i förhållande till nuvarande ordning. Slutligen föreskrivs att sekreteraren förordnas av domkapitlet.

13 § 1 mom

Detta moment innehåller bestämmelser om domkapitlets primära uppgifter.

Enligt vårt förslag till en ny stiftsorganisation skall domkapitlets uppgifter begränsas till att i huvudsak avse frågor som rör svenska kyrkans lära och den prästerliga ämbetsförvaltningen. Domkapitlets nuvarande uppgifter enligt första — tredje meningarna som rör församlingslivet inom stiftet skall enligt vårt förslag övertas av de nya stiftssamfälligheterna. Domkapitlets kvarvarande uppgifter enligt sista meningens i momentets nuvarande lydelse har sammanfattats i tre punkter.

Enligt *punkt 1* skall domkapitlet ha tillsyn över att svenska kyrkans ordning när det gäller lära, böcker, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar iaktas i församlingarna i stiftet. Punkten svarar mot domkapitlets nu angivna uppgift att "hålla hand däröver, att stadgad kyrklig ordning iakttages" och innebär inte någon ändring i sak i detta hänseende.

Punkt 2 behandlar domkapitlets uppgift att ha uppsikt över prästernas ämbetsförvaltning och sätt att leva. Den föreslagna punkten motsvarar i momentets nuvarande lydelse domkapitlets uppgift att "hava inseende över prästerskapets ämbetsförvaltning och leverne".

Av *punkt 3* framgår att domkapitlet i övrigt skall fullgöra de särskilda uppgifter som enligt författning ankommer på detta. I momentets nuvarande lydelse motsvaras punkten av sista ledet i sista meningens, nämligen att "i övrigt fullgöra de särskilda åligganden med avseende å stiftets kyrkliga angelägenheter, som enligt vad därom i lag eller eljest är stadgat ankomma på domkapitlet".

18 §

Paragrafen föreslås bli upphävd.

I paragrafen finns nu bestämmelser om domarjäv för ledamöter i domkapitlet och för stiftssekreterarna. Bestämmelsen har sin bakgrund i att domkapitlet tidigare handlade rättegångsmål. Denna befogenhet upphörde emellertid år 1948 och domkapitlet handlägger numera endast förvaltningsärenden. Andra jävsbestämmelser än dem som finns i förvaltningslagen behövs därför inte.

19 §

Paragrafen föreslås bli upphävd.

I paragrafen finns nu föreskrifter om ed för ledamot i domkapitlet. Eftersom domkapitlet är en förvaltningsmyndighet och inte en domstol får bestämmelsen om ed anses onödig. Något liknande krav på ed finns inte för ledamöter i andra förvaltningsmyndigheter. Eden har inte heller

någon religiös innebörd eller betydelse. Härigenom kan också förordningen (1976:113) om ed som skall avläggas i domkapitel upphävas.

21 §

Enligt paragrafens nuvarande lydelse får regeringen meddela närmare föreskrifter om domkapitlets verksamhet. Med hänsyn till föreskrifterna i 8 kap. 13 § regeringsformen behövs en sådan bestämmelse inte längre.

Paragrafen föreslås i stället innehålla en bestämmelse som ålägger stiftssamfälligheten att tillhandahålla domkapitlet den personal, kontorslokaler m.m. som behövs för att domkapitlet skall kunna fullgöra sina uppgifter. Beträffande de närmare skälen till vårt förslag i denna del hänvisas till vad som har anförts i den allmänna motiveringen (avsnitt 7.2.4).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Punkt 1

Lagändringarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 januari 1989. De föreslagna bestämmelserna om sekreteraren i domkapitlet (12 §) och om stiftssamfällighetens skyldighet att tillhandahålla personal m.m. (21 §) föreslås dock träda i kraft först ett halvår därefter, dvs. den 1 juli 1989.

Den 1 januari 1989 kommer de föreslagna stiftssamfälligheterna ännu inte att ha några organ som kan föra förhandlingar och anställa personal i det nya stiftskansliet. Först sedan stiftsstyrelsen och eventuellt andra nämnder har utsetts efter valperiodens början den 1 januari 1989 kan personal m.m. anställas. Det är rimligt att stiftssamfälligheten genom sina organ ges viss tid att besluta om sin närmare organisation och därmed också hur personal- och kansliresurser skall disponeras. Bestämmelserna om sekreteraren och övrig personal m.m. bör därför träda i kraft den 1 juli 1989.

Punkt 2

När det gäller val av prästledamöter och deras suppleanter innebär vårt förslag i princip inget nytt. Sådana skall liksom hittills utses för sex år av stiftets präster vid ett möte med dessa. Uppdragen för de prästledamöter och deras suppleanter som har utsetts enligt äldre bestämmelser bör därför fortsätta att gälla till och med utgången av det år då möte med stiftets präster hålls nästa gång. Sådant möte bör hållas inom sex år från och med det år då prästmöte i stiftet hölls senast. Övergångsbestämmelserna i punkt 2 har utformats i enlighet härmed.

Punkt 3

Lekmannedamöter och deras ersättare skall enligt vårt förslag utses på annat sätt och för annan tid än vad som följer av de nuvarande bestämmelserna i ämnet. Lekmannedamöter och deras ersättare utses idag för sex år. Enligt förslaget skall lekmanledamöterna utses för stiftsfull-

mäktiges valperiod, med den förskjutning som blir nödvändig på grund av att stiftsfullmäktige inte hinner sammanträda valåret. Angivna förhållanden gör att uppdragen för de lekmanaledamöter som har utsetts enligt äldre bestämmelser bör upphöra när stiftsfullmäktige snarast efter ikraftträdandet har utsett nya ledamöter och suppleanter. I enlighet härmed föreskrivs i punkten 3 att uppdraget för lekmanaledamöter och suppleanter upphör när stiftsfullmäktige har förrättat val av sådana enligt de nya bestämmelserna.

2.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval

Vi har föreslagit att församlingar med över 250 röstberättigade kyrkemedlemmar och som ingår i en utvidgad pastorats- eller flerpastorats-samfällighet i stället för kyrkofullmäktige skall kunna ha ett direktvalt kyrkoråd (allmänna motiveringen avsnitt 6.3). Enligt förslaget skall de valda ledamöterna och suppleanterna i ett sådant kyrkoråd väljas direkt och på samma sätt som kyrkofullmäktige. Bestämmelser härom bör ges i lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval. Eftersom lagen härigenom kommer att innehålla bestämmelser också om val till de nu aktuella kyrkoråden bör lagens rubrik ändras. Vi föreslår att lagen i fortsättningen benämns lagen om kyrkofullmäktigval och om val av kyrkoråd i vissa fall.

1 §

I *första stycket* anges lagens tillämpningsområde. Den nuvarande bestämmelsen om att lagen gäller vid val av kyrkofullmäktige kompletteras genom ändringen med att lagen också gäller vid val av kyrkoråd som avses i 1 kap. 9 § den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Det är alltså fråga om sådana kyrkoråd som skall utöva beslutanderätten i en församling som ingår i en kyrklig samfällighet för alla ekonomiska församlingsangelägenheter. Bestämmelser om att de valda ledamöterna i ett sådant kyrkoråd skall väljas direkt finns i 7 kap. 5 § den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Paragrafen förslås få ett nytt *tredje stycke*. Genom föreskrifterna i detta stycke blir lagens bestämmelser om val av kyrkofullmäktige för församling tillämpliga vid val av kyrkoråd som utövar beslutanderätten i församlingen.

12 §

Genom det nya *andra stycket* får en kyrklig samfällighet i vilken ingår en församling med ett direktvalt kyrkoråd besluta om bidrag till partiets kostnader för valsedlar. Eftersom en församling med ett direktvalt kyrkoråd inte har någon egen utdebiteringsrätt eller egna kyrkokommunala medel, måste beslutet fattas av samfälligheten.

43 §

Ändringarna i *tredje stycket* innebär att hänvisningarna till LFKS har ersatts med hänvisningar till den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1989. Första gången det kan bli aktuellt att välja kyrkoråd direkt är år 1991. Lagen bör emellertid träda i kraft samtidigt med den nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

2.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar

Enligt vårt förslag i den allmänna motiveringen (avsnitt 8.1) skall kammarkollegiet överta regeringens beslutanderätt i frågor om ändring i församlingsindelningen. Förslaget innebär att lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar måste ändras.

2 och 3 §§

Ändringarna i dessa paragrafer innebär att kammarkollegiet istället för regeringen beslutar om ändring i församlingsindelningen i de fall som anges i paragraferna.

4 §

Den föreslagna bestämmelsen i *första stycket* innebär den ändringen i sak att kammarkollegiet får besluta om sådana ändringar i församlingsindelningen som behövs på grund av oregelbundenhet i indelningen som behövs på grund av oregelbundenhet i indelningen eller med hänsyn till fastighetsförhållandena, *även* om indelningsändringen föranleder en ekonomisk reglering mellan berörda församlingar.

Den föreslagna nya lydelsen av *andra stycket* innebär ingen ändring i sak i förhållande till vad som nu gäller. Den tillagda sista meningen är betingad av att kammarkollegiet enligt förslaget i första stycket skall få besluta om de där aktuella indelningsändringarna även om de föranleder en ekonomisk reglering.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om besvär över länsstyrelsens respektive kammarkollegiets beslut enligt lagen.

Den föreslagna ändringen gäller besvär över kammarkollegiets beslut, som regleras i paragrafens *andra stycke*. Enligt detta stycke skall alla

beslut om ändringar i församlingsindelningen som fattas av kammarkollegiet i första instans kunna överklagas hos regeringen genom besvär. Kollegiets beslut i ärenden som har överklagats dit får dock inte överklagas. Detta är en ändring i förhållande till vad som i dag gäller. Ändringen är motiverad av den numera rekommenderade s.k. tvåinstansprincipen.

7 §

Denna paragraf innehåller bestämmelser om vad som skall gälla i fråga om den ekonomiska regleringen. Genom en hänvisning till lagens 1 kap. 6—10 §§ blir bestämmelserna om ekonomisk reglering vid ändringar i kommunindelningen tillämpliga vid ändringar i församlingsindelningen. Den föreslagna nya sista meningen innebär att kammarkollegiet övertar regeringens beslutsbefogenheter i fråga om den ekonomiska regleringen.

12 §

I denna paragraf finns bestämmelser om att en församling enligt den nya indelningen skall kunna företrädas av indelningsdelegerade under en övergångstid. Den föreslagna ändringen innebär att kammarkollegiet, som en följd av den nya beslutsordningen beträffande ändringen i församlingsindelningen, övertar regeringens beslutanderätt i denna fråga.

13 §

Vid en indelningsändring som innebär att församlingar som tillsammans bildar en total ekonomisk samfällighet läggs samman får, enligt denna paragraf, bestämmas att samfällighetens fullmäktige skall vara fullmäktige i den nybildade församlingen. Ändringen i paragrafen innebär att kammarkollegiet av samma skäl som anförts i specialmotiveringen till föregående paragraf övertar regeringens beslutanderätt i frågan.

14 §

De föreslagna ändringarna i paragrafen innebär att hänvisningarna till lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter har ersatts med hänvisningar till motsvarande bestämmelser i den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

16 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om initiativrätt till ändringar i församlingsindelningen. De föreslagna ändringarna återfinns i *andra stycket*.

Som en följd av att regeringen inte längre som första instans fattar beslut om ändringar i församlingsindelningen har regeringens initiativrätt i sådana ärenden tagits bort. Liksom hittills skall kammarkollegiet och länsstyrelsen kunna ta upp en sådan fråga på eget initiativ. Enligt den ordning som nu gäller kan domkapitlet väcka en fråga om ändrad

församlingsindelning genom en anmälan till kammarkollegiet. Enligt vårt förslag skall domkapitlets uppgifter begränsas till frågor som rör svenska kyrkans lära och den prästerliga ämbetsförvaltningen (se Del 1, kap. 7). Det övergripande ansvaret för strukturfrågorna inom respektive stift skall enligt våra förslag has om hand av stiftsstyrelsen. Domkapitlets initiativrätt i fråga om ändringar i församlingsindelningen föreslås därför bli överförd till stiftsstyrelsen.

17 §

Enligt den föreslagna ändringen skall stiftsstyrelsen överta domkapitlets nuvarande roll som samrådsmyndighet vid utredningar i ärenden om ändringar i församlingsindelningen. Beträffande skälen härtill kan hänvisas till vad som har anförts under 16 §

Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1989. Av allmänna regler följer att ärenden som ännu inte är avgjorda vid denna tidpunkt överlämnas från regeringen till kammarkollegiet.

2.6 Förslaget till lag om ändring i pastoratsindelning och om bildande av kyrkliga samfälligheter

För närvarande föreskrivs i 3 § sista stycket lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader att regeringen beslutar om indelning i pastorat. Det närmare förfarandet vid indelningsändringar är däremot oreglerat. I praktiken tillämpar regeringen bestämmelserna i lagen (1979:411) om ändring i rikets indelning i kommuner, landstingskommuner och församlingar (indelningslagen) om ändringar i församlingsindelningen analogt vid ändringar i pastoratsindelningen. Detta är också förutsatt i förarbetena till indelningslagen (se prop. 1978/79:157 s. 90 f). Enligt vårt förslag skall uppgiften att fatta beslut om ändringar i pastoratsindelningen flyttas från regeringen till ett kyrkokommunalt organ på stiftsnivån, nämligen stiftsstyrelsen. I och med att uppgiften blir en kyrkokommunal uppgift måste befogenheten för stiftsstyrelsen att fatta beslut i dessa ärenden ges i lag. Samtidigt bör det i en sådan lag ges regler om förfarandet vid ändringar i pastoratsindelningen. Till stor del är det fråga om bestämmelser som tar sikte på den ekonomiska reglering som måste ske mellan de pastorat som berörs av en indelningsändring. Bestämmelser måste emellertid även ges om de grundläggande principer som skall gälla vid en indelningsändring, frågor om initiativrätt och besvärsvrätt m.m.

När det gäller den ekonomiska regleringen kan de regler som gäller vid ändringar i församlingsindelningen enligt indelningslagen tjäna som mönster.

Ett regelsystem som gäller ändringar i pastoratsindelningen kommer att ha nära samband med de bestämmelser som rör bildande och ändring

m.m. av kyrkliga samhälligheter i och mellan pastorat. De olika förekommande kyrkliga samhällighetsformerna i ett pastorat eller mellan flera pastorat framgår av 1 kap. 5 och 6 §§ den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samhälligheter. Av de samhälligheter som omnämns i dessa paragrafer är det de i 6 § angivna samhälligheterna, utvidgad pastoratssamfällighet, flerpastoratssamfällighet och utvidgad flerpastoratssamfällighet, som kräver särskilda beslut för sin tillkomst. Bestämmelserna om hur dessa samhälligheter kommer till, ändras m.m., har med hänsyn till den nära anknytningen till ändringar i pastoratsindelningen, återgetts i samma författning som reglerna om ändring i pastoratsindelningen. Förutom fördelen att de båda aktuella regelsystemen behandlas i samma författning blir med detta förslag 1 kap. i den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samhälligheter ett mera renodlat "kompetenskapitel". De i viss mån tyngande bestämmelserna om hur de kyrkliga samhälligheterna på den lokala nivån bildas etc. hålls således utanför den nya församlingslagen.

Inledande bestämmelser

I detta avsnitt ges bestämmelser om lagens tillämpningsområde.

1 §

I denna paragraf anges i första stycket lagens tillämpningsområde. De icke-territoriella pastoraten dvs. de icke territoriella församlingarna (Karlskrona amiralitetsförsamling, Göteborgs Tyska församling, Tyska S:ta Gertruds församling i Stockholm, Finska församlingen i Stockholm och Hovförsamlingen) faller utanför tillämpningsområdet när det gäller ändring av pastoratsindelningen. De icke-territoriella församlingarna skall däremot kunna ingå i de flerpastoratssamfälligheter vars bildande regleras i lagen.

Andra stycket innehåller en hänvisning till de bestämmelser i den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samhälligheter som gäller den obligatoriska pastoratssamfälligheten i ett flerförsamlingspastorat. Denna samfällighet konstitueras direkt i lag och kräver således för sin existens inget särskilt beslut.

2 §

I denna paragrafs första led anges att ett pastorat (territoriellt) består av en eller flera församlingar. I styckets andra led har den definitionsmässiga betydelsen av pastorat angetts, dvs. tjänstgöringsområde för en kyrkoherde. De föreslagna bestämmelserna innebär ingen ändring av vad som nu gäller på området.

Ändring i pastoratsindelningen

I detta avsnitt finns bestämmelser om bl.a. principerna för hur ändringar i den territoriella pastoratsindelningen skall ske.

3 §

För närvarande gäller enligt 3 § sista stycket lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader att regeringen beslutar om indelning i pastorat. I enlighet med vad vi har föreslagit i den allmänna motiveringen föreskrivs i denna paragraf att beslut om ändring i pastoratsindelningen skall fattas av stiftsstyrelsen.

4 §

I denna paragraf ges en specialregel om pastoratstillhörighet när församlingar bildas genom delning av en församling som samtidigt utgjort ett eget pastorat (enförsamlingspastorat). Av grundläggande betydelse är att en församling inte under någon tid står utanför ett pastorat. Varje församling i riket måste således antingen utgöra ett enförsamlingspastorat eller ingå i ett flerförsamlingspastorat. Vi utgår från att stora församlingar normalt skall kunna delas i enheter som bättre svarar mot församlingens behov, utan att de för den skull skall behöva bilda egna nya pastorat. Om det senare däremot avses får det förutsättas att det i de aktuella ärendena sker en nära samordning mellan de olika beslutande organens beslutsprocesser. Enligt den nya beslutsordning som föreslås gälla beträffande ändringar i församlingsindelningen (kammarkollegiet eller länsstyrelsen beslutar) kan annars den situationen uppstå att stiftsstyrelsens beslut om pastoratstillhörighet för de nybildade församlingarna inte kan träda i kraft vid samma tidpunkt som t.ex. kammarkollegiets beslut om ändrad församlingsindelning. Den föreslagna bestämmelsen löser emellertid frågan om de nybildade församlingarnas pastoratstillhörighet under mellantiden.

5 §

I *första stycket* ges en allmän regel av innebörd att stiftsstyrelsen skall verka för en ändamålsenlig pastoratsindelning. Stiftsstyrelsen får således till uppgift att se över pastoratsindelningen i stiftet och kan i enlighet med regeln om initiativrätt för stiftsstyrelsen i nästföljande paragraf ta upp frågor om indelningsändringar.

Av de föreslagna bestämmelserna i *andra stycket* framgår att nuvarande princip att ett pastorat i allmänhet inte skall färre än 2 000 invånare har skärpts genom att det i paragrafen föreskrivs att pastoratet inte får ha färre än 2 000 kyrkomedlemmar. Avvikelser med hänsyn till framför allt geografiska förhållanden skall dock kunna tillåtas. Vidare skall ett pastorat normalt inte få skära en borgerlig kommungräns. Vid ändringar i pastoratsindelningen måste hänsyn också tas till pastoratens bärkraft, mot bakgrund av de uppgifter som enligt särskilda författningar ankommer på dem.

6 §

Paragrafen, som har utformats efter mönster av 3 kap. 16 § indelningslagen, innehåller bestämmelser om vem som har rätt att ta initiativ till ändringar i pastoratsindelningen. Initiativ får enligt *första stycket* tas av

församling eller pastoratssamfällighet som berörs av ändringen. Härmed avses de beslutande organen i dessa. Formellt tas initiativet genom att en ansökan om indelningsändring ges in till stiftsstyrelsen.

Enligt paragrafens *andra stycke* får stiftsstyrelsen även ta upp en fråga om indelningsändring på eget initiativ. Stiftsstyrelsens uppgift att ha det övergripande ansvaret för strukturfrågor inom stiftet medför att stiftsstyrelsen bör ha denna initiativrätt. En fråga om indelningsändring får också väckas av kammarkollegiet genom en anmälan hos stiftsstyrelsen. Denna ordning hänger samman med kammarkollegiets uppgift att fatta beslut om ändringar i församlingsindelningen. Eftersom en ändrad församlingsindelning kan få återverkningar på pastoratsindelningen är det därför naturligt att kammarkollegiet ges denna initiativrätt.

7 §

Paragrafen innehåller i *första stycket* bestämmelser om stiftsstyrelsens utredningsskyldighet i ett ärende om ändrad pastoratsindelning. Någon form av utredning bör ske i varje indelningsärende. Det stiftsstyrelsen särskilt har att beakta är de återverkningar som en ändrad pastoratsindelning kan få på kyrkliga samfälligheter i berörda pastorat. Om en ändrad pastoratsindelning även bör föranleda bildandet av en utvidgad pastoratssamfällighet eller annan ändring av kyrkliga samfälligheter ankommer det på stiftsstyrelsen att utreda dessa frågor samtidigt med själva pastoratsindelningsfrågan. Det är således av vikt att en så nära samordning som möjligt sker av dessa ärenden.

I paragrafens *andra stycke* föreskrivs att berörda församlingar, kyrkliga samfälligheter och kyrkoherdar skall ges tillfälle att yttra sig.

8 §

En ändring i pastoratsindelningen påverkar i de allra flesta fall den prästerliga tjänsteorganisationen i berörda pastorat. I denna paragraf ges därför föreskrifter om vad stiftsstyrelsen måste besluta härom. Enligt 3 § i vårt förslag till lag om prästtjänster skall det i varje pastorat finnas en kyrkoherde. Av samma paragraf följer vidare att det i ett pastorat också kan finnas komminister i enlighet med vad som har beslutats av stiftsstyrelsen. Någon tjänst som komminister är således inte given i ett pastorat. När ett pastorat om- eller nybildas skall stiftsstyrelsen därför bestämma vilka prästtjänster utöver kyrkoherdetjänsten som skall finnas i de nybildade pastoraten. När det gäller den kyrkoherdetjänst som skall finnas i ett om- eller nybildat pastorat måste stiftsstyrelsen ange i vilken ordning denna skall tillsättas, dvs. om den skall tillsättas av kyrkorådet eller tillsättningsnämnden (första och andra gången den blir ledig) eller av domkapitlet (tredje gången den blir ledig). En bestämmelse härom har tagits in i paragrafens andra mening.

9 §

Stiftsstyrelsen får enligt denna paragraf befogenhet att meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande och som inte framgår

av andra författningar. Med stöd av denna bestämmelse skall stiftsstyrelsen kunna meddela föreskrifter om t.ex. donationer. Självfallet innefattar denna regel inte någon rätt för stiftsstyrelsen att permutera donationer.

Hur man bildar kyrkliga samfälligheter m.m.

I detta avsnitt finns bestämmelser om hur en pastoratssamfällighet utvidgas, om bildande av flerpastoratssamfälligheter och utvidgning av sådana samt om hur samfälligheter ändras eller upplöses.

10 §

Enligt 1 kap. 6 § LFKS får en pastoratssamfällighet i ett flerförsamlingspastorat även sköta alla ekonomiska angelägenheter (utvidgad pastoratssamfällighet). Den utvidgade pastoratssamfälligheten utgör en motsvarighet till dagens totala samfällighet inom pastoratet. Detta innebär att utdebiteringsrätten för samtliga angelägenheter på församlings- och pastoratsnivån ligger hos samfälligheten.

Ett beslut om att utvidga en pastoratssamfällighet fattas enligt *första stycket* av församlingarna själva. Beslutet sker på så sätt att varje församling som berörs av åtgärden var för sig beslutar att en utvidgning skall ske. Församlingarnas beslut anmäls till stiftsstyrelsen. När stiftsstyrelsen konstaterat att de beslutande organen i samtliga församlingar inom det aktuella pastoratet har beslutat om en utvidgning av pastoratssamfälligheten samt att besluten vunnit laga kraft fastställer stiftsstyrelsen församlingarnas beslut. Vid enighet mellan församlingarna gör stiftsstyrelsen således inte någon bedömning av lämpligheten att utvidga pastoratssamfälligheten.

Av andra meningen i paragrafens första stycke följer att en pastoratssamfällighet kan utvidgas även om det inte föreligger enighet mellan församlingarna. För detta krävs att utvidgningen av samfälligheten är påkallad av ett allmänt behov dvs. medför uppenbara fördelar för de kyrkokommuner som berörs. Vid bedömningen av om det finns ett allmänt behov av åtgärden måste en rad olika faktorer beaktas. Det torde sällan vara så att ett enda skäl motiverar en utvidgning. Den övergripande bedömning som måste göras är om det finns objektivt bärande skäl för en utvidgning av samfälligheten. Detta innebär att ett beslut om utvidgning skall antas medföra klara och bestämda fördelar för församlingarna inom pastoratet sedda som en total enhet. Bland de hänsyn som måste tas är beslutets påverkan på möjligheterna att rationellt och smidigt sköta de angelägenheter som före utvidgningen fortfarande sköttes av församlingarna själva eller av den obligatoriska pastoratssamfälligheten. En viktig faktor är härvid de församlingsekonomiska frågorna, dvs. de enskilda församlingarnas kostnader för de angelägenheter som är aktuella att föra över till samfälligheten. En utvidgnings eventuella betydelse för församlingsskatten är en omständighet som också kan få betydelse vid bedömningen av om en utvidgning skall ske. Skälen för en utvidgning måste antas bli bestående. Detta innebär att en utvidgning

mot någon församlings vilja måste medföra en lämplig lösning under överskådlig tid.

I *andra stycket* ges regler om initiativrätt och kommunikation. Frågor om utvidgning av en pastoratssamfällighet får av naturliga skäl väckas av en församling i pastoratet. Härutöver har stiftsstyrelsen i egenskap av det organ inom stiftssamfälligheten som har det övergripande ansvaret för strukturfrågorna getts initiativrätt. Innan stiftsstyrelsen fattar beslut i ärenden om utvidgning skall berörda församlingar och kyrkliga samfälligheter ges tillfälle att yttra sig.

11 §

Paragrafen handlar om bildandet av sådana kyrkliga samfälligheter på lokal nivå som omfattar församlingar i mer än ett pastorat. Denna typ av samfälligheter får enligt 1 kap. 6 § *andra stycket* den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter antingen sköta en eller flera ekonomiska församlings- eller pastoratsangelägenheter (flerpastoratssamfällighet) eller samtliga ekonomiska angelägenheter (utvidgad flerpastoratssamfällighet). Beslut om bildandet av dessa samfälligheter skall enligt *första stycket* fattas av stiftsstyrelsen. Ett sådant beslut får meddelas endast om berörda pastorat, dvs. berörda församlingar som utgör enförsamlingspastorat eller berörda pastoratssamfälligheter har samtyckt till åtgärden eller om denna är påkallad av ett allmänt behov. Beträffande innebörden av begreppet "allmänt behov" hänvisas till vad som sagts i specialmotiveringen till 10 §.

I paragrafens *andra stycke* ges bestämmelser om rätten att ta initiativ till bildandet av flerpastoratssamfälligheter och om kommunikation före ärendets avgörande. Frågor om bildandet av en flerpastoratssamfällighet får enligt den föreslagna bestämmelsen väckas av en församling eller en pastoratssamfällighet genom en anmälan till stiftsstyrelsen. I ett flerpastoratssamfällighet kan således församlingsdelegerade i pastoratssamfälligheten eller kyrkofullmäktige i en utvidgad pastoratssamfällighet besluta om att göra en anmälan till stiftsstyrelsen. Av skäl som har anförts i specialmotiveringen till 10 § skall stiftsstyrelsen också kunna ta upp frågor om bildandet av flerpastoratssamfälligheter på eget initiativ. I *andra stycket* föreskrivs vidare att berörda församlingar och kyrkliga samfälligheter skall ges tillfälle att yttra sig innan stiftsstyrelsen avgör ett ärende om bildande av en flerpastoratssamfällighet. Det krävs alltså inte att en pastoratssamfällighet eller en utvidgad pastoratssamfällighet ger de i samfälligheten ingående församlingarna tillfälle att yttra sig innan samfälligheten tar ett initiativ om att bilda en flerpastoratssamfällighet. Detta utesluter inte att samfälligheterna kan höra församlingarna innan ett initiativ tas. Det är tvärtom naturligt att så sker.

12 §

I paragrafen finns bestämmelser om att stiftsstyrelsen i samband med beslut om att bilda kyrklig samfällighet får bestämma att beslutanderätten i samfälligheten skall utövas av indelningsdelegerade till dess indelningsändringen träder ikraft. Paragrafen motsvarar de nuvarande be-

stämmelserna i 1 kap. 10 § LFKS, med den ändringen att det är stiftsstyrelsen i stället för regeringen som bestämmer.

Ändring eller upplösning av kyrkliga samfälligheter

13 §

Denna paragraf, som innehåller bestämmelser om ändring eller upplösning av kyrkliga samfälligheter, har utformats efter förebild av 27 § lagen (1957:281) om kommunalförbund.

Ändring eller upplösning får enligt paragrafen ske om sådana ändrade förhållanden har inträtt att de angelägenheter samfälligheten sköter lämpligare sköts på annat sätt. I fråga om beslutsprocessen vid en ändring eller upplösning av samfälligheterna skall bestämmelserna som avser bildandet tillämpas på motsvarande sätt. Detta innebär när det gäller en utvidgad pastoratssamfällighet att församlingarna själva i första hand skall få bestämma att pastoratssamfälligheten inte längre skall vara utvidgad. Om församlingarna inte är eniga om åtgärden skall stiftsstyrelsen besluta att samfälligheten inte längre skall vara utvidgad om det inte kan anses att det föreligger ett allmänt behov av att samfälligheten består i sin utvidgade form. Beslut om att ändra eller upplösa en flerpastoratssamfällighet eller utvidgad flerpastoratssamfällighet fattas av stiftsstyrelsen efter att frågan väckts på det sätt som anges i 11 §.

Ekonomisk reglering m.m.

I detta avsnitt finns bestämmelser om regleringen av pastoratens inbördes ekonomiska förhållanden vid en indelningsändring. Flera av dessa regler har helt eller delvis sin motsvarighet i indelningslagens 3 kap., som handlar om ändringar i församlingsindelningen. Vidare ges i detta avsnitt vissa regler om andra följdbeslut som stiftsstyrelsen måste fatta i samband med ändringar i pastoratsindelningen, t.ex. beträffande den prästerliga tjänsteorganisationen i pastoratet.

14 §

Denna paragraf innehåller en bestämmelse om att en ekonomisk reglering skall ske när ett pastorat delas. Med delning avses dels utbrytning av en församling från ett pastorat till ett nybildat eller redan existerande pastorat och dels en sådan upplösning av ett pastorat som innebär att pastoratet delas och församlingarna förs till andra pastorat eller bildar pastorat var för sig.

15 §

Denna paragraf innehåller i *första stycket* bestämmelser om hur den s.k. specialreglerade kyrkliga egendomen, t.ex. prästgårdar och löneboställen, skall fördelas vid en ändring i pastoratsindelningen. Därvid skall som allmän regel gälla att egendomen skall övertas av det pastorat som

efter indelningsändringen skall svara för de angelägenheter som egendomen är avsedd för. I fråga om den specialreglerade fasta egendomen med därtill hörande lös egendom har dock införts en regel som innebär att den geografiska belägenheten av denna egendom blir avgörande vid regleringen.

I paragrafens *andra stycke* ges en särskild regel för övertagandet av andelar i prästlönefondsfastighet eller prästlönejordsfond. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall andelarna övertas av det pastorat från vars lönetillgångar andelen härrör.

16 §

I denna paragraf anges att betalningsansvaret för en skuld som vid indelningsändringen är knuten till en prästgård eller ett löneboställe, övertas av den som har övertagit fastigheten. Bestämmelsen återger en princip som i dag tillämpas av regeringen vid beslut om indelningsändringar.

17 §

Denna paragraf har delvis sin motsvarighet i 1 kap. 6 § indelningslagen. I fråga om den ekonomiska regleringen av kyrkokommunala tillgångar och skulder anges att regleringen skall ske på ett ändamålsenligt och skäligt sätt. Härigenom ges de kyrkliga kommunerna stor frihet att själva komma överens om regleringen.

Om kommunerna inte kan enas om den ekonomiska regleringen skall förmögenheten fördelas i förhållande till skatteunderlaget i de berörda församlingarna. Med begreppet skatteunderlag avses detsamma som i 3 § i vårt förslag till lag om kyrkofonden. Med skatteunderlag skall således förstås antalet skattekronor enligt taxeringsnämnds beslut om taxering till kommunal inkomstskatt. Den fördelningsprincip som nu har angetts tillämpas i dag av regeringen vid ändringar i pastoratsindelningen. Paragrafen innebär därför i denna del ingen ändring i förhållande till vad som i dag gäller i praktiken.

18 §

Enligt denna paragraf, som har sin motsvarighet i 1 kap. 6 § sista stycket indelningslagen, får ett pastorats förbindelse överföras från ett pastorat till ett annat oberoende av fordringsägarens samtycke. Härigenom blir en sådan överföring civilrättsligt gällande gentemot fordringsägaren. Det förstnämnda pastoratet blir således befriat från ansvaret för en sådan förbindelse. Uppgiften att underrätta borgenären att ett gäldenärsbytte har skett får ankomma på respektive pastorat.

19 §

I denna paragraf, vars närmaste motsvarighet är 1 kap. 7 § indelningslagen, föreskrivs att utjämning skall ske med pengar om ett pastorat vid fördelningen tillagts större del av tillgångarna eller förbindelserna än som följer av grunden för regleringen.

20 §

Denna paragraf har sin motsvarighet i 1 kap. 9 § indelningslagen. Vid sammanläggning av pastorat övergår enligt paragrafen pastoratens samtliga tillgångar till det pastorat som bildas genom sammanläggningen. Detta innebär i de fall beslut fattas i samband med indelningsändringen att församlingarna i det nybildade pastoratet skall utgöra en utvidgad pastoratssamfällighet att tillgångarna och förbindelserna övertas av denna samfällighet. I annat fall övergår tillgångarna och förbindelserna till den obligatoriska pastoratssamfälligheten.

21 §

Enligt denna paragraf skall den ekonomiska regleringen fastställas av stiftsstyrelsen när beslutet om ändrad pastoratsindelning meddelas. Avtalsfrihet bör råda mellan parterna beträffande annan egendom än sådan som förvaltas enligt särskild författning, dvs. nuvarande lagen och förordningen om förvaltning av kyrklig jord. Indelningsbeslutet bör således innehålla en konkret fördelning av sådan specialreglerad egendom. När det gäller fördelningen av annan egendom bör grunderna kunna arbetas fram av berörda parter under utredningstiden så att resultatet kan fastställas av stiftsstyrelsen. Den faktiska fördelningen verkställs av parterna själva. Det kan vara lämpligt att parterna avtalar om en skiljedomsklausul. Detta brukar vara fallet vid ändringar enligt indelningslagen. I fråga om tolkningstvister beträffande stiftsstyrelsens beslut om den specialreglerade egendomen torde stiftsstyrelsen kunna ge en föreskrift om skiljedomsförfarande. En sådan föreskrift har varit praxis i regeringens beslut om ändrad pastoratsindelning.

22 §

Genom en hänvisning i denna paragraf görs bestämmelserna i 14–21 §§ om ekonomisk reglering vid ändringar i pastoratsindelningen tillämpliga även vid ändringar i eller upplösningar av kyrkliga samfälligheter. Bestämmelsernas allmänna utformning gör det möjligt att ta hänsyn till eventuella särskilda förhållanden vid ändringar eller upplösningar av samfälligheter.

När beslut om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter träder i kraft

23 §

Paragrafen, som har utformats efter förebild av 3 kap. 8 § första stycket indelningslagen, innehåller regler om ikraftträdandet av beslut som gäller ändringar i den territoriella pastoratsindelningen. Om en ändring i pastoratsindelningen inte får några återverkningar på en utvidgad pastoratssamfällighet eller en utvidgad flerpastoratssamfällighet kan beslutet om ändring i pastoratsindelningen träda i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om ändringen. Ikraftträdande av ett

ändringsbeslut ett mellanvalsår kräver således att det beslutande organet i de samfälligheter som berörs av en ändring i pastoratsindelningen såväl före som efter ändringen inte väljs direkt vid allmänna val. I motsatta fall, dvs. om ändringen i pastoratsindelningen påverkar samfälligheter vars beslutande organ utgörs av kyrkofullmäktige kan ändringen i pastoratsindelningen träda i kraft först den 1 januari året efter det år då val i hela riket av kyrkofullmäktige har ägt rum. Detta framgår av hänvisningen i paragrafen till 24 § första stycket.

24 §

Denna paragraf innehåller föreskrifter om när ett beslut om att utvidga en pastoratssamfällighet eller att bilda en flerpastoratssamfällighet eller en utvidgad sådan skall träda i kraft. Principen är därvid att beslut som innebär att en samfällighet som skall ha hand om samtliga ekonomiska angelägenheter i ett eller flera pastorat och vars beslutande organ därför enligt 1 kap. 11 § andra stycket den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter utgörs av kyrkofullmäktige skall träda i kraft den 1 januari året efter det år då val av kyrkofullmäktige i hela riket ägt rum. Beslut om att bilda en flerpastoratssamfällighet skall däremot träda i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om samfällighetsbildningen. Eftersom beslutanderätten i en sådan samfällighet utövas av församlingsdelegerade krävs i detta fall ingen anknytning till valåret.

25 §

Denna paragraf har utformats efter förebild av 3 kap. 8 § andra stycket indelningslagen. I paragrafens *första stycke* ges en regel om hur lång övergångsperioden mellan beslutet om ändrad pastoratsindelning eller samfällighetsbildning och ikraftträdandet av detta minst skall vara. Därvid gäller att beslutet skall meddelas senast ett år innan ikraftträdandet. Skälen för en förhållandevis lång övergångsperiod är främst att berörda statliga myndigheter får tillräcklig tid för följdåtgärder som behövs med anledning av de aktuella besluten samt att berörda kyrkliga kommuner får en rimlig tid att genomföra sitt planerings- och budgetarbete.

I *andra stycket* föreskrivs att länsstyrelsen genast skall underrättas om beslut om ändring i pastoratsindelningen och om beslut som gäller utvidgning av pastoratssamfälligheter och bildandet av utvidgade flerpastoratssamfälligheter. Den föreslagna bestämmelsen motiveras med att länsstyrelserna som valmyndigheter måste få en rimlig tid att förbereda valen till de beslutande organen i de nybildade kyrkliga kommunerna.

26 §

Bestämmelsen i denna paragraf, som har sin motsvarighet i 3 kap. 9 § indelningslagen, innebär att en samfällighet kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter så snart samfällighetsbildningen beslutats och det finns ett organ som företräder den ändrade eller nybildade samfälligheten.

Hur man överklagar beslut enligt lagen

27 §

I paragrafen föreskrivs att stiftsstyrelsens beslut enligt lagen får överklagas hos kommarkollegiet genom förvaltningsbesvär. I enlighet med den rekommenderade s.k. tvåinstansprincipen föreskrivs att kommarkollegiets beslut inte får överklagas. Att de beslut en församling eller kyrklig samfällighet fattar enligt lagen överklagas genom kommunalbesvär följer av bestämmelserna i 13 kap. den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Någon särskild föreskrift om detta behövs därför inte i denna lag.

Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1989. Av allmänna regler följer att ärenden om ändrad pastoratsindelning eller samfällighetsbildning som har väckts och ännu inte har avslutats före lagens ikraftträdande skall handläggas enligt bestämmelserna i den nya lagen. Det innebär att regeringen skall överlämna ärenden som inte är avgjorda den 1 januari 1989 till respektive stiftsstyrelse.

2.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:229) om kyrkliga indelningsdelegerade

I samband med att en ny församling bildas genom en indelningsändring eller en ny kyrklig samfällighet bildas kan regeringen enligt den ordning som nu gäller bestämma att beslutanderätten i den nya församlingen eller samfälligheten skall utövas av indelningsdelegerade till dess att indelningsändringen eller samfällighetsbildningen har trätt i kraft.

Våra förslag beträffande den lokala indelningen och samfällighetsbildningar (Del 1, kap. 8 och 6) innebär att beslutanderätten i fråga om ändringar i församlingsindelningen och samfällighetsbildningar förs över från regeringen till kommarkollegiet respektive stiftsstyrelsen. Den föreslagna nya beslutsordningen kräver ändringar i lagen (1972:229) om kyrkliga indelningsdelegerade.

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om indelningsdelegerade när en ändring i församlingsindelningen eller en samfällighetsbildning har beslutats. Mot bakgrund av den föreslagna nya beslutsordningen i dessa ärenden anges i paragrafens *första stycke* kommarkollegiet respektive stiftsstyrelsen som de organ som bestämmer att beslutanderätten skall utövas av indelningsdelegerade.

I konsekvens med det ovan sagda föreskrivs i *andra stycket* att kommarkollegiet eller stiftsstyrelsen fastställer antalet delegerade och suppleanter från varje församling.

2 §

I paragrafens *första stycke* har med hänsyn till den nya beslutsordning som föreslås gälla kammarkollegiet respektive stiftsstyrelsen angetts som de organ vilka bestämmelser när val av delegerade och suppleanter senast skall ske. Vidare har i första och *tredje stycket* hänvisningen till bestämmelserna i LFKS ersatts med en hänvisning till motsvarande bestämmelser i den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter (se avsnitt 2.2).

I *andra stycket* har den ändringen gjorts att stiftsstyrelsen har ersatt domkapitlet som den myndighet till vilken underrättelser om valda delegerade skall ske. Den föreslagna ändringen är motiverad av stiftsstyrelsens föreslagna beslutsrätt och roll beträffande lokala kyrkliga strukturfrågor.

3 §

Den föreslagna ändringen innebär att hänvisningarna till lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter har ersatts av motsvarande bestämmelser i den föreslagna nya lagen med samma benämning.

4 och 5 §§

Ändringarna innebär att stiftsstyrelsen tar över de uppgifter m.m. som enligt nuvarande ordning ankommer på domkapitlet. Beträffande skälen härför hänvisas till vad som har anförts under 2 §.

6 §

I paragrafens *första stycke* har domkapitlet ersatts med med stiftsstyrelsen av samma skäl som förut anförts.

I *andra stycket* har hänvisningen till LFKS ändrats till att avse motsvarande paragraf i den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

11 och 15 §§

Hänvisningarna till LFKS i dessa paragrafer har ersatts med hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

16 §

Bestämmelserna i paragrafen om att vissa uppgifter skall sändas till bl.a. domkapitlet har ersatts med att motsvarande uppgifter skall sändas till stiftsstyrelsen.

17, 18, 20 och 21 §§

De föreslagna ändringarna i dessa paragraferna innebär att hänvisningarna till LFKS ersätts med hänvisningar till motsvarande paragrafer i den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1989. Den föreslagna tidpunkten för ikraftträdande stämmer överens med den som har föreslagits beträffande lagen om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter.

2.8 Förslaget till lag om prästtjänster

Av övergångsbestämmelserna till regeringsformen följer att grundläggande föreskrifter om prästtjänster i svenska kyrkan meddelas i lagen om svenska kyrkan eller i annan lag, som stiftas av riksdagen efter yttrande av kyrkomötet. I lagen (1982:942) om svenska kyrkan finns emellertid endast en paragraf i ämnet, 11 §. Denna innehåller bestämmelser dels om ett allmänt behörighetsvillkor, dels om att regeringen utnämner ärkebiskop eller biskop.

När det gäller tillsättningen av ärkebiskop eller biskop finns bestämmelser i lagen (1963:633) om biskopsval och i biskopsvalsförordningen (1965:486).

Tillsättning av ordinarie församlingspräster regleras i lagen (1957:577) om prästval och i prästvalsförordningen (1958:261).

För andra präster än de nu nämnda finns bestämmelser om tillsättningsförfarandet i olika regeringsförfattningar, bl.a. i förordningen (1965:729) med vissa bestämmelser om anställning som präst. I denna finns föreskrifter som även rör tillsättningen av de tidigare nämnda prästerna. Förordningens innehåll hör delvis till riksdagsområdet. Genom lagen (1976:610) med bemyndigande att meddela föreskrifter om anställning som präst i svenska kyrkan, har dock regeringen fått rätt att utfärda bestämmelser i de avseenden förordningen gäller, så länge regeringen i förordningen finns kvar.

Våra förslag innebär en ny ordning beträffande såväl den prästerliga tjänsteorganisationen i stift och pastorat, som förfarandet vid tillsättning av prästtjänster. Vi föreslår att bestämmelser härom förs samman i en ny lag, som lämpligen kan benämnas lag om prästtjänster.

Den nya lagens tillämpningsområde bör vara samtliga statligt reglerade prästtjänster inom svenska kyrkan. Vi föreslår att lagen innehåller bestämmelser om inrättande av prästtjänster, om prästtjänster i pastorat och stift och om hur sådana tjänster tillsätts, om behörighet och befordringsgrunder och om anställningsformer.

Den föreslagna lagen är avsedd att ingå som en del i den nya kyrkolag som kyrkoförfattningsutredningen kommer att lägga fram förslag om.

Den har anpassats härefter och omfattar därför också biskopstjänsterna. De föreslagna bestämmelserna om biskopstjänsterna innebär emellertid inte någon ändring i sak av vad som nu gäller för dessa.

I lagtekniskt hänseende har den föreslagna lagen också anpassats till de regler om tjänstetillsättning m.m. som finns i lagen (1976:600) om offentlig anställning och i den därtill anslutande anställningsförordningen (1965:601), vilka båda gäller statligt reglerade tjänster i övrigt.

Förslaget innebär att lagen om prästval och prästvalsförordningen kan upphävas. Vidare innebär förslaget att prästanställningsförordningen måste omarbetas. I sistnämnda hänseenden lägger vi emellertid inte fram några författningsförslag.

Eftersom lagförslaget innehåller grundläggande föreskrifter om prästtjänster inom svenska kyrkan måste kyrkomötets yttrande inhämtas innan förslaget föreläggs riksdagen för beslut.

Lagens tillämpningsområde

1 §

I denna paragraf anges lagens tillämpningsområde.

Enligt *första stycket* tillämpas lagen på biskopstjänster, varmed också avses tjänsten som ärkebiskop. Vidare tillämpas den på prästtjänster i territoriella pastorat. Sådana prästtjänster är kyrkoherde- och komministertjänster (jfr. 3 §). Enligt förslaget är lagen även tillämplig på prästtjänster i stiftssamfälligheter, vilka tjänster är stifts- eller kontraktsadjunkter och på aspiranttjänster som präst (jfr. 11 §).

I *andra stycket* ges en bestämmelse om att lagen också tillämpas på prästtjänster i icke territoriella pastorat, i den mån regeringen bestämmer detta. Detta motsvarar den ordning som i dag gäller för sådana tjänster enligt 1 § lagen om prästval.

Enligt den föreslagna bestämmelsen är lagen alltså bara tillämplig på statligt reglerade prästtjänster inom svenska kyrkan. Lagen omfattar således inte de prästtjänster som finns inom den s.k. fria delen av svenska kyrkans verksamhet. Sådana prästtjänster finns t.ex. i de olika nämnder som lyder under svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet.

Pastoratstjänster

I detta avsnitt finns bestämmelser om vilka prästtjänster som finns på pastoratsnivån och om hur dessa tjänster tillsätts.

2 §

I paragrafen redovisas de prästtjänster som enligt vårt förslag kommer att finnas i pastoraten.

I paragrafens *första stycke* slås det fast att varje pastorat skall ha en kyrkoherde. I pastorat i vilket domkyrkoförsamling ingår skall det dock istället finnas en domprost, om inte regeringen bestämmer något annat. Domprosten är kyrkoherde i pastoratet. I varje stift finns en domkyrka, som är både stiftskyrka och församlingskyrka. Därutöver finns domkyr-

kor i Kalmar och Mariestad. Dessa har dock inte ställning av stifts kyrka, utan är uteslutande församlingskyrkor. Med domkyrkoförsamling förstås i paragrafen endast församling där stifts kyrka är belägen. I Visby pastorat, i vilket sådan domkyrkoförsamling ingår, finns det emellertid inte någon tjänst som domprost. I paragrafen föreskrivs därför att regeringen har möjlighet att göra undantag från regeln om att tjänst som domprost skall finnas i pastorat med domkyrkoförsamling.

I paragrafens *andra stycke* anges att det också kan finnas tjänster som komminister i ett pastorat. Som framgår av specialmotiveringen till 26 § är förekomsten av komministertjänster i ett pastorat beroende av om stiftsstyrelsen har inrättat en eller flera sådana tjänster. Ett pastorat kan sålunda sakna komministertjänst medan ett annat kan ha flera sådana tjänster.

Tillsättning av tjänster som domprost

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur tjänst som domprost tillsätts. Denna tjänst skall i likhet med vad som nu gäller tillsättas av regeringen. Ansökan skall göras hos domkapitlet, som också prövar behörigheten hos de sökande. Härfter skall domkapitlet ge församlingskyrkoråden i det berörda pastoratet tillfälle att yttra sig över de behöriga sökande till tjänsten. Domkapitlet skall sedan med eget yttrande överlämna ansökningshandlingarna från de behöriga sökande till regeringen.

Tillsättning av tjänster som kyrkoherde

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur en kyrkoherdetjänst skall tillsättas första och andra gången den blir ledig i ett pastorat.

I *första stycket* ges regler om vem som tillsätter kyrkoherdetjänsten i dessa fall. I ett enförsamlingspastorat ankommer det på församlingens kyrkoråd att tillsätta tjänsten. Om ett pastorat består av två eller flera pastorat skall tjänsten enligt den föreslagna bestämmelsen tillsättas av ett för ändamålet särskilt utsett organ, nämligen en tillsättningsnämnd. Denna nämnd, som närmare regleras i 5 §, behöver alltså bara utses när en prästtjänst blir ledig i pastoratet. Nämnden skall i övrigt endast fullgöra vad som ankommer på församlingskyrkorådet i ett enförsamlingspastorat i fråga om prästtillsättning. Beträffande de närmare skälen för vårt förslag i denna del hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 9.3.2).

Enligt *andra stycket* får tjänsten endast tillsättas med en av de behöriga sökande som domkapitlet har fört upp på förslag. Detta stämmer i princip överens med den ordning som i dag gäller vid kyrkoherdeval. För det fall förslaget inte är fullständigt dvs. innehåller färre än tre sökande, föreslås särskilda bestämmelser i 8 § (se nedan).

Tredje stycket innehåller slutligen en bestämmelse enligt vilken domkapitlet utfärdar anställningsbevis för den som har erhållit tjänsten.

5 §

I paragrafen ges regler om hur tillsättningsnämnden utses, om antal ledamöter i nämnden och om vad som i övrigt skall gälla beträffande denna.

Enligt *första stycket* skall ledamöterna i tillsättningsnämnden utses av kyrkoråden i varje församling i pastoratet. På skäl som anges i den allmänna motiveringen (9.3.2) bör detta ske genom val bland ledamöterna i respektive kyrkoråd. Kyrkorådet får sålunda inte välja ledamöter utanför rådet. Även den självskrivna ledamoten (kyrkoherden eller i annexförsamlings kyrkoråd präst som denne kan ha utsett) kan härvid komma i fråga men kan självfallet väljas endast av ett av de kyrkoråd i pastoratet, där han är ledamot. Om ett kyrkoråd skall utse lika många ledamöter som finns i kyrkorådet, behövs givetvis inget val.

Beträffande antalet ledamöter i nämnden och det antal som varje församlingskyrkoråd skall utse har bestämmelsen utformats efter förebild från vad som i motsvarande delar gäller för gemensamt kyrkoråd. Sålunda föreslås att antalet får bestämmas genom överenskommelse mellan berörda församlingskyrkoråd. Om de inte kan enas får stiftsstyrelsen besluta om antal ledamöter och det antal som varje församlingskyrkoråd skall utse. Vidare föreskrivs att varje församlingskyrkoråd skall utse minst en ledamot i nämnden. Det ligger i sakens natur att det totala antalet ledamöter och det antal varje församlingskyrkoråd skall utse bestäms så att församlingskyrkoråden blir i görligaste mån likvärdigt representerade i förhållande till antalet röstberättigade medlemmar i varje församling. Bl.a. på grund härav kan det bli nödvändigt bestämma, att en församling skall ha lika många representanter i tillsättningsnämnden som dess kyrkoråd har dvs. att samtliga ledamöter i kyrkorådet ingår i nämnden. Självfallet kan representanterna inte bli fler. Att församlingarna får en såvitt möjligt likvärdig representation i nämnden bör kunna beaktas inom ramen för de kommunala besvärsgrunderna.

För ledamöterna i nämnden måste finnas suppleanter. Dessa väljs av varje kyrkoråd bland dess ledamöter och suppleanter till samma antal som kyrkorådets representanter i nämnden. Antalet suppleanter behöver alltså inte bestämmas särskilt. Det måste dock tillses att antalet ledamöter i nämnden, som skall representera ett visst kyrkoråd, inte blir så stort att det sedan ledamöterna har utsetts inte längre finns ledamöter och suppleanter i kyrkorådet att tillgå för att fylla platserna som suppleanter i nämnden.

Enligt *andra stycket* skall ledamöterna och suppleanter i nämnden väljas på samma sätt som ledamöter i kyrkoråd. Val av ledamöter i kyrkoråd regleras i LFKS. Sådant val kan om det begärs vara proportionellt. Genom hänvisningen i förevarande stycke kan den proportionella valmetoden användas vid val av ledamöter och suppleanter i tillsättningsnämnden. Om suppleanterna inte väljs proportionellt skall enligt de föreslagna bestämmelserna även bestämmas den ordning i vilken de

skall inkallas till tjänstgöring. Vid proportionellt val av suppleanter skall de inträda i den ordning som föreskrivs i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt inom landsting, kommunfullmäktige m.m.

Genom hänvisningar i *tredje stycket* blir vissa bestämmelser i 7 kap. i den av oss föreslagna lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter om kyrkoråd tillämpliga på tillsättningsnämnden. Det gäller bestämmelserna om rätt till ledighet för uppdraget (8 §), ordförandeskapet (10 § första stycket andra meningen), sammanträde (11 §), suppleanternas inträde (12 §), beslutförhet och jäv (13 §), beslut och protokoll (14 § andra stycket), förvaring av arkivhandlingar (21 §) och ersättning till ledamöter och suppleanter (22 §).

6 §

Enligt denna paragraf skall en kyrkoherdetjänst var tredje gång den är ledig, tillsättas av domkapitlet. Kyrkoråden i varje församling i det berörda pastoratet skall ges tillfälle att yttra sig till domkapitlet över de behöriga sökande till tjänsten. Förslaget i denna del innebär ingen ändring i förhållande till vad som i dag gäller vid s.k. tredjegangstillsättning av kyrkoherdetjänst. I flerförsamlingspastorat behöver alltså inte i dessa fall utses en tillsättningsnämnd, utan varje församlingskyrkoråd ges var för sig tillfälle att yttra sig.

7 §

Enligt denna paragraf skall domkapitlet, om möjligt, föra upp tre behöriga sökande på förslag till tjänsten, när tjänsten skall tillsättas enligt 5 §, dvs. av kyrkorådet eller tillsättningsnämnden. Detta överensstämmer i princip med nuvarande ordning.

8 §

I denna paragraf ges bestämmelser för det fall endast en eller två behöriga sökande har kunnat föras upp på förslag. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan kyrkorådet eller tillsättningsnämnden då välja mellan att antingen tillsätta tjänsten med någon som har förts upp på förslaget, eller begära hos domkapitlet att tjänsten kungörs ledig på nytt. Om inte heller efter en förnyad ledigförklaring förslaget har kunnat göras fullständigt kan kyrkorådet eller tillsättningsnämnden, om man inte vill tillsätta tjänsten med sökande på förslaget, överlämna tillsättningsfrågan till domkapitlet. Domkapitlet kan därvid antingen tillsätta tjänsten med sådan sökande, eller besluta att tjänsten skall hållas vakant. I fråga om den närmare motiveringen till den föreslagna bestämmelsen hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 9.3.2).

Tillsättning av tjänster som komminister

9 §

I paragrafen föreskrivs att för komministertjänster gäller samma tillsättningsregler som när en kyrkoherdetjänst tillsätts första och andra gången

den blir ledig. Tjänst som komminister tillsätts således alltid av kyrkorådet eller av en för ändamålet särskilt utsedd tillsättningsnämnd, med undantag för det särskilda fall som anges i nästa paragraf. Till skillnad mot vad som gäller i dag skall domkapitlet alltså inte tillsätta komministertjänst var tredje gång den är ledig i pastoratet. I fråga om skälen härför hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 9.3.2).

10 §

Paragrafen innehåller en undantagsbestämmelse från 9 § och gäller tillsättningen av vissa komministertjänster, nämligen tjänster som komminister i samarbetskyrka (EFS-komminister). Dessa tjänster skall i enlighet med vad vi har föreslagit i den allmänna motiveringen (avsnitt 9.3.2) alltid tillsättas av domkapitlet efter hörande av församlingskyrkoråden i det berörda pastoratet och den distriktsstyrelse inom Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen som berörs.

Stiftstjänster

Avsnittet innehåller bestämmelser om vilka prästtjänster som finns på stiftsnivån och om hur dessa tjänster tillsätts.

11 §

I paragrafen redovisas de prästtjänster som enligt vårt förslag kommer att finnas i stiftet och i stiftssamfälligheten.

I *första stycket* slås fast att det i varje stift skall finnas en tjänst som biskop. Liksom i fråga om kyrkoherden förutsätts detta i det kyrkliga regelsystemet. Upplysningsvis anges det vidare att ärkebiskopen är biskop i Uppsala stift.

Enligt *andra stycket* kan det också finnas tjänster som stiftsadjunkt och kontraktsadjunkt i stiftet. Dessa tjänster inrättas hos stiftssamfälligheten. I övrigt hänvisas till vad vi sagt i allmänna motiveringen om dessa tjänster.

I *tredje stycket* anges att det i ett stift kan finnas pastorsadjunkter. Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 9.1.2) föreslår vi denna tjänstebestämmelse för den aspiranttjänst, som domkapitlet kan inrätta för nyprästviga. I lagtexten anges, att det här är fråga om aspiranttjänster.

Tillsättning av tjänster som biskop

12 §

I paragrafen hänvisas till de lagar som reglerar tillsättningen av tjänster som biskop.

Tillsättning av tjänster som stifts-, kontrakts- och pastorsadjunkt

13 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur tjänster som stiftsadjunkt och kontraktsadjunkt tillsätts.

Enligt den föreslagna bestämmelsen tillsätts tjänsterna av stiftsstyrelsen. I likhet med vad som föreslås gälla för prästtjänster i pastorat skall tjänsten sökas hos domkapitlet, som prövar behörigheten hos de sökande. I fråga om de nu aktuella tjänsterna skall domkapitlet emellertid inte föra upp tre behöriga sökande på förslag, utan med eget yttrande överlämna ansökningshandlingarna från de behöriga sökandena till stiftsstyrelsen. Stiftsstyrelsen har härefter att själv bedöma vem av de behöriga sökandena som på sakliga grunder är mest lämpad för tjänsten (jfr. 21 §) och tillsätta tjänsten med denne.

14 §

Enligt vårt förslag skall prästvigning medföra rätt till en tidsbegränsad aspiranttjänst med tjänstebenenämningen pastorsadjunkt. Tjänsten är att betrakta som en provtjänst och innefattar en fortsatt utbildning. Den ingår således som ett moment i domkapitlets ansvar för prästrekryteringen.

Tjänsterna skall enligt paragrafen tillsättas av domkapitlet. Beträffande skälen till vårt förslag i denna del hänvisas till vad som har anförts i den allmänna motiveringen (avsnitt 9.1 och 9.3).

Tillsättning av vikariat

Avsnittet innehåller särskilda bestämmelser om vikariat på prästtjänst.

15 §

Enligt paragrafen skall vikariat på tjänster som domprost, kyrkoherde och komminister tillsättas av domkapitlet. I förhållande till vad som nu gäller enligt 6 och 7 §§ förordningen med vissa bestämmelser om anställning som präst innebär förslaget den ändringen att även långtidsvikariat som domprost tillsätts av domkapitlet. I dag tillsätts sådana vikariat av regeringen. Med hänsyn till den allmänna strävan att flytta över löpande förvaltningsärenden från regeringen till underlydande myndigheter föreslår vi att domkapitlet får denna befogenhet.

16 §

Av paragrafen framgår att vikariat på tjänst som stiftsadjunkt och tjänst som kontraktsadjunkt tillsätts av stiftsstyrelsen. Beträffande fullgörande av biskops uppgifter när en sådan tjänst är ledig finns bestämmelser i lagen om domkapitel. Tjänsterna som pastorsadjunkt är såsom aspiranttjänster av sådan karaktär att de inte bör utövas av vikarie. Några regler om tillsättning av vikarie i dessa fall föreslås därför inte.

Behörighet och befordringsgrunder

I detta avsnitt anges de grundläggande bestämmelserna om behörighet och befordringsgrunder som gäller vid tillsättning av prästtjänster enligt lagen.

17 §

Paragrafen innehåller allmänna behörighetsvillkor för innehav av prästtjänst.

Enligt 11 § första stycket lagen om svenska kyrkan gäller som ett grundläggande behörighetsvillkor att till prästtjänst inom svenska kyrkan endast får utnämnas den som bekänner svenska kyrkans lära. Detta behörighetsvillkor är tillämpligt på alla prästtjänster. Då bestämmelsen är av central betydelse för behörighetsreglerna, har den upplysningsvis återgetts i paragrafens *första stycke*.

Andra stycket i paragrafen har delvis sin motsvarighet i nuvarande 6 § lagen om prästval. Där förskrivs bland annat att "till prästerlig tjänst får ifrågakomma endast den som äger utöva prästämbetet".

Rätt att utöva prästämbetet har i princip den som har avlagt prästexamen inför domkapitlet eller befriats från detta och sedan har prästvigts av biskop samt inte har avstängts från tjänstgöring eller skiljts från ämbetet av domkapitlet.

18 §

I paragrafen finns en hänvisning till regeringsformen i fråga om ett särskilt behörighetsvillkor som gäller för innehavaren av tjänst som biskop. Enligt 11 kap. 9 § tredje stycket regeringsformen föreskrivs att endast den som är svensk medborgare får inneha eller utöva ämbete som lyder omedelbart under regeringen. Föreskriften är tillämplig på biskopen.

19 §

Paragrafen, som delvis har sin motsvarighet i 8 § prästvalslagen, innehåller särskilda bestämmelser om obehörighet för sökande som står på förslag till annan prästtjänst eller som har anfört besvär över förslag eller som har sökt tjänst som tillsätts av domkapitlet, stiftsstyrelsen eller regeringen. En sådan sökande får enligt den föreslagna bestämmelsen inte föras upp på domkapitlets förslag till prästtjänst som skall tillsättas av kyrkorådet eller tillsättningsnämnden.

Avsikten med paragrafen är således att hindra att en präst förs upp på flera förslag samtidigt eller utses till en tjänst enligt förslag och samtidigt utses till en annan tjänst där domkapitlet inte skall upprätta förslag.

Den föreslagna bestämmelsen innebär den ändringen att behörigheten till viss tjänst för den som står på förslag till en annan prästtjänst enbart skall knytas till tidpunkten för upprättande av förslag till förstnämnda tjänst och inte som i dag till ansökningstidens utgång. Genom

återkallelse av sin ansökan till den först sökta tjänsten, får en präst härigenom möjlighet att bli uppförd på förslag till en senare sökt tjänst.

20 §

I paragrafen anges att regeringen får meddela föreskrifter om de särskilda villkor som i övrigt skall gälla för behörighet till annan prästtjänst än biskopstjänst.

Motsvarande bestämmelse finns i dag i 7 § prästvalslagen. Enligt denna har regeringen en möjlighet att i förordning meddela särskilda villkor för behörighet till tjänst som domprost, kyrkoherde eller komminister. Som har framhållits i den allmänna motiveringen har denna bestämmelse utnyttjats för att föreskriva viss minimiålder och viss tids tjänstgöring i svenska kyrkan för sådana tjänster. Detta har skett i prästvalsförordningen.

Vi föreslår alltså att regeringen också i framtiden skall ha denna möjlighet att i förordning meddela ytterligare behörighetsvillkor för vissa prästtjänster. Denna möjlighet bör, som framgår av den allmänna motiveringen, kunna utnyttjas även i andra fall än som för närvarande sker.

21 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om befordringsgrunderna vid upprättande av förslag och vid tillsättning av prästtjänster. Paragrafen har sin motsvarighet i 12 § prästvalslagen.

Vid meritvärderingen av statligt reglerade tjänster gäller allmänt att avseende får fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. I rent statliga tillsättningsärenden sker denna prövning med direkt tillämpning av 11 kap. 9 § andra stycket regeringsformen. Vid tillsättning av icke statliga tjänster gäller motsvarande enligt 4 kap. 3 § andra stycket lagen om offentlig anställning.

I *första stycket* föreskrivs att vid tillsättning av prästtjänst skall avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet samt att närmare föreskrifter om detta meddelas i författning som beslutas av regeringen. Förslaget innebär endast en lagteknisk anpassning till vad som i övrigt gäller för statligt reglerade tjänster.

I enlighet med vad vi har föreslagit i avsnitt 9.3 om prästtillsättning skall tillsättningen av prästtjänst ske på grundval främst av skickligheten för arbetsuppgifterna i tjänsten, om det inte finns särskilda skäl för något annat. Detta gäller sedan den 1 juli 1985 vid tillsättningen av statliga eller statligt reglerade tjänster i allmänhet enligt 7 a § anställningsförordningen. Bestämmelsen ger uttryck för regeringens nya grundsyn på meritvärderingen vid statliga tjänstetillsättningar. Den är emellertid inte tillämplig på prästtjänster.

Riksdagen har med anledning av regeringens proposition (prop. 1984/85:219) om den statliga personalpolitiken uttalat att den delar regeringens uppfattning att skicklighet bör vara huvudkriterium vid tillsättning av tjänster på det statliga området. Detta bör emellertid

komma till uttryck i lag (AU 1985/86:6 rskr 48). Med hänsyn härtill har i *andra stycket* tagits in en bestämmelse om att tillsättning och förslag skall ske på grundval främst av skickligheten för arbetsuppgifterna i tjänsten, om det inte finns skäl för något annat. Beträffande meritvärderingen i övrigt hänvisas till vad vi har anfört i den allmänna motiveeringen (avsnitt 9.3).

Kungörelse om ledig prästtjänst, ansökan och behörighetsprövning

Avsnittet innehåller bestämmelser om ledigkungörande av prästtjänst och vikariat på sådan tjänst, om var och när ansökan till tjänst skall inges och om vem som svarar för den formella behörighetsprövningen m.m.

22 §

I paragrafens *första stycke* föreskrivs att domkapitlet skall kungöra prästtjänsterna lediga till ansökan, om regeringen inte bestämmer annat. Detsamma gäller beträffande vikariat på sådan tjänst.

Enligt *andra stycket* skall ansökan till prästtjänst inges till det domkapitel som ledigkungjort tjänsten inom den i kungörelsen föreskrivna tiden. Föreligger särskilda skäl får även en ansökan som har kommit in för sent beaktas.

Föreskrifterna i första och andra styckena har i princip sin motsvarighet i 4 kap. 4 och 5 §§ lagen om offentlig anställning beträffande andra statligt reglerade tjänster.

I *tredje stycket* föreskrivs att domkapitlet svarar för behörighetsprövningen av sökande till prästtjänst. Härmed avses den formella behörighetsprövning som skall ske enligt bestämmelserna i 17—21 §§.

Bestämmelserna i paragrafen är dock inte tillämpliga på förfarandet vid tillsättningen av biskopstjänst. Regler härom finns i stället i biskopsvals lagen. Paragrafens regler om ledigkungörelse av prästtjänst och därmed sammanhängande ansökningsförfarande skall inte heller tillämpas vid tillsättning av tjänst som pastorsadjunkt. I paragrafens *fjärde stycke* har därför ett undantag gjorts för dessa tjänster.

Anställningsformer

I avsnittet ges regler om prästernas anställningsformer och vad som gäller när ett felaktigt förordnande har meddelats.

23 §

Paragrafen reglerar vilka anställningsformer som skall användas vid tillsättning av prästtjänst eller vikariat på sådan tjänst. Föreskrifterna har i princip sin motsvarighet i 4 kap. 6 § lagen om offentlig anställning beträffande andra statligt reglerade tjänster.

Enligt *första stycket* skall prästtjänst i allmänhet tillsättas med förordnande. I vissa fall skall i stället användas anställningsformen fullmakt. I dag gäller det senare dels ordinarie prästtjänst, dels andra speciella

prästtjänster enligt regeringens bestämmande. Enligt våra direktiv har vi att utgå från att det inte längre skall finnas ordinarie prästtjänster. Bestämmelser härom har därför inte föreslagits. Däremot torde vissa prästtjänster även i framtiden kunna tillsättas med fullmakt där regeringen så bestämmer. Detta får förutsättas beträffande biskopstjänster. I paragrafen har därför tagits in en bestämmelse enligt vilken regeringen bestämmer vilka prästtjänster som skall tillsättas med fullmakt.

I *andra stycket* i paragrafen föreskrivs att vikariat tillsätts med förordnande.

24 §

Enligt *första stycket* skall ett förordnande i allmänhet gälla tills vidare. Detta överensstämmer med innehållet i 4 § lagen (1982:80) om anställningsskydd, som är tillämplig på alla statligt reglerade tjänster. Förordnande på tjänst som pastorsadjunkt skall dock alltid tidsbegränsas (se Del 1, avsnitt 9.3). Också i vissa andra fall får ett förordnande meddelas för bestämd tid. Det gäller dels om så föranleds av arbetsuppgifternas särskilda beskaffenhet och dels när anställningen avser vikariat. En motsvarande föreskrift finns nu för prästernas del i 5 § fjärde stycket förordningen med vissa bestämmelser om anställning som präst. Föreskriften har nu, med de justeringar som följer av vårt förslag, förts över till denna paragraf.

Enligt *andra stycket* skall förordnande, som har tidsbegränsats i strid med första stycket, på talan av prästen förklaras gälla tills vidare utan tidsbegränsning. Detta stycke motsvaras av 5 § femte stycket förordningen med vissa bestämmelser om anställning som präst, som således enligt vårt förslag skall överföras till denna paragraf.

Om inrättande av prästtjänster

I detta avsnitt finns bestämmelser om vilka myndigheter som prövar frågor om inrättande av sådana prästtjänster som regleras i lagen. Bestämmelser om inrättande av prästtjänster finns i dag i 10—11 §§ inrättandeförordningen (1985:915). Enligt dessa bestämmelser prövar domkapitlet frågor om inrättande av extra tjänster och arvodestjänster för präster och regeringen frågor om inrättande av andra prästtjänster. Våra förslag innebär att regeringens befogenheter att inrätta prästtjänster i stor utsträckning decentraliseras från regeringen till andra myndigheter. Beträffande de närmare skälen till våra förslag i denna del hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 9.2).

25 §

Enligt *första stycket* skall regeringen liksom hittills pröva frågor om inrättande av tjänster som biskop och domprost.

I *andra stycket* regleras befogenheten att inrätta prästtjänster i stifts-samfälligheten. Dessa är dels tjänster som stiftsadjunkt, dels tjänster som kontraktsadjunkt. Enligt den föreslagna bestämmelsen ankommer det

på svenska kyrkans centralstyrelse att pröva frågor om inrättande av dessa tjänster.

Enligt *tredje stycket* prövar domkapitlet frågor om inrättande av tjänster som pastorsadjunkt. Dessa tjänster är tidsbegränsade. De är förbehållna de nyprästviga och innefattar fortsatt utbildning samt ingår som ett led i domkapitlets uppgifter att rekrytera nya präster. Det är därför naturligt att domkapitlet, i likhet med vad som nu gäller för motsvarande tjänster, beslutar om inrättande av desamma.

Fjärde stycket innehåller bestämmelser om inrättande av pastorats-tjänster, dvs. tjänster som kyrkoherde och komminister. Sådana tjänster inrättas i dag av regeringen. Enligt vårt förslag decentraliseras denna befogenhet till stiftsstyrelsen. Frågan om den prästerliga tjänsteorganisationen i pastoraten hör nära samman med frågan om pastoratsindelningen. Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 8.2) föreslår vi att befogenheten att besluta om ändringar i pastoratsindelningen i framtiden skall ankomma på stiftsstyrelsen. Genom att stiftsstyrelsen får beslutanderätten i båda avseenden uppnås en effektiv beslutsordning och skapas möjligheter att åstadkomma en rättvis fördelning av såväl prästerliga som andra resurser inom stiftet.

Om vakanthållning och indragning av prästtjänster

I detta avsnitt ges regler om när prästtjänster skall hållas vakanta eller dras in och om vem som beslutar i sådana frågor. Regler härom finns i dag i 13 och 14 §§ inrättandeförordningen.

26 §

Denna paragraf motsvarar 13 § inrättandeförordningen.

Enligt *första stycket* skall myndigheten pröva om en prästtjänst behöver tillsättas, när den blir ledig. Med myndighet avses i fråga om prästtjänster i pastorat, kyrkorådet eller tillsättningsnämnden. När det gäller prästtjänster i en stiftssamfällighet avses med myndighet stiftsstyrelsen.

I *andra stycket* föreskrivs att en tjänst skall hållas vakant eller dras in om den inte behöver tillsättas.

27 §

Denna paragraf motsvarar i huvudsak 14 § inrättandeförordningen.

Första och andra styckena överensstämmer med motsvarande stycken i 14 § inrättandeförordningen.

Tredje stycket innehåller regler om förfarandet när en myndighet anser att en tjänst, som myndigheten inte själv inrättar, skall dras in. Det gäller pastorats-tjänster och prästtjänster i en stiftssamfällighet. Om kyrkorådet eller tillsättningsnämnden finner att en prästtjänst i pastoratet bör dras in skall kyrkorådet eller tillsättningsnämnden begära stiftsstyrelsens prövning av frågan om indragning av tjänsten. Om stiftsstyrelsen finner att en stifts- eller kontraktsadjunktstjänst skall dras in skall stiftsstyrelsen göra motsvarande begäran hos svenska kyrkans centralstyrelse.

Hur man överklagar vissa beslut enligt lagen m.m.

I detta avsnitt finns bestämmelser om hur man överklagar eller väcker talan mot vissa beslut enligt lagen.

28 §

I paragrafen regleras besvärgrunder och besvärsrätt m.m. vid överklagande av kyrkorådets, tillsättningsnämndens och stiftsstyrelsens beslut enligt lagen på sätt som har redovisats i den allmänna motiveringen (del 1 avsnitt 9.3.2). Sålunda föreskrivs att reglerna om kommunalbesvär i 13 kap. den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfundigheter skall gälla med några undantag i fråga om besvärsrätten. Detta innebär, att de kyrkokommunala organens beslut om t.ex. prästtillsättning och om tillsättningsnämndens sammansättning endast kan bli föremål för en formell prövning utifrån de besvärgrunder som anges i 13 kap. 1 § nämnda lag. Den praxis som finns beträffande de kommunala besvärgrunderna blir härvid tillämplig.

Besvärsrätt tillkommer enligt huvudregeln den personkrets som anges i 13 kap. 3 § dvs. i första hand den som är kyrkobokförd i församlingen — när det gäller stiftsstyrelsen i församling inom stiftssamfundligheten. På skäl som anges i den allmänna motiveringen inskränks dock besvärsrätten vid överklagande av beslut om prästtillsättning till att avse de kyrkobokförda, som uppfyller villkoren för rösträtt vid kyrkofullmäktigval. I likhet med vad som i dag gäller vid tillsättning genom menighetsval enligt prästvalslagen skall i dessa fall även präst som sökt tjänsten ha besvärsrätt. Häri innefattas självfallet inte en sökande i ett tillsättningsärende, som obehörighetsförklarats av domkapitlet, eller som inte uppförts på förslag till tjänsten. Sådan präst kan inte anses stå kvar som sökande, sedan domkapitlets beslut i dessa delar vunnit laga kraft. Domkapitlets beslut överklagas enligt 29 §.

En avvikelse från reglerna i 13 kap. 3 §, som avser stiftsstyrelsen, finns i 31 §. I denna regleras besvärsrätten över beslut om inrättande och indragning av tjänster. En erinran om denna avvikelse görs i 28 §.

29 §

Enligt *första stycket* i paragrafen får, med undantag av vad som föreskrivs i 31 §, domkapitlets beslut enligt denna lag överklagas genom förvaltningsbesvär hos regeringen. Detta innebär ingen ändring i förhållande till vad som nu gäller.

I *andra stycket* anges att besvärshandlingen skall ges in till domkapitlet inom den förvaltningsbesvär allmänt föreskrivna besvärstiden på tre veckor. Besvärstiden räknas från den dag då beslutet anslogs på domkapitlets anslagstavla.

30 §

Domkapitlets beslut om förslag till prästtjänst eller tillsättning av prästtjänst får endast överklagas av den som har sökt den aktuella tjänsten. En bestämmelse om detta finns i paragrafens första stycke.

Om domkapitlet har tillsatt en prästtjänst med stöd av 8 § efter det att tillsättningsärendet hänskjutits till domkapitlet för avgörande, har dock även kyrkorådet eller tillsättningsnämnden besvärsmätt enligt en undantagsregel i paragrafens andra stycke.

31 §

Enligt denna paragraf får beslut om inrättande eller indragning av prästtjänst inte överklagas. Detta är i överensstämmelse med vad som i dag gäller enligt 18 § inrättandeförordningen.

32 §

I paragrafen föreskrivs att mål om tillämpningen av 20 § handläggs enligt lagen (1974:271) om rättegången i arbetstvister. Denna regel, om hur tvist om anställningsform för präst skall handläggas, finns för närvarande i 14 § förordningen med vissa bestämmelser om anställning som präst. Mot bakgrund av våra förslag till 24 och 25 §§ har regeln överförs till denna paragraf.

Om en präst är missnöjd med ett beslut om anställningsform har han eller hon således att väcka talan i den ordning som gäller för arbetstvister enligt bestämmelserna i arbetstvistlagen. Sådan talan skall föras vid vanlig tingsrätt eller arbetsdomstolen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Punkt 1

Enligt vårt förslag skall lagen träda i kraft den 1 juli 1989. Den 1 januari 1989 kommer de föreslagna stiftssamfälligheterna ännu inte ha några organ som kan föra förhandlingar och anställa präster. Det är rimligt att stiftssamfälligheterna genom sina organ ges viss tid att planera och besluta om sin närmare organisation och om sitt kansli innan de anställer präster eller beslutar i andra frågor som enligt prästtjänstlagen ankommer på dem. Lagen föreslås därför i sin helhet träda i kraft den 1 juli 1989.

Punkt 2

Som vi anfört i inledningen till specialmotiveringen är den föreslagna lagen avsedd att ersätta bl.a. lagen om prästval. Sistnämnda lag kan därför upphävas, vilket föreslås i förevarande punkt.

Punkt 3

Om en prästtjänst som avses i denna lag (med undantag av biskopstjänst) har kungjorts eller eljest förklarats ledig till ansökan före lagens ikraftträdande, skall tillsättningsärendet även efter det att lagen trätt i kraft handläggas enligt de bestämmelser som gällde när ärendet påbörjades.

Punkt 4

Vid bestämmandet av om en kyrkoherdetjänst skall anses ledig för första, andra eller tredje gången i ett pastorat enligt 5 och 6 §§ i denna lag, skall man utgå ifrån den turordning som för närvarande gäller i pastoratet.

Punkt 5

Enligt nuvarande regler i 4 och 5 §§ prästvalslagen kan regeringen tillsätta en kyrkoherde- eller komministertjänst som blir ledig för tredje gången i ett pastorat genom att till denna förflytta en präst, som innehar annan prästtjänst. Vidare föreskrivs i 11 § förordningen med vissa bestämmelser om anställning som präst, att präst som är anställd med fullmakt är skyldig att låta sig förflyttas till annan prästtjänst som tillsätts med samma anställningsform, om det är nödvändigt av organisatoriska eller andra synnerliga skäl. Bestämmelsen gäller inte biskop.

Som har redovisats i den allmänna motiveringen (avsnitt 9.3.2) föreslår vi att prästvalslagens förflyttningsregler avskaffas. Vid tjänsteindragning eller annan förändring i tjänsteorganisationen skall istället allmänna regler om förhandlingar och uppsägning gälla. Då avsikten torde vara att samtliga prästtjänster, utom biskopstjänsten, skall tillsättas med förordnande blir detta möjligt, när tjänsterna har tillsatts enligt den nya lagen.

För de församlingspräster som i dag innehar prästtjänst med fullmakt är dock situationen annorlunda. De tidigare nämnda allmänna reglerna om uppsägning etc. kan nämligen inte tillämpas på dem. Givetvis måste de ändå kunna omfattas av ändringar i tjänsteorganisationen. Särskilt angeläget är detta beträffande kyrkoherdetjänsterna, som i första hand påverkas av ändringar i pastoratsindelningen. Vi föreslår därför att regeringen övergångsvis får behålla sin nuvarande befogenhet att förflytta en präst som är anställd med fullmakt till en kyrkoherdetjänst tredje gången den är ledig i ett pastorat. En bestämmelse av denna innebörd finns i punktens första mening. I andra meningen anges under vilka förutsättningar regeringen får utnyttja sin befogenhet. Givetvis innefattar detta samtidigt en skyldighet för präst som är anställd med fullmakt att låta sig förflyttas om dessa förutsättningar är uppfyllda.

2.9 Förslaget till lag om ändring i kyrkolagen (1686:0903)

I 19 kap. 6 § 1686 års kyrkolag finns bestämmelser om villkor för prästvigning. I paragrafens första mening sägs att endast den får prästvigas som redan har ett "ämbete uti skolor, gymnasier eller akademier" som han kan försörja sig på eller, om detta krav inte är uppfyllt, det finns en annan ledig tjänst som han kan befordras till. I andra meningen av paragrafen förbjuds därför biskoparna att prästviga flera än som behövs och kan få tjänst. Slutligen finns i paragrafen en sanktion av denna regel,

som innebär att om biskoparna bryter mot den skall de bli tillrättavisade etc.

Enligt vårt förslag i avsnitt 9.3 om prästtillsättning skall prästvigning medföra rätt till en tidsbegränsad aspiranttjänstgöring som pastorsadjunkt. Som tidigare sagts måste hela svenska kyrkan stå öppen för dessa aspiranttjänster. En följd av detta blir därför att den skyldighet domkapitlet enligt 19 kap. 6 § kyrkolagen ansetts ha att förse präst som vigts för stiftet med en tjänst inte längre kan finnas kvar. Vad som paragrafen i övrigt innehåller saknar redan all betydelse. Vi föreslår därför att 19 kap. 6 § kyrkolagen upphävs vid utgången av juni 1989.

2.10 Förslaget till lag om kyrkofonden

Grundläggande bestämmelser om kyrkofonden, om ekonomisk utjämning mellan kyrkliga kommuner genom kyrkofonden och om vilka andra kostnader som betalas av kyrkofonden finns i dag i lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader. I denna lag finns också bestämmelser om ansvaret för vissa andra kyrkliga kostnader.

Som framgår av den allmänna motiveringen (kap. 10) föreslår vi att det nuvarande systemet med ekonomisk utjämning mellan kyrkliga kommuner delvis ändras. Vidare föreslår vi att bidrag ur kyrkofonden skall utgå till vissa nya ändamål samt en delvis ny beslutsordning för beviljande av vissa bidrag. Förslagen innebär så omfattande ändringar av den nuvarande lagregleringen på området att en helt ny lag bör stiftas. Eftersom lagregleringen huvudsakligen rör kyrkofonden och dess användning föreslår vi att lagen benämns lag om kyrkofonden.

Den föreslagna lagen inleds med en bestämmelse som anger lagens tillämpningsområde, 1 §. I de därpå följande paragraferna ges definitioner av vissa begrepp som används i lagen, 2 och 3 §§. I 4 och 5 §§ finns bestämmelser om kyrkofondens styrelse och förvaltning. Bestämmelser om hur kyrkofonden tillförs medel ges i 6 och 7 §§. Hur kyrkofondens medel används regleras i 8 och 9 §§. Bestämmelser om kyrkoavgifter, dvs. allmän och särskild kyrkoavgift, ges i 10—12 §§. Utjämningsbidrag, såväl allmänt som extra utjämningsbidrag, regleras i 13—16 §§. Bestämmelser om övriga bidrag, dvs. stifts-, kyrkobyggnads- och strukturbidrag, finns i 17—19 §§. I ett avslutande avsnitt, Övriga bestämmelser, ges bestämmelser om fördelning av bidragsbelopp vid indelningsändring (20 §), inskränkning av bidrag (21 §), ansvar för avlöningsförmåner m.m. (22—24 §§), fastställelse av skatteunderlag samt av allmän och särskild kyrkoavgift (25 §) och om underrättelse om fastställt strukturbidrag (26 §).

Inledande bestämmelser

1 §

Paragrafen motsvarar och stämmer i sak överens med 1 § lagen om kyrkliga kostnader.

2 §

I denna paragraf definieras begreppen kyrklig kommun och pastorat. Paragrafen motsvarar i huvudsak 2 och 3 §§ lagen om kyrkliga kostnader.

I *första stycket* anges att med kyrklig kommun förstås i lagen församling och kyrklig samfällighet som har beskattningsrätt. Stycket motsvarar 2 § lagen om kyrkliga kostnader.

Andra stycket innehåller bestämmelser om vad som enligt lagen förstås med pastorat och om vad som gäller i fråga om indelning i pastorat. Definitionen i första meningen överensstämmer med 3 § första stycket lagen om kyrkliga kostnader. I andra meningen ges upplysningen att bestämmelser om indelning i territoriella pastorat finns i lagen om ändring i pastoratsindelningen och om bildande av kyrkliga samfälligheter (se avsnitt 2.6). Enligt denna lag är det stiftsstyrelsen som beslutar härom. När det gäller icke-territoriella pastorat ankommer beslutanderätten, i likhet med vad som nu gäller, på regeringen. Detta framgår av den föreslagna bestämmelsen i styckets sista mening.

I *tredje stycket*, som motsvarar 3 § andra stycket lagen om kyrkliga kostnader, anges att vad som sägs om pastorat skall tillämpas på kyrklig samfällighet som har bildats för att sköta sådana angelägenheter som avses i lagen.

3 §

I denna paragraf definieras begreppen bidragsår, skatteunderlag, skattekraft och medelskattekraft. Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 § lagen om kyrkliga kostnader. Definitionerna i *första—fjärde styckena* har språkligt anpassats till skatteutjämningskommitténs förslag till lag om skatteutjämning för det borgerligt kommunala området i betänkandet (SOU 1985:61) Skatteutjämningsystemet. *Femte stycket* överensstämmer helt med sista stycket 4 § lagen om kyrkliga kostnader.

Kyrkofondens styrelse och förvaltning

4 §

I denna paragraf ges grundläggande föreskrifter om kyrkofondens styrelse och dess sammansättning. Paragrafen motsvarar och stämmer i sak helt överens med 10 § lagen om kyrkliga kostnader.

5 §

I denna paragraf, som har sin motsvarighet i 11 § lagen om kyrkliga kostnader, anges att regeringen meddelar föreskrifter om kyrkofondens förvaltning.

Hur kyrkofonden tillförs medel

I detta avsnitt finns bestämmelser om hur kyrkofonden finansieras.

6 §

Paragrafen motsvarar 5 § lagen om kyrkliga kostnader.

Första stycket överensstämmer i sak med 5 § första stycket nyssnämnda lag. I 1986 års budgetproposition har föreslagits att ersättning som avses i punkten 2 för indraget tionde inte längre skall redovisas särskilt utan bakas in i övriga statsbidrag till kyrkofonden. Om riksdagen beslutar härom får punkt 2 utgå.

Andra stycket motsvarar i huvudsak 5 § andra stycket lagen om kyrkliga kostnader. Det tillägget har gjorts att det föreskrivs att inte bara avkastning utan även ersättning som härrör från fondens tillgångar skall tillföras kyrkofonden. Tillägget innebär ingen ändring i sak utan överensstämmer med vad som redan nu gäller enligt bestämmelserna i lagen (1970:939) och förordningen (1971:860) om förvaltning av kyrklig jord.

7 §

Paragrafen motsvarar delvis 9 § lagen om kyrkliga kostnader och behandlar kyrkofondens rätt att ta upp lån.

Den föreslagna bestämmelsen innebär att kyrkofonden ges en vidare befogenhet att ta upp lån än vad som nu gäller. Enligt vårt förslag skall den allmänna kyrkoavgiften bestämmas av riksdagen genom lag (se 10 § nedan) och inte som nu av regeringen genom förordning. Denna nya ordning kan komma att innebära att en ändring av den allmänna kyrkoavgiften kan komma att ta längre tid att genomföra. Detta kan i sin tur innebära att kyrkofonden under en övergångstid och i avvaktan på en höjning av kyrkoavgiften kan behöva finansiera föreskrivna bidrag med lån. I paragrafen föreskrivs därför att kyrkofonden får ta upp lån i den omfattning som regeringen bestämmer.

Hur medel ur kyrkofonden används

Förutom allmänt, särskilt och extra utjämningsbidrag samt kostnader för kyrkofondens förvaltning betalas ur kyrkofonden kostnader för vissa i 6 § lagen om kyrkliga kostnader angivna ändamål. För att vissa sådana kostnader skall betalas ur kyrkofonden krävs enligt den nu gällande ordningen gemensamma beslut av riksdagen och regeringen. Denna beslutsordning strider mot bestämmelserna i 11 kap. 8 § regeringsformen, enligt vilka riksdagen inte får fullgöra rättskipnings- eller förvaltningsuppgifter i vidare mån än som följer av grundlag eller riksdagsordningen. Uppgiften att i enskilda fall besluta om att en kostnad skall betalas ur kyrkofonden innefattar en förvaltningsuppgift. Den nu gällande beslutsordningen i fråga om kostnader som betalas ur kyrkofonden bör med hänsyn härtill ändras.

Liksom hittills bör i lagen anges vilka kostnader som skall eller får bekostas av medel ur kyrkofonden. Kostnader som alltid skall betalas ur kyrkofonden, oberoende av prövning i varje särskilt fall, bör anges i lagen. Det gäller t.ex. kostnader för avlöningsförmåner till vissa präster, kostnader för kyrkomötet m.m. Andra kostnader som skall få betalas ur kyrkofonden, men som i fråga om omfattning eller i övrigt är beroende

av en prövning i varje enskilt fall bör få beslutas av regeringen. Det gäller t.ex. kostnaderna för rikskyrklig verksamhet som bedrivs av Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet, annan kostnad för kyrklig verksamhet m.m. Gränssättande för regeringen blir dels de i lagen angivna ändamålen, dels tillgången på medel.

8 §

I denna paragraf anges vilka bidrag och kostnader som betalas ur kyrkofonden. Paragrafen motsvarar delvis 6 och 7 §§ lagen om kyrkliga kostnader.

Enligt *punkt 1* betalas ur kyrkofonden allmänt och extra utjämningsbidrag enligt 13—16 §§ (se nedan). I förhållande till nuvarande bestämmelser i 7 § lagen om kyrkliga kostnader innebär förslaget den ändringen att särskilt utjämningsbidrag inte längre skall utgå. Beträffande skälen härtill hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 10.2.3).

I *punkt 2* anges att ur fonden betalas stifts-, kyrkobyggnads- och strukturbidrag enligt 17—19 §§ (se nedan). Dessa bidrag är nya och behandlas närmare i det följande (under 17—19 §§).

Enligt *punkt 3* betalas kostnader för försäkring av egendom som förvaltas av kyrkliga kommuner ur kyrkofonden. Närmare bestämmelser härom får meddelas av regeringen. Ändamålet är nytt och ger möjlighet att teckna en försäkring för all den egendom som förvaltas av de kyrkliga kommunerna. Beträffande de närmare skälen till förslaget i denna del hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 10.2.7).

I *punkt 4* ges bestämmelser om att kostnader för avlöningsförmåner till biskopar, pastorsadjunkter och präster anställda i de svenska utlandsförsamlingarna betalas ur kyrkofonden. Punkten motsvarar delvis 6 § 1 lagen om kyrkliga kostnader, enligt vilken ur kyrkofonden betalas sådan kostnad för avlöningsförmåner åt präst som regeringen och riksdagen bestämmer. Enligt 13 § förordningen (1971:861) om kyrkliga kostnader gäller detta bl.a. avlöningsförmåner till biskopar, stifts- och kontraktsadjunkter, garnisonspastorn i Boden, kyrkoherdar för samer, kyrkoherdarna och pastoratsadjunkter i de svenska utlandsförsamlingarna samt övriga pastoratsadjunkter. I förhållande till vad som nu gäller innebär förslaget alltså den ändringen att endast avlöningsförmåner till biskopar, pastorsadjunkter och präster anställda i de svenska utlandsförsamlingarna betalas direkt ur kyrkofonden. I fråga om stifts- och kontraktsadjunkter, garnisonspastorn i Boden och kyrkoherden för samer innebär vårt förslag att motsvarigheter till dessa tjänster skall kunna finnas inrättade i stiftssamfälligheterna och bekostas av dessa (se 22 § nedan). Ur kyrkofonden skall emellertid stiftsbidrag kunna utgå för bl.a. dessa kostnader (se 17 §). Kyrkoherdarna och övriga präster i de svenska utlandsförsamlingarna är nu underställda domkapitlet i Uppsala och ärkebiskopen. På kyrkomötets uppdrag utreds frågan om den framtida organisationen av kyrkans hela utlandsverksamhet. I avvaktan på en ev. organisationsförändring bör tills vidare kostnaderna för präster anställda i de sju svenska utlandsförsamlingarna liksom hittills betalas ur kyrkofonden.

Punkt 5 överensstämmer med 6 § 2 lagen om kyrkliga kostnader. Enligt denna betalas ur kyrkofonden kostnader för pensionsförmåner åt präst m.m.

Enligt *punkt 6* skall kostnader för arvoden och annan ersättning till ledamöter och suppleanter i domkapitlen betalas ur kyrkofonden enligt regeringens bestämmande. Bestämmelsen saknar motsvarighet i dag. De angivna kostnaderna betalas nu över statsbudgeten. Enligt våra förslag skall kyrkofonden kompenseras för den nu aktuella utgiften genom statsbidrag.

Den föreslagna bestämmelsen i *punkt 7* överensstämmer helt med 6 § 4 lagen om kyrkliga kostnader. Enligt punkten betalas ur kyrkofonden kostnader för verksamhet som bedrivs av Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet i den omfattning som regeringen bestämmer.

Enligt *punkt 8* betalas ur kyrkofonden dels förvaltningskostnader för departement eller myndighet där kyrkliga frågor handläggs enligt regeringens bestämmande, dels kostnader för kyrkofondens förvaltning.

I fråga om förstnämnda kostnader motsvarar den föreslagna bestämmelsen delvis 6 § 3 lagen om kyrkliga kostnader. Enligt nyssnämnda bestämmelse betalas i dag ur kyrkofonden även förvaltningskostnader för stifts- och boställsnämnd enligt regeringens och riksdagens bestämmande. Dessa myndigheter skall enligt våra förslag avskaffas och ersättas av en obligatorisk nämnd i stiftssamfälligheten — egendomsnämnden. För stiftssamfällighetens förvaltningskostnader för bl.a. egendomsnämnden skall enligt vårt förslag stiftsbidrag kunna utgå (jfr 17 § nedan).

När det gäller kostnader för kyrkofondens förvaltning överensstämmer förslaget med vad som nu gäller enligt 7 § lagen om kyrkliga kostnader.

Enligt *punkt 9* skall kostnader för kyrkomötet betalas ur kyrkofonden. Detta överensstämmer med den ordning som gäller i dag genom beslut av regering och riksdag med stöd av 6 § 5 lagen om kyrkliga kostnader. Beslutet fattades i samband med kyrkomötesreformen år 1982.

Punkt 10 motsvarar delvis 6 § 5 lagen om kyrkliga kostnader. Den ändringen har gjorts att regeringen, av skäl som har anförts i inledningen till avsnittet, ensam beslutar om sådana bidrag. Inom ramen för det i punkten angivna ändamålet bör regeringen även kunna besluta om sådana anslag för kyrkliga ändamål som avses i 6 § 6 lagen om kyrkliga kostnader.

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om när lån ur kyrkofonden får beviljas. Paragrafen motsvarar 8 § lagen om kyrkliga kostnader och har utan ändringar i sak förts över till den nya lagen.

Kyrkoavgifter

I detta avsnitt finns bestämmelser om allmän och särskild kyrkoavgift.

Allmän kyrkoavgift

10 §

Paragrafen som delvis motsvarar 12 § lagen om kyrkliga kostnader innehåller bestämmelser om den allmänna kyrkoavgift som pastoraten varje år skall betala till kyrkofonden. Enligt den ordning som nu gäller bestämmer regeringen för varje år det öretal för skattekrona, högst tjugo, med vilket avgiften skall erläggas. Kyrkoavgiften är närmast att betrakta som en skatt. Storleken av densamma bör därför anges i lag. Mot bakgrund härav föreskrivs i paragrafen att avgiften beräknas på skatteunderlaget och är 16 öre per skattekrona.

Liksom hittills bör öretalet bestämmas så att kyrkofondens inkomster såvitt möjligt blir lika stora som dess utgifter. Regeringen bör därför fortlöpande hållas underrättad om kyrkofondens ställning och vid behov genom proposition till riksdagen föreslå de ändringar av öretalet som kan behövas.

11 §

Paragrafen innehåller särskilda bestämmelser om beräkningen av den allmänna kyrkoavgiften i fråga om det antal skattekronor som hänförs sig till personer som inte är medlemmar i svenska kyrkan. Paragrafen har sin motsvarighet i 13 § första stycket lagen om kyrkliga kostnader.

Särskild kyrkoavgift

12 §

Paragrafen, som i huvudsak motsvarar 14 § lagen om kyrkliga kostnader, reglerar de särskilda kyrkoavgifter som pastoraten varje år skall betala till kyrkofonden. Storleken av den särskilda kyrkoavgiften regleras i dag i förordningen om kyrkliga kostnader. Av skäl som har anförts under 10 § bör storleken anges i lag. Avgiften skall enligt paragrafens *första stycke* i likhet med vad som gäller i dag beräknas på pastoratens lönetillgångar.

Enligt *punkt 1* är avgiften för lönetillgångar som består av fast egendom eller andelar i fast egendom två procent av 1988 års taxeringsvärde. Om viss del av egendomen vid taxeringen har åsatts skogsbruksvärde är avgiften sex procent av skogsbruksvärdet för denna del.

I *punkt 2* föreskrivs att avgiften för lönetillgångar som består av aktier och andelar i aktiefonder är två procent av anskaffningsvärdet. Förslaget innebär en sänkning av avgiften i förhållande till vad som i dag gäller.

Enligt *punkt 3* är avgiften för lönetillgångar som består av obligationer, förlagsbevis och konvertibla skuldebrev åtta procent av anskaffningsvärdet, vilket innebär en höjning jämfört med nuvarande avgifter.

I *punkt 4* föreskrivs att avgiften för lönetillgångar som består av bankmedel och andra fordringar är, i likhet med vad som nu gäller, åtta procent av det nominella värdet.

Enligt paragrafens *andra stycke* skall tomträtt likställas med fast egendom. Vidare föreskrivs att avgiften skall beräknas i proportion till andelstalet för lönetillgångar som utgörs av andel i fast egendom.

Tredje stycket har sin motsvarighet i 14 § sista stycket lagen om kyrkliga kostnader. Enligt detta meddelar regeringen närmare föreskrifter om beräkning av den särskilda kyrkoavgiften.

Utjämningsbidrag

Allmänt utjämningsbidrag

13 §

Paragrafen, som motsvarar 15 § lagen om kyrkliga kostnader, innehåller bestämmelser om vilka kyrkliga kommuner som får allmänt utjämningsbidrag. I likhet med vad som gäller i dag utgår sådant bidrag om skatteunderlaget understiger den garanterade skattekraften i 15 § och med ett belopp som svarar mot produkten av det under 14 § beräknade tillskottet av skatteunderlag och skattesatsen för bidragsåret.

14 §

I denna paragraf ges bestämmelser om tillskottet av skatteunderlag. Paragrafen motsvarar och stämmer i sak helt överens med 16 § lagen om kyrkliga kostnader.

15 §

Denna paragraf innehåller bestämmelser om den garanterade skattekraften för kyrkliga kommuner i olika län och kommuner. Paragrafen motsvarar 17 § lagen om kyrkliga kostnader. I förhållande till vad som nu gäller har följande ändringar i sak gjorts. Garantinivån har över hela fältet sänkts med en procentenhet. Intervallet blir härigenom 97—118 % i stället för 98—119 %. För kyrkliga kommuner i Stockholms län har den garanterade skattekraften sänkts med en klass, vilket motsvarar tre procentenheter. En höjning av skattekraftsgarantin har skett med en klass för kyrkliga kommuner i Värmlands och Jämtlands län. I Västerbottens län har gjorts en differentiering på två klasser så att församlingarna i Dorotea, Sorsele, Storumans, Vilhelmina och Åsele placerats i en närmast högre skattekraftsklass än församlingarna i övriga kommuner i länet. Beträffande skälen till de sålunda föreslagna ändringarna hänvisas till den allmänna motiveringen (avsnitt 10.2.2).

Extra utjämningsbidrag

16 §

I paragrafen, som i sak överensstämmer med 20 § lagen om kyrkliga kostnader, ges bestämmelser om att kyrkofondens styrelse får bevilja en

kyrklig kommun extra utjämningsbidrag enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Övriga bidrag

I detta avsnitt ges bestämmelser om de föreslagna nya bidragen, nämligen stiftsbidrag, kyrkobyggnadsbidrag och strukturbidrag.

Stiftsbidrag

17 §

Enligt denna paragraf får kyrkofondens styrelse bevilja stiftssamfälligheter bidrag till förvaltningskostnader och kostnader för avlöningsförmåner åt präster anställda hos samfälligheten.

Enligt våra förslag i Del 1, kap. 7 och 11 skall stiftssamfälligheterna svara för domkapitlets kostnader för personal, lokaler m.m. samt även svara för att egendomsnämnderna, som föreslås överta stifts- och boställsnämndernas nuvarande uppgifter, har tillräckliga resurser för sin verksamhet. Domkapitlets samt stifts- och boställsnämndernas förvaltningskostnader belastar i dag statsbudgeten och till en del kyrkofonden (jfr 6 § 3 lagen om kyrkliga kostnader). I den allmänna motiveringen (kap 10) har vi föreslagit att statsbidrag skall utgå till kyrkofonden för de förvaltningskostnader som sålunda nu belastar statsbudgeten. Enligt förevarande paragraf får kyrkofondens styrelse i sin tur för det angivna ändamålet bevilja stiftssamfälligheterna bidrag ur kyrkofonden.

Kyrkofondens styrelse får vidare som förut har sagts bevilja stiftssamfälligheterna bidrag till kostnader för avlöningsförmåner åt präster anställda hos samfälligheten, dvs. stiftsadjunkter och kontraktsadjunkter. Ur kyrkofonden betalas redan i dag kostnaderna för flertalet av de präster som det här är fråga om. Det bör framhållas att stiftsbidraget är ett bidrag till kostnader för dessa avlöningsförmåner och innebär inte automatiskt att de totala kostnaderna härför kommer att täckas. Bidragets storlek får prövas från fall till fall och år från år. Prövningen får ske mot bakgrund av behovet i varje stiftssamfällighet och tillgången på medel i kyrkofonden.

I fråga om ansökan, det närmare förfarandet och förutsättningarna i övrigt för erhållande av bidrag får bestämmelser meddelas av regeringen.

Kyrkobyggnadsbidrag

18 §

I denna paragraf ges bestämmelser om ett särskilt bidrag till kostnadskrävande underhåll och restaurering av vissa kyrkobyggnader. Det gäller sådana församlingskyrkor som inte samtidigt är medeltida domkyrkor. Motsvarande bidrag till sådana domkyrkor förutsätts liksom hittills kunna utgå över statsbudgeten. Enligt förslaget beslutar kyrkofondens

styrelse om bidrag. Bidrag får beviljas kyrkliga kommuner för det angivna ändamålet.

Bidraget bör vara behovsprövat och endast beviljas efter ansökan. Bestämmelser härom liksom om handläggningen av ärenden om kyrkobyggnadsbidrag bör meddelas av regeringen.

Strukturbidrag

19 §

Enligt denna paragraf får stiftsstyrelsen, i den omfattning kyrkofondens styrelse bestämmer, bevilja andra kyrkliga kommuner än stiftssamfälligheten inom stiftet ett särskilt bidrag. En förutsättning för att bidrag skall kunna beviljas är att den kyrkliga kommunen har särskilda behov. Behoven kan t.ex. vara orsakade av befolkningsstrukturen. Sålunda kan det i en glesbygd krävas ytterligare resurser för att säkra den kyrkliga verksamheten. Behoven kan också tänkas bero på att större institutioner och arbetsplatser kan finnas i en kyrklig kommun och som kan kräva särskilda insatser. Stiftsstyrelsen bör kunna använda bidragen relativt fritt där de bedömer att behoven av ytterligare insatser är stora. Det bör ankomma på regeringen att meddela närmare föreskrifter om ansökan och förfarandet i övrigt.

Övriga bestämmelser

Fördelning av bidragsbelopp vid indelningsändring

20 §

Paragrafen motsvarar delvis 21 § lagen om kyrkliga kostnader och innehåller bestämmelser om fördelning av bidragsbelopp vid en indelningsändring. Den föreslagna ändringen innebär att kyrkofondens styrelse i stället för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar om fördelningen.

Inskränkning av bidrag

21 §

Denna paragraf, som har sin motsvarighet i 19 § lagen om kyrkliga kostnader, innehåller bestämmelser om att kyrkofonden får inskränka utbetalningen av allmänt och extra utjämningsbidrag om dessa kan leda till en sänkning av en kyrklig kommuns utdebitering under en av regeringen fastställd nivå. I sak innebär den föreslagna bestämmelsen ingen ändring. Eftersom våra förslag innebär att nya specialdestinerade bidrag skall kunna betalas ur kyrkofonden (stifts-, kyrkobyggnads- och strukturbidrag) måste preciseras att inskränkningarna liksom hittills endast skall kunna avse allmänt och extra utjämningsbidrag.

Ansvar för avlöningsförmåner m.m.

22 §

Den föreslagna bestämmelsen i denna paragraf har sin grund i våra förslag om en ny prästerlig tjänsteorganisation på stiftsplanet (Del 1, avsnitt 9.1.2). Enligt dessa skall präster på stiftsplanet vara anställda hos de nya stiftssamfälligheterna, med undantag för biskoparna och pastorsadjunkterna. Som en följd härav föreskrivs i paragrafen att stiftssamfälligheten svarar för kostnaden för avlöningsförmåner till stiftsadjunkter och kontraktsadjunkter samt vikarier på sådana tjänster. Vidare föreskrivs i paragrafen att kostnader för prosttillägg skall betalas av stiftssamfälligheten. Kostnader för prosttillägg betalas i dag ur kyrkofonden enligt 13 § 4 förordningen om kyrkliga kostnader.

23 §

Enligt denna paragraf, som delvis har sin motsvarighet i 22 § lagen om kyrkliga kostnader, svarar pastoratet för kostnaden för avlöningsförmåner till i pastoratet anställda präster och kyrkomusiker, vikarier på sådana tjänster samt icke prästvigda tjänstebiträden. I förhållande till vad som nu gäller innebär förslaget den ändringen att pastoratet även skall svara för kostnader för vikarier på prästtjänster i pastoratet och kostnader för icke prästvigda tjänstebiträden. De nyss nämnda kostnaderna betalas i dag ur kyrkofonden enligt 13 § 3 och 5 förordningen om kyrkliga kostnader.

24 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldigheten för ett pastorat att tillhandahålla kyrkoherde eller komminister (församlingspräst) tjänstebostad och om kostnaderna för tjänstebostaden. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 23 § lagen om kyrkliga kostnader. I sammanhanget vill vi framhålla att det föreligger förslag om ändringar i tjänstebostadssystemet för präster. Statsmakterna har emellertid inte ännu fattat beslut i frågan.

Fastställelse av skatteunderlag samt allmän och särskild kyrkoavgift

25 §

Denna paragraf innehåller i *första stycket* bestämmelser om att kyrkofondens styrelse fastställer tillskott av skatteunderlag för varje kyrklig kommun samt allmän och särskild kyrkoavgift och att besluten härom skall meddelas senast den 25 januari bidragsåret. Bestämmelserna i stycket motsvarar i huvudsak 24 § första stycket lagen om kyrkliga kostnader. Bestämmelsen om att särskilt utjämningsbidrag skall fastställas har utgått, eftersom vi föreslår att detta bidrag skall avskaffas.

I *andra stycket* ges bestämmelser om när kyrkofondens styrelse senast skall underrätta de kyrkliga kommunerna om preliminära uppgifter om

tillskott av skatteunderlag och om stiftsbidrag samt belopp för allmän och särskild kyrkoavgift. De föreslagna bestämmelserna har sin motsvarighet i 24 § andra stycket lagen om kyrkliga kostnader. Det tillägg i fråga om stiftsbidrag som har gjorts har sin grund i att storleken av dessa kan ha en avgörande betydelse för stiftssamfälligheternas budgetarbete. Preliminära uppgifter om dessa bidrag bör därför ges i så god tid att dessa kan vägas in i stiftssamfällighetens budget för nästkommande år.

Underrättelse om fastställt strukturbidrag

26 §

Enligt denna paragraf skall stiftsstyrelsen underrätta berörda kyrkliga kommuner och kyrkofondens styrelse om fastställt strukturbidrag senast den 10 september året före bidragsåret. Skälen till de föreslagna bestämmelserna i paragrafen är desamma som gäller i fråga om underrättelse om preliminära stiftsbidrag enligt 25 §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.

Punkt 1

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1989, med undantag av 22 §, som föreslås träda i kraft den 1 juli 1989. 22 § innehåller bestämmelser om att stiftssamfälligheten skall svara för bl.a. avlöningsförmåner till stifts- och kontraktsadjunkter. Som framgår av avsnitt 2.8 föreslås prästtjänstlagen träda i kraft den 1 juli 1989. Först härefter kan prästtjänster inrättas och tillsättas i stiftssamfälligheterna. Den föreslagna bestämmelsen i 22 § bör därför inte träda i kraft innan det kan finnas några präster anställda hos stiftssamfälligheterna.

Punkt 2

Den föreslagna lagen skall ersätta lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader. I punkt 2 föreskrivs därför att sistnämnda lag upphävs genom lagen om kyrkofonden.

Punkt 3

I andra lagar och författningar kan det finnas hänvisningar till föreskrifter som ersätts genom den nya lagen. I punkten 3 föreskrivs därför att föreskrifterna i den nya lagen skall tillämpas i dessa fall.

Punkt 4

Som har anförts under punkt 1 föreslås den föreslagna prästtjänstlagen träda i kraft den 1 juli 1989 (jfr avsnitt 2.8). Det innebär att tjänster som stifts- och kontraktsadjunkter inte kommer att finnas i stiftssamfälligheterna före den 1 juli 1989. De nuvarande prästtjänsterna på stiftsplanet

kommer således att finnas kvar till dess att motsvarande tjänster är inrättade och tillsatta i stiftssamfälligheterna. Det är önskvärt men torde knappast vara möjligt att alla som vid övergångstillfället innehar tjänst som stifts-, kontrakts- och pastoratsadjunkt redan i juli månad 1989 kan anställas i stiftssamfälligheterna.

De nuvarande av regeringen och domkapitlen inrättade prästtjänsterna på stiftsplanet kommer således under en övergångstid att kunna finnas kvar. Så länge dessa tjänster har innehavare bör avlöningsförmåner likasom hittills betalas av kyrkofonden. Detsamma gäller lönebidragen till de nu i pastoraten anställda sjukhuskommunistrarna. Den 1 januari 1990 bör den nya prästerliga tjänsteorganisationen på stiftsplanet vara genomförd fullt ut.

I punkt 4 föreskrivs mot bakgrund av det nyss sagda att beslut som har meddelats enligt äldre bestämmelser om kostnader för avlöningsförmåner till stifts-, kontrakts- och pastoratsadjunkter, militärpastorer, garnisonspastorn i Boden och kyrkoherden för samer samt för prosttillägg och vissa bidrag till andlig vård vid sjukvårdsinrättningar gäller till utgången av år 1989 (6 § 1 lagen om kyrkliga kostnader och 13 § 1 och 4 förordningen om kyrkliga kostnader).

Punkt 5

Enligt denna punkt skall beslut som har meddelats enligt äldre bestämmelser om förvaltningskostnader för domkapitel, stiftsnämnd och boställsnämnd gälla till utgången av juni månad 1989.

Med stöd av 6 § 3 lagen om kyrkliga kostnader har riksdagen och regeringen beslutat att vissa kostnader för de ovan angivna myndigheterna skall betalas av kyrkofonden. Enligt vårt förslag skall bestämmelserna om stiftssamfälligheternas ansvar för domkapitlens personal, lokaler m.m. träda i kraft den 1 juli 1989 (se avsnitt 2.3). Vidare föreslår vi att förslaget om egendomsnämnderna, som ersätter de nuvarande stifts- och boställsnämnderna, också skall träda i kraft den 1 juli 1989. Intill dess bör därför de gamla besluten om förvaltningskostnader för de angivna myndigheterna gälla.

Punkt 6

Som har anförts i den allmänna motiveringen (bl.a. avsnitt 16.3.1) kommer stiftssamfälligheterna inte att kunna utdebitera medel för sin verksamhet år 1989. Verksamheten får i stället i sin helhet finansieras genom stiftsbidrag. Eftersom det allmänna utjämningsbidraget beräknas på grundval av bl.a. skattesatsen kan detta bidrag inte beräknas eller lämnas för år 1989. Extra utjämningsbidrag kan lämnas som ett komplement till det allmänna utjämningsbidraget och är utjämningsystemets säkerhetsventil. Eftersom det extra utjämningsbidraget hör samman med det allmänna bidraget bör inte heller detta kunna lämnas till stiftssamfälligheterna det första året. I punkten 6 föreskrivs därför att inga allmänna eller extra utjämningsbidrag lämnas till stiftssamfälligheter för år 1989.

2.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord

I lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord samt i förordningen (1971:860) om förvaltning av kyrklig jord finns bestämmelser om förvaltningen av den specialreglerade kyrkliga fasta egendomen och de därur härrörande fondmedlen. Enligt den nu gällande ordningen har på stiftsplanet statliga myndigheter, stifts- och boställsnämnder, tillsyn över de lokala kyrkliga organens förvaltning av denna egendom. Dessa myndigheter beslutar också i vissa frågor som rör denna kyrkliga egendom.

Som framgår av den allmänna motiveringen (avsnitt 11.2) föreslås att stifts- och boställsnämnderna avskaffas och ersätts med ett kyrkokommunalt organ på stiftsplanet, en egendomsnämnd. Nämnden utses av stiftsfullmäktige och blir en obligatorisk kyrkokommunal nämnd i stifts-samfälligheten.

Egendomsnämnden övertar enligt vårt förslag i allt väsentligt stifts- och boställsnämndernas uppgifter och befogenheter. Förslaget i denna del kräver ändringar i lagen om förvaltning av kyrklig jord.

Enligt 8 kap. 5 § regeringsformen skall föreskrifter om bl.a. kommunernas befogenheter ges i lag. Det innebär att vissa frågor som nu regleras i förordningen om förvaltning av kyrklig jord måste ges i lag. Det gäller i fråga om de befogenheter som de föreslagna egendomsnämnderna övertar från stifts- och boställsnämnderna.

Våra förslag innebär vidare att en ny grund införs för tillstånd till försäljning eller byte av kyrklig jord, att beslutanderätten i vissa ärenden rörande den kyrkliga jorden decentraliseras samt att besvärsrätten begränsas. Även dessa förslag kräver ändringar i lagen om förvaltning av kyrklig jord.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser med definitioner av olika slags kyrklig jord. De ändringar som föreslås rör paragrafens andra stycke.

Enligt våra direktiv har vi att utgå från att det inte längre skall finnas ordinarie prästtjänster. Ordet "ordinarie" framför församlingspräst har därför utgått. Med församlingspräst avses kyrkoherde eller komminister. Vårt förslag innebär bl.a. att lagen om kyrkliga kostnader ersätts med en ny lag. Hänvisningar i paragrafens andra stycke till denna lag har därför ändrats.

5 §

I paragrafens *första stycke* ges den grundläggande bestämmelsen om egendomsnämnden. Enligt detta stycke skall det i varje stiftssamfällighet finnas en egendomsnämnd, som skall fullgöra de uppgifter som enligt lagen eller bestämmelser som har meddelats med stöd av lagen ankommer på nämnden.

Inrättandet av specialreglerade nämnder på det kyrkokommunala

området är förutsett genom bestämmelserna i 7 kap. 18 § den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter till vilken paragraf hänvisning ges i 9 kap. 8 § samma lag.

Andra stycket har i dag i sakligt hänseende sin motsvarighet i 3 § andra stycket förordningen (1971:862) med instruktion för stiftsnämnderna. I den nu föreslagna bestämmelsen anges egendomsnämndens mål att särskilt verka för en rationalisering av den kyrkliga jorden i stiftet. När det gäller förvaltningen av skog skall nämnden speciellt beakta möjligheterna att samarbeta med andra sakkunniga myndigheter och företag.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om val av ledamöter och suppleanter i egendomsnämnden.

Enligt *första stycket* väljs ledamöter och suppleanter av stiftsfullmäktige. Stiftsfullmäktige bestämmer själv det antal ledamöter och suppleanter som skall väljas. Hela antalet ledamöter får dock inte vara mindre än fem. Vidare bör antalet suppleanter vara minst lika stort som antalet ledamöter. Detta överensstämmer i princip med vad som gäller för kyrkoråd i församling enligt 7 kap. 4 § den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Att val till egendomsnämnd under vissa förutsättningar (begäran av minst så många ledamöter som motsvarar den kvot som erhålls om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer som valet avser, ökat med en) skall vara proportionellt framgår direkt av 6 kap. 23 § jämfört med 2 kap. 23 § den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Om förfarandet vid proportionellt val samt om ordningen för suppleanternas tjänstgöring då sådant val ägt rum finns bestämmelser i lagen (1955:138) om proportionellt valsätt vid val inom landsting, kommunfullmäktige m.m. Om suppleanter inte väljs proportionellt, skall det vid valet även bestämmas den ordning i vilken de skall inkallas till tjänstgöring. Detta framgår av paragrafens *andra stycke*.

Enligt den nuvarande bestämmelsen i *tredje stycket* skall andra ledamöter än ordföranden och suppleanterna i stiftsnämnden ha insikt i jordbruk och skogsbruk eller eljest vara förfarna i allmänna värv. Det är angeläget att ledamöterna och suppleanterna i egendomsnämnden har motsvarande kompetens. Om stiftsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter skall kunna ske proportionellt är det emellertid inte möjligt att garantera att vissa ledamöter skall inneha specialkompetens eller representera vissa delar av t.ex. ett stift. Inget hindrar emellertid att man vid valet beaktar intressen av detta slag. I stycket föreskrivs därför att ledamöterna och suppleanterna bör ha insikt i de frågor som ankommer på egendomsnämnden.

7 §

Genom hänvisningar i denna paragraf görs vissa bestämmelser i 7 och 9 kap. den föreslagna nya lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter tillämpliga på egendomsnämnden.

8 §

Paragrafen innehåller en jävsregel. Egendomsnämnden blir som tidigare nämnts en s.k. specialreglerad nämnd vars beslut enligt denna lag får överklagas genom förvaltningsbesvär. I sådana ärenden gäller förvaltningslagens (1971:290) jävsregler vilka är väsentligt strängare än kommunallagens. Av 2 § 2 förvaltningslagen följer emellertid att förvaltningslagen inte gäller ärende hos kommunal myndighet om beslut i ärendet överklagas genom bl.a. kommunalbesvär.

Genom bestämmelsen i denna paragraf kommer enhetliga jävsregler att gälla oavsett vilken typ av ärenden nämnden handlägger. Denna reglering överensstämmer med vad som gäller för andra specialreglerade nämnder utanför det kyrkokommunala området, t.ex. socialnämnd och miljö- och hälsoskyddsnämnd.

9 §

I *första stycket* anges pastoratet som det organ som förvaltar löneboställe och församlingskyrkas fastighet, med undantag av tillhörande skog, samt prästgård. Enligt den nuvarande regeln i 9 § andra stycket förvaltas församlingskyrkas fastighet av församlingen. Våra förslag innebär att ansvaret för mera betungande ekonomiska församlingsangelägenheter skall skötas lägst på pastoratsnivån. I linje härmed blir det i framtiden även en angelägenhet för pastorn att förvalta församlingskyrkornas fastigheter. Förvaltningen av den skog som finns på församlingskyrkas fastighet skall dock, i likhet med vad som gäller för skogen på löneboställena, handhas av eigendomsnämnden (jfr. nedan andra stycket).

I *andra stycket*, som delvis motsvarar nuvarande tredje stycket har gjorts den ändringen att eigendomsnämnden i stället för stiftsnämnden anges som den myndighet som förvaltar viss kyrklig jord. Vidare föreslås den ändringen att församlingskyrkas fastighets skog skall förvaltas av eigendomsnämnden och inte som nu av församlingen (jfr. ovan).

Tredje stycket motsvarar i huvudsak nuvarande fjärde stycket. Texten har fått en något annorlunda lydelse beroende på att det nuvarande andra stycket har utgått.

10 §

Av skäl som anförts i specialmotiveringen till 2 § har ordet "ordinarie" utgått.

11 §

Ordet "ordinarie" har av skäl som anförts under 2 § utgått.

Den beslutanderätt vad det gäller bl.a. förläggandet av prästgård som enligt paragrafens nu gällande lydelse tillkommer stiftsnämnden övertas enligt förslaget av eigendomsnämnden.

15 §

I denna paragraf föreskrivs att egendomsnämnden skall ha till uppgift att bestämma arrendevillkoren även för sådan jordbruksegenhet som nämnden inte förvaltar. Egendomsnämnden företräder även denna kyrkliga jord inför arrendenämnd eller domstol när fråga är om vilka villkor för jordbruksarrende som skall gälla. Egendomsnämnden övertar alltså enligt förslaget stifts- och boställsnämndernas uppgifter i dessa hänseenden.

17 och 18 §§

Genom de föreslagna ändringarna i dessa paragrafer får egendomsnämnden överta stiftsnämndens uppgifter att företräda kyrklig jord i ärenden om olika rättighetsupplåtelse.

19 §

I denna paragraf regleras prövningen av frågor om ändrad användning av kyrklig jord. Egendomsnämnden övertar boställsnämndens uppgift att pröva sådan fråga när det gäller löneboställe. Även de uppgifter som nu handhas av stiftsnämnden förs enligt förslaget över till egendomsnämnden.

20 §

I 9 § första stycket föreslås att egendomsnämnden övertar förvaltningen av skogen på församlingskyrkas fastighet. Bestämmelserna i 20 § kan därför upphävas.

21 §

De uppgifter som enligt de nuvarande bestämmelserna handhas av stiftsnämnden övertas av egendomsnämnden.

22 §

Paragrafen handlar om uppsikten över förvaltningen av kyrklig jord. Enligt förslaget skall egendomsnämnden ha ansvaret för uppsikten över förvaltningen av sådan kyrklig jord som inte förvaltas av nämnden.

Regeringen har enligt 8 kap. 13 § första stycket 1 RF befogenhet att meddela föreskrifter om verkställighet av lag. Bestämmelsen i det nuvarande tredje stycket kan därför upphävas.

23 §

Enligt den nuvarande lydelsen av paragrafen kan regeringen bl.a. föreskriva att förvaltningen av viss egenhet inte skall stå under uppsikt. Förslaget innebär att kammarkollegiet ges uppgiften att meddela sådana beslut. Ändringen i övrigt av paragrafen är betingad av att egendomsnämnden skall svara för det uppsiktsansvar som hittills har ankommit på boställsnämnden.

24 §

Paragrafens *första stycke* har ordnats i punktform för att förbättra överskådligheten. Den föreslagna bestämmelsen i punkt 6 saknar motsvarighet i den nuvarande paragrafen. Enligt denna punkt får tillstånd till byte eller försäljning lämnas när jordens avkastning inte svarar mot vad som skulle kunna erhållas om dess värde placerades i andra förmögenhetstillgångar. Genom införandet av denna punkt kan även rent ekonomiska överväganden i vissa fall utgöra skäl för att avyttra kyrklig jord. Om kyrklig jord under en längre tidsrymd gett låg avkastning och någon förbättring i detta avseende inte ens på lång sikt är att vänta kan det finnas anledning att ge ett sådant tillstånd. En förutsättning för detta är dock att väsentligt bättre avkastning skulle kunna uppnås om jordens värde placerades i andra förmögenhetstillgångar. *Tredje stycket* har endast bearbetats språkligt.

25 §

Enligt paragrafen ankommer prövningen av frågor om tillstånd till avyttring enligt 24 § på kammarkollegiet eller egendomsnämnden. Regeringen kommer således i fortsättningen inte att ta befattning med dessa förvaltningsärenden annat än som besvärinstans. Det skall däremot vara regeringens uppgift att i förordning närmare bestämma i vilka fall kammarkollegiet respektive egendomsnämnden skall få besluta i ärenden om tillstånd.

26 §

Paragrafen handlar om skyldigheten att fondera medel som i vissa fall inflyter för kyrklig jord. Regeringen har i förordningen om förvaltning av kyrklig jord (81—85 §§) meddelat bestämmelser om undantag från denna skyldighet. Bestämmelserna innebär i vissa fall att regeringen i förordningen generellt bestämt att ersättning av visst slag skall användas för särskilt ändamål och, i andra fall, att stiftsnämnden eller annan myndighet fått befogenhet att under vissa angivna förutsättningar medge undantag från fonderingsskyldigheten. I den utsträckning bestämmelserna anger kyrkokommunala befogenheter eller åligganden måste de enligt 8 kap. 5 § RF jämfört med p 13 övergångsbestämmelserna till RF ges i lag. Vissa bestämmelser i förordningen har därför flyttats över till denna paragraf.

Första stycket överensstämmer i huvudsak med paragrafens nuvarande första stycke.

Andra stycket första meningen har i sak sin motsvarighet i 82 § första stycket och 83 § förordningen om förvaltning av kyrklig jord. Bestämmelsen innebär att ersättning som härrör från löneboställe eller prästlönefundsfastighet alltid skall användas till betalning av sådant lån ur kyrkofonden som har upptagits för lönebostället eller prästlönefundsfastigheten. Bortsett från denna ovillkorliga skyldighet beträffande användandet av ersättning som härrör från löneboställe eller prästlönefundsfastighet får, enligt sista meningen i paragrafens andra stycke,

kammarkollegiet eller egendomsnämnden medge undantag från fonderingsskyldigheten. Närmare bestämmelser om grunderna för att medge undantag från denna skyldighet meddelas av regeringen.

27 §

Genom ändringar i paragrafen övertar egendomsnämnden de uppgifter beträffande prästlönefonder och prästlönejordsfonder som nu ankommer på stiftsnämnden.

Nuvarande fjärde stycket i paragrafen har utgått på grund av införandet av bestämmelserna i 28 b § (se nedan).

27 a §

Bestämmelsen motsvarar i sak 92 § förordningen om förvaltning av kyrklig jord och reglerar bl.a. användandet av ersättning enligt 26 § som härrör från prästlönefondsfastighet. Bestämmelsen har med hänsyn till normgivningsreglerna i RF förts över till lagen.

28 §

Paragrafen har i gällande rätt sin motsvarighet i 93 § första och andra styckena, 94 § andra och tredje styckena samt 95 § förordningen om förvaltning av kyrklig jord. Dessa bestämmelser i förordningen har av förut redovisade konstitutionella skäl i huvudsak förts över till lagen.

I paragrafens tredje stycke föreskrivs att församlingskyrkas fastighetsfond skall förvaltas av pastoratet i stället för vad som hittills gällt av församlingen. Ändringen hänger samman med förslaget att församlingskyrkas fastighet (med undantag för fastighetens skog) i framtiden skall förvaltas av pastoratet (jfr. 9 §). Ändringen innebär inte att fastighetsfondens avkastning eller — i vissa fall — dess kapital inte skulle liksom för närvarande kunna få användas för sådana kostnader för församlingskyrkan som församlingen har att svara för.

Av paragrafens sista stycke framgår att församlingskyrkas eller domkyrkas fastighetsfond skall göras räntebärande på samma sätt som föreskrivs om omyndigs medel men att egendomsnämnden får medge undantag från denna regel. Närmare bestämmelser om grunderna för att medge undantag får meddelas av regeringen.

28 a §

Denna paragraf har sin motsvarighet i 96 § förordningen om förvaltning av kyrklig jord. Bestämmelsen innebär ett åliggande för egendomsnämnden såvitt gäller användandet av sådan ersättning som härrör från kyrkofondsfastighet eller från annan biskopsgård än biskopsgården i Lunds stift. Bestämmelsen har av denna anledning tagits in i lagen.

28 b §

Denna paragraf motsvarar delvis 97 § förordningen om förvaltning av kyrklig jord och innehåller bestämmelser om vilka myndigheter som

prövar frågor om köp av fast egendom för medel ur prästlönefond, prästlönejordsfond eller församlingskyrkas fastighetsfond. I paragrafen anges att prövningen av sådana ärenden skall ankomma på kammarkollegiet eller egendomsnämnden. Till skillnad mot nu kommer regeringen enligt förslaget inte att pröva sådana ärenden annat än som besvärinstans. I likhet med vad som föreslagits i 25 § skall regeringen i förordning närmare bestämma i vilka fall kammarkollegiet respektive egendomsnämnden skall få besluta i ärenden enligt denna paragraf.

29 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om besvär över pastoratets beslut enligt lagen. De föreslagna reglerna om förvaltningen av den kyrkliga jorden innebär att en församling inte längre kommer att fatta beslut enligt lagen. Paragrafen har ändrats i enlighet härmed.

30 §

Eftersom boställsnämnderna enligt förslaget skall avskaffas kan förevarande paragraf upphävas.

31 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om besvär över beslut som enligt lagen fattas av egendomsnämnden respektive kammarkollegiet.

Egendomsnämndens beslut får enligt första stycket överklagas till kammarkollegiet. Nämndens beslut enligt 21 § om fördelning av vinst eller förlust på nämndens förvaltning av prästlönefondsfastighet och av boställsskogen i stiftet skall dock överklagas hos kammarrätten genom förvaltningsbesvär.

Kammarkollegiet skall vara slutinstans i de besvärärenden som överklagas dit. Kammarkollegiet ges emellertid i *andra stycket* en möjlighet att överlämna ett ärende till regeringens avgörande om kollegiet anser att särskilda skäl motiverar det. Exempel på särskilda skäl kan vara behov av praxisbildande avgörande eller intresse av ett politiskt grundat avgörande.

Kammarkollegiets beslut enligt lagen får enligt *tredje stycket* liksom hittills överklagas till regeringen. I enlighet med den s.k. tvåinstansprincipen får dock talan inte föras mot kollegiets beslut i ärenden som överklagats dit.

Kraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen föreslås enligt *punkt 1* träda i kraft den 1 juli 1989.

I *punkt 2* föreskrivs att stiftsfullmäktige före utgången av juni månad år 1989 skall välja ledamöter och suppleanter i egendomsnämnden samt att valet gäller från och med lagens ikraftträdande till dess att nytt val förrättas under nästa valperiod. Genom att lagen träder i kraft först vid halvårsskiftet år 1989 kommer mandatperioden för ledamöterna att bli något kortare än vad som annars blir fallet.

2.12 Förslaget till lag om ändring i folkbokföringslagen (1967:198)

Som en följd av våra förslag om en ny stiftsorganisation föreslår vi i den allmänna motiveringen (kap. 12) dels att länsstyrelsen skall överta domkapitlets uppgifter att ha tillsyn över pastorsämbetenas befattning med kyrkobokföringen, dels att minst en kyrkobokföringsinspektör skall förordnas i varje län, i stället för stift, att biträda vid tillsynen. Vidare föreslås att domkapitlet som besvärsinstans endast skall pröva pastorsämbetes beslut som avser anteckning om vissa kyrkliga handlingar samt att domkapitlets beslut inte skall få överklagas. Förslagen i dessa delar kräver ändringar i folkbokföringslagen (1967:198).

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsynen över folk- och kyrkobokföringen.

Ändringen i *andra stycket* innebär att länsstyrelsen i varje län i stället för domkapitlet i varje stift skall ha tillsyn över pastorsämbetenas befattning med kyrkobokföringen.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om kyrkobokföringsinspektör och inspektionsområden.

Eftersom länsstyrelsen enligt vårt förslag (2 § *andra stycket*) skall överta domkapitlets tillsynsuppgifter föreslås den ändringen i *första stycket* att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall förordna minst en kyrkobokföringsinspektör i varje län, i stället för varje stift, att biträda vid tillsynen.

Ändringen i *andra stycket* innebär att länet i stället för stiftet skall indelas i inspektionsområden, när flera kyrkobokföringsinspektörer förordnas i ett län.

45 §

I paragrafen regleras rätten att överklaga beslut av pastorsämbetet eller av den lokala skattemyndigheten i Stockholm eller Göteborg.

De föreslagna ändringarna återfinns i paragrafens *andra stycke*. Förslaget innebär att domkapitlet som besvärsinstans endast skall pröva beslut som avser anteckningen om kyrkliga handlingar, dvs. om dop, konfirmation, vigsel eller jordfästning i svenska kyrkans ordning. Den föreslagna bestämmelsen i *andra stycket a)* har utformats i enlighet härmed.

Den föreslagna bestämmelsen i *andra stycket b)* innebär att pastorsämbetets beslut i *andra frågor än som avses i a)* eller i *första stycket* får överklagas hos länsrätten. Enligt den föreslagna bestämmelsen i *b)* skall vidare beslut av den lokala skattemyndigheten i Stockholm eller Göteborg liksom hittills överklagas hos länsrätten.

49 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om bl.a. besvärsmått över länsrätts och domkapitlets beslut enligt lagen. I *andra stycket* föreslås den ändringen att domkapitlets beslut inte skall få överklagas.

De beslut som domkapitlet enligt vårt förslag skall fatta rör endast besvär över pastorsämbetets beslut om anteckning av vissa kyrkliga handlingar. Prövningen av dessa frågor utgår i allt väsentligt från den inomkyrkliga regleringen av svenska kyrkans böcker, sakrament och övriga handlingar. Med hänsyn till prövningens rent inomkyrkliga karaktär bör domkapitlets beslut i dessa besvärssärenden inte längre få överklagas till kammarrätten eller annan instans.

2.13 Förslaget till lag om ändring i giftermålsbalken

I enlighet med vårt förslag i den allmänna motiveringen (avsnitt 12.3.3) föreslås den ändringen i 3 kap. 4 § andra stycket giftermålsbalken att pastorsämbetets beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos länsrätten i stället för hos domkapitlet.

2.14 Förslaget till lag om ändring i föräldrabalken

I den allmänna motiveringen (avsnitt 12.3.3) har vi föreslagit att besvär över pastorsämbetets beslut i fråga om bl.a. gemensam vårdnad skall prövas av länsrätten och inte som nu av domkapitlet. 6 kap. 16 § andra stycket föräldrabalken har ändrats i enlighet härmed.

2.15 Förslaget till lag om ändring i namnlagen (1982:670)

Enligt den ordning som nu gäller får pastorsämbetets beslut i namnärenden överklagas hos domkapitlet genom besvär. I den allmänna motiveringen (avsnitt 12.3.3) har vi föreslagit att talan mot pastorsämbetets beslut i sådana ärenden i stället skall föras hos länsrätten. Vi föreslår att 37 § namnlagen (1982:670) ändras i enlighet härmed.

2.16 Förslaget till lag om ändring i religionsfrihetslagen (1951:680)

I den allmänna motiveringen (avsnitt 12.3.3) har vi föreslagit att domkapitlet även i fortsättningen skall pröva besvär över pastors beslut enligt religionsfrihetslagen (1951:680). De nuvarande bestämmelserna härom i 15 § religionsfrihetslagen är utformade så att de hänvisar till vad som gäller i fråga om besvär i kyrkobokföringsärenden. Som framgår av vad som har anförts i det föregående (avsnitt 2.12) föreslår vi en delvis

ändrad besvärsordning beträffande pastorsämbetets och domkapitlets beslut i dessa ärenden. Besvärsreglerna i 15 § religionsfrihetslagen måste därför ändras. Enligt den föreslagna lydelsen av 15 § *första stycket* får sålunda pastors beslut enligt lagen överklagas hos domkapitlet genom besvär. Domkapitlets beslut får överklagas hos kammarrätten. Som nyss har sagts innebär detta ingen ändring i förhållande till vad som nu gäller.

Den föreslagna ändringen i *andra stycket* är endast av språklig natur.

Statens offentliga utredningar 1986

Kronologisk förteckning

1. Översyn av rättegångsbalken 2. Högsta domstolen och rättsbildningen. Ju.
 2. En treårig yrkesutbildning — riktlinjer. U.
 3. En treårig yrkesutbildning — beskrivningar, förslag. U.
 4. Bostadskommitténs slutbetänkande. Sammanfattning. Bo.
 5. Bostadskommitténs slutbetänkande. Del 1. Bo.
 6. Bostadskommitténs slutbetänkande. Del 2. Bo.
 7. Militära skyddsområden. Fö.
 8. Soliditet och skälighet i försäkringsverksamheten. Fi.
 9. Ny lönegarantilag. A.
 10. Enklare skolförfattningar. Del 1. Sammanfattning, förslag. U.
 11. Enklare skolförfattningar. Del 2. Motiv m.m. U.
 12. Datorer, sårbarhet, säkerhet. Fö.
 13. Påföljd och brott 1. Lagtext och sammanfattning. Ju.
 14. Påföljd och brott 2. Motiv. Ju.
 15. Påföljd och brott 3. Bilagor. Ju.
 16. Vågar till effektiv energianvändning. I.
 17. Framtid i samverkan. Del 1. C.
 18. Framtid i samverkan. Del 2. C.
-

Statens offentliga utredningar 1986

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

Översyn av rättegångsbalken 2. Högsta domstolen och rättsbildningen. [1]

Påföljd och brott 1. Lagtext och sammanfattning. [13]

Påföljd och brott 2. Motiv. [14]

Påföljd och brott 3. Bilagor. [15]

Försvarsdepartementet

Militära skyddsområden. [7]

Datorer, sårbarhet, säkerhet. [12]

Finansdepartementet

Soliditet och skälighet i försäkringsverksamheten. [8]

Utbildningsdepartementet

En treårig yrkesutbildning — riktlinjer. [2]

En treårig yrkesutbildning — beskrivningar, förslag. [3]

Enklare skolförfattningar. Del 1. Sammanfattning, författningsförslag. [10]

Enklare skolförfattningar. Del 2. Motiv m.m. [11]

Arbetsmarknadsdepartementet

Ny lönegarantilag. [9]

Bostadsdepartementet

Bostadskommitténs slutbetänkande. Sammanfattning. [4]

Bostadskommitténs slutbetänkande. Del 1. [5]

Bostadskommitténs slutbetänkande. Del 2. [6]

Industridepartementet

Vägar till effektiv energianvändning. [16]

Civildepartementet

Framtid i samverkan. Del 1. [17]

Framtid i samverkan. Del 2. [18]

Systematik

1. Systematik

2. Systematik

3. Systematik

4. Systematik

5. Systematik

6. Systematik

7. Systematik

8. Systematik

KUNGL. BIBL.
1986-04-18
STOCKHOLM

